

Firma Usługowo-Projektowa DW – Wanda Łaguna
ul. Okrzei 13/4 81-747 Sopot, tel./fax (58) 551 16 51, kom. 601 667 710, www.pracowniadw.pl, dw@pracowniadw.pl

WÓJT GMINY USTKA

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY USTKA

TOM I: Uwarunkowania rozwoju gminy Ustka

Ustka 2010 - 2013

Spis treści :

	str.
1. Wstęp.....	2
2. Uwarunkowania zewnętrzne gminy Ustka	5
2.1.	Pol
ożenie administracyjne i geograficzne	6
2.2.	Pol
2.3. Polityka przestrzenna wynikająca z opracowań regionalnych dla Województwa Pomorskiego	8
3. Uwarunkowania społeczno – gospodarcze	16
3.1. Uwarunkowania demograficzne.....	17
3.2. Struktura rynku pracy.....	23
3.3. Bezrobocie	24
3.4. Mieszkalnictwo.....	25
3.5. Infrastruktura społeczna	25
3.6. Budżet miasta i gminy.....	30
4. Ekofizjografia wraz uwarunkowaniami przyrodniczymi.....	31
4.1. Ogólne cechy przyrodnicze obszaru	33
4.2. Uwarunkowania aprzestrzenne.....	34
4.3. Uwarunkowania zewnętrzne	34
4.4. Uwarunkowania wewnętrzne	34
4.5. System ochrony przyrody i środowiska, ochrona wód oraz brzegu morskiego oraz ochrona uzdrowiskowa.	45
4.6. Odnawialne źródła energii.....	54
4.7. Zagrożenia i zanieczyszczenia środowiska	57
4.8. Wytyczne do zagospodarowania terenu	64
5. Uwarunkowania kulturowo- krajobrazowe.....	68
5.1. Dane ogólne.....	69
5.2. Ochrona wartości kulturowych	69
6. Uwarunkowania infrastruktury technicznej.	73
6.1. Układ komunikacyjny	74
6.2. Zaopatrzenie w wodę	76
6.3. Odprowadzenie ścieków	77
6.4. Odprowadzenie i unieszkodliwianie odpadów.....	78
6.5. Zaopatrzenie w energię elektryczną	78
6.6. Zaopatrzenie w ciepło	78
6.7. Zaopatrzenie w gaz.....	79
6.8. Telekomunikacja	79
6.9. Infrastruktura wojskowa	79
6.10. Infrastruktura wodna i melioracyjna	79
7. Zagospodarowanie przestrzenne	80
7.1. Charakterystyka zagospodarowania przestrzennego obszaru gminy Ustka – główne funkcje	81
7.2. Użytkowanie terenu i własności gruntów	86

7.3. Polityka związana z zagospodarowaniem przestrzennym gminy Ustka.....	87
7.4. Decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu wydane w latach 2006 -2011	93

Spis rysunków:

/w tekście Tomu I/

- Rys.1. Lokalizacja gminy Ustka w strukturze funkcjonalno-przestrzennej Województwa Pomorskiego – str. 7.
Rys.2. Schemat układu drogowego. – str. 7.
Rys.3. Rejonizacja średniorocznych sum promieniowania słonecznego całkowitego padającego na jednostkę powierzchni poziomej w kWh/m²/rok – str. 56.
Rys.4. Mapa temperatur w stropie utworów Jury Dolnej na Niżu Polskim – str. 57.

/załączone na końcu opracowania/

- Rys.5. Schemat układu drogowego.
Rys.6. Schemat sieci wodociągowych i ujęć wodnych.
Rys.7. System zbiorczej kanalizacji sanitarnej.
Rys.8. Schemat przebiegu napowietrznych linii elektroenergetycznych.
Rys.9. Schemat przebiegu sieci gazowych.
Rys.10. Telekomunikacja oraz energetyka wiatrowa.
Rys.11. Podział miejscowości z względu na genezę powstania.
Rys.12. Rodzaje działań rehabilitacyjnych.

Spis załączników graficznych:

Załącznik nr 1 - Rys. 1 – plansza: "Ekofizjograficzne uwarunkowania rozwoju przestrzennego gminy Ustka" w skali 1:10 000.
Załącznik nr 2 - Rys. 2 – plansza: "Uwarunkowania rozwoju przestrzennego gminy Ustka – Uwarunkowania ochrony dóbr kultury" w skali 1:10 000.

Załącznik tekstowy:

Załącznik stanowiący Integralną część Tomu I oraz załącznik do Tomu II to opracowanie pt. „**Studium walorów środowiska kulturowego**”.

1. WSTĘP

• CZYM JEST STUDIUM I AKTUALIZACJA STUDIUM

„**Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy**” – jest jedynym opracowaniem, w którym gmina określa zasady rozwoju przestrzennego gminy jako całości.

W „**Studium uwarunkowań...**” (obok „**Strategii rozwoju gminy**”) określona jest polityka Gminy w poszczególnych dziedzinach oraz zasady rozwoju, w tym generalne rozstrzygnięcia przestrzenne.

„**Studium uwarunkowań...**” nie ma mocy prawnej – nie jest elementem prawa miejscowego i nie może stanowić podstawy do wydawania decyzji administracyjnych.

„**Zmiana Studium...**” – jest dokumentem równoważnym do Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dla gminy. Prace polegają na aktualizacji, zmianie i dodaniu zagadnień i problematyki w odniesieniu do poprzedniego dokumentu Studium. Zmiana zawiera elementy starego Studium zaktualizowane w odpowiednich miejscach. Aktualizacja uwzględnia zmianę przepisów oraz autorskie wykonanie opracowania.

• ZESPÓŁ AUTORSKI STUDIUM

GLÓWNY PROJEKTANT

inż. arch. kraj. Maciej Gamalczyk, upr. urb. nr G-268/2009;
dr inż. arch. Wanda Łaguna, upr. urb. nr G-045/2002;

ZESPÓŁ GŁÓWNEGO PROJEKTANTA

mgr inż. Natalia Karwasz-Gamalczyk upr. urb. nr G-269/2010
– uwarunkowania środowiska przyrodniczego, infrastruktura techniczna,
mgr inż. arch. Barbara Poniatońska-Łapkowska
mgr prawa Kinga Skiba - elementy społeczno-ekonomiczne
mgr Iwona Gołębiowska – uwarunkowania kulturowe
mgr inż. arch. Agnieszka Jurecka

• PODSTAWY FORMALNO-PRAWNE

Podstawą prawną opracowania niniejszego studium są przede wszystkim następujące dokumenty:

- 1) Ustawa z dnia 23 marca 2003 r. o *planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (t. j. Dz. U. z 2012 r., poz. 647);
- 2) Ustawa z dnia 6 sierpnia 2010 r. o *zmianie ustawy o gospodarce nieruchomościami oraz ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz. U. z 2010 r., Nr 155, poz. 1043);
- 3) **Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. z 2004 r. Nr 118 poz. 1233);**
- 4) Koncepcja polityki przestrzennego zagospodarowania kraju (Monitor Polski z dnia 16 sierpnia 2001 r., Nr 26, poz. 432);

- 5) Plan zagospodarowania przestrzennego Województwa Pomorskiego (Uchwała nr 639/XLVI/02 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 30 września 2002 r., Dz. U. Woj. Pom. z 2002 r., Nr 81, poz. 1773);
- 6) Zmiana Planu zagospodarowania przestrzennego Województwa Pomorskiego (Uchwała Nr 1004/XXXIX/09 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 26 października 2009 r., Dz. U. Woj. Pom. z 2009 r., Nr 172, poz. 3361);
- 7) Strategia rozwoju województwa pomorskiego przyjęta uchwałą nr 587/XXXV/05 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 18 lipca 2005 r.;
- 8) Program opieki nad zabytkami województwa pomorskiego na lata 2007 – 2010 (Załącznik do Uchwały Nr 72/VI/07 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 26 lutego 2007 roku), Gdańsk, 2007 r.;
- 9) Studium ochrony krajobrazu województwa pomorskiego, Gdańsk 2005 r.;
- 10) Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Ustka – zatwierdzone Uchwałą Nr V/37/2002 Rady Gminy Ustka z dnia 30 grudnia 2002 r. ze zmianami – wykaz zmian Studium przedstawiono w tabeli nr 49 – str. 85;
- 11) Uchwała nr XIX/226/2008 z dnia 26 października 2008 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania aktualizacji studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ustka.**

• PROCEDURA METODYCZNA

- 1) Przygotowanie nowych uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w obowiązującym Studium
- 2) Prezentacja uwarunkowań na forum gminy – dyskusja nad ukształtowaniem kierunków polityki przestrzennej gminy wpływającej z uwarunkowań.
- 3) Przygotowanie Kierunków rozwoju przestrzennego gminy Ustka (Tom II) oraz jego prezentacja na forum gminy.
- 4) Zebranie wymaganych uzgodnień i opinii zgodnie z Ustawą.
- 5) Przygotowanie projektu studium do wyłożenia wraz z prezentacją i konsultacjami społecznymi.
- 6) Uchwalenie Studium na Sesji Rady Gminy.**

• STUDIUM A PLANY MIEJSCOWE

- 1) Plany miejscowe, które zostały wykonane po 1994r. lub ich procedura została rozpoczęta przed podjęciem uchwały, zostały uwzględnione w Studium.
- 2) Ustalenia Studium są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu planów miejscowych po uchwaleniu Studium.

• ZAŁOŻENIA OGÓLNE STUDIUM.

- 1) Elaborat studium składa się z 3 tomów wraz załącznikami graficznymi schematami graficznymi, rysunkami i tabelami:**
 - **I Tom** – Uwarunkowania rozwoju przestrzennego gminy Ustka wraz z załącznikami graficznymi w skali 1:25 000 lub 1:10 000 oraz schematami,
 - **II Tom** – Kierunki polityki przestrzennej gminy wraz z załącznikami graficznymi w skali 1:10 000, będący przedmiotem uchwały,
 - **III Tom** – album miejscowości – składający się z opisu każdej miejscowości wraz z wyciągiem z mapy pt. Kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy Ustka.
- 2) Dodatkowo w skład elaboratu studium wchodzi komplet załączników tj. opracowań dotyczących uwarunkowań, ocen, diagnoz i prognoz cząstkowych.

Prace studialne prowadzone były w różnych skalach, odpowiednio do potrzeb, a szczególnie w skali 1:25000, 1:10000 i 1:5000.

1.1. Materiały źródłowe:

W toku opracowania Aktualizacji Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego uwzględniono następujące akty prawne i dokumenty strategiczne:

Akty prawne:

Na poziomie gminnym:

- 1) Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Ustka – zatwierdzone Uchwałą Nr V/37/2002 Rady Gminy Ustka z dnia 30 grudnia 2002 r. wraz ze zmianami;
- 2) Uchwała Nr XL/.../2010 Rady Gminy Ustka z dnia 29 października 2010 r. w sprawie uchwalenia „Analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy Ustka”;
- 3) Uchwała nr XIX/226/2008 z dnia 26 października 2008 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania aktualizacji studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ustka;
- 4) Uchwała Nr II/25/98 Rady Gminy w Ustce z dnia 8 czerwca 1998 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody;
- 5) Uchwała Nr X/98/2007 Rady Gminy Ustka z dnia 5 października 2007 r. w sprawie zniesienia formy ochrony z drzewa uznanego za pomnik przyrody na terenie Gminy Ustka;
- 6) Uchwała Nr XXXIII/339/2006 Rady Gminy Ustka z dnia 25 stycznia 2006 roku w sprawie utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Ustka zmieniona Uchwałą Nr XXX/390/2009 z dnia 30 grudnia 2009 roku i Uchwałą Nr VII/74/2011 z dnia 20 maja 2011 roku;
- 7) Uchwała Nr XX/214/2004 Rady Gminy Ustka z dnia 27 października 2004r. w sprawie zaliczenia dróg położonych na terenie Gminy Ustka do kategorii dróg gminnych, ze zmianami;
- 8) Uchwała NR XVII/213/2008 Rady Gminy Ustka z dnia 28 sierpnia 2008 roku w sprawie zmiany Uchwały nr XX/214/2004 Rady Gminy Ustka z dnia 27 października 2004 roku w sprawie zaliczenia dróg położonych na terenie Gminy Ustka do kategorii dróg gminnych;
- 9) Uchwała Nr XXX/347/2009 Rady Gminy Ustka z dnia 18 września 2009 roku w sprawie zmiany Uchwały Nr XVII/213/2008 Rady Gminy Ustka z dnia 28 sierpnia 2008 roku zmieniającej Uchwałę Nr XX/214/2004 Rady Gminy Ustka z dnia 27 października 2004 roku w sprawie zaliczenia dróg położonych na terenie Gminy Ustka do kategorii dróg gminnych”;
- 10) Uchwała Nr XVI/151/2011 Rady Miasta Ustka z dnia 29 grudnia 2011 r. „Statut Uzdrowiska Ustka”.

Na poziomie wojewódzkim:

- 11) Uchwała Sejmiku Województwa Pomorskiego nr 1161/XLVII/10 z dnia 28 kwietnia 2010 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu w województwie pomorskim (Dz. U. Woj. Pom. Nr 80, poz. 1455);
- 12) Rozporządzenie Wojewody Pomorskiego nr 55/05 z dnia 19 grudnia 2005 r. w sprawie wyznaczenia aglomeracji Ustka;
- 13) Rozporządzenie Wojewody Pomorskiego nr 68/05 z dnia 19 grudnia 2005 r. w sprawie wyznaczenia aglomeracji Rowy;
- 14) Zarządzenie Nr 2 Dyrektora Urzędu Morskiego w Słupsku z dnia 4 maja 2006 r. w sprawie określenia granic pasa technicznego Urzędu Morskiego w Słupsku na terenie Województw Pomorskiego i Zachodniopomorskiego (Dz. U. Woj. Pom. z 2006 r., Nr 57, poz. 1186);
- 15) Zarządzenie Nr 3 Dyrektora Urzędu Morskiego w Słupsku z dnia 4 maja 2006 r. w sprawie określenia granic pasa ochronnego Urzędu Morskiego w Słupsku na terenie Województw Pomorskiego i Zachodniopomorskiego (Dz. U. Woj. Pom. z 2006 r., Nr 57, poz. 1187);

Na poziomie krajowym:

- 16) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. z 2004 r. Nr 118 poz. 1233);
- 17) Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. z dnia 3 grudnia 2004 r. z późn. zm.);
- 18) Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2010.213.1397);
- 19) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. Nr 192 z dnia 14 stycznia 2003 r., poz. 1883);
- 20) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2007 r., Nr 120, poz. 826);
- 21) Ustawa z dnia 3 października 2008 r. „O udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko” (Dz. U. z 2008 r., Nr 199, poz.1227) oraz Ustawa z dnia 21 maja 2010 r. „O zmianie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz niektórych innych ustaw” (Dz. U. z 2010 r., Nr 119, poz. 804 ze zmianami);
- 22) Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. „O ochronie przyrody” (Dz. U. z 2010 r., Nr 76, poz. 489 – tj. Dz. U. z 2009, Nr 151, poz. 1220 ze zmianami);
- 23) Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. „O planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym” (t. j. Dz. U. z 2012 r., poz. 647);
- 24) Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. „O gospodarce nieruchomościami” (tj. Dz. U. z 2010, Nr 102, poz. 651 ze zmianami);
- 25) Ustawa z dnia 6 sierpnia 2010 r. „O zmianie ustawy o gospodarce nieruchomościami oraz ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym” (Dz. U. z 2010 r., Nr 155, poz. 1043);
- 26) Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. „O ochronie gruntów rolnych i leśnych” (Dz. U. z 2009 r., Nr 115, poz. 967);
- 27) Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. „Prawo energetyczne” (Dz. U. z 2010 r., Nr 81, poz. 530);
- 28) Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. „Prawo ochrony środowiska” (Dz. U. z 2008 r., Nr 25, poz. 150 z późn. zm.) oraz Ustawa z dnia 22 lipca 2010 r. „O zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska” (Dz. U. z 2010 r., Nr 152, poz. 1019);
- 29) Ustawa z dnia 18 lipca 2001r. „Prawo wodne” (Dz. U z dnia 9 lutego 2012 r., poz. 145 – tekst jednolity z późn. zm.);
- 30) Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. „o odpadach” (Dz. U. z 2001 r., Nr 62, poz. 628);
- 31) Ustawa z dnia 11 maja 2001 r. „o opakowaniach i odpadach opakowaniowych” (Dz. U. z 2001 r., Nr 63, poz. 638);
- 32) Ustawa „o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej i opłacie depozytowej” z dnia 11 maja 2001 r. (Dz. U. z 2001 r., Nr 63, poz. 639);
- 33) Ustawa „o utrzymaniu czystości i porządku w gminach” z dnia 13 września 1996 r. (Dz. U. z 1996 r., Nr 132, poz. 622 ze zmianami);
- 34) Ustawa „o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych” z dnia 7 maja 2010 r. (Dz. U. z 2010 r., Nr 106, poz. 675);
- 35) Dyrektywa 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. „w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko”;
- 36) Dyrektywa 2003/4/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2003 r. „w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska”;

Dokumentacje i materiały źródłowe:

- 1) Aktualizacja Planu Gospodarki Odpadami Gminy Ustka 2010, Wojewódzkie Biuro Planowania Przestrzennego w Słupsku, 2008 r.;
- 2) Dokumentu i materiały uzyskane w Urzędzie Gminy Ustka, m. in. formy ochrony przyrody występujące na terenie gminy Ustka, 2010 r.;
- 3) Geografia regionalna Polski, Kondracki J., Wydawnictwo Naukowe PWN, 2002 r.;
- 4) Informacje i wnioski Zarządu Województwa Pomorskiego do zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ustka;
- 5) Informacje oraz mapy dotyczące obszarów zagrożonych powodzią w obrębie rzeki Słupii oraz Łupawy, RZGW Gdańsk, 2003/2004 r.;
- 6) Koncepcja polityki przestrzennego zagospodarowania kraju (Monitor Polski z dnia 16 sierpnia 2001 r., Nr 26, poz. 432);
- 7) Mapa topograficzna gminy Ustka w skali 1: 10 000, WODGIK, Gdańsk, 2010 r.;
- 8) Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego (Uchwała Nr 1004/XXXIX/09 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 26 października 2009 r., Dz. U. Woj. Pom. z 2009 r. , Nr 172, poz. 3361), zmieniająca Uchwałę nr 639/XLVI/02 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 30 września 2002 r. Dz. U. Woj. Pom. z 2002 r., Nr 81, poz. 1773);
- 9) Projekt: Klimat „Wpływ zmian klimatu na środowisko, gospodarkę i społeczeństwo” (zmiany, skutki i sposoby ich ograniczenia, wnioski dla nauki, praktyki inżynierskiej i planowania gospodarczego. Tytuł zadania: 6. Bałtyk jako element systemu klimatycznego i jego rola w tworzeniu się stanów zagrożenia; okres sprawozdawczy: I.2010 – XII.2010; koordynator zadania: dr hab., prof. IMGW Mirosław Miętus, MGW; Warszawa – Gdynia 2011 r.
- 10) Projekt Założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe gminy Ustka (Bałtycka Agencja Poszanowania Energii, Gdańsk, 2002);
- 11) Program ochrony środowiska wraz z planem gospodarki odpadami dla gminy Ustka na lata 2007 – 2010 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2014, Wojewódzkie Biuro Planowania Przestrzennego w Słupsku, 2008 r., pod kierunkiem: mgr inż. Krzysztof Wojcieszak.
- 12) Program opieki nad zabytkami województwa pomorskiego na lata 2007 – 2010 (Załącznik do Uchwały Nr 72/VI /07 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 26 lutego 2007 roku), Gdańsk, 2007 r.;
- 13) Program udraźniania rzek województwa pomorskiego (przyjęty Uchwałą Sejmiku Województwa Pomorskiego nr 355/24/04 z dnia 14 czerwca 2004 r.);
- 14) Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego gminy Ustka na lata 2008-2015, Doradztwo Gospodarcze Koncept, Słupsk, 2009 r.;
- 15) Strategia rozwoju turystyki województwa pomorskiego na lata 2004-2013;
- 16) Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020 przyjęta uchwałą Nr 458/XXII/12 sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 24 września 2012 r.;
- 17) Studium ochrony krajobrazu województwa pomorskiego, Gdańsk 2005 r.;
- 18) Studium rozwoju strategicznego małych portów i przystani morskich w województwie pomorskim; Gdynia, 2009 r.; przyjęte Uchwałą Nr 693/221/09 Zarządu Województwa Pomorskiego;
- 19) Wizja lokalna na terenie gminy Ustka;
- 20) Założenia techniczne dla opracowania dokumentacji techniczno-prawnej – budowa linii 110 kV Ustka – Rowy, Słupsk, listopad 2009 r.;
- 21) Zarys klimatu Polski, Woś A., Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań, 1996 r.;
- 22) Zarządzenie Nr 2/OC/2008 Szefa Obrony Cywilnej – Wójta Gminy Ustka z dnia 15 grudnia 2008 roku w sprawie wprowadzenia do stosowania planu reagowania kryzysowego Gminy Ustka.

2. UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE GMINY USTKA

2.1. Położenie administracyjne i geograficzne

Pod względem podziału administracyjnego Polski, gmina Ustka wchodzi w skład powiatu słupskiego, leżącego w województwie pomorskim. Poza tym w skład powiatu słupskiego wchodzi: gmina miejska Ustka, gmina miejsko-wiejska Kępice oraz gminy wiejskie: Damnica, Dębica Kaszubska, Główny, Kobylnica, Potęgowa, Słupsk, Smołdzino, Ustka.

Gmina Ustka położona jest w północno-zachodniej części województwa pomorskiego, przy granicy z województwem zachodniopomorskim, w północnej części powiatu słupskiego, w bezpośrednim sąsiedztwie miasta Ustka,

Gmina Ustka sąsiaduje z 4 gminami:

- od południa z gminą Słupsk,
- od wschodu z gminą Smołdzino,
- w centralnej części z miastem Ustka,
- od zachodu z gminą Postomino (powiat sławieński, woj. zachodniopomorskie),

Od północy gmina Ustka przylega do Morza Bałtyckiego. W granicach administracyjnych Gm. Ustka zlokalizowane jest około 20 km linii brzegowej.

W skład gminy wchodzi 18 sołectw: Charnowo, Dębina, Duninowo, Gąbino, Grabno, Lędowo, Machowino, Machowinko, Niestkowo, Możdżanowo, Objazda, Pęplino, Przewłoka, Rowy, Starkowo, Wodnica, Wytowno, Zaleskie.

Większość powierzchni gminy to użytki rolne - 56% oraz tereny leśne - 31,4%, tereny zabudowane i zurbanizowane stanowią 4,8%, w tym:

- tereny mieszkaniowe - 9,2%,
- zurbanizowane tereny niezabudowane - 20,2%,
- inne tereny zabudowane - 1,4%,
- obszary przemysłowe - 1,25%).

W gminie poza zabudową mieszkaniowo-usługową występuje dość licznie zabudowa o charakterze turystycznym oraz rekreacyjnym, zwłaszcza w pasie nadmorskim w miejscowościach: Rowy, Poddąbie, Dębina, Orzechowo, Lędowo. Na terenie gminy mało jest gospodarstw agroturystycznych, natomiast w miejscowościach nadmorskich licznie występują ośrodki wypoczynkowe, pensjonaty, domy letniskowe, pola biwakowe itp.

Największe powierzchnie terenów zainwestowanych i zabudowanych występują we wsiach Rowy, Przewłoka, Dębina, Wytowno, Starkowo, Wodnica, Grabno, Machowino oraz Machowinko. Przeważa tam zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, rolnicza zabudowa zagrodowa, a także zabudowa letniskowa (Dębina, Rowy, Wytowno, Przewłoka). Z kolei zespoły zabudowy wielorodzinnej występują we wsiach dawnych PGR-ów: Objazda, Gąbino, Duninowo, Zaleskie, Grabno, Dolimierz Przewłocki, Zimowiska, Chanowo, a także w m. Zapadłe - osiedle w administracji lasów, Lędowo - osiedle w administracji wojskowej.

Zainwestowanie funkcjami nierolniczymi gospodarczymi i usługowymi w obszarze gminy jest niewielkie, dawne obiekty i tereny po PGR-ach są słabo zagospodarowane, szczególnie we wsiach Objazda, Gąbino, Duninowo, Dominek.

Lokalizację obszaru względem najważniejszych w skali regionu ośrodków miejskich (punktów węzłowych) oraz siedziby władz powiatowych i wojewódzkich należy określić jako dobrą (względem miasta Słupsk i Ustka) oraz średnio korzystną względem pozostałych, wymienionych poniżej miast.

Odległości od poszczególnych miast kształtują się następująco:

- Ustka (miasto) – 2 km,
- Słupsk (siedziba administracji powiatowej) – 18 km,
- Gdańsk (siedziba administracji wojewódzkiej) – 136 km,
- Gdynia – 127 km,
- Bytów – 73 km,
- Wejherowo – 107 km,
- Warszawa – 476 km.
- Szczecin (przejście graniczne) – 248 km

* odległość liczona do Urzędu Gminy Ustka

Gmina Ustka leży w bezpośrednim sąsiedztwie miasta Ustka i otacza je z trzech stron (od północy jest wybrzeże Bałtyku), jest ekonomicznie i komunikacyjnie powiązana z Ustką.

Sieć osadnicza gminy tworzona jest przez ośrodki wiejskie, w tym również ośrodki o charakterze typowo turystyczno-wypoczynkowym (Dębina, Rowy, Poddąbie, Orzechowo). Ośrodki wiejskie dobrze powiązane są z miastem Ustka i Słupskiem (regionalny ośrodek rozwoju i siedziba powiatu). Z niemal całego obszaru gminy dostęp do aglomeracji trójmiejskiej środkami komunikacji publicznej jest utrudniony (ponad 3 godziny oraz brak bezpośrednich połączeń).

Przez obszar gminy przebiegają takie ważniejsze szlaki komunikacyjne jak linia kolejowa: Słupsk-Ustka, droga krajowa nr DK 21 Miastko – Ustka, która łączy dwie najważniejsze, równoległe do siebie trasy leżące w Północnej Polsce (DK20 i DK6) oraz droga wojewódzka DW 203 Koszalin – Darłowo – Ustka, stanowiąca fragment nadmorskiej trasy turystycznej.

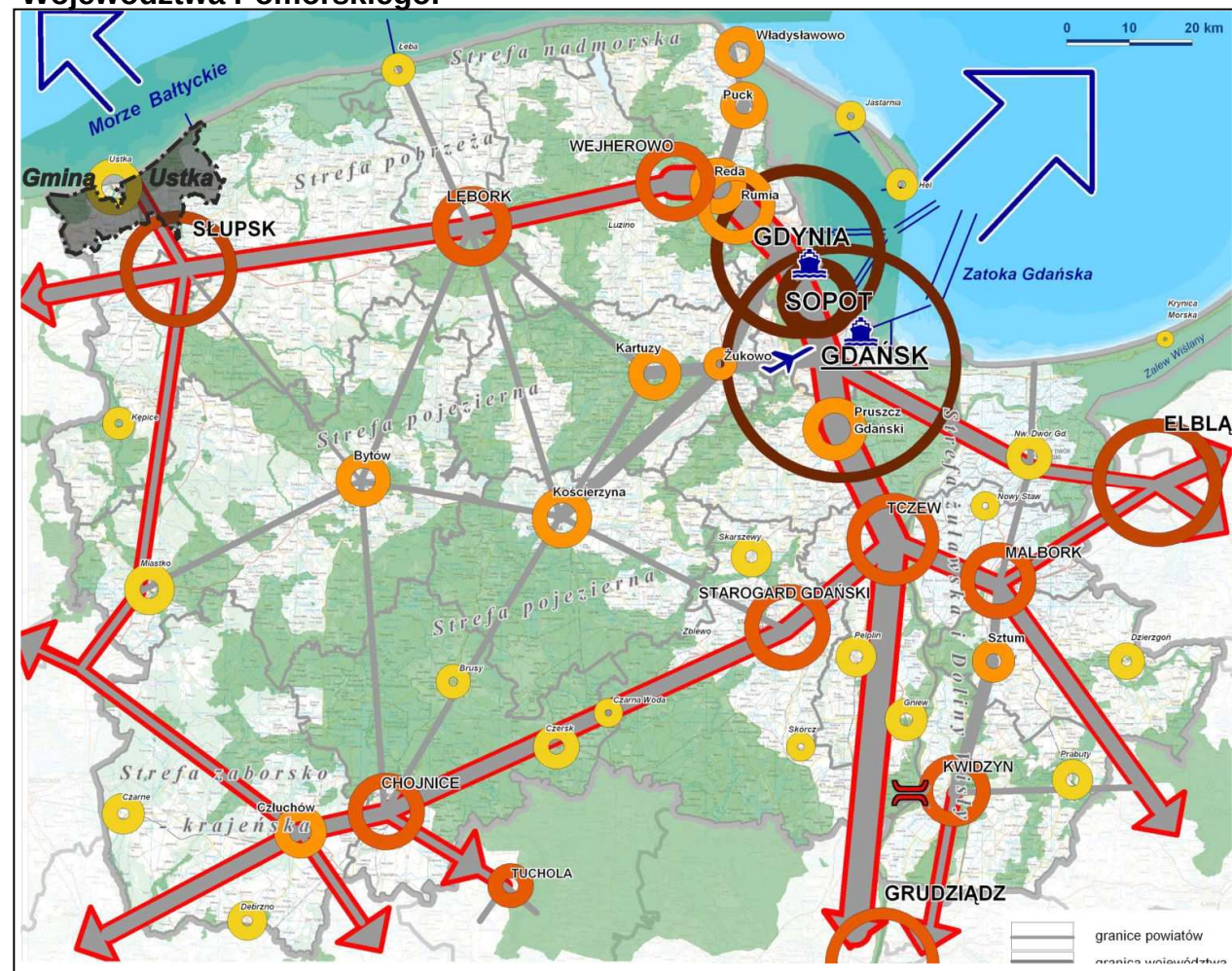
Gmina Ustka położona jest w tzw. „obszarze problemowym Wybrzeża Bałtyku” – gdzie najistotniejsze są problemy małej stabilności bazy ekonomicznej. Występują tu konflikty pomiędzy funkcjami ochronnymi zasobów naturalnych i kulturowych, a rekreacyjno-turystycznym wykorzystaniem i zainwestowaniem obszaru, konflikt pomiędzy atrakcyjnością użytkową przestrzeni, a jej dostępnością. Istotny problem stanowi również utrzymanie brzegu morskiego i jego ochrona, a także potrzeba ochrony Słowińskiego Parku Narodowego i jego otuliny przestrzennej.

Ustka to gmina położona w obszarze tzw. regresu społecznego i gospodarczego, z m. in. problemem bezrobocia. Wskaźniki syntetycznej oceny sytuacji demograficznej w tym rejonie są złe - jest to obszar zagrożeń rozwoju demograficznego i obszar depresji społecznej (wysoka stopa bezrobocia, duży odsetek korzystających z pomocy społecznej).

Na terytorium gminy znajdują się obiekty w administracji Wojska Polskiego. Są to obiekty techniczne i tereny infrastruktury obronnej posiadające strefy ochronne - ograniczonego zainwestowania, wchodzące w skład Poligonu Sił Powietrznych Ustka, zlokalizowanego na zachód od miasta Ustka i na północ od Lędowa.

Obecnie gmina Ustka liczy 7 726 mieszkańców. Osadnictwo skupione jest we wsiach od 300 do 800 mieszkańców. Wsie mają kształt ulicówek i są połączone dogodną siecią komunikacyjną. Ustka jest gminą o niskim zaludnieniu – średnia gęstość zaludnienia to ok. 35 osób na 1km² (w województwie pomorskim – 121 osób na 1km²). Uwarunkowania zewnętrzne wynikające z położenia gminy Ustka w strukturze funkcjonalno – przestrzennej regionu przedstawia rysunek 1.

Rys. 1. Lokalizacja gminy Ustka w strukturze funkcjonalno-przestrzennej Województwa Pomorskiego.

Źródło: System Informacji o terenie Województwa Pomorskiego – Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego (rys. nr 4).

Położenie geograficzne (źródło: M. Gamalczyk)

Gmina Ustka leży na środkowym wybrzeżu Bałtyku (Pobrzeże Południowobałtyckie), w centralnej części mezoregionu fizycznogeograficznego Wybrzeże Słowińskie.

Gmina graniczy od strony wschodniej ze Słowińskim Parkiem Narodowym - Światowym Rezerwatem Biosfery, od zachodniej - z przyrodniczo cennymi terenami w otoczeniu jez. Modła (rezerwat Jezioro Modła w granicach gminy oraz rezerwat Zaleskie Bagna częściowo w granicach gminy Ustka). Znaczna część obszaru gminy położona jest w strefie C, a także strefach A i B ochrony uzdrowiskowej uzdrowiska Ustka.

Gmina Ustka położona jest w strefie wybrzeża, predysponowanej do rozwoju gospodarki morskiej, turystyki i rekreacji, lecznictwa uzdrowiskowego oraz w północnej strefie równinnej predysponowanej do rozwoju różnorodnych form zagospodarowania. Strefa wybrzeża posiada cenne zasoby przyrody, wymagające ochrony. Północna strefa równinna (płd. część obszaru gminy) charakteryzuje się dość dużym udziałem gleb chronionych ze względu na ich wysoką wartość bonitacyjną.

2.2. Polityka przestrzenna wynikająca z „Długookresowej Strategii Trwałego Zrównoważonego Rozwoju – Polska 2025”

2.2.1. Demografia:

Zakłada się, że główne tendencje demograficzne dla gminy Ustka będą zgodne z tendencjami dla całego kraju. Do roku 2015 strategia zakłada niewielki wzrost liczby ludności kraju (ok. 1%) oraz przesunięcia w poszczególnych grupach wiekowych. Spadek liczby osób w grupie wiekowej 0 – 17 lat (ok. –24%) i w grupie wiekowej 19 – 24 lata (ok. –23%) oraz wzrost liczby ludności w grupie wiekowej 18 – 59/64 i 60+/65+. Jednocześnie prognozuje się wzrost tempa migracji wewnętrznych (najczęściej związanych z poszukiwaniem pracy) oraz kontynuację procesu „wymierania” części miejscowości.

2.2.2 Gospodarka.

Rozwój sektora usług.

Prognozuje się zgodny z tendencjami europejskimi rozwój sektora usług obejmującego: handel hurtowy i detaliczny, handel zagraniczny, transport i łączność, usługi rządowe, a także usługi w zakresie ochrony zdrowia, edukacji, kultury i turystyki oraz usługi finansowo – bankowe. Usługi są sektorem gospodarki, których rozwój w odróżnieniu od przemysłu czy rolnictwa jest mało uciążliwy dla środowiska. Prognozuje się wzrost udziału usług w zatrudnieniu do 51,3% (wobec 43,2% w 1996 r.). Największy wzrost zapotrzebowania nastąpi w dziedzinie usług komputerowych, pośrednictwa finansowego, profesjonalnych usług biznesowych oraz usług hotelarskich i gastronomicznych.

Małe i średnie przedsiębiorstwa.

Prognozuje się stopniowe likwidowanie barier rozwoju MSP, a tym samym zwiększenie ich udziału w strukturze uprzemysłowienia regionu.

2.2.3. Rolnictwo.

Główne założenie strategii rozwoju obszarów wiejskich polega na ich wielofunkcyjnym rozwoju. Towarzyszyć temu będą stopniowa polaryzacja w kierunku gospodarstw obszarowo dużych i małych (stopniowe zanikanie średnich) oraz wprowadzenie nowych funkcji, dotychczas obcych dla gospodarki monofunkcyjnej. Głównym priorytetem jest rozwój przedsiębiorczości na terenach wiejskich, co wymaga powstania odpowiedniej infrastruktury instytucjonalnej i technicznej. Jednym z głównych produktów polskiego rolnictwa (main product) ma być żywność ekologiczna. Stąd duży nacisk na ochronę środowiska przyrodniczego oraz restytucję zdegradowanych obszarów. W zakresie wiejskiej sieci osadniczej prognozuje się pojawianie się w tkance przestrzennej wsi elementów typowych dla tkanki miejskiej oraz optymalizację gospodarowania gruntami. Równolegle postępować będzie stopniowe zalesianie gruntów najsłabszych oraz rozwój małej retencji.

2.2.4. Energetyka.

Największe inwestycje infrastrukturalne w skali kraju zostaną wykonane w dziedzinie połączeń gazociągowych, zapewniających dodatkowe dostawy gazu ziemnego. Prognozuje się całkowite zastąpienie węgla kamiennego stosowanego jako paliwo w urządzeniach grzewczych małej mocy (w tym urządzeniach stosowanych w gospodarstwach domowych) na rzecz gazu ziemnego, nisko zasieciowanego oleju

opałowego, paliw z biomasy oraz ciepła odpadowego. Zwiększenie do co najmniej 14% do 2012 r. udziału energii odnawialnej w bilansie ogólnym oraz wyeliminowanie z procesów wytwarzania energii urządzeń o sprawności niższej niż 80%. Wśród instrumentów i metod wymienia się przekazanie samorządowi gminnemu zadań z zakresu polityki energetycznej, co powinno sprzyjać rozwojowi lokalnych rynków energetycznych oraz finansowanie rozwoju sieci wiejskich z budżetu państwa.

2.2.5. Transport.

Zgodnie z prognozami ruchu krajowego należy spodziewać się stabilizacji lub niewielkiego wzrostu zapotrzebowania na przewozy kolejowe oraz wzrostu przewozów drogowych. Wśród zadań wymienia się konieczność modernizacji infrastruktury kolejowej na głównych szlakach transportowych, zapewniającej jej konkurencyjność wobec transportu drogowego oraz ograniczenie szkodliwego wpływu transportu drogowego na środowisko przyrodnicze. Zakłada się również kształtowanie racjonalnej sieci transportowej i rozwoju masowego transportu publicznego zapewniających powszechną dostępność transportową.

2.3. Polityka przestrzenna wynikająca z opracowań regionalnych dla województwa pomorskiego

Główne zasady oraz kierunki polityki przestrzennej dla całego województwa pomorskiego określa Zmiana Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego (Uchwała Nr 1004/XXXIX/09 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 26 października 2009 r., Dz. U. Woj. Pom. z 2009 r., Nr 172, poz. 3361).

1) Położenie w strukturze przestrzennej województwa

W strukturze funkcjonalno-przestrzennej województwa pomorskiego gmina Ustka leży w dwóch strefach:

- **strefa nadmorska**, na którą składają się miejscowości i osiedla rekreacyjne oraz tereny rekreacji między nimi;
- **strefa pobrzeża** o charakterze rolnym i rolno-leśnym (od Pucka do Ustki);

Strefy te, mimo zróżnicowania, są ze sobą częściowo powiązane korytarzami ekologicznymi, wymagającymi dalszej ochrony i wzmocnienia oraz kształtowania nowych powiązań ekologicznych, zwłaszcza w rejonach przecinania się ich z elementami antropogenicznymi.

Gmina Ustka położona jest w strefie wybrzeża, predysponowanej do rozwoju gospodarki morskiej, turystyki i rekreacji, lecznictwa uzdrowiskowego oraz w północnej strefie równinnej predysponowanej do rozwoju różnorodnych form zagospodarowania. Strefa wybrzeża posiada cenne zasoby przyrody, wymagające ochrony.

Gmina Ustka należy do gmin dużych wśród 98 gmin województwa pomorskiego – zajmuje powierzchnię 218,10 km² co stanowi 9,47% powierzchni powiatu słupskiego oraz 1,19% powierzchni województwa pomorskiego.

2) W strukturze sieci osadniczej gmina Ustka należy do jednostki – obszary nadmorskie - inne gminy nadmorskie, które szybko tracą swój dotychczasowy rybacki lub rolniczy charakter i przekształcają się w nadmorskie osiedla lub (część) w amorficzne obszary zabudowy rekreacyjnej, w tym letniskowej, całkowicie zacierającej pierwotne układy ruralistyczne.

Sieć osadnicza gminy tworzona jest przez ośrodki wiejskie. Największe powierzchnie terenów zainwestowanych i zabudowanych występują we wsiach Rowy, Przewłoka, Dębina, Wytowno, Starkowo, Wodnica, Grabno, Machowino oraz Machowinko. Przeważa tam zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, rolnicza zabudowa zagrodowa, a także zabudowa letniskowa (Dębina, Poddąbie, Rowy, Wytowno, Przewłoka). Ośrodki wiejskie są dobrze powiązane z miastem Ustka i Słupskiem (regionalny ośrodek rozwoju i siedziba powiatu). Natomiast Gmina Ustka wraz z miastem Ustka tworzą ważny nadmorski ośrodek turystyczno-wypoczynkowy oraz bazę rekreacyjną nad Morzem Bałtyckim.

Rola gminy Ustka w Kierunkach równoważenia struktury funkcjonalno-przestrzennej województwa pomorskiego:

Gmina Ustka należy do układu tworzonego przez Słupsk i miasto Ustka. Układ ten jest elementem **sieci ośrodków wzmacniających strukturę policentryczną** kreowanych w obszarach, które z powodu historycznie ukształtowanego opóźnienia cywilizacyjnego i recesji okresu transformacji ustrojowej wymagają aktywizacji przy pomocy czynników zewnętrznych, przeciwdziałającej ich peryferyzacji i marginalizacji.

Ponadto gmina Ustka należy do **strefy gospodarki turystycznej – strefa nadmorska**, w których najwyższe w kraju walory środowiska przyrodniczego i unikatowe wartości kultury materialnej będą pobudzać popyt europejski i krajowy – główne źródło ich potencjalnej aktywizacji.

3) Komunikacja o znaczeniu ponadlokalnym

Przez teren gminy Ustka przebiega droga krajowa - DK 21 Miastko – Ustka, która łączy dwie najważniejsze, równoległe do siebie trasy leżące w Północnej Polsce (DK20 i DK6), a także łączy tereny nadmorskie z południem Polski.

Droga stanowi jednocześnie jeden z regionalnych korytarzy transportowych – **korytarz zachodni** (Człuchów – Miastko – Słupsk – Ustka), służący poprawie dostępności wewnątrz województwa.

Z uwagi na fakt, iż droga krajowa nr 21 jest drogą o znaczeniu ponadregionalnym i regionalnym bardzo ważnym elementem poprawy dostępności komunikacyjnej jest jej modernizacja, która została wykonana na prawie całym odcinku Słupsk – Ustka. Zgodnie z zapisami PZPWP przyjmuje się zasadność budowy obwodnic w miejscowościach położonych w ciągach dróg krajowych – Słupsk, Bydlino, Ustka.

Droga wojewódzka na 203 Darłowo – Ustka, jest drogą o znaczeniu lokalnym, stanowi fragment nadmorskiej trasy turystycznej, jednak nie ma istotnego znaczenia dla połączeń ponadlokalnych.

4) Komunikacja kolejowa

W obszarze gminy funkcjonuje linia kolejowa nr 405 na odcinku Miastko – Słupsk – Ustka, zelektryfikowana na odcinku Słupsk – Ustka. Zalicza się ona do linii znaczenia lokalnego, jednak odgrywa ważną rolę w transporcie kolejowym w powiązaniach regionalnych w województwie pomorskim.

Rozwój kolejowego transportu zbiorowego na obszarze województwa obejmować będzie kolej regionalną, której rozwój następować będzie w wyniku modernizacji (przebudowa, budowa dodatkowych torów) lub rewitalizacji linii kolejowych łączących obszar aglomeracji Trójmiasta z ośrodkami regionalnymi Słupskiem, Chojnicami, Kwidzynem, Kościerzyną i Bytowie, a także na liniach stanowiących dojazdy do miejscowości nadmorskich Ustki, Łeby i Helu. W ramach działań przewiduje się rewitalizację linii nr 405: (Szczecinek) – gr. woj. – Słobin – Miastko – Słupsk – Ustka.

5) Transport morski:

Podstawowym kierunkiem rozwoju jest zwiększenie konkurencyjności portów morskich jako węzłów transportowych i niedopuszczenie do ich peryferyzacji na rynku międzynarodowym i w żegludze bliskiego zasięgu. Za ważne zadanie państwa przyjmuje się poprawę dostępności portów od strony lądu i morza. Podwyższanie zdolności konkurencyjnej polskich portów warunkuje wykorzystanie atutów położenia w powiązaniu zarówno z potrzebami polskiej gospodarki, jak i zaplecza gospodarczego państw Europy Środkowowschodniej.

Na terenie gminy Ustka funkcjonuje port w Rowach, głównie jako transportowo-turystyczno-rybacki, przy czym funkcja turystyczna ma charakter sezonowy, a funkcja rybołówstwa ogranicza się raczej do obsługi kutrów i łodzi rybackich cumujących w portach. Port w Rowach wraz z portem w Ustce, są istotnym składnikiem potencjału rozwojowego – w skali gminy, regionu czy kraju i powinny być przedmiotem polityki lokalnej, kształtowanej na szczeblu gminy czy miasta oraz polityki regionalnej, kształtowanej na szczeblu województwa. Przy czym port w mieście Ustka jest jednym z najważniejszych portów rybackich na Bałtyku, jednakże może on także pełnić funkcje transportowe i przeładunkowe innych towarów niż ryby – ładunków masowych i drobnicy. Z uwagi na jego subregionalne znaczenie, cele strategiczne rozwoju powinny przyczynić się do wzrostu gospodarczego oraz stać się ważnym czynnikiem rozwoju lokalnego i regionalnego w stosunku do bezpośredniego i dalszego otoczenia. Chodzi też o sprostanie warunkom międzynarodowej konkurencji, a przez to stworzenie możliwości rozwoju na obszarze portów przedsiębiorstw funkcjonujących i potencjalnych.

6) Infrastruktura techniczna o znaczeniu ponadlokalnym.

Istniejąca infrastruktura:

- a) Przez obszar gminy biegną sieci przesyłowe energii elektrycznej. Jest to linia elektroenergetyczna **450 kV** Lędowo – Wierzbicino, która stanowi fragment międzynarodowej sieci przesyłowej Szwecja – Polska (12,5km długości na terenie

gminy) oraz dwie linie napowietrzne wysokich napięć 110 kV Ustka – Darłowo i Ustka – Słupsk:

- Ustka – Duninowo – Starkowo – Możdżanowo – Darłowo (11,5km długości);
- Ustka – Wodnica – Charnowo – Wierzbicino (6,0km długości).

- b) gazociąg wysokiego ciśnienia DN 150 relacji Słupsk – Ustka (stacja redukcyjna na terenie miasta).

- c) dalekosieczne kable telekomunikacyjne oraz analogowa linia radiowa Słupsk-Smołdzino (biegnie przez pld. wsch. fragment obszaru gminy); przewiduje się rozwój sieci istniejącego systemu telekomunikacyjnego; planowane są nowe połączenia światłowodowe Słupsk-Ustka, Ustka-Smołdzino-Rowy, Ustka-Postomino.

Zasady zagospodarowania przestrzennego

a) w zakresie zaopatrzenia w wodę:

- utrzymanie i poprawa stanu ochrony ujęć wód pitnych przez ustanawianie stref i obszarów ochronnych (tam, gdzie nie zostały dotychczas ustanowione) wraz z prowadzeniem monitoringu,
- uwzględnianie i przestrzeganie nakazów i zakazów określonych w decyzjach o ustanowieniu stref ochrony pośredniej ujęć wód podziemnych i powierzchniowych
- wody podziemne mogą być w szczególnych przypadkach wykorzystywane dla przemysłu i usług, które dla celów technologicznych wymagają wysokiej ich jakości,
- w planowaniu budowy, rozbudowy lub modernizacji systemu zaopatrzenia w wodę, mających na celu rozszerzenie zasięgu obsługi lub (i) poprawę jakości produkowanej wody, należy analizować potrzeby i możliwości racjonalizacji wykorzystania istniejących zasobów wód podziemnych w celu zmniejszenia liczby ujęć i zwiększenia stopnia koncentracji systemu,
- realizację budowy lub/i rozbudowy wodociągów należy prowadzić równocześnie z budową lub rozbudową zbiorowych kanalizacji zakończonych oczyszczalniami ścieków. W szczególnych przypadkach dopuszcza się stosowanie rozwiązań indywidualnych,
- w pierwszej kolejności realizowane powinny być projekty obejmujące:
 - kompleksowe modernizacje wodociągów związane z racjonalizacją wykorzystywania zasobów wód podziemnych i dostosowaniem jakości produkowanej wody do obowiązujących norm;

- rozszerzanie zasięgu obsługi wodociągów zmierzającego do uzyskania przyjętego w PZPWP standardu – 100% korzystających, w ścisłym powiązaniu z równoczesną budową kanalizacji;
- dostosowywanie jakości produkowanej wody do obowiązujących.

b) w zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków:

- wyposażenie jednostek osadniczych na obszarze całego województwa w systemy kanalizacji zbiorczej zakończonej oczyszczalniami ścieków, w szczególności na obszarach tzw. aglomeracji ściekowych. Inne rozwiązania mogą być stosowane tylko w szczególnych przypadkach i wymagają uzasadnienia techniczno – ekonomicznego;
- w gminach wiejskich – 75% mieszkańców powinno mieć dostęp do zbiorczej kanalizacji zakończonej oczyszczalnią ścieków; dla pozostałych przypadków proponuje się stosowanie przydomowych oczyszczalni ścieków;
- rozbudowa, budowa i modernizacja urządzeń do odprowadzania i oczyszczania ścieków w szczególności na obszarach zlewni rzek Słupi i Łupawy;

c) w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną:

- budowa źródeł energii odnawialnych, w tym systemowych elektrowni wiatrowych przekazujących energię do krajowej sieci elektroenergetycznej, z zachowaniem zasad lokalizacji wymienionych w PZPWP. Realizacja tych inwestycji będzie wymagała budowy Głównych Punktów Zasilających 15/110 kV oraz linii elektroenergetycznych 110 kV wprowadzających energię do systemu krajowego.
- budowa przydomowych elektrowni wiatrowych produkujących energię na potrzeby własne użytkowników;
- zwiększenie pewności zasilania systemu rozdzielczo-odbiorczego, poprawa sprawności i dostosowanie istniejących obiektów sieciowych do wymagań ochrony środowiska poprzez modernizację i budowę elektroenergetycznej sieci dystrybucyjnej 110 kV:
 - Główne Punkty Zasilające 110/15 kV (GPZ): Rowy,
 - linie 110 kV: Słupsk Wierzbicin – Ustka (przebudowa), Ustka – Rowy (budowa).
- rozbudowa i modernizacja systemu zaopatrzenia w energię elektryczną zakresie linii 15 i 0,4 kV szczególnie na terenach wiejskich i obszarach rozwojowych.
- rozwój energetyki wodnej wszędzie tam, gdzie pozwolą na to uwarunkowania środowiskowe i ekonomiczne.

d) gospodarka energetyczna:

- dostęp i swobodny wybór przez użytkowników nośników energii zgodnie z ich potrzebami i możliwościami ekonomicznymi, z preferencją źródeł paliw przyjaznych dla środowiska, tak z uwagi na emisję zanieczyszczeń do atmosfery, jak i powstawanie odpadów paleniskowych;
- rozwój systemów: produkujących w kogeneracji (skojarzeniu) energię ciepłą i elektryczną;
- zapewnienie wszystkim odbiorcom dostępu do energii o parametrach spełniających wymogi prawne w stopniu zapewniającym bezpieczeństwo zasilania;
- przy określaniu lokalizacji elektrowni wiatrowych należy uwzględnić uwarunkowania wynikające w szczególności z ich oddziaływania na:

- obszary objęte ochroną przyrody, w formie: parków narodowych i ich otulin, rezerwatów przyrody, obszarów NATURA 2000, parków krajobrazowych i ich otulin, obszarów chronionego krajobrazu, pomników przyrody, stanowisk dokumentacyjnych, użytków ekologicznych i zespołów przyrodniczo-krajobrazowych;
- projektowane obszary chronione, w tym wytypowane w ramach tworzenia Europejskiej Sieci Obszarów Chronionych NATURA 2000;
- obszary tworzące ośnowę ekologiczną województwa – korytarze ekologiczne;
- tereny położone w strefach ekspozycji obiektów dziedzictwa kulturowego: pomników historii, cennych założeń urbanistycznych i ruralistycznych oraz założeń zamkowych, parkowo-pałacowych i parkowo-dworskich;
- konieczne jest również uwzględnianie lokalizacji i sąsiedztwa:
 - terenów zabudowy mieszkaniowej oraz aktywnego wypoczynku;
 - dróg o nawierzchni utwardzonej i linii kolejowych;
 - linii elektroenergetycznych;
 - lasów oraz akwenów i cieków wodnych;
 - pasów technicznych i ochronnych brzegów morskich;
 - innych farm wiatrowych.
- lokalizacje elektrowni wiatrowych muszą uwzględniać możliwość przesyłu wyprodukowanej energii, z zachowaniem możliwie jak najmniej negatywnego oddziaływania linii elektroenergetycznych na komponenty środowiska.

W zakresie zaopatrzenia w gaz i paliwa płynne:

- gazyfikacja obszarów wiejskich (gdzie wskaźniki gazyfikacji są wielokrotnie niższe niż w miastach i wskazują na bardzo ograniczony dostęp ludności do gazu ziemnego, w szczególności w zachodniej i centralnej części województwa), gdzie analizy techniczno-ekonomiczne wykażą opłacalność;

W zakresie zaopatrzenia w ciepło:

- 1) Rozwój różnorodnych form rozproszonej generacji energii w oparciu o surowce odnawialne w tym przede wszystkim o biomasę (biogaz rolniczy i z roślin lignocelulozowych) Tworzenie kompleksów agroenergetycznych w celu uprawiania i wykorzystywania różnorodnych surowców rolniczych dla celów energetycznych;
- 2) Upowszechnienie wykorzystywania energii słonecznej do przygotowywania ciepłej wody;
- 3) Sukcesywne zastępowanie paliw kopalnych (przede wszystkim węgla) w kotłowniach lokalnych i indywidualnych źródłach ciepła spalaniem i zgazowywaniem biomasy stałej (słoma, drewno odpadowe, rośliny energetyczne), szczególnie na terenach wiejskich;
- 4) Ograniczenie zużycia węgla na rzecz biomasy i gazu systemowego z uwzględnieniem uwarunkowań technicznych.

e) w zakresie telekomunikacji i teleinformatyki:

Możliwości rozwoju telekomunikacji i teleinformatyki stały się obecnie jednym z podstawowych uwarunkowań rozwoju gospodarczego. Dziedzina ta należy aktualnie do dynamicznie rozwijającej się, a jednocześnie na rynek usług telekomunikacyjnych, wchodzi nowi operatorzy zarówno funkcjonujący w telekomunikacji stacjonarnej jak również bezprzewodowej.

Zasady zagospodarowania przestrzennego:

a) Lokalizacja stacji bazowych telefonii komórkowych, uwzględniać powinna uwarunkowania krajobrazowe oraz tereny zabudowy mieszkaniowej.

Kierunki zagospodarowania przestrzennego:

1) Umożliwienie wszystkim mieszkańcom województwa dostępu do telewizji regionalnej (TVP Gdańsk).

2) Ujednolicenie numeru kierunkowego dla obszaru całego województwa.

3) Umożliwienie szerokopasmowego dostępu do Internetu dla mieszkańców województwa, przedsiębiorców oraz jednostek publicznych (administracja publiczna, placówki ochrony zdrowia, edukacji, kultury i bezpieczeństwa publicznego) przez budowę pasywnej infrastruktury informatycznej w obszarach deficytowych i o niskiej opłacalności w zakresie światłowodowej sieci szkieletowej oraz węzłów usługowych.

f) infrastruktura systemów bezpieczeństwa i obronności

Podnoszenie zdolności obronnej państwa i bezpieczeństwa publicznego poprzez kształtowanie struktur przestrzennych zapewniających maksymalne bezpieczeństwo, utrzymanie zdolności obronnej, ochronę ludności oraz niezawodność i ciągłość funkcjonowania państwa w warunkach wojennych, a także podnoszących odporność na skutek awarii i klęsk żywiołowych, jest jednym ze strategicznych celów polityki przestrzennej krajowej i regionalnej.

Zadania polityki przestrzennej

Kształtowanie w skali województwa struktur przestrzennych o wysokich walorach obronnych, charakteryzujących się odpornością na potencjalne zagrożenia terrorystyczne, niszczące czynniki sił przyrody, awarie i katastrofy przemysłowe, zintegrowanych organizacyjnie i korzystnie wpływających na zdolność obronną państwa.

Zasady zagospodarowania przestrzennego

a) kompleksowe traktowanie wszystkich wymiarów bezpieczeństwa: zewnętrzne i wewnętrzne, cywilne i wojskowe, pokojowe i wojenne, kryzysowe;

b) stosowanie rozwiązań przestrzennych podnoszących sprawność mobilizacyjną i operacyjną rozwinięcia sił zbrojnych (także sojusznicznych) oraz wykonania zadań obronnych;

c) kształtowanie układów infrastruktury w sposób umożliwiający bezpieczny i sprawny przebieg ewakuacji i ratownictwa;

d) wyprowadzanie transportu materiałów niebezpiecznych z terenów o największej koncentracji ludności poprzez opracowanie alternatywnych objazdów;

e) bezkolizyjne funkcjonowanie terenów zamkniętych i obiektów wojskowych;

f) rozwój nowych obszarów zurbanizowanych powinien uwzględniać potrzeby zapewnienia bezpieczeństwa ludności w sytuacjach zagrożeń.

Kierunki zagospodarowania przestrzennego

1) Realizacja zadań wynikających z członkostwa Polski w NATO, w tym modernizacja infrastruktury portów morskich i lotniczych, układów drogowych i linii kolejowych.

2) Doskonalenie systemu bezpieczeństwa:

a) zapewnienie ciągłości dostaw wody dla ludności w sytuacji kryzysowej, kiedy uszkodzone są wodociągi lub brak dostaw energii elektrycznej;

b) budowa systemów ostrzegania i alarmowania ludności o zagrożeniach w nowych dzielnicach mieszkaniowych;

c) dostosowanie głównych ciągów komunikacyjnych w dużych miastach do potrzeb szybkiego poruszania się po nich (szczególnie w godzinach szczytu) pojazdów uprzywilejowanych: ratownictwa medycznego, pożarowego, chemicznego oraz organów bezpieczeństwa i obronności państwa;

d) dostosowanie wybranych parkingów (po jednym na powiat), do przyjmowania pojazdów przewożących niebezpieczne substancje chemiczne (płyta postojowa uniemożliwia przenikanie uwolnionych niebezpiecznych substancji do gruntu);

3) Stworzenie zintegrowanego ratownictwa - integracja wszystkich podmiotów ratownictwa: szpitali, policji, strasy pożarnej, ratownictwa chemicznego, w jeden system mający wspólną lub kompatybilną sieć łączności oraz wspólne procedury ratownicze, zarządzane przez regionalne centrum koordynacji ratownictwa.

g) w zakresie gospodarki odpadami:**Zasady zagospodarowania przestrzennego:**

W planowaniu zagospodarowania przestrzennego województwa obowiązują zasady zawarte w: programach ochrony środowiska i planach gospodarki odpadami.

Kierunki zagospodarowania przestrzennego:

1) Ograniczanie negatywnego wpływu odpadów i składowisk na środowisko przez:

a) modernizację składowisk odpadów komunalnych, które nie spełniają wymogów ochrony środowiska, a będą użytkowane do czasu wprowadzenia rozwiązań ponadlokalnych (brak na terenie gminy);

b) upowszechnianie selektywnej zbiórki odpadów; m.in. niebezpiecznych w strumieniu odpadów komunalnych, wielkogabarytowych oraz z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych i infrastruktury drogowej;

c) bieżącą likwidację nielegalnych składowisk, zamykanie i rekultywację składowisk gminnych, niespełniających wymagań prawnych, rekultywację wszystkich zamkniętych, dotychczas nie zrehabilitowanych składowisk;

e) budowę kwater do unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest;

W studium zakłada się dalszy rozwój programu gospodarki odpadami w gminie. Wszystkie tereny po dawnych składowiskach zostały już zrehabilitowane. Obecnie odpady są wywożone do wysypiska w Bierkowie (gm. Słupsk), gdzie istnieje i funkcjonuje Zakład Unieszkodliwiania Odpadów.

7) Ochrona środowiska przyrodniczego.

a) Gmina Ustka leży w obrębie makroregionu fizycznogeograficznego **Pobrzeże Słowińskie**, który posiada następujące cechy: obejmuje północno-zachodni fragment województwa, ma wybitne walory przyrodniczo-krajobrazowe. W jego skład wchodzi mezoregiony: Równina Słupska, Wysoczyzna Damnicka i Wybrzeże Słowińskie.

Makroregion sięga od zachodniego krańca województwa, wzdłuż wybrzeża Morza Bałtyckiego po zachodnie krańce Pobrzeża Kaszubskiego, które stanowią zachodnie krawędzie Pradoliny Redy–Łeby i tzw. Wysoczyzny Żarnowieckiej. Charakteryzuje go występowanie przybrzeżnego pasa wydmowego, tzw. Mierzei Kaszubskiej, z hydrogenicznymi równinami przymorskimi o płytkim zaleganiu wód podziemnych na jego zapleczu, z jeziorami przybrzeżnymi: Gardno (pow. 24,7 km²), Łebsko (pow. 71,4 km²) i Sarbsko (pow. 6,7 km²), z obszarami torfowo-bagiennymi i rozległymi użytkami zielonymi. W zachodniej części Mierzei Kaszubskiej, położony jest najbardziej znany i unikatowy zespół wydym nadmorskich w Polsce – objęty ochroną w ramach Słowińskiego Parku Narodowego.

- b)** Plan zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego wskazuje na obszarze gminy Ustka dwa systemy powiązań ekologicznych. Są to korytarze ekologiczne o randze ponadregionalnej: „przymorski – południowobałtycki” oraz „pojezierny-północny”. Ustalenia PZPWP wskazują, iż korytarze ekologiczne muszą spełniać następujące warunki:
- zachowywać ciągłość przestrzenną i mieć dostateczną szerokość w dokumentach planistycznych gmin;
 - charakteryzować się wysokim stopniem zachowania naturalnych warunków pokrycia terenu;
 - gwarantować zmienność siedlisk i typów środowiska dogodnych do rozprzestrzeniania gatunków;
 - zapewniać niezbędne warunki dla bytowania i wędrówek zwierząt oraz wypoczynku i rekreacji ludności.
- c)** Są tu obszary systemu Natura 2000 („Ostoja Słowińska” i „Przybrzeżne wody Bałtyku” oraz projektowane SOOS „Przymorskie błota”, „Klify Poddębskie”), fragment Słowińskiego Parku Narodowego – wschodni kraniec gminy, wyznaczone Obszary Chronionego Krajobrazu: „Pas pobrzeża na zachód od Ustki” i „Pas pobrzeża na wschód od Ustki”, Rezerwat przyrody „Jezioro Modła”, położony w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu „Pas pobrzeża na zachód od Ustki”, liczne pomniki przyrody, użytki ekologiczne, strefy ochrony uzdrowiskowej, stanowisko dokumentacyjne „Bursztyny Możdżanowo”; w sąsiedztwie granic gminy w granicach administracyjnych miasta znajduje się rezerwat „Buczyna nad Słupią”.
- d)** pld. fragment obszaru gminy znajduje się w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP Nr 106 - jego dokładny zasięg i przewidywany obszar ochronny nie został dotąd sprecyzowany, wymaga sporządzenia dokumentacji hydrogeologicznej. Wymagane jest racjonalne i optymalne wykorzystanie wód podziemnych w obszarze gminy ze względu na ograniczone możliwości eksploatacji wód podziemnych w strefie wybrzeża;
- e)** na terenie obszaru gminy występuje zagrożenie powodziowe – wg raportu z 1979 r. w przypadku tzw. wody stuletniej zagrożone są na zalanie rozległe tereny wokół jez. Modła oraz w otoczeniu jez. Gardno, a także niektóre tereny w dolinie rzeki Słupi.

- f)** w obszarze gminy znajdują się części terenów górniczych utworzonych ze względu na występowanie na terenie miasta złóż surowców leczniczych - borowiny oraz wód mineralnych (tereny górnicze Ustka i Ustka I), a także udokumentowane złoża kopalin - złoża bursztynu koło Możdżanowa, ilów koło Machowinka i Wytowna, kruszywa naturalnego koło Machowina.

W przypadku podjęcia, a następnie zaprzestania eksploatacji złoża borowinowego w wyniku jego wyczerpania, bądź utraty wartości leczniczych, stwierdzonej podczas wykonywania ponownych badań specjalistycznych, teren złoża może być wykorzystywany pod inne funkcje, określone przez wnioskodawców, będących właścicielami tych terenów.

Eksploatacja kopalin jest przyczyną degradacji powierzchni ziemi i krajobrazu – wymagana jest efektywna rekultywacja wyrobisk po zakończeniu użytkowania.

/Ustalenia i wnioski wynikające z Planu Województwa zostały szczegółowo omówione w rozdziale pt. Ekofizjograficzne uwarunkowania rozwoju gminy Ustka/.

8) Ochrona brzegów morskich

Na terenie gminy Ustka linia brzegowa Morza Bałtyckiego wynosi ok. 20 km. Cechują ją wyjątkowe walory przyrodniczo-krajobrazowe wynikające z kontaktu morza i lądu.

Występują tu typy brzegu morskiego: wydmy i klifowe (klif wysoczynowy oraz klif wydmy). Nasila się erozja brzegów, związana z podnoszeniem się poziomu wód morskich i innymi naturalnymi zjawiskami fizycznymi (wiatr, falowanie, prądy morskie, ruch osadów czy zmiany dna morskiego), a także techniczną ingerencję człowieka (budowa i rozbudowa portów, przystani, falochronów, umocnień brzegowych).

Powoduje to degradację plaż, okresowo silnie rozmywanych oraz występowanie osuwisk na skarpach nadmorskich wydym i klifów. Zgodnie z *Programem ochrony brzegów morskich* modernizacji wymagają umocnienia w rejonie Ustki. Postępujące procesy erozyjne zagrażają bezpieczeństwu budowli usytuowanych na bezpośrednim zapleczu brzegów. Przewiduje się dalsze wzmaganie procesów erozji wybrzeży południowego Bałtyku i wzrost zagrożeń powodzią sztormową niektórych nisko położonych części wybrzeży, z uwagi na prognozowany wzrost poziomu morza oraz wzrost częstotliwości występowania silnych sztormów.

Zgodnie z ustawą z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1502, ze zmianami) wzdłuż linii brzegowej morza wyznaczony jest pas techniczny i pas ochronny brzegu morskiego. Pas nadbrzeżny jest obszarem lądowym przyległym do brzegu morskiego wyznaczonym wzdłuż północnej granicy gminy Ustka. W jego skład wchodzi pas techniczny i ochronny:

- **pas techniczny** stanowiący strefę wzajemnego bezpośredniego oddziaływania morza i lądu, jest obszarem przeznaczonym do utrzymania brzegu w stanie zgodnym

z wymogami bezpieczeństwa i ochrony środowiska. Jego odlądową granicę określa Zarządzenie nr 2 Dyrektora Urzędu Morskiego w Słupsku z dn. 4.05.2006. Jest obszarem zarządzanym przez Urząd Morski w Słupsku,

- **pas ochronny** obejmuje obszar, w którym działalność człowieka wywiera bezpośredni wpływ na stan pasa technicznego.

9) Ochrona przed powodzią

Z racji położenia i uwarunkowań fizjograficzno-hydrologicznych część terenów województwa, należy do obszarów o wysokim zagrożeniu powodziowym. Występują tu wszystkie możliwe rodzaje zagrożeń powodzią: opadową, roztopową, zatorową i sztormową. Obserwowane ocieplenie klimatu spowodowało nasilenie zagrożeń powodziowych oraz zauważalny trend wzrostu strat spowodowanych powodzią.

Do obszarów szczególnego zagrożenia powodzią na terenie gminy Ustka zalicza się obszary położone w dolinach rzek Słupi i Łupawy oraz w obrębie pasa technicznego ochrony brzegu morskiego.

Zwiększone w stosunku do obecnego zagrożenie może wystąpić na obszarach przymorskich w związku z prognozowanym podnoszeniem się poziomu morza oraz wzrostem ilości i skali ekstremalnych zjawisk będących efektem ogólnych zmian klimatycznych. Nasiliło się zagrożenie powodzią sztormową terenów leżących w dolinach rzek uchodzących do morza oraz w otoczeniu jezior przymorskich (Gardno, Modła). Skutki powodzi mogą wielokrotnie przewyższać nakłady na remonty i modernizację urządzeń przeciwpowodziowych.

Na obszarze gminy funkcjonuje system ochronny w postaci polderów Modła oraz Gardna V-VI, którym służą obwałowania brzegów jezior i rzek oraz stacje pomp. Stan techniczny wałów na niektórych odcinkach jest niezadowalający, a ilość i wydajność stacji pomp może nie zapewnić skutecznej ochrony przeciwpowodziowej.

Kierunki zagospodarowania przestrzennego:

- 1) Modernizacja, przebudowa i odbudowa istniejących oraz budowa nowych urządzeń osłony przed powodzią (wały przeciwpowodziowe, przepompownie, zbiorniki retencyjne itp.) na Pobrzeżu Słowińskim;
- 2) W gminnych dokumentach planistycznych należy:
 - a) wskazać sposoby ograniczania ilości wód opadowych i roztopowych odprowadzanych do odbiorników (wody niewymagające oczyszczania należy w możliwie najwyższym stopniu doprowadzać do wsiąkania w grunt, a wody z dachów wtórnie wykorzystywać. Zorganizowane odprowadzanie wód opadowych do cieków i zbiorników należy stosować tylko w przypadkach absolutnie koniecznych z uwzględnieniem opóźnienia i spowalniania ich odpływu oraz oczyszczania).
 - b) określić wskazania i nakazy dotyczące parametrów technicznych warunków użytkowania obiektów istniejących lub planowanych na obszarach potencjalnego zagrożenia powodzią;
 - c) ustalić rozwiązania przeciwdziałające nadmiernemu uszczelnianiu terenów zurbanizowanych;

d) uwzględnić ustalenia wynikające z *Programu małej retencji* oraz *Programu udrażniania rzek województwa pomorskiego*, w tym konieczność:

- powiększenia dotychczasowej pojemności retencyjnej i powierzchni jezior podpiętrzonych przez budowę obiektów małej retencji, m. in. w zlewniach rzek Łupawy i Słupi,
- wykonania przeprawek, m. in. na rzekach w zlewniach Słupi i Łupawy, umożliwiających udrożnienie rzek województwa pomorskiego.

3) Utrzymanie i/lub odtwarzanie naturalnych obszarów retencyjnych (tereny zalewowe, poldery, zbiorniki małej retencji itp.).

10) Ochrona środowiska kulturowego.

Wg Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego Ustka należy do gmin o najwyższym nasyceniu obiektami zabytkowymi (na km²). W **układzie historyczno-kulturowym obszary położone na Równinie Słupskiej oraz Wysoczyźnie Damnickiej** (do których zalicza się gmina Ustka) są zaliczane do obszarów o najwartościowszym w województwie pomorskim krajobrazie.

Powiat słupski (w tym gmina Ustka) należy do powiatów położonych w północno-zachodniej części województwa gdzie występują dobre warunki do upraw rolnych – w przeszłości lokowano wielkie majątki ziemskie – reliktem świetności tych obszarów są liczne założenia pałacowo- i dworsko-parkowe.

Negatywnym zjawiskiem na tych terenach jest często fakt, iż tradycyjna architektura wiejska jest często degradowana przez nową zabudowę, która ma lepiej zaspokajać potrzeby właścicieli, natomiast krajobraz wiejski jest niszczone poprzez chaotyczne struktury zagospodarowania, stanowiące zabudowę o charakterze podmiejskim, nie korespondującą z elementami lokalnego dziedzictwa kulturowego ani przyrodniczego.

Zadania polityki przestrzennej w województwie Pomorskim (odnoszące się również do przedmiotowego terenu):

- 1) Zachowanie i eksponowanie przestrzennych świadectw tradycji morskich kraju i województwa, najwartościowszych zespołów i obiektów środowiska kulturowego, wzmacniających wizerunek regionu jako integralnego elementu środowiska kulturowego Europy Bałtyckiej;
- 2) Zachowanie różnorodności kulturowej województwa oraz zapewnienie dostępności zasobów i walorów dziedzictwa kulturowego jako atutu w rozwoju zrównoważonym i konkurencyjności przestrzeni województwa.

Zasady zagospodarowania przestrzennego:

- a) ochrona różnorodności dziedzictwa kulturowego wykształconego w wyniku wielu procesów kulturowych oraz dóbr kultury współczesnej;
- b) ochrona zachowanych zespołów obiektów zabytkowych o wyrazistej tożsamości – nawet jeśli poszczególne obiekty nie posiadają wybitnej wartości historycznej lub artystycznej;
- c) wprowadzanie funkcji umożliwiających efektywne i racjonalne gospodarowanie obiektem zabytkowym;
- d) unikanie przekształceń przestrzennych mogących zagrażać zasobom dziedzictwa kulturowego, np.: dysharmonijne lub szkodliwe sąsiedztwo;

- e) stwarzanie przestrzennych warunków dla kontynuacji funkcji tożsamy dla tradycji miejsca, których podtrzymywanie jest racjonalne np.: targowe w śródmieściach miast o korzeniu średniowiecznym, rybołówstwo na wybrzeżu i rybactwo na Zalewie Wiślanym;
- f) eksponowanie w strukturze przestrzennej, w panoramach i sylwetach miejscowości elementów najcenniejszych i udostępnianie miejsc o wysokich walorach kulturowych, w szczególności zabytków rangi światowej, europejskiej i krajowej oraz wybitnych dóbr kultury współczesnej;
- g) komponowanie nowych struktur z uwzględnieniem historycznej zabudowy – uzupełnianie istniejących struktur o nowe elementy tworzące harmonijną całość;
- h) w gminnych dokumentach planistycznych należy:
 - zidentyfikować istniejące i potencjalne konflikty funkcjonalno-przestrzenne związane z ochroną walorów kulturowych;
 - zidentyfikować elementy charakterystyczne krajobrazu kulturowego oraz określić zasady ich ochrony (np.: wskazanie wytycznych dotyczących zgodnych z tożsamością miejscowości zasad: posadowienia obiektów na działce, formy obiektu, detalu architektonicznego);
 - określić elementy charakterystyczne w przypadku dóbr kultury współczesnej, które winny zostać zachowane.

Główne kierunki polityki przestrzennej w zakresie zasobów ochrony i walorów środowiska kulturowego oraz kształtowania walorów krajobrazowych stanowiących o tożsamości regionu odnoszące się do gminy:

- 1) Ochrona i odnowa charakterystycznych zasobów dziedzictwa kulturowego regionu, m.in.: układów urbanistycznych i ruralistycznych, zabytków wsi pomorskiej, dziedzictwa morskiego i rzeczno, dziedzictwa budownictwa ceglanego (przede wszystkim najstarsze kościoły) i drewnianego (dziedzictwo kulturowe Ziemi Słupskiej), kultury materialnej portów morskich i rzecznych oraz wsi rybackich, zespołów rezydencjalnych, zespołów zieleni urządzonej, wybitnych dóbr kultury współczesnej;
- 2) Ekspozycja i udostępnienie stanowisk archeologicznych o własnej formie krajobrazowej;

Na terenie gminy zlokalizowano wpisane do rejestru zabytków, charakterystyczne dla krajobrazu kulturowego województwa pomorskiego: skupiska zabudowy szachulcowej oraz dwory i pałace.

/Ustalenia i wnioski wynikające z Planu Województwa zostały szczegółowo omówione w rozdziale pt. Kulturowe i krajobrazowe uwarunkowania rozwoju gminy Ustka/.

11) Ochrona walorów krajobrazu.

Zadania polityki przestrzennej

- 1) Zachowanie i eksponowanie najwartościowszych zespołów i fragmentów krajobrazu, panoram widokowych i wewnątrz architektoniczno-krajobrazowych dla wzmocnienia wizerunku regionu;
- 2) Kształtowanie nowych walorów krajobrazowych, w tym odtworzenie krajobrazów zdegradowanych oraz przeciwdziałanie procesom zagrażającym walorom krajobrazu.

Zasady zagospodarowania przestrzennego

- a) w sferze krajobrazu dysharmonijnego i zdegradowanego (obszary podmiejskie ośrodków regionalnych, główne ciągi komunikacyjne) – przywracanie równowagi przyrodniczej, zwiększanie bioróżnorodności, porządkowanie i odtwarzanie zasobów

kulturowych, usuwanie lub maskowanie zielenią elementów obniżających walory estetyczno-widokowe;

- b) ograniczanie zainwestowania na terenach leśno-rolnych (szczególnie o wysokich wartościach kulturowych i estetycznych) przez wyznaczanie w dokumentach planistycznych gmin obszarów wyłączonych spod zabudowy i jej ograniczanie oraz wskazywanie linii zabudowy oddzielającej obszar zabudowany od obszarów rolnych lub zagrodowej zabudowy rozproszonej;
- c) eliminacja i przeciwdziałanie powstawaniu zabudowy o cechach dysharmonijnych w strefach wglądów na tereny o wysokich walorach krajobrazowych;
- d) preferowanie i kontynuacja dobrej praktyki w zagospodarowaniu przestrzeni (układów ruralistycznych, niw siedliskowych etc.) i sposobie użytkowania obszarów o wyraźnych walorach przyrodniczo-kulturowych i krajobrazowych;
- e) ochrona przestrzeni o specyficznych i unikatowych walorach krajobrazowych;
- f) ograniczanie wprowadzania obcych krajobrazowo elementów i form zagospodarowania antropogenicznego oraz dewastowania elementów przyrodniczych i architektonicznych krajobrazu – ochrona tożsamości wszystkich typów krajobrazu;
- g) kształtowanie i podnoszenie walorów krajobrazowych oraz ich lepsze udostępnienie, jako elementu jakości życia i atrakcyjności turystycznej województwa;
- j) zachowanie charakterystycznych cech naturalnych krajobrazów nadmorskich i naturalnych procesów ich kształtowania, ekspozycji widokowej.

Kierunki zagospodarowania przestrzennego odnoszące się do gminy Ustka:

- 1) Uzupełnienie sieci obszarów ochrony krajobrazu o nowe:
 - a) powiększenie parku krajobrazowego Dolina Słupi;
 - b) obszary chronionego krajobrazu: Słowiński OCHK, OCHK Dolnej Łupawy, ,
- 2) Ochrona przedpola ekspozycji bądź poprawa wyeksponowania m.in. przez ograniczenie wprowadzania zabudowy, zalesień, reklam wielkoformatowych i innych przekształceń, ochronę charakterystycznych akcentów i dominant, odtwarzanie wartościowych elementów obiektów zabytkowych i historycznych sylwet panoramicznych, w tym szczególnie zespołów ruralistycznych:
 - wsi „Krainy w Kratę” – Charnowo, Możdżanowo, Pęplino, Duninowo, Gąbino, Niestkowo, Starkowo, Wodnica;
 - podobnych miejscowości; Objazda, Wytowno, Machowino, Osieki Słupskie,
- 3) Zachowanie przedpola ekspozycyjnego przez ograniczenie wprowadzania zabudowy, zalesień, reklam wielkoformatowych i innych przekształceń mogących przesłonić ekspozycję lub obniżyć walory krajobrazu wzdłuż ciągów drogowych na odcinku drogowym Dębina – Objazda – Gardna Wielka, eksponującym łąki wokół jeziora Gardno;
- 4) Ochrona wodnych platform widokowych (m.in. przez zachowanie naturalnych i antropogenicznych walorów krajobrazowych, zapewnienie warunków kontynuacji aktywności typowej dla danego krajobrazu i stanowiącej o jego urodzie – np. rybactwa, żeglarswa):
 - a) Morza Bałtyckiego – „locji” brzegów na całej długości brzegu morskiego znajdującego się w granicach województwa,
 - b) Jezior Gardno i Łebsko – widoki brzegów obu jezior,
- 5) Ochrona makrownętrz krajobrazowych, jako elementów odzwierciedlających atrakcyjność i różnorodność krajobrazową województwa (m.in.: przez ochronę przed dewastacją istniejących walorów, ograniczenie wprowadzania intensywnej zabudowy terenów otwartych, ograniczenie wprowadzania obcych kulturowo form

zagospodarowania terenu) – makrownętrza wodnego dwóch jezior Słowińskiego Parku Narodowego – jeziora Gardno i Łebsko;

6) W gminnych dokumentach planistycznych należy określić:

- a) elementy i obszary charakterystyczne dla krajobrazu kulturowego miejscowości oraz szczegółowe zasady ich przekształceń;
 - b) strefy krajobrazu zdegradowanego oraz zasady i kierunki ich przekształceń;
 - c) sposoby rekompozycji, restylizacji i uporządkowania chaotycznych układów zabudowy;
 - d) zasady zagospodarowania punktów widokowych i ochrony panoram widokowych.
- 7) Podejmowanie działań ochronnych na obszarach wiejskich mających na celu utrzymanie przestrzeni otwartych cennych krajobrazowo, w tym głównie ochrona terenów leśnych i rolnych, poprzez wyłączenie ich z terenów potencjalnie przeznaczanych pod zabudowę.

12) Turystyka o znaczeniu ponadlokalnym

Do podstawowych walorów środowiska przyrodniczego tworzących warunki do rozwoju turystyki należy zaliczyć: nadmorskie położenie, ukształtowanie terenu, sieć wodną oraz zasoby geologiczne i klimat. Pozwalają one wyznaczyć na obszarze województwa trzy charakterystyczne rejony przyrodniczo-turystyczne: Pas nadmorski, Strefa pojezierna oraz Żuławy Wiślane, Powiśle i Dolina Dolnej Wisły. Gmina Ustka leży w całości strefie Pasa nadmorskiego.

Pas nadmorski

Podstawowe wartości przyrodniczo-turystyczne obszaru to nadmorskie plaże i ich leśne zaplecze, specyficzny bioklimat (aerazol morski), właściwości lecznicze zasobów geologicznych (surowce lecznicze) i atrakcyjne, w tym unikalne krajobrazy, np.: ruchome wydmy (Słowiński Park Narodowy). Podejmowane w ostatnich latach działania mające na celu eliminację zanieczyszczeń wnoszonych do Bałtyku przyczyniły się do poprawy stanu kąpielisk morskich. Do 2015 r. wszystkie państwa członkowskie UE będą musiały wprowadzić w życie bardziej surowe przepisy, wymagane w dyrektywie dotyczącej zarządzania jakością wody w kąpieliskach (Dyrektywa 2006/7/WE). Z przeprowadzonej w 2006 r. przez Wojewódzką Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Gdańsku wstępnej symulacji oceny jakości wody kąpielisk morskich wynika, że wprowadzenie nowej dyrektywy może skutkować wzrostem liczby kąpielisk morskich, w których ocena jakości wody będzie niedostateczna, do 25 (na 82 zarejestrowane).

Uwarunkowania przyrodnicze predysponują obszar nadmorski do zróżnicowanych form spędzania wolnego czasu. Należą do nich:

- nadmorskie położenie: plażowanie, kąpiele w morzu, żeglarsstwo (Ustka, Rowy)
- klimat nadmorski: właściwości lecznicze i aeroklimatyczne morza;
- zasoby geologiczne: właściwości zdrowotne wód leczniczych i termalnych oraz borowin (uzdrowisko w Ustce oraz inne obszary, na których zlokalizowane są tego typu zasoby);
- zasoby biosfery i krajobrazu: rekreacja piesza, rowerowa, konna obszarów atrakcyjnych przyrodniczo i krajobrazowo;
- ukształtowanie powierzchni: lotnictwo i paralotnictwo (klify nadmorskie: Rowy, Dębina).

Gminna miejscowość Rowy jest zaliczana do szeregu ważniejszych ośrodków wczasowo-wypoczynkowych położonych nad morzem, na równi z takimi ośrodkami jak np.: Ustka, Łeba, Chałupy (m. Władysławowo), Jastrzębia Góra (m. Władysławowo),

Chłapowo (m. Władysławowo), Władysławowo, Krynica Morska, Kąty Rybackie (gm. Sztutowo), Stegna, Jantar (gm. Stegna), Mikoszewo (gm. Stegna), Sopot, Jastarnia, Jurata (m. Jastarnia), Kuźnice (m. Jastarnia). Statystyka wyróżniająca wymienione ośrodki nie uwzględnia jednak bazy noclegów oferowanych w ramach kwater indywidualnych i rozproszonej prywatnej zabudowy letniskowej, występującej przede wszystkim na terenach pojeziernych, ale także na obrzeżach miejscowości wypoczynkowych (Rowy, Dębina, Poddąbie).

Gmina Ustka leży również w zasięgu **ośrodka leczenia uzdrowiskowego, rehabilitacyjnego i odnowy biologicznej** - uzdrowiska statutowego Ustka.

Województwo pomorskie posiada jedną z największych w kraju baz noclegowych zbiorowego zakwaterowania. Oferta noclegowa w regionie jest bardzo zróżnicowana – składają się na nią zarówno hotele 5- i 4-gwiazdkowe, hotele niższej klasy, jak też ośrodki wczasowe, campingi i pola biwakowe. W obrębie pasa nadmorskiego są to hotele średniej i niższej kategorii, ośrodki wczasowe, pensjonaty, domki kempingowe, pola namiotowe oraz kwatery prywatne.

Duże znaczenie dla rozwoju turystyki w województwie pomorskim, szczególnie wypoczynkowej i krajoznawczej, ma na terenie gminy Ustka:

- sieć szlaków rowerowych, w tym planowana trasa międzynarodowa *EURO-VELO*: R10 (wokół Bałtyku przez miejscowości Ustka do Łeby i dalej w kierunku wschodnim przez Władysławowo, Trójmiasto, Stegnę aż do Elbląga. W miejscowości Zaleskie wyznaczono punkt – miejsce powiązania Hanzeatyckiej Trasy Rowerowej z trasami woj. zachodniopomorskiego.
- morska żegluga przybrzeżna;
- szlaki kajakowe: Łupawy, Słupi, wymagające lepszego oznakowania, wyznaczenia miejsc do biwakowania, stanic wodnych, udrożnienia, likwidacji niebezpiecznych pozostałości dawnych mostów i zniszczonych budowli hydrotechnicznych oraz organizacji miejsc do wygodnego przenoszenia kajaków;
- sieć turystycznych znakowanych szlaków pieszych;
- kąpieliska – wg raportu Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Gdańsku, jakość wód w województwie ulega sukcesywnej poprawie: 31 odcinków plaż morskich zdalnych jest do kąpiele nad tzw. otwartym morzem;
- agroturystyka – wzrasta liczba gospodarstw zainteresowanych prowadzeniem tej działalności. Na początku 2007 r. w województwie funkcjonowało około 20008 gospodarstw agroturystycznych; najwięcej w pasie nadmorskim oraz na Pojezierzach Kaszubskim i Bytowskim oraz w Borach Tucholskich.

Ustalenia i wnioski:

- gmina Ustka wskazana została jako gmina dla rozwoju turystyki kwalifikowanej i agroturystyki;
- rozwijanie przede wszystkim takich form rekreacji jak: wędrówki piesze, sporty wodne (kajakarstwo, pływanie, wędrowanie) jazda konna, turystyka rowerowa;
- ograniczanie negatywnego oddziaływania ruchu i zagospodarowania rekreacyjnego na zasoby przyrodnicze, kulturowe i krajoznawcze;
- stymulowanie rozwoju turystyki na obszarach chronionych, cennych przyrodniczo i krajoznawczo, na których istnieją ograniczenia funkcji gospodarczej i dla których turystyka jest szansą rozwoju;

- realizowanie infrastruktury organizującej penetrację turystyczną (szlaki piesze, trasy rowerowe, miejsca piknikowe);
- poprawa dostępności do atrakcji turystycznych poprzez modernizację i usprawnienie komunikacji;
- pobudzanie zróżnicowania funkcjonalnego zagospodarowania przestrzennego służącego rekreacji dla przedłużania sezonu i polepszania efektywności wykorzystania bazy;
- lokalizacja inwestycji turystycznych o wysokim standardzie wyposażenia na terenach o wysokich walorach przyrodniczo - krajobrazowych, bez pomniejszania walorów rekreacyjnych obszaru, nawiązujących charakterem do tradycyjnych form budownictwa oraz na terenach uzbrojonych w pełną infrastrukturę techniczną;
- modernizacja techniczna i poprawa estetyki istniejących obiektów turystycznych poprzez podniesienie standardu oraz uporządkowanie gospodarki ściekowej;
- pełniejsze wykorzystanie sieci osadniczej do realizacji bazy noclegowej, w tym wykorzystanie obiektów pełniących obecnie inne funkcje na cele rekreacyjne i bazę noclegową;
- wzbogacenie miejscowości rekreacyjnych w urządzenia usługowe, w tym służące także stałym mieszkańcom;
- rozwijanie w ważniejszych i cenniejszych kulturowo miejscach bazy hotelowo-gastronomicznej oraz usług turystycznych dla zaspokojenia potrzeb turystów krajowych i zagranicznych dla różnego okresu pobytu;
- ochrona i rewaloryzacja wędkarskiej przestrzeni rekreacyjnej, tworzenie stanic wędkarskich;
- ochrona przed zainwestowaniem niezagospodarowanych brzegów wód;
- zagospodarowanie turystyczne szlaków wodnych do rekreacji, stworzenie przystani wodnych, miejsc biwakowych do potrzeb spływów kajakowych szlaków wodnych na rzece Słupii;
- tworzenie miejsc obsługi recepcyjnej turystów tranzytowych wzdłuż głównych dróg;
- wspieranie rozwoju ekoturystyki i agroturystyki obejmującej pobyty wypoczynkowe w gospodarstwach rolnych, prywatnych domach i pokojach wynajmowanych (tworzenie zintegrowanych systemów informacji turystycznej);
- **rozważenie uwarunkowań ekonomicznych, przestrzennych oraz ekofizjograficznych dotyczących możliwości utworzenia lotniska biznesowo-turystycznego we wschodniej części gminy.**

10) Zadania służące do realizacji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, które zostały ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejmik Województwa Pomorskiego:

Zgodnie z art. 39 ust. 3 pkt 3 oraz ust. 5, w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa umieszcza się te inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, które zostały ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Radę Ministrów, właściwego ministra lub sejmik województwa, zgodnie z ich właściwością. Trzecia część Planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego prezentuje zadania inwestycyjne

ustalone w tych dokumentach, których realizacja przyczyni się do osiągnięcia celów zagospodarowania przestrzennego określonych w niniejszym Planie.

Program udrażniania rzek województwa pomorskiego.

Stanowi podstawę informacyjną dla realizacji wytycznych i zobowiązań wynikających z szeregu aktów prawa międzynarodowego i krajowego (m. in.: Ramowa Dyrektywa Wodna UE, Konwencja Helsińska, ustawy: Prawo wodne, Prawo ochrony środowiska, Prawo ochrony przyrody i Rozporządzenia) – które zmierzając do uzyskania znaczącej poprawy stanu powierzchniowych wód płynących i charakterystycznych dla nich biocenoz – m. in. poprzez: odtwarzanie ciągłości rzek i ich udrażnianie za pomocą urządzeń technicznych, ułatwianie migracji organizmów wodnych, w tym szczególnie cennych gatunków ryb dwuśrodowiskowych oraz ich naturalnej reprodukcji, utrzymywanie różnorodności biologicznej i in. – przyczyniać się będą do naturalnego i sprawnego odnawiania składników i żywych zasobów przyrody, zarówno w rzekach jak i w Morzu Bałtyckim.

W Programie udrażniania rzek województwa pomorskiego (przyjętym Uchwałą Sejmiku Województwa Pomorskiego nr 355/24/04 z dnia 14czerwca 2004 r.) na obszarze gminy Ustka przewidziano inwestycję w miejscowości Bydlina (miejscowość najbliższa obiektowi hydrotechnicznemu) na rzece Gnilna: stopień młyński w km 0+264.

Program Ochrony Brzegów Morskich

Program jest programem wieloletnim i będzie realizowany w latach 2004–2023. W ramach Programu podejmuje się zadania dotyczące:

- budowy, rozbudowy i utrzymywania systemu zabezpieczenia przeciwpowodziowego terenów nadmorskich, w tym usuwania uszkodzeń w systemie zabezpieczenia przeciwpowodziowego brzegów morskich;
- zapewnienia stabilizacji linii brzegowej według stanu z 2000 r. i zapobieganie zanikowi plaż;
- monitorowania brzegów morskich, a także czynności, prac i badań dotyczących ustalenia aktualnego stanu brzegów morskich mające na celu wskazanie koniecznych i niezbędnych działań zmierzających do ratowania brzegów morskich.

Realizacja programu na terenie gminy Ustka przewiduje inwestycje polegającą na sztucznym zasilaniu i modernizacji umocnień brzegowych (km 231,0–233,5).

11) Zadania rządowe służące do realizacji ponadlokalnych celów publicznych:

Nie ujęto żadnych zadań odnoszących się do obszaru gminy.

3. UWARUNKOWANIA SPOŁECZNO-GOSPODARCZE

3.1. Uwarunkowania demograficzne.

1) Liczba ludności

Gęstość zaludnienia dla całego województwa pomorskiego w 2009 r. wynosiła 121 osób/km². Według tego odniesienia gęstość zaludnienia gminy Ustka, która wynosi ok. 35 os/km² można ocenić jako bardzo niską.

Dla porównania, gęstość zaludnienia w całym powiecie słupskim wynosi 40 os/km², a w gminach województwa pomorskiego graniczących z omawianą gminą Ustka dane są następujące:

- Słupsk, powiat słupski: 55 os/km²,
- Smołdzino, powiat słupski: 13 os/km²,

Gmina Ustka zajmuje powierzchnię ok. 21 700 ha, w tym 11.744 ha (ok. 54%) to użytki rolne; 6.723 ha (31%) to lasy. Obszar gminy Ustka łącznie zamieszkuje 7.726 mieszkańców (stan na dzień 05.07.2010 r.), w tym na pobyt stały zameldowano 7.560, na pobyt czasowy 166 osób.

Z powyższych danych wynika, że gminy sąsiednie (poza gminą Smołdzino, która jest na zdecydowanie niższym poziomie od gminy Ustka), mają znacznie wyższą gęstość zaludnienia w porównaniu z gminą będącą przedmiotem niniejszego opracowania

W tabeli nr 1 przedstawiono jak kształtowała się liczba mieszkańców Gminy w latach 2005-2009 wg danych statystycznych pochodzących z zestawień Głównego Urzędu Statystycznego.

Tabela 1. Ludność wg miejsca zameldowania/zamieszkania i płci

	J. m.	2005	2006	2007	2008	2009
STAN LUDNOŚCI I RUCH NATURALNY						
Ludność wg miejsca zameldowania/zamieszkania i płci						
ogółem						
stałe miejsce zameldowania						
stan na 30 VI						
ogółem	osoba	7 346	7 375	7 434	7 483	7 592
mężczyźni	osoba	3 683	3 691	3 737	3 770	3 815
kobiety	osoba	3 663	3 684	3 697	3 713	3 777
stan na 31 XII						
ogółem	osoba	7 363	7 401	7 452	7 526	7 677
mężczyźni	osoba	3 684	3 710	3 746	3 782	3 863
kobiety	osoba	3 679	3 691	3 706	3 744	3 814
faktyczne miejsce zamieszkania						
stan na 30 VI						
ogółem	osoba	7 373	7 335	7 400	7 498	7 594
mężczyźni	osoba	3 722	3 683	3 730	3 780	3 815
kobiety	osoba	3 651	3 652	3 670	3 718	3 779
stan na 31 XII						
ogółem	osoba	7 323	7 367	7 467	7 528	7 678
mężczyźni	osoba	3 676	3 703	3 756	3 782	3 865
kobiety	osoba	3 647	3 664	3 711	3 746	3 813

Źródło: Polska Statystyka Publiczna, <http://www.stat.gov.pl>, stan na dzień 31.12.2009r

- Ogólnie gminę Ustka można zaliczyć do gmin rozwojowych na przestrzeni 5 lat jak pokazuje tabela nr 4 nastąpił przyrost mieszkańców o 4,85% w stosunku do roku 2005, co przy zmniejszającej się liczbie urodzeń w całej Polsce oznacza, że gmina Ustka, a przynajmniej niektóre z jej miejscowości się rozwijają, przyjmując mieszkańców z sąsiadujących z gminą miast: Ustki i Słupska.
- Przyrost ilości mieszkańców w równej mierze dotyczy kobiet i mężczyzn, którzy stanowią nieznacznie większość w gminie. Może to wynikać z przeważającej ciągle struktury gospodarczej gminy, w której rolnictwo ciągle jest w czołówce.

Według informacji uzyskanych w Urzędzie Gminy Ustka liczba osób zameldowanych na pobyt stały w poszczególnych miejscowościach gminy Ustka na dzień 05.07.2010 r. przedstawia się następująco:

Tabela 2. Liczba ludności w gminie z podziałem na sołectwa i miejscowości

L.p.	sołectwo	miejscowości wchodzące w skład sołectwa	liczba mieszkańców w poszczególnych miejscowościach	liczba mieszkańców w sołectwie	powierzchnia sołectwa w ha	powierzchnia sołectwa w km ²	gęstość zaludnienia w sołectwie
1	Charnowo	Charnowo	322	322	558,2313	5,58	57,71
2	Dębina	Dębina	116	116	462,3017	4,62	25,11
3	Duninowo	Duninowo	465	519	1151,1056	11,51	45,09
		Duninówko	54				
4	Gąbino	Gąbino	353	606	1987,512	19,87	30,50
		Dominek	130				
		Osieki Słupskie	123				
5	Grabno	Grabno	244	509	1697,528	16,97	29,99
		Zimowiska	265				
6	Lędowo	Lędowo	44	240	1161,3268	11,61	20,67
		Modła	46				
		Modlinek	43				
		Lędowo Osiedle	107				
7	Machowino	Machowino	524	524	1346,1447	13,46	38,93
8	Machowinko	Machowinko	265	353	1752,7506	17,52	20,15
		Redwanki,	54				
		Poddąbie	34				
9	Możdżanowo	Możdżanowo	204	204	624,2103	6,24	32,69
10	Niestkowo	Niestkowo	178	178	310,3198	3,1	57,42
11	Objazda	Objazda	854	1010	2228,6176	22,28	45,33
		Bałamątek	156				
12	Pęplino	Pęplino	354	354	974,0229	9,74	36,35
13	Przewłoka	Przewłoka	721	811	684,3392	6,84	118,57
		Orzechowo	-				
		Zapadłe	90				
14	Rowy	Rowy	404	404	899,6012	8,99	44,94
15	Starkowo	Starkowo	182	229	788,3113	7,88	29,06
		Golęcino	27				
		Krężółki	20				
16	Wodnica	Wodnica	505	505	738,4369	7,38	68,43
17	Wytowno	Wytowno	375	397	1664,164	16,64	23,86
		Dalimierz Przewłocki	22				
18	Zaleskie	Zaleskie	434	445	2668,5575	26,68	16,68
		Zabłocie	11				
razem:			7 726	7 726	21697,4814	216,97	35,61
średnia gęstość zaludnienia w gminie							

Źródło: <http://www.ustka.ug.gov.pl>, stan na dzień 05.07.2010r.

- Rozkład ilości mieszkańców w poszczególnych miejscowościach jest nierównomierny i należy rozpatrywać go w przeliczeniu na powierzchnię poszczególnych obrębów i miejscowości. Rozpiętość jest bardzo duża od 118,57 os./km² do 16,68 os./km². Oznacza to że następuje polaryzacja gęstości zaludnienia ograniczająca się do niektórych miejscowości i obrębów.
- Do najgęściej zaludnionych (pow. 50os./km²) obrębów można zaliczyć: Przewłoka (118,57os./km²), Wodnica (68,43os./km²), Charnowo (57,71os./km²), Niestkowo (57,42os./km²) – zaznaczone kolorem niebieskim w tabeli nr 1. Są to obręby zlokalizowane w bezpośrednim sąsiedztwie miasta Ustka lub też w sąsiedztwie granicy z miastem Słupsk.
- Do średnio zaludnionych obrębów (od 30 do 50os./km² kolor bordowy w tabeli nr 1) należą: Duninowo (45os./km²), Gębino (30,5os./km²), Machowino (38,93os./km²), Możdżanowo (32,69os./km²), Objazda (45,33os./km²), Pęplino (36,35os./km²), Rowy (44,94os./km²).
- W pobliżu 30os./km² znajdują się też obręby Grabno i Starkowo (29os./km²)
- Najmniej zaludnione obręby to Zaleskie (16os./km²) Lędowo (20,67os./km²) i Machowinko (20,15os./km²) – zaznaczone kolorem żółtym w tabeli nr 1;

Różnice w tabelach z informacjami pochodzącymi z urzędu Gminy i GUS wynikają z różnych okresów w jakich badano i aktualizowano stan ludności w gminie.

Według informacji uzyskanych w Urzędzie Gminy Ustka liczba osób zameldowanych na pobyt stały w poszczególnych miejscowościach gminy Ustka na dzień 05.07.2010r. przedstawia się następująco:

Tabela 3. Liczba osób zameldowanych na pobyt stały w Gminie Ustka.

		31.12.2002	31.12.2009	05.07.2010	różnica między stanem z 07.2010 a stanem z 2002 roku
1	Bałamątek			156	
2	Charnowo	318	322	322	4
3	Dalimierz Prz.			22	
4	Dębina	101	116	116	15
5	Dominek	123	130	130	-9
6	Duninowo	475	465	465	1
7	Duninówko			54	
8	Gębino	347	353	353	7
9	Golęcino			27	
10	Grabno	159	244	244	85
11	Krężółki			20	
12	Lędowo	36	44	44	8
13	Lędowo Os.			107	
14	Machowinko	265	265	265	0
15	Machowino	485	524	524	39
16	Modlinek			43	
17	Modła			46	
18	Możdżanowo	200	204	204	4
19	Niestkowo	160	178	178	18

20	Objazda	888	854	854	-34
21	Osieki Słupskie	124	123	123	-1
22	Pęplino	357	354	354	-3
23	Poddąbie			34	
24	Przewłoka	636	721	721	85
25	Redwanki			54	
26	Rowy	339	404	404	65
27	Starkowo	181	182	182	1
28	Wodnica	374	505	505	131
29	Wytowno	367	375	375	8
30	Zabłocie			11	
31	Zaleskie	402	434	434	32
32	Zapadłe			90	
33	Zimowiska			265	
razem:		6337	6797	7726	-

Źródło: Urząd Gminy Ustka, stan na dzień 30.06.2010r. i 05.07.2010r., obliczenia własne.

Dokonano analizy struktury ilości mieszkańców z podziałem na miejscowości oraz z porównaniem stanu z 2002r. (kiedy przygotowywano obowiązujące Studium) a stanem badania z 2010r.

- Ogólnie liczba ludności w gminie Ustka zwiększyła się od końca 2009 r. o 926 osób co jest zaskakującym wynikiem, gdyż przyrost liczby mieszkańców w ciągu 7 lat (2002-2009) wynosił zaledwie 460 osób).
- Wśród 33 miejscowości zlokalizowanych w gminie Ustka wyróżnia się zdecydowanie miejscowość Wodnica w której nastąpił największy przyrost mieszkańców w ciągu 8 lat o 131 mieszkańców. Co potwierdzone jest również gęstością zaludnienia w przeliczeniu na km².
- Miejscowości w których nastąpił duży przyrost mieszkańców to: Grabno, Przewłoka i Rowy, pow. 65 osób. Wszystkie trzy miejscowości zaliczane są do miejscowości i obrębów o dużej lub bardzo dużej gęstości zaludnienia.
- Miejscowości w których nastąpił średni przyrost mieszkańców to Machowino i Zaleskie – pow. 30 os. Przyrost ilości mieszkańców w tych miejscowościach może oznaczać potencjalny ich rozwój.
- Miejscowości w których nastąpił mały przyrost mieszkańców to Charnowo, Dębina, Gębino, Lędowo, Możdżanowo, Niestkowo, Wytowno.
- W 4 z 33 miejscowości nastąpiło zmniejszenie ilości mieszkańców tj. Dominek, Objazda, Osieki Słupskie, Pęplino. Jednakże dane te mogą być niepełne ze względu na brak danych do porównania w latach ubiegłych dla 12 miejscowości. Przyjęto, że w tych miejscowościach nie zmieniła się ilość mieszkańców.
- Należy rozważyć przyczyny, które spowodowały zmniejszenie ilości mieszkańców szczególnie w miejscowości Objazda (aż o 34 os. mniej).

Tabela 4. Liczba osób zameldowanych na pobyt czasowy w Gminie Ustka.

		31.12.2002	31.12.2009	30.06.2010	różnica między stanem z 06.2010 a stanem z 2002 roku
1	Charnowo	4	12	8	4
2	Dębina	3	3	5	2
3	Dominek	4	2	2	-2
4	Duninowo	6	4	8	2
5	Gąbino	9	3	3	-6
6	Grabno	0	6	5	5
7	Lędowo	0	0	0	0
8	Machowinko	6	10	6	0
9	Machowino	4	5	3	-1
10	Możdżanowo	1	0	0	-1
11	Niestkowo	0	1	0	0
12	Objazda	3	43	43	40
13	Osieki Słupskie	3	0	0	-3
14	Pęplino	0	0	0	0
15	Przewłoka	19	34	40	21
16	Rowy	13	15	18	5
17	Starkowo	1	4	4	3
18	Wodnica	12	8	7	-5
19	Wytowno	2	11	9	7
20	Zaleskie	5	6	5	0
razem:		95	167	166	71

Źródło: Urząd Gminy Ustka, stan na dzień 30.06.2010r., obliczenia własne.

- Ilość osób zameldowanych tymczasowo nie stanowi istotnego udziału w ogólnej liczbie mieszkańców.
- Pamiętać należy że w gminie Ustka wiele miejscowości to miejscowości wypoczynkowe, w których ilość przebywających osób zwiększa się znacznie w sezonie letnim. Osoby te nie meldują się na pobyt stały ani czasowy. Często posiadają swoje domy letnie w miejscowościach ale są zarejestrowani jako mieszkańcy gminy.

2) Wielkość ruchu i rozmieszczenia ludności w gminie

Szczegółowe rozmieszczenie liczby ludności w gminie Ustka przedstawiono w tabelach nr 5.

Tabela 5. Rozmieszczenie ludności w poszczególnych miejscowościach.

L.p.	sołectwo	miejscowości wchodzące w skład sołectwa	liczba mieszkańców w poszczególnych miejscowościach	liczba mieszkańców w sołectwie
1	Charnowo	Charnowo	322	322
2	Dębina	Dębina	116	116
3	Duninowo	Duninowo	465	519
		Duninówko	54	
4	Gąbino	Gąbino	353	606
		Dominek	130	
		Osieki Słupskie	123	

5	Grabno	Grabno	244	509
		Zimowiska	265	
6	Łędomo	Łędomo	44	240
		Modła	46	
		Modlinek	43	
		Łędomo Osiedle	107	
7	Machowino	Machowino	524	524
8	Machowinko	Machowinko	265	353
		Redwanki,	54	
		Poddąbie	34	
9	Możdżanowo	Możdżanowo	204	204
10	Niestkowo	Niestkowo	178	178
11	Objazda	Objazda	854	1010
		Bałamątek	156	
12	Pęplino	Pęplino	354	354
13	Przewłoka	Przewłoka	721	811
		Orzechowo		
		Zapadłe	90	
14	Rowy	Rowy	404	404
15	Starkowo	Starkowo	182	229
		Golęcino	27	
		Krężółki	20	
16	Wodnica	Wodnica	505	505
17	Wytowno	Wytowno	375	397
		Dalimierz Przewłocki	22	
18	Zaleskie	Zaleskie	434	445
		Zabłocie	11	
razem:			7726	7726

Źródło: <http://www.ustka.ug.gov.pl>, stan na dzień 05.07.2010r

- Analizując liczbę ludności w poszczególnych miejscowościach wyróżniono następujące grupy:
 - 19 miejscowości o liczbie do 200 mieszkańców:** Dębina, Duninówko, Dominek, Osieki Słupskie, Lędowo, Modła, Modlinek, Lędowo Osiedle, Redwanki, Poddąbie, Niestkowo, Bałamątek, Orzechowo, Zapadłe, Starkowo, Golęcino, Krężółki, Dalmierz Przewłocki, Zabłocie,
 - 8 miejscowości o liczbie 200 - 400 mieszkańców:** Charnowo, Gąbino, Grabno, Zimowiska, Machowinko, Możdżanowo, Pęplino, Wytowno,
 - 5 miejscowości o liczbie 400 – 600 mieszkańców:** Duninowo, Machowino, Rowy, Wodnica, Zaleskie,
 - 2 miejscowości o liczbie powyżej 600 mieszkańców:** Objazda, Przewłoka.
- Z analizy tej wynika, że w gminie Ustka przeważają miejscowości małe i średnie nie przekraczające 400 mieszkańców. Wynika to przede wszystkim z charakteru osiedleńczego gminy, gdzie przeważają wsie o charakterze folwarcznym, w późniejszym czasie przekształcone w PGR.
- W podziale na sołectwa ilość ludności przedstawia się następująco (tabela 6).

Tabela 6. Podział sołectw pod względem ilości ludności.

sołectwa o liczbie ludności	liczba sołectw	odsetek ludności gminy w sołectwie	razem ilość mieszkańców
do 200	2	3,81%	294
200 – 400	7	27,17%	2099
400 – 600	6	37,61%	2906
powyżej 600	3	31,41%	2427
Razem	18	100%	7726

Źródło: <http://www.ustka.ug.gov.pl>, stan na dzień 05.07.2010r.

- Z powyższych danych wyraźnie wynika, iż ponad 37% ludności gminy skupionych jest w 6 sołectwach. Około 31% ludności gminy jest rozproszone w 9 niewielkich sołectwach. Duży odsetek ludności (31%) jest również skupiony w trzech dużych sołectwach o liczbie ludności powyżej 600 mieszkańców. Potwierdza to wcześniejsze wnioski dotyczące skupienia się rozwoju na kilku miejscowościach zlokalizowanych dogodnie pod względem komunikacyjnym w pobliżu granic miasta Ustka i Słupsk.

3) Rozwój demograficzny

Rozwój demograficzny gminy został przygotowany dla lat 2005-2010, główne dane demograficzne oparto na danych zaczerpniętych z UG Ustka oraz Roczników Statystycznych. Porównanie urodzeń i zgonów w gminie Ustka na przestrzeni 5 lat przedstawia tabela 7.

Tabela 7. Rozwój demograficzny Gminy Ustka.

L.p.	Rok	Gmina Ustka				
		Urodzenia żywe	Zgony	Przyrost naturalny	Stan ludności	Przyrost naturalny w %
1	2005	70	56	14	7459	1,88
2	2006	86	67	19	7474	2,54
3	2007	103	72	31	7526	4,12
4	2008	101	66	35	7579	4,62
5	2009	100	66	34	7724	4,40
6	2010	78	53	25	7791	3,20

Źródło: Urząd Gminy Ustka - Stan ludności według faktycznego miejsca zamieszkania na dzień 30.06.2010r., obliczenia własne

- Na podstawie powyższej tabeli odnotowano, iż od roku 2005 do końca roku 2008 następował wzrost liczby ludności na terenie gminy Ustka. W roku 2009 przyrost naturalny jest nieco niższy niż w latach poprzedzających. Po wynikach z połowy roku 2010 można wnioskować, iż tendencja wzrostowa utrzyma się na podobnym poziomie jak w latach 2005-2009.
- Jednocześnie na terenie całej gminy Ustka liczba urodzeń była wyższa niż liczba zgonów, co oznacza dodatni przyrost naturalny.
- Dynamika urodzeń na terenie gminy kształtuje się na bardzo podobnym poziomie, najlepsze wyniki odnotowano w latach 2007-2009. Dynamika zgonów jest również dość regularna.

- W omawianym okresie największy przyrost naturalny miał miejsce w latach 2007-2009. Łączny przyrost naturalny w ciągu 5,5 roku wyniósł 158 osób.
- W czasie od 2005 do 30.06.2010 przyrost naturalny dla gminy Ustka był na poziomie średnio 3,77 ‰ (wskaźnik na 1000 ludności).
- Współczynnik urodzeń dla gminy Ustka w latach 2005 - 2009 wynosi średnio 12,16‰ (wskaźnik na 1000 ludności).
- Współczynnik zgonów dla gminy Ustka w latach 2005 - 2009 wynosi średnio 9,16‰ (wskaźnik na 1000 ludności).

Wszystkie dane dotyczące rozwoju demograficznego były dostarczone przez Gminę na dzień 30.06.2010r. Stan ludności do 30.06.2010 roku uzupełniono na podstawie danych Gminy i wykazano w tabeli nr 2 i 3 aby zobrazować różnicę w przedziale czasowym od 31.12.2002 roku do 30.06.2010 roku.

Rozwój demograficzny Gminy wg danych GUS w latach 2005-2009 przedstawiono w tabeli nr 8.

Tabela 8. Rozwój demograficzny Gminy Ustka wg danych GUS w latach 2005-2009.

	j.m.	2005	2006	2007	2008	2009
Ruch naturalny wg płci						
Urodzenia żywe						
ogółem	--	71	84	92	88	95
mężczyźni	--	37	39	53	42	51
kobiety	--	34	45	39	46	44
Zgony ogółem						
ogółem	--	58	65	70	72	61
mężczyźni	--	38	39	41	40	36
kobiety	--	20	26	29	32	25
Zgony niemowląt						
ogółem	--	1	1	0	0	2
mężczyźni	--	0	1	0	0	1
kobiety	--	1	0	0	0	1
Przyrost naturalny						
ogółem	--	13	19	22	16	34
mężczyźni	--	-1	0	12	2	15
kobiety	--	14	19	10	14	19

Źródło: Polska Statystyka Publiczna, <http://www.stat.gov.pl>, stan na dzień 31.12.2009r

- Z powyższej tabeli wynika, że stopniowo wzrasta przyrost naturalny (przewaga urodzeń nad zgonami) który na koniec 2009r. podwoił się w stosunku do roku 2005.
- Można również zauważyć wyrównanie się poziomu przyrostu w podziale na kobiety i mężczyzn, który w poprzednich latach zdecydowanie był po stronie kobiet.

W tabeli nr 9 wykazano liczbę zawartych małżeństw w latach 2005 – 2010 na terenie gminy Ustka.

Tabela 9. Liczba zawartych małżeństw na terenie gminy Ustka.

Lp.	Rok	Liczba zawartych małżeństw (gmina ogółem)
1	2005	83
2	2006	123
3	2007	95

Lp.	Rok	Liczba zawartych małżeństw (gmina ogółem)
4	2008	113
5	2009	88
6	2010	74

Źródło: Urząd Gminy Ustka, stan na dzień 30.06.2010r.

- Od roku 2005 na terenie gminy Ustka odnotowano nieregularną liczbę zawieranych małżeństw w ostatnich latach. Najwięcej małżeństw na w/w terenie zawarto w roku 2006 i 2008. Najmniej w roku 2005. Dane za rok 2010 obejmują I- wsze półrocze i mogą ulec zmianie do końca 2010 roku.
- Rok 2010 może okazać się zdecydowanie najlepszy pod względem ilości zawierania małżeństw. Oznacza to zarówno podniesienie poziomu dobrobytu wśród mieszkańców jak również tendencję do trwalszego osiedlania się na terenie gminy.

4) Struktura demograficzna gminy.

Struktura ludności gminy według grup wieku i płci kształtuje się następująco:

Tabela 10. Struktura wieku mieszkańców gminy Ustka wg danych GUS w latach 2005-2009:

	J. m.	2005	2006	2007	2008	2009
Ludność wg grup wieku i płci						
ogółem						
ogółem	osoba	7 323	7 367	7 467	7 528	7 678
mężczyźni	osoba	3 676	3 703	3 756	3 782	3 865
kobiety	osoba	3 647	3 664	3 711	3 746	3 813
0-4						
ogółem	osoba	389	382	396	437	432
mężczyźni	osoba	202	197	209	223	226
kobiety	osoba	187	185	187	214	206
5-9						
ogółem	osoba	450	430	395	389	402
mężczyźni	osoba	238	225	209	203	206
kobiety	osoba	212	205	186	186	196
10-14						
ogółem	osoba	541	522	541	485	485
mężczyźni	osoba	250	244	267	245	245
kobiety	osoba	291	278	274	240	240
15-19						
ogółem	osoba	607	614	603	592	591
mężczyźni	osoba	307	306	286	277	274
kobiety	osoba	300	308	317	315	317
20-24						
ogółem	osoba	736	717	703	686	667
mężczyźni	osoba	378	371	365	339	337
kobiety	osoba	358	346	338	347	330
25-29						
ogółem	osoba	560	588	620	677	714
mężczyźni	osoba	291	311	334	376	388
kobiety	osoba	269	277	286	301	326
30-34						
ogółem	osoba	435	439	459	492	530

mężczyźni	osoba	221	220	230	256	284
kobiety	osoba	214	219	229	236	246
35-39						
ogółem	osoba	429	440	461	417	457
mężczyźni	osoba	220	235	231	210	228
kobiety	osoba	209	205	230	207	229
40-44						
ogółem	osoba	525	506	494	492	473
mężczyźni	osoba	268	246	245	242	234
kobiety	osoba	257	260	249	250	239
45-49						
ogółem	osoba	665	644	614	615	572
mężczyźni	osoba	339	331	316	323	295
kobiety	osoba	326	313	298	292	277
50-54						
ogółem	osoba	593	647	652	632	672
mężczyźni	osoba	345	371	357	332	349
kobiety	osoba	248	276	295	300	323
55-59						
ogółem	osoba	406	438	479	538	537
mężczyźni	osoba	218	230	263	294	303
kobiety	osoba	188	208	216	244	234
60-64						
ogółem	osoba	183	202	248	289	354
mężczyźni	osoba	86	106	128	154	180
kobiety	osoba	97	96	120	135	174
65-69						
ogółem	osoba	223	213	199	176	179
mężczyźni	osoba	114	107	94	78	86
kobiety	osoba	109	106	105	98	93
70 i więcej						
ogółem	osoba	581	585	603	611	613
mężczyźni	osoba	199	203	222	230	230
kobiety	osoba	382	382	381	381	383
70-74						
ogółem	osoba	206	212	212	209	197
mężczyźni	osoba	83	93	99	100	90
kobiety	osoba	123	119	113	109	107
75-79						
ogółem	osoba	187	183	195	194	203
mężczyźni	osoba	62	58	69	72	77
kobiety	osoba	125	125	126	122	126
80-84						
ogółem	osoba	142	131	124	123	121
mężczyźni	osoba	41	31	28	30	35
kobiety	osoba	101	100	96	93	86
85 i więcej						
ogółem	osoba	46	59	72	85	92
mężczyźni	osoba	13	21	26	28	28
kobiety	osoba	33	38	46	57	64

Źródło: Polska Statystyka Publiczna, <http://www.stat.gov.pl>, stan na 31.12.2009r.

Tabela 11. Struktura demograficzna gminy i powiatu.

Wyszczególnienie	Ogółem	Udział %	Liczba kobiet na 100 mężczyzn
Gmina Ustka w tym: kobiety mężczyźni	3885 3906	49,9 50,1	99,5
Powiat słupski (ogółem) w tym: kobiety mężczyźni	46.723 46.507	50,11 49,88	100

Źródło: Urząd Gminy Ustka, stan na dzień 30.06.2010r.

- Gmina Ustka od szeregu lat posiada podobne proporcje kobiet i mężczyzn w strukturze ludności z niewielką przewagą mężczyzn wynikającą prawdopodobnie ze struktury gospodarczej gminy o dominującej funkcji rolnej.
- Gminę Ustka można zaliczyć do tzw. gmin młodych o przeważającym udziale ludzi w wieku produkcyjnym (ponad 70%) i dużym udziale ludzi w wieku przedprodukcyjnym (17%).
- Struktura ludności według ekonomicznych grup wieku przedstawiona została w tabeli nr 12:

Tabela 12. Struktura ludności według ekonomicznych grup wieku w gminie Ustka, powiecie słupskim i województwie pomorskim.

Ludność w wieku	osób	Gmina Ustka (ogółem) %	Powiat słupski (ogółem) %	Woj. pomorskie (ogółem) %
przedprodukcyjnym	1344	17,25	21,10	20,30
produkcyjnym	5458	70,06	65,00	64,60
poprodukcyjnym	989	12,70	13,90	15,10

Źródło: Urząd Gminy Ustka, stan na dzień 30.06.2010r.

- Wg zestawienia w tabeli 12 widać, że w gminie Ustka udział osób w wieku produkcyjnym jest większy niż średnio w powiecie i w całym województwie pomorskim.
- Natomiast widać również, że ta przewaga zaistniała dzięki zmniejszonej grupie osób w wieku przedprodukcyjnym.

5) Prognoza demograficzna

Po przeanalizowaniu dostępnych danych statystycznych w zakresie dynamiki rozwoju ludności i kształtowania się struktury wieku można przewidywać, że do roku 2020 liczba mieszkańców gminy Ustka wzrośnie z obecnych 7.791 do ok. 8.700 osób.

Obecnie odsetek ludności w wieku przedprodukcyjnym na terenie gminy Ustka jest na tym samym poziomie, co przeciętny dla powiatu słupskiego czy województwa pomorskiego. Świadczy to o prężności biologicznej gminy oraz dobrze rokuje na przyszłość, gdyż w najbliższych latach część osób z tej grupy wejdzie w wiek produkcyjny. Z tego założenia wynika zadanie dla samorządowców by zatrzymać ludzi wchodzących w wiek produkcyjny na terenie gminy poprzez stworzenie atrakcyjnej bazy edukacyjnej i zapewnieniu im pracy.

Saldo migracji za lata 2005 – 2009 przedstawiono poniżej w tabeli nr 17.

Tabela 13. Saldo migracji w latach 2005-2009.

	J. m.	2005	2006	2007	2008	2009
Migracje na pobyt stały gminne wg płci, typu i kierunku						
zameldowania ogółem						
ogółem	osoba	168	159	175	173	186
mężczyźni	osoba	-	-	-	-	103
kobiety	osoba	-	-	-	-	83
zameldowania z miast						
ogółem	osoba	136	130	131	129	145
mężczyźni	osoba	-	-	-	-	86
kobiety	osoba	-	-	-	-	59
zameldowania ze wsi						
ogółem	osoba	30	29	44	44	40
mężczyźni	osoba	-	-	-	-	17
kobiety	osoba	-	-	-	-	23
zameldowania z zagranicy						
ogółem	osoba	2	0	0	0	1
kobiety	osoba	-	-	-	-	1
wymeldowania ogółem						
ogółem	osoba	113	140	146	115	69
mężczyźni	osoba	-	-	-	-	37
kobiety	osoba	-	-	-	-	32
wymeldowania do miast						
ogółem	osoba	98	95	100	84	48
mężczyźni	osoba	-	-	-	-	27
kobiety	osoba	-	-	-	-	21
wymeldowania na wieś						
ogółem	osoba	12	39	45	31	21
mężczyźni	osoba	-	-	-	-	10
kobiety	osoba	-	-	-	-	11
wymeldowania za granicę						
ogółem	osoba	3	6	1	0	0
saldo migracji						
ogółem	osoba	55	19	29	58	117

- Niewątpliwie będzie występować stała migracja młodych ludzi do miast w poszukiwaniu pracy, ale w ogólnej liczbie ludności wzrośnie odsetek osób w wieku poprodukcyjnym wskutek osiedlania się ich na terenie gminy.
- Napływ ludności do gminy w stosunku do odpływu z gminy był wyższy we wszystkich latach. Zjawiskiem notowanym od roku 2005 r. jest wymeldowanie się osób z powodu wyjazdu za granicę, co związane jest z otwarciem granic po wstąpieniu Polski do Unii Europejskiej i podejmowaniem zatrudnienia poza granicami Polski.
- W gminie Ustka występuje dodatnie saldo migracji, co jest zjawiskiem pozytywnym, świadczącym o systematycznym napływie ludności do gminy i wzroście atrakcyjności osiedleńczej.

3.2. Struktura Rynku Pracy

1) Struktura rynku pracy

Biorąc pod uwagę wielkość wykorzystanego obszaru, podstawą gospodarki w gminie Ustka jest rolnictwo i leśnictwo. Użytki rolne i leśne razem stanowią 85 % powierzchni całej gminy. Jednakże zarówno rolnictwo jak i leśnictwo nie generuje zbyt dużej ilości miejsc pracy.

Jednak działalność gospodarcza ma większe znaczenie ze względu na wielkość zatrudnienia i przychody do budżetu gminy.

2) Podmioty gospodarcze w gminie.

Według stanu na dzień 31.12.2009r. na terenie gminy Ustka działało łącznie 811 podmiotów gospodarki narodowej, w tym w sektorze prywatnym 792, a w sektorze publicznym 14.

Według stanu na dzień 30.06.2010 na terenie gminy Ustka działało łącznie 681 przedsiębiorstw (formy prawne, osoby fizyczne lub spółki cywilne).

Zestawienie według sektorów własności i form prawnych przedstawiono w tabeli nr 14.

Tabela 14. Zestawienie według sektorów własności i form prawnych.

	J. m.	2005	2006	2007	2008	2009
PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON WG SEKTORÓW WŁASNOŚCIOWYCH						
Ogółem						
Ogółem	jed.gosp.	750	772	797	795	811

	J. m.	2005	2006	2007	2008	2009
PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON WG SEKTORÓW WŁASNOŚCIOWYCH						
Ogółem						
ogółem	jed.gosp.	750	772	797	795	811
Sektor publiczny						
podmioty gospodarki narodowej ogółem	jed.gosp.	14	14	18	17	19
państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego ogółem	jed.gosp.	13	13	13	13	14
państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego, gospodarstwa pomocnicze	jed.gosp.	2	2	2	0	0
Sektor prywatny						
podmioty gospodarki narodowej ogółem	jed.gosp.	736	758	779	778	792
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	jed.gosp.	586	601	617	622	630
spółki handlowe	jed.gosp.	33	39	40	40	43
spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	jed.gosp.	11	11	11	11	13
spółdzielnie	jed.gosp.	2	2	1	1	1
stowarzyszenia i organizacje społeczne	jed.gosp.	16	18	18	19	23

Źródło: Polska Statystyka Publiczna, <http://www.stat.gov.pl>, stan na 31.12.2009r.

- Jak widać na podstawie tabeli nr 14 na 811 podmiotów gospodarczych w gminie Ustka aż 792 podmioty to podmioty prywatne co stanowi ponad 97 % . W tym w większości jest to jednoosobowa działalność gospodarcza stanowi blisko 80% wszystkich podmiotów. Oznacza to zwykle drobnych przedsiębiorców zatrudniających zwykle siebie i nie więcej niż 2-3 osoby.
- W tabeli nr 15 pokazano rozkład ilości zarejestrowanych w rejestrze REGON podmiotów w podziale wg PKD. Wynika z niego że najwięcej podmiotów gospodarczych zostało zarejestrowanych w Sekcji I: Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi (196 podmiotów), w sekcji G: Handel hurtowy i detaliczny (160 podmiotów) oraz w sekcji A: Rolnictwo (100 podmiotów). Te trzy sekcje działalności oznaczają główne profile zatrudnienia. Pokrywa się to z zaobserwowanym w gminie silnym rozwojem działalności związanej z turystyką i rekreacją jak również szeroko pojętym handlem, który ściśle powiązany jest z rozwojem tej pierwszej sekcji.
- Drugą grupą podmiotów gospodarczych jest sekcja C:Przetwórstwo przemysłowe (70 pod.), sekcja F: Budownictwo (68 podmiotów), sekcja G: Transport i gospodarka magazynowa (44 podmioty) oraz sekcja S: pozostałą działalność usługowa (33 podmioty).

Tabela 15. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON wg sekcji PKD, na terenie gminy Ustka w roku 2007.

Jednostki zarejestrowane wg PKD 2007		
ogółem		
ogółem	jed.gosp.	811
sektor publiczny	jed.gosp.	19
sektor prywatny	jed.gosp.	792
Sekcja A. ROLNICTWO, LEŚNICTWO, ŁOWIECTWO I RYBACTWO		
ogółem	jed.gosp.	100
sektor prywatny	jed.gosp.	100
Sekcja B. GÓRNICTWO I WYDOBYWANIE		
ogółem	jed.gosp.	1
sektor prywatny	jed.gosp.	1
Sekcja C. PRZETWÓRSTWO PRZEMYSŁOWE		
ogółem	jed.gosp.	70
sektor prywatny	jed.gosp.	70
Sekcja E. DOSTAWA WODY; GOSPODAROWANIE ŚCIEKAMI I ODPADAMI ORAZ DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z REKULTYWACJĄ		
ogółem	jed.gosp.	1
sektor prywatny	jed.gosp.	1
Sekcja F. BUDOWNICTWO		
ogółem	jed.gosp.	68
sektor prywatny	jed.gosp.	68
Sekcja G. HANDEL HURTOWY I DETALICZNY; NAPRAWA POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH, WŁĄCZAJĄC MOTOCYKLE		
ogółem	jed.gosp.	160
sektor prywatny	jed.gosp.	160
Sekcja H. TRANSPORT I GOSPODARKA MAGAZYNOWA		
ogółem	jed.gosp.	44

sektor prywatny	jed.gosp.	44
Sekcja I. DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z ZAKWATEROWANIEM I USŁUGAMI GASTRONOMICZNYMI		
ogółem	jed.gosp.	196
sektor prywatny	jed.gosp.	196
Sekcja J INFORMACJA I KOMUNIKACJA		
ogółem	jed.gosp.	6
sektor prywatny	jed.gosp.	6
Sekcja K. DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWA I UBEZPIECZENIOWA		
ogółem	jed.gosp.	14
sektor prywatny	jed.gosp.	14
Sekcja L. DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z OBSŁUGĄ RYNKU NIERUCHOMOŚCI		
ogółem	jed.gosp.	23
sektor publiczny	jed.gosp.	3
sektor prywatny	jed.gosp.	20
Sekcja M. DZIAŁALNOŚĆ PROFESJONALNA, NAUKOWA I TECHNICZNA		
ogółem	jed.gosp.	20
sektor prywatny	jed.gosp.	20
Sekcja N. DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE USŁUG ADMINISTROWANIA I DZIAŁALNOŚĆ WSPIERAJĄCA		
ogółem	jed.gosp.	25
sektor prywatny	jed.gosp.	25
Sekcja O. ADMINISTRACJA PUBLICZNA I OBRONA NARODOWA; OBOWIĄZKOWE ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNE		
ogółem	jed.gosp.	10
sektor publiczny	jed.gosp.	3
sektor prywatny	jed.gosp.	7
Sekcja P. EDUKACJA		
ogółem	jed.gosp.	12
sektor publiczny	jed.gosp.	8
sektor prywatny	jed.gosp.	4
Sekcja Q. OPIEKA ZDROWOTNA I POMOC SPOŁECZNA		
ogółem	jed.gosp.	17
sektor publiczny	jed.gosp.	3
sektor prywatny	jed.gosp.	14
Sekcja R. DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z KULTURĄ, ROZRYWKĄ I REKREACJĄ		
ogółem	jed.gosp.	13
sektor publiczny	jed.gosp.	2
sektor prywatny	jed.gosp.	11
Sekcja S. POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA		
ogółem	jed.gosp.	31
sektor prywatny	jed.gosp.	31

- Wcześniej wspomniane sekcje będą generowały większość miejsc pracy. Należy zwrócić uwagę, że duża grupa z nich jest pracą opartą na sezonie letnim (w tym czasie będzie zwiększenie miejsc pracy).
- Niestety nie udało się pozyskać danych w jakich miejscowościach poszczególne podmioty gospodarcze są zlokalizowane, można jedynie wnioskować, że są to miejscowości o największej liczbie mieszkańców, zlokalizowane w sąsiedztwie drogi wojewódzkiej jak również w sąsiedztwie pasa nadmorskiego.

3.3 Bezrobocie

- Według stanu na grudzień 2009 roku stopa bezrobocia w powiecie słupskim wynosiła 21,40%, do lipca 2010 r. osiągnęła pułap 20,20% i jak można się spodziewać do końca roku 2010 jeszcze wzrośnie.
- Wskaźnik dla powiatu słupskiego na koniec roku 2008 wynosił 16,20%, co wskazuje na systematyczny wzrost bezrobocia na terenie powiatu.
- Wskaźnik dla województwa pomorskiego za rok 2009 to 12%, dla całego kraju 12,10%. W ostatnich latach obserwowano systematyczny spadek wskaźników bezrobocia, jednakże ostatni kryzys ekonomiczny przyczynił się do wzrostu bezrobocia. Dla porównania stopa bezrobocia w powiatach:
 - bytowskim: wg stanu na czerwiec 2010r. – 21,40%
 - lęborskim – wg stanu na czerwiec 2010 - 17,00%.
- Należy podkreślić, iż żadne wskaźniki nie informują o dodatkowym ukrytym bezrobociu w rolnictwie.
- W kontekście danych z powiatu i całego województwa pomorskiego dane statystyczne stopnia bezrobocia w gminie Ustka plasował się w połowie 2010r. na poziomie 10 %.
- Wg zestawień w tabeli 16 poziom bezrobocia dorównał prawie poziomowi z 2006r.

Tabela 16. Dynamika bezrobocia gminy Ustka wg danych GUS w latach 2005-2009.

	J. m.	2005	2006	2007	2008	2009
BEZROBOCIE						
Bezrobotni zarejestrowani wg płci						
ogółem	osoba	713	557	467	393	505
mężczyźni	osoba	366	288	214	160	253
kobiety	osoba	347	269	253	233	252

	J. m.	2005	2006	2007	2008	2009
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym						
ogółem	%	15,2	11,7	9,6	8,0	10,0
mężczyźni	%	14,7	11,3	8,2	6,0	9,3
kobiety	%	15,9	12,1	11,2	10,2	10,8

Źródło: Polska Statystyka Publiczna, <http://www.stat.gov.pl>, stan na 31.12.2009r.

Dane statystyczne regionalne jak i dotyczące całego kraju wskazują, iż bezrobocie w mniejszym stopniu dotyka mężczyzn niż kobiety, których udział wśród bezrobotnych w gminie Ustka kształtuje się na poziomie 50% ogólnej liczby bezrobotnych. W porównaniu do roku 2008, na koniec roku 2009 odnotowano niewielki wzrost liczby bezrobotnych kobiet w gminie Ustka.

3.4. Mieszkalnictwo

Gmina Ustka jest gminą rozwojową, o dodatnim przyroście naturalnym, dlatego też gmina powinna dążyć do zaspokojenia potrzeb swoich mieszkańców w zakresie mieszkań komunalnych. Strukturę i większość zasobów komunalnych pokazuje tabela 17, z której wynika że ilość mieszkań komunalnych od roku 2005 prawie się podwoiła.

Tabela 17. Komunalne zasoby mieszkaniowe gminy Ustka.

	J. m.	2005	2006	2007	2008	2009
ZASOBY MIESZKANIOWE						
Zasoby mieszkaniowe wg form własności						
zasoby gmin (komunalne)						
mieszkania	mieszk.	19	21	23	20	31
izby	izba	61	40	56	-	-
powierzchnia użytkowa mieszkań	m2	631	631	648	-	1404

Źródło: Polska Statystyka Publiczna, <http://www.stat.gov.pl>, stan na 31.12.2009r.

Gmina Ustka posiadała w roku 2009 – 31 mieszkań komunalnych.

Tabela 18. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania.

Jednostka terytorialna	1 mieszkania				
	2005	2006	2007	2008	2009
	[m2]	[m2]	[m2]	[m2]	[m2]
Gmina Ustka	88,3	89,0	90,4	91,6	92,9

Tabela 19. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania w przeliczeniu na 1 os.

Jednostka terytorialna	na 1 osobę				
	2005	2006	2007	2008	2009
	[m2]	[m2]	[m2]	[m2]	[m2]
Gmina Ustka	24,6	24,8	25,3	26,0	26,3

Podstawowe wskaźniki charakteryzujące rozwój budownictwa na terenie gminy Ustka wg GUS przedstawiono poniżej w tabelach 29 i 30.

Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania w zasobie komunalnym kształtuje się na wysokim poziomie 92,9 m². Co daje w przeliczeniu na 1 osobę powierzchnię ok. 26,3m².

Tabela 20. Mieszkania oddane do użytkowania w latach 2005-2009.

	J. m.	2005	2006	2007	2008	2009
MIESZKANIA						
Mieszkania oddane do użytkowania						
ogółem						
mieszkania	mieszk.	30	22	42	53	38
izby	izba	206	140	286	270	236
powierzchnia użytkowa	m2	4 635	3 547	7 170	7 430	6 436
zakładowe						
mieszkania	mieszk.	0	0	0	1	0
izby	izba	0	0	0	6	0
powierzchnia użytkowa	m2	0	0	0	149	0
komunalne						
mieszkania	mieszk.	0	0	0	11	0
izby	izba	0	0	0	15	0

powierzchnia użytkowa	m2	0	0	0	1 010	0
indywidualne						
mieszkania	mieszk.	30	22	42	41	38
izby	izba	206	140	286	249	236
powierzchnia użytkowa	m2	4 635	3 547	7 170	6 271	6 436

Źródło: Polska Statystyka Publiczna, <http://www.stat.gov.pl>, stan na 31.12.2009r.

Jak wynika z tabeli 20 Gmina ustka w 2008 roku wybudowała 11 mieszkań natomiast ani wcześniej (od 2005 do 2007) ani później nie wybudowała ani jednego mieszkania.

Pozostałe mieszkania jakie powstały w gminie powstały na rynku prywatnym.

Podsumowując ilość mieszkań w zasobie komunalnym nie zabezpiecza rosnący potrzeb mieszkańców gminy. Gmina powinna przedsięwziąć kroki w kierunku zwiększenia zasobu komunalnego.

3.5. Infrastruktura Społeczna

1) Administracja i łączność

Miasto Ustka jest siedzibą władz gminy. Mieszczą się w nim także instytucje, które zaspokajają potrzeby w zakresie usług administracyjnych. Należą do nich:

- Urząd Gminy;
- Bank Spółdzielczy w Ustce (centrala oraz 1 filia na terenie Ustki).

Usługi w zakresie łączności świadczy jedna placówka pocztowa w Ustce. Ponadto zlokalizowano 3 centrale telefoniczne Telekomunikacji Polskiej S.A. (Duninowo, Wytowno oraz Wodnica), 4 stacje telefonii komórkowej w Rowach oraz 2 maszty telekomunikacyjne (Machowino, Poddąbie).

2) Bezpieczeństwo publiczne

W gminie Ustka mieści się 7 remiz Ochotniczej Straży Pożarnej, znajdujących się w miejscowościach: Objazda, Rowy, Zaleskie, Pęplino, Duninowo, Starkowo i Możdżanowo. Jednostki OSP Objazda, OSP Rowy oraz OSP Zaleskie zostały włączone do Krajowego Systemu Ratowniczo – Gaśniczego. Jednostki te są wyposażone w Zintegrowany System Alarmowania i Ochrony Ludności DSP-50.

Ponadto w miejscowościach Rowy, Poddąbie oraz Dębina działa Wodne ochotnicze pogotowie ratunkowe.

Na terenie Gminy Ustka powołano straż gminną (Uchwała Nr XXIII/280/2009 Rady Gminy Ustka z dnia 30 stycznia 2009 r. w sprawie utworzenia straży gminnej oraz Uchwała Nr XXXII/378/2009 Rady Gminy Ustka z dnia 27 listopada 2009 r. zmieniająca w/w uchwałę). Straż Gminna ma swoją siedzibę w budynku Urzędu Gminy Ustka. Z uwagi na rozległy teren służbowy patrol pełnione są w formie zmotoryzowanej pojazdem służbowym Straży Gminnej w Ustce lub pojazdami innych współdziałających służb.

Najbliższy posterunek policji zlokalizowano w mieście Ustka.

3) Oświata i wychowanie

W roku szkolnym 2007/2008 na terenie gminy Ustka działało 6 szkół podstawowych w Gąbinie, Wytownie, Zaleskich, Charnowie, Objeździe (przy zespole szkół samorządowych) i Pęplinie (przy niepublicznym zespole szkół). Ogółem do dyspozycji

miały one 71 pomieszczeń do nauczania, zatrudniając 107 nauczycieli. Uczęszczało do nich 464 uczniów. W roku szkolnym 2008/2009 liczba uczniów wynosiła 463, w roku szkolnym 2009/2010 zmniejszyła się do 451 uczniów.

Na terenie gminy Ustka znajdują się 2 gimnazja, do których w roku szkolnym 2007/2008 uczęszczało 172 uczniów. W roku szkolnym 2008/2009 uczęszczało 156 uczniów, w roku następnym liczba uczniów w gimnazjum zmniejszyła się do 140 osób.

Liczbę szkół, uczniów oraz ilość pomieszczeń jakimi dysponowały placówki oświatowe w szkołach podstawowych i gimnazjach działających na terenie gminy Ustka przedstawia tabela nr 21.

Tabela 21. Wykaz szkół na terenie gminy Ustka

Nazwy placówek	Dane	Ogółem:		
		2007/2008	2008/2009	2009/2010
1. Szkoły podstawowe, ogółem 6 w: - Gąbinie - Wytownie - Zaleskich - Charnowie - przy Zespole Szkół Samorządowych w Objeździe - Społeczna w Pęplinie przy Niepublicznym Zespole Szkół w Pęplinie	Liczba pomieszczeń do nauki	71	71	71
	Liczba zatrudnionych nauczycieli	107	114	96
	Liczba uczniów	464	463	451
2. Gimnazja na terenie Gminy, szt 2: - przy ZSS w Objeździe - Społeczne w Pęplinie przy Zespole Szkół Niepublicznych w Pęplinie	Liczba uczęszczających uczniów	172	156	140

Źródło: Urząd Gminy Ustka, stan na 30.06.2010r.

Tabela 22. Szkolnictwo w latach 2005-2009 na terenie gminy Ustka

	J. m.	2005	2006	2007
SZKOLNICTWO PODSTAWOWE				
Szkoły podstawowe dla dzieci, młodzieży i dorosłych wg gestora				
szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży bez specjalnych				
ogółem				
ogółem	ob.	6	6	6
prowadzone przez jednostki samorządu gminnego	ob.	5	5	5
prowadzone przez pozostałe organizacje	ob.	1	1	1
pomieszczenia szkolne				
ogółem	pom.	50	50	67
prowadzone przez jednostki samorządu gminnego	pom.	43	43	53
prowadzone przez pozostałe organizacje	pom.	7	7	14
oddziały w szkołach				
ogółem	--	36,00	35,00	34,00
prowadzone przez jednostki samorządu gminnego	--	30,00	29,00	29,00

prowadzone przez pozostałe organizacje	--	6,00	6,00	5,00
uczniowie				
ogółem	osoba	463	436	401
prowadzone przez jednostki samorządu gminnego	osoba	420	398	373
prowadzone przez pozostałe organizacje	osoba	43	38	28
absolwenci				
ogółem	osoba	93	97	86
prowadzone przez jednostki samorządu gminnego	osoba	84	89	76
prowadzone przez pozostałe organizacje	osoba	9	8	10
szkoły podstawowe specjalne dla dzieci i młodzieży				
pomieszczenia szkolne				
ogółem	pom.	3	3	0
prowadzone przez samorząd powiatowy (powiaty ziemskie)	pom.	3	3	0
uczniowie				
ogółem	osoba	23	19	0
prowadzone przez samorząd powiatowy (powiaty ziemskie)	osoba	23	19	0
	J. m.	2008	2009	
SZKOLNICTWO PODSTAWOWE				
Szkoły podstawowe dla dzieci, młodzieży i dorosłych wg gestora				
szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży bez specjalnych				
ogółem				
ogółem	ob.	6	6	
prowadzone przez jednostki samorządu gminnego	ob.	5	5	
prowadzone przez pozostałe organizacje	ob.	1	1	
pomieszczenia szkolne				
ogółem	pom.	66	67	
prowadzone przez jednostki samorządu gminnego	pom.	55	56	
prowadzone przez pozostałe organizacje	pom.	11	11	
oddziały w szkołach				
ogółem	--	35,00	35,00	
prowadzone przez jednostki samorządu gminnego	--	29,00	29,00	
prowadzone przez pozostałe organizacje	--	6,00	6,00	
uczniowie				
ogółem	osoba	392	374	
prowadzone przez jednostki samorządu gminnego	osoba	362	350	

prowadzone przez pozostałe organizacje	osoba	30	24	
absolwenci				
ogółem	osoba	63	73	
prowadzone przez jednostki samorządu gminnego	osoba	61	68	
prowadzone przez pozostałe organizacje	osoba	2	5	
	J. m.	2005	2006	2007
SZKOLNICTWO GIMNAZJALNE				
Gimnazja dla dzieci, młodzieży i dorosłych				
gimnazja dla dzieci i młodzieży bez specjalnych				
ogółem				
ogółem	ob.	2	2	2
prowadzone przez jednostki samorządu gminnego	ob.	1	1	1
prowadzone przez pozostałe organizacje	ob.	1	1	1
pomieszczenia szkolne				
ogółem	pom.	10	10	25
prowadzone przez jednostki samorządu gminnego	pom.	10	10	11
prowadzone przez pozostałe organizacje	pom.	0	0	14
oddziały w szkołach				
ogółem	--	9	10	9
prowadzone przez jednostki samorządu gminnego	--	6	7	6
prowadzone przez pozostałe organizacje	--	3	3	3
uczniowie				
ogółem	osoba	162	179	172
prowadzone przez jednostki samorządu gminnego	osoba	131	141	138
prowadzone przez pozostałe organizacje	osoba	31	38	34
absolwenci				
ogółem	osoba	48	52	61
prowadzone przez jednostki samorządu gminnego	osoba	39	44	47
prowadzone przez pozostałe organizacje	osoba	9	8	14
	J. m.	2008	2009	
SZKOLNICTWO GIMNAZJALNE				
Gimnazja dla dzieci, młodzieży i dorosłych				
gimnazja dla dzieci i młodzieży bez specjalnych				
ogółem				
ogółem	ob.	2	2	
prowadzone przez jednostki samorządu gminnego	ob.	1	1	
prowadzone przez pozostałe organizacje	ob.	1	1	
pomieszczenia szkolne				
ogółem	pom.	22	22	

prowadzone przez jednostki samorządu gminnego	pom.	11	11
prowadzone przez pozostałe organizacje	pom.	11	11
oddziały w szkołach			
ogółem	--	9	9
prowadzone przez jednostki samorządu gminnego	--	6	6
prowadzone przez pozostałe organizacje	--	3	3
uczniowie			
ogółem	osoba	156	140
prowadzone przez jednostki samorządu gminnego	osoba	133	117
prowadzone przez pozostałe organizacje	osoba	23	23
absolwenci			
ogółem	osoba	50	56
prowadzone przez jednostki samorządu gminnego	osoba	36	50
prowadzone przez pozostałe organizacje	osoba	14	6

Źródło: Polska Statystyka Publiczna, <http://www.stat.gov.pl>, stan na 31.12.2009r.

W tabeli 23 przedstawiono współczynniki skolaryzacji brutto i netto dla gminy Ustka w latach 2005-2009.

	J. m.	2005	2006	2007
SKOLARYZACJA				
Współczynniki skolaryzacji (szkolnictwo podstawowe i gimnazjalne)				
współczynnik skolaryzacji brutto				
szkoły podstawowe	%	80,60	80,39	72,78
gimnazja	%	47,37	50,42	51,04
współczynnik skolaryzacji netto				
szkoły podstawowe	%	77,28	75,44	71,32
gimnazja	%	42,98	45,35	47,18
	J. m.	2008	2009	
SKOLARYZACJA				
Współczynniki skolaryzacji (szkolnictwo podstawowe i gimnazjalne)				
współczynnik skolaryzacji brutto				
szkoły podstawowe	%	73,13	72,34	
gimnazja	%	48,00	46,36	
współczynnik skolaryzacji netto				
szkoły podstawowe	%	71,83	71,37	
gimnazja	%	45,85	41,39	

Źródło: Polska Statystyka Publiczna, <http://www.stat.gov.pl>, stan na 31.12.2009 r.

Współczynnik skolaryzacji brutto jest to relacja liczby osób uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia (niezależnie od wieku) do liczby ludności (stan w dniu 31 XII) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania.

Współczynnik skolaryzacji netto jest to relacja liczby osób (w danej grupie wieku) uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia do liczby ludności (stan w dniu 31 XII) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania.

Na terenie Gminy Ustka obecnie nie działają obecnie żadne przedszkola. Od września 2011 r. zostanie otwarty punkt przedszkolny w Objeździe.

Z kolei na terenie miasta Ustka działają szkoły średnie, z których korzysta młodzież z terenu gminy. Są to:

- [Zespół Szkół Ogólnokształcących im. Mikołaja Kopernika](#);
- Zespół Szkół Technicznych w Ustce;
- Zespół Placówek Edukacyjno-Wychowawczych w Ustce.

4) Kultura

Na terenie gminy znajdują się następujące obiekty z zakresu kultury:

- Gminny Ośrodek Kultury Gminy Ustka z siedzibą w Zaleskich;
- [Gminna Biblioteka Publiczna w Objeździe](#).

Ponadto zlokalizowano tu świetlice wiejskie, które znajdują się w miejscowościach:

[Duninowo](#), [Charnowo](#), [Zaleskie](#), [Wytowno](#), [Wodnica](#), [Starkowo](#), [Rowy](#), [Peplino](#), [Objazda](#), [Niestkowo](#), [Możdżanowo](#), [Machowino](#), [Gąbino](#) oraz Grabno.

Zlokalizowany na terenie gminy Ustka (m. Zaleskie) Gminny Ośrodek Kultury Gminy Ustka jest samorządową instytucją Kultury i działa na podstawie :

- Ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tj. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zmianami; z 2002 r. Dz. U. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558; Nr 113, poz. 984; Nr 214, poz. 1806; z 2003 r.: Dz. U. Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568; z 2004 r.: Dz. U. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203);
- Ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (tj. Dz. U. z 2001 r., Dz. U. Nr 13, poz. 123 ze zmianami; z 2002 r.: Nr 41, poz. 364; z 2003 r.: Dz. U. Nr 96, poz. 874; Nr 162, poz. 1568; Nr 213, poz. 2081; z 2004 r.: Dz. U. Nr 11, poz. 96);
- Ustawy z dnia 26 listopada 1998 roku o finansach publicznych (tj. z 2003 r., Dz. U. Nr 15, poz. 148 ze zmianami; Dz. U. Nr 45, poz. 391; Nr 65, poz. 594, Nr 166, poz. 1611, Nr 189, poz. 1851; Nr 96, poz. 874; z 2004 r.: Dz. U. Nr 19, poz. 177, Nr 93, poz. 890, Nr 123, poz. 1291);
- Ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tj. z 2002 r. Dz. U. Nr 76, poz. 694 ze zmianami; z 2003 roku: Dz. U. Nr 60, poz. 535; Nr 124, poz. 1152, Nr 139, poz. 1324, Nr 229, poz. 2276; z 2004 r.: Dz. U. Nr 96, poz. 959);
- Statutu Gminnego Ośrodka Kultury Gminy Ustka;

GOK Zaleskie prowadzi wielokierunkową działalność rozwijającą i zaspakajającą potrzeby kulturalne mieszkańców oraz upowszechnia i promuje kulturę lokalną w kraju i za granicą w ramach zatwierdzonego przez Wójta Gminy Ustka programu działania instytucji Kultury.

Do podstawowych zadań Gminnego Ośrodka Kultury należy:

- 1) organizowanie różnorodnych form edukacji kulturalnej i wychowanie przez sztukę,
- 2) gromadzenie, dokumentowanie, tworzenie, ochrona i udostępnianie dóbr kultury,
- 3) tworzenie warunków dla rozwoju amatorskiego ruchu artystycznego oraz zainteresowania wiedzą i sztuką,
- 4) tworzenie warunków dla rozwoju folkloru, a także rękodzieła ludowego i artystycznego,
- 5) rozpoznawanie, rozbudzanie i zaspokajanie potrzeb oraz zainteresowań kulturalnych,

- 6) promowanie zespołów twórczych i indywidualnych artystów działających na terenie gminy,
- 7) organizowanie imprez kulturalnych w różnych formach: koncertów, spektakli, wystaw, wieczorków autorskich, spotkań literackich i innych, mających na celu upowszechnianie kultury,
- 8) prowadzenie świetlic środowiskowych, opiekuńczo – wychowawczych,
- 9) prowadzenie działalności instruktazowo-metodycznej dla pracowników Gminnego Ośrodka Kultury w zakresie zadań, o których mowa w punktach od 1-5,
- 10) pozyskiwanie środków finansowych na realizację działalności statutowej, w tym z funduszy pozostałych przedakcesyjnych i strukturalnych.

Gminna Biblioteka Publiczna w Objeździe jest gminną instytucją kultury, której organizatorem jest Gmina Ustka. Biblioteka służy zaspokajaniu i rozwijaniu potrzeb czytelniczych. Do zadań [GBP](#) należy w szczególności:

- 1) gromadzenie i opracowywanie materiałów bibliotecznych służących rozwijaniu czytelnictwa oraz zaspokajaniu potrzeb informacyjnych, edukacyjnych i samokształceniowych,
- 2) prowadzenie działalności informacyjno-bibliotecznej,
- 3) popularyzacja książek i czytelnictwa,
- 4) udostępnianie zbiorów bibliotecznych na miejscu, wypożyczanie ich i prowadzenie wypożyczeń międzybibliotecznych,
- 5) organizowanie czytelnictwa, udostępnianie materiałów osobom chorym i niepełnosprawnym,
- 6) tworzenie i udostępnianie własnych komputerowych baz danych: katalogowych, bibliograficznych, faktograficznych i innych,
- 7) współdziałanie z bibliotekami innych sieci, instytucjami upowszechniania kultury, organizacjami i stowarzyszeniami w celu rozwijania i zaspokajania potrzeb kulturalnych społeczeństwa,
- 8) doskonalenie form i metod pracy.

Filie Gminnej Biblioteki Publicznej znajdują się w:

- Filia biblioteczna w Duninowie (Duninowo 27),
- Punkt biblioteczny w Rowach (świetlica),
- Punkt biblioteczny w Wytownie (świetlica),
- Punkt biblioteczny w Zaleskich (świetlica),
- Punkt biblioteczny w Charnowie.

Tabela 24. Placówki biblioteczne.

	J. m.	2005	2006	2007	2008	2009
BIBLIOTEKI						
Placówki biblioteczne						
biblioteki i filie	ob.	2	2	2	2	2
pracownicy bibliotek	osoba	3	3	2	2	2
księgozbiór	wol.	21 004	21 834	23 109	23 932	21 855
czytelnicy w ciągu roku	osoba	660	712	761	740	652
wypożyczenia księgozbioru na zewnątrz	wol.	17 384	18 940	15 751	19 407	21 082
punkty biblioteczne ogółem	ob.	3	3	4	4	4

Źródło: Polska Statystyka Publiczna, <http://www.stat.gov.pl>, stan na 31.12.2009r.

Tabela 25. Wskaźniki dotyczące czytelnictwa.

	J. m.	2005	2006	2007	2008	2009
Biblioteki - wskaźniki						

ludność na 1 placówkę biblioteczną	osoba	1 465	1 473	1 245	1 255	1 280
księgozbiór bibliotek na 1000 ludności	wol.	2 868,2	2 963,8	3 094,8	3 179,1	2 846,4
czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności	osoba	90	97	103	99	86
wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach	wol.	26,3	26,6	20,7	26,2	32,3

Źródło: Polska Statystyka Publiczna, <http://www.stat.gov.pl>, stan na 31.12.2009r.

5) Ochrona zdrowia i opieka społeczna

W zakresie ochrony zdrowia na terenie gminy działają ośrodki zdrowia w miejscowościach:

- Bałamątek,
- Zaleskie.

W mieście Ustka (ul. Mickiewicza 12) znajduje się Izba Przyjęć Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. Janusza Korczaka.

Tabela 26. Wykaz placówek ochrony zdrowia w latach 2005 - 2009.

	J. m.	2005	2006	2007	2008	2009
PLACÓWKI AMBULATORIJNEJ OPIEKI ZDROWOTNEJ						
Zakłady opieki zdrowotnej						
ogółem	ob.	3	0	0	2	2
niepubliczne	ob.	3	0	0	2	2

W gminie, sezonowo działają 2 punkty apteczne w miejscowościach Objazda i Rowy.

W gminie Ustka funkcjonuje [Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej](#) (ul. Dunina 24) prowadzący działalność w ramach zadań zleconych.

Do zadań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ustce w szczególności należy:

- wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka, poprzez realizację świadczeń pomocy społecznej oraz podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem poprzez realizację pracy socjalnej i poradnictwa (ustawa z dnia 12 marca 2003 roku o pomocy społecznej Dz. U. z 2009 r., Nr 175 poz. 1362 ze zm.),
- udzielanie pomocy w formie dodatków mieszkaniowych (ustawa z dnia 21 czerwca 2001 roku o dodatkach mieszkaniowych Dz. U. Nr 71 poz. 734 ze zm.),
- prowadzenie działań związanych z realizacją świadczeń rodzinnych (ustawa z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych Dz. U. z 2006 r., Nr 139 poz. 992 ze zm.) oraz funduszu alimentacyjnego (ustawa z dnia 07 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów Dz. U. z 2009 r., Nr 1 poz. 7 ze zm.),
- rozwijanie nowych form pomocy społecznej, w ramach zidentyfikowanych potrzeb, w tym tworzenie i realizacja projektów.

6) Handel i gastronomia

	J. m.	2005	2006	2007	2008	2009
TARGOWISKA						
Targowiska sezonowe						

targowiska lub miejsca na ulicach i placach do prowadzenia sprzedaży sezonowej	ob.	1	1	1	1	1
roczne wpływy z opłaty targowej na targowiskach stałych i sezonowych ogółem	tys. zł	5,8	55,4	68,9	71,8	185,3

Na podstawie dostępnej ewidencji dotyczącej zarejestrowanej działalności gospodarczej, w gminie działa ogółem 45 sklepów. Są zlokalizowane w miejscowościach: Rowy, Poddąbie, Dębina, Orzechowo, Lędowo, Wytowno, Machowino, Machowinko, Gąbino, Wodnica, Duninowo, Pęplino, Zaleskie, Starkowo, Możdżanowo, Niestkowo, Charnowo, Grabno.

Z zakresu gastronomii na terenie Gminy działa 55 punktów. Podmioty prowadzące działalność gastronomiczną – handlową znajdują się w miejscowościach: Rowy, Poddąbie, Zapadłe, Dębina, Przewłoka, Zimowiska, Gąbino, Ustka - Lędowo, Zaleskie, Orzechowo Morskie, Ustka – D.W. „Perła”.

7) Sport i zieleń.

Organizacje oraz obiekty sportowe znajdujące się na terenie gminy:

- Klub sportowy GKS USTKA,
- Uczniowski Klub Sportowy „Orzeł” (Objazda 95),
- Gminny Klub Sportowy „Wybrzeże” Objazda (oraz filia klubu KS „Bistał” Machowino),
- Ludowy Uczniowski Klub Sportowy „Bałtyckie Rowy”,
- Gminny Klub Piłkarski „Karol” Pęplino,
- Kompleks boisk wielofunkcyjnych w ramach programu rządowego „Orlik 2012” w Objęździe (OSIR),

Zieleń cmentarzy nieczynnych:

- Charnowo (przykościelny);
- Dominek (ewangelicki);
- Dębina (ewangelicki);
- Duninowo (przykościelny);
- Gąbino (ewangelicki);
- Grabno (ewangelicki);
- Grabno-Zimowiska (rodowy);
- Grabno-Zimowiska (przykościelny);
- Machowino (ewangelicki);
- Machowinko (ewangelicki);
- Możdżanowo (przykościelny);
- Niestkowo (ewangelicki);
- Objazda (przykościelny);
- Osieki Słupskie (ewangelicki);
- Przewłoka (ewangelicki);
- Poddąbie (ewangelicki);
- Redwanki (ewangelicki);
- Rowy (ewangelicki);

- Starkowo (ewangelicki);
- Wodnica (ewangelicki);
- Zalesin (katolicki);
- Zaleskie (ewangelicki) - zlikwidowany;
- Zaleskie (przykościelny);

Zieleń cmentarzy czynnych:

- Duninowo (parafialny);
- Możdżanowo (parafialny);
- Machowino (część XIX w. cmentarza ewang. jest do dziś użytkowana);
- Objazda (komunalny);
- Wytowno (komunalny/parafialny);
- Zaleskie (parafialny);
- Zimowiska (komunalny).

Parki i założenia krajobrazowe:

Zlokalizowane w 11 miejscowościach - są to XVIII i XIX – wieczne parki krajobrazowe, będące pozostałością zespołów pałacowo – parkowych lub otaczające kościoły. Spośród nich 3 – w Zaleskich, Grabnie i Wytownie są wpisane do rejestru zabytków, pozostałe (Dominek, Duninowo, Gąbino, Gołęcino, Machowinko, Machowino, Objazda i Osieki Słupskie) figurują w ewidencji konserwatorskiej. Jedynym przykładem rehabilitacji założenia parkowego jest obiekt w Objeździe, gdzie usunięte zostały podrosty, a drzewa poddano zabiegom leczniczym. Częściową konserwację parków prowadzono w Machowinie i Machowinku, w bezpośrednim sąsiedztwie pałaców zajętych na cele lecznictwa zamkniętego przez Starostwo Powiatowe w Słupsku oraz przy kościele w Duninowie. Pozostałe parki – z najwartościowszym w Zaleskich – niestety nie są otoczone właściwą opieką co sprawia, że ich układy są w większości nieczytelne.

8) Obiekty komunalne:

Gmina Ustka posiada w swoim zarządzie obiekty takie jak: świetlice, remizy OSP, boiska i sale sportowe oraz cmentarze.

W skład zasobu obiektów kultury znajdujących się w zarządzie gminy Ustka wchodzi: Gminny Ośrodek Kultury z siedzibą w Zaleskich, [Gminna Biblioteka Publiczna w Objeździe](#) oraz 13 świetlic zlokalizowanych w [Duninowie](#), [Charnowie](#), [Zaleskich](#), [Wytownie](#), [Wodnicy](#), [Starkowie](#), [Rowach](#), [Pęplinie](#), [Objeździe](#), [Niestkowie](#), [Możdżanowie](#), [Machowinie](#), [Gąbinie](#).

W gminie Ustka znajduje się 7 remiz Ochotniczej Straży Pożarnej zlokalizowanych w następujących miejscowościach: Objazda, Rowy, Zaleskie, Pęplino, Duninowo, Starkowo i Możdżanowo. Jednostki OSP Objazda, OSP Rowy oraz OSP Zaleskie zostały włączone do Krajowego Systemu Ratowniczo – Gaśniczego. W miejscowościach Rowy, Poddąbie oraz Dębina działa Wodne ochotnicze pogotowie ratunkowe.

Gmina Ustka zarządza cmentarzami komunalnymi wraz z infrastrukturą znajdującymi się w Objeździe, Wytownie.

Ponadto do obiektów w zarządzie gminy należy kompleks boisk wielofunkcyjnych „Orlik 2012” w Objeździe.

3.6. Budżet Gminy

1) Wprowadzenie.

Analizę budżetu gminy Ustka przeprowadzono na podstawie sprawozdań z wykonania budżetu jednostki samorządowej za kolejne lata, tj. 2005 – 2009 roku.

Analizą objęto zarówno dochody gminy w kolejnych latach, a w szczególności dochody własne oraz udział w podatku od osób fizycznych i prawnych stanowiącym wpływ budżetu państwa, jak również wydatki pod kątem działów stanowiących największe obciążenie dla budżetu oraz grup wydatków w sposób bezpośredni wpływających na kształtowanie przestrzeni gminy (wydatki na inwestycje).

Poszczególne grupy wydatków jak również dochody zostały zdyskontowane na koniec roku 2009 w celu uchwycenia relacji pomiędzy kolejnymi okresami obliczeniowymi. Umożliwiło to również uchwycenie dynamiki realnego wzrostu lub spadku dochodów i wydatków w poszczególnych latach.

2) Dochody budżetowe.

Dochody ogółem budżetu gminy Ustka w badanym okresie rosły od poziomu 23.111.417,00 zł w 2006 r., do poziomu 27.238.140 zł w 2009 roku. Analizie poddano za 2006 – 2009 roku. Wszystkie dane za rok 2009 są podane do stanu na dzień 31.12.2009r.

W przeliczeniu na 1 mieszkańca dochody budżetu gminy na koniec roku 2009 wynosiły 3.526 zł. W ciągu ostatnich 2 lat zaznaczył się wzrost dochodów budżetowych w przeliczeniu na 1 mieszkańca.

Na podstawie danych statystycznych z 2009 roku dochody własne gminy stanowiły 69,1 % dochodów budżetowych.

Największy udział w dochodach gminy, bo aż 18,6% zajmują wpływy z podatku od nieruchomości od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych. Drugie miejsce z udziałem 14,1% stanowią udziały gmin w podatku dochodowym od osób fizycznych i prawnych stanowiących dochód budżetu państwa. Trzecią pozycję z udziałem 13,6% stanowi część oświatowa subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego.

Dochody planowane na rok 2010 wynoszą 30.469.531 zł.

3) Wydatki budżetu.

Największy udział w wydatkach gminy, bo aż 25,0% mają wydatki na inwestycje. Na drugim miejscu z udziałem 23,7% są wydatki na oświatę i wychowanie. Na trzecim miejscu z udziałem 16,2% są wydatki na administrację publiczną. W dalszej kolejności są wydatki na opiekę społeczną = 14,7% i transport i łączność = 11,7%.

Największy wpływ na jakość życia mieszkańców ma poziom wyposażenia przestrzeni w urządzenia infrastruktury technicznej.

Pozostałe działy klasyfikacji budżetowej w niewielkim stopniu oddziałują na strukturę wydatków ogółem. Poza tym podatne są na szereg zdarzeń o charakterze losowym, lub decyzji politycznych.

WNIOSKI:

Przewidywać należy dalszy wzrost dochodów budżetu gminy Ustka, który uwarunkowany będzie przede wszystkim wzrostem gospodarczym w Gminie, jak również zwiększeniem liczby jej mieszkańców, poprzez zmniejszenie odpływu młodzieży do miast i zwiększenie osadnictwa na terenie gminy ludności miejskiej.

Zwiększy się udział środków własnych w budżecie, proporcjonalny do wzrostu przedsiębiorczości (wpływy z podatków). Więcej będzie środków z zewnątrz, zintensyfikowane będą działania dla pozyskiwania środków pozabudżetowych z Unii Europejskiej.

Należy zabezpieczyć w kolejnych latach większe środki w budżecie na inwestycje, ponieważ największy wpływ na jakość życia mieszkańców ma poziom wyposażenia przestrzeni w urządzenia infrastruktury technicznej.

4. EKOFIZJOGRAFIA WRAZ Z UWARUNKOWANIAM PRZYRODNICZYM

Aktualizację uwarunkowań przyrodniczych gminy Ustka wykonano na podstawie następujących dokumentacji, materiałów źródłowych oraz innych opracowań:

- Bilans zasobów kopalin i wód podziemnych w Polsce, wg stanu na 31.12.2001 r., Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa 2002 r.;
- Dokumenty i materiały uzyskane w Urzędzie Gminy Ustka, m. in. formy ochrony przyrody występujące na terenie gminy Ustka, 2010 r.;
- Geografia regionalna Polski, Kondracki J., Wydawnictwo Naukowe PWN, 2002 r.;
- Informacje i wnioski Zarządu Województwa Pomorskiego do zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ustka;
- Informacje oraz mapy dotyczące obszarów zagrożonych powodzią w obrębie rzeki Słupii oraz Łupawy, RZGW Gdańsk, 2003/2004 r.;
- Mapa topograficzna gminy Ustka w skali 1: 10 000, WODGIK, Gdańsk, 2010 r.;
- Mapy glebowo – rolnicze gminy Ustka, Urząd Gminy Ustka;
- Program Ochrony Środowiska dla gminy Ustka na lata 2007-2010 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2014, Wojewódzkie Biuro Planowania Przestrzennego w Słupsku, 2008 r., pod kierunkiem: mgr inż. Krzysztof Wojcieszak;
- Plan gospodarki odpadami gminy Ustka na lata 2007-2014 oraz jego aktualizacja;
- Studium geograficzno – przyrodnicze i ekonomiczne województwa gdańskiego J. Moniak (red.), GTN Gdańsk, 1974 r.;
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy Ustka – uchwała z 2002 r. wraz ze zmianami;
- Studium ochrony krajobrazu województwa pomorskiego, Gdańsk 2005 r.;
- Strategia rozwoju turystyki województwa pomorskiego na lata 2004-2013;
- Warunki Klimatyczne, Trapp J., 2007;
- Wizja lokalna na terenie gminy Ustka;
- Wykaz obszarów i obiektów chronionych, w tym: rezerваты przyrody, pomniki przyrody, lasy ochronne, użytki ekologiczne, obszary chronionego krajobrazu, obszary ochronne głównych zbiorników wód podziemnych, Urząd Wojewódzki w Gdańsku, 2004 r.;
- Zarys klimatu Polski, Woś A., Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań, 1996 r.;

Akty prawne:

Uchwały Rady Gminy:

- 1) Uchwała Nr II/25/98 Rady Gminy w Ustce z dnia 8 czerwca 1998 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody;
- 2) Uchwała Nr X/98/2007 Rady Gminy Ustka z dnia 5 października 2007 r. w sprawie zniesienia formy ochrony z drzewa uznanego za pomnik przyrody na terenie Gminy Ustka;
- 3) Uchwała Nr IV/42/97 Rady Gminy w Ustce z dnia 7 lipca 1997 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne terenów Nadleśnictwa Ustka położonych w gminie Ustka (Dz. U. Woj. Słup. Nr 17, poz. 122);
- 4) Uchwała Nr XXIII/276/2009 Rady Gminy Ustka z dnia 30 stycznia 2009 r. w sprawie ustanowienia użytków ekologicznych terenów Nadleśnictwa Ustka położonych na terenie gminy Ustka;
- 5) Uchwała Nr XXXIII/339/2006 Rady Gminy Ustka z dnia 25 stycznia 2006 roku w sprawie utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Ustka zmieniona Uchwałą Nr XXX/390/2009 z dnia 30 grudnia 2009 roku i Uchwałą Nr VII/74/2011 z dnia 20 maja 2011 roku;
- 6) Uchwała Nr XXXVIII/384/2006 Rady Gminy Ustka z dnia 29 września 2006 roku w sprawie uchwalenia Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego

dla części terenów położonych w okolicy miejscowości Duninowo, Pęplino w gminie Ustka (Dz. U. Woj. Pom. Nr 49 poz. 728 z dnia 23.02. 2007 r.);

- 7) Uchwała Nr XXXVIII/385/2006 Rady Gminy Ustka z dnia 29 września 2006 roku w sprawie uchwalenia Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego dla lokalizacji Parku Wiatrowego Nr 2 w miejscowościach Możdżanowo – Starkowo w gminie Ustka (Dz. U. Woj. Pom. Nr 49 poz. 729 z dnia 23.02. 2007 r.);
- 8) Uchwała Nr XXXIX/392/2006 Rady Gminy Ustka z dnia 20 października 2006 roku w sprawie uchwalenia Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego dla lokalizacji Parku Wiatrowego Nr 3 w miejscowości Zaleskie w gminie Ustka (Dz. U. Woj. Pom. Nr 49 poz. 730 z dnia 23.02.2007 r.);
- 9) Uchwała Nr XVII/151/2011 Rady Miasta Ustka z dnia 29 grudnia 2011 r. w sprawie przyjęcia Statutu Uzdrowiska Ustka;

Uchwały i Zarządzenia na poziomie wojewódzkim :

- 10) Uchwała Sejmiku Województwa Pomorskiego nr 1161/XLVII/10 z dnia 28 kwietnia 2010 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu w województwie pomorskim (Dz. U. Województwa Pomorskiego Nr 80, poz. 1455);
- 11) Zarządzenie Nr 2 Dyrektora Urzędu Morskiego w Słupsku z dnia 4 maja 2006 r. w sprawie określenia granic pasa technicznego Urzędu Morskiego w Słupsku na terenie Województw Pomorskiego i Zachodniopomorskiego (Dz. U. Woj. Pom. z 2006 r., Nr 57, poz. 1186);
- 12) Zarządzenie Nr 3 Dyrektora Urzędu Morskiego w Słupsku z dnia 4 maja 2006 r. w sprawie określenia granic pasa ochronnego Urzędu Morskiego w Słupsku na terenie Województw Pomorskiego i Zachodniopomorskiego (Dz. U. Woj. Pom. z 2006 r., Nr 57, poz. 1187);

Rozporządzenia i Ustawy na poziomie krajowym:

- 13) Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 marca 2004 r. w sprawie Słowińskiego Parku Narodowego (Dz. U. z 2004 r., Nr 43, poz. 390);
- 14) Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. z dnia 3 grudnia 2004 r. z późn. zm.);
- 15) Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2010 r., Nr 213, poz. 1397);
- 16) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. Nr 192 z dnia 14 stycznia 2003 r., poz. 1883);
- 17) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2007 r., Nr 120, poz. 826);
- 18) Ustawa z dnia 3 października 2008 r. „O udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko” (Dz. U. z 2008 r., Nr 199, poz. 1227) oraz Ustawa z dnia 21 maja 2010 r. „O zmianie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz niektórych innych ustaw” (Dz. U. z 2010 r., Nr 119, poz. 804 z późn. zm.);
- 19) Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. „O ochronie przyrody” (Dz. U. z 2010 r., Nr 76, poz. 489 – tj. Dz. U. z 2009, Nr 151, poz. 1220 z późn. zm.);

- 20) Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. „O planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym” (t. j. Dz. U. z 2012 r., poz. 647);
- 21) Ustawa z dnia 6 sierpnia 2010 r. „O zmianie ustawy o gospodarce nieruchomościami oraz ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym” (Dz. U. z 2010 r., Nr 155, poz. 1043);
- 22) Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. „O ochronie gruntów rolnych i leśnych” (Dz. U. z 2009 r., Nr 115, poz. 967);
- 23) Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. „Prawo ochrony środowiska” (Dz. U. z 2008 r., Nr 25, poz. 150 z późn. zm.) oraz Ustawa z dnia 22 lipca 2010 r. „O zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska” (Dz. U. z 2010 r., Nr 152, poz. 1019);
- 24) Ustawa z dnia 18 lipca 2001r. „Prawo wodne” (Dz. U z dnia 9 lutego 2012 r., poz. 145 – tekst jednolity z późn. zm.);
- Przepisy prawne na poziomie Unii Europejskiej:
- 25) Dyrektywa 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. „w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko”;
- 26) Dyrektywa 2003/4/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2003 r. „w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska”;

4.1. Ogólne cechy przyrodnicze obszaru

Obszar gminy Ustka charakteryzują następujące cechy:

- powierzchnia – około 218 km²;
- położenie – w podziale na regiony fizycznogeograficzne (wg J. Kondrackiego) gmina Ustka leży w podprovincji Pobrzeży Południowobałtyckich w centralnej części makroregionu Pobrzeże Koszalińskie;
- w granicach gminy znajdują się fragmenty trzech mezoregionów fizyczno-geograficznych (wg J. Kondrackiego):
 - Wysoczyzna Damnicka (centrum),
 - Wybrzeże Słowińskie (na północy oraz wokół jezior Gardno i Modła),
 - Równina Sławieńska nazywana również Słupską (południowy zachód).
- Gmina Ustka posiada ok. 20 kilometrowy odcinek granicy morskiej z Morzem Bałtyckim. Centralną część nadmorskiego pasa zajmuje odrębna jednostka administracyjna - miasto Ustka;
- znaczne zróżnicowanie rzeźby terenu. Podstawowy typ stanowią wysoczyzny morenowe o płaskiej lub falistej powierzchni, które wraz z równiną zastoiskową okolic Wytowna obejmują południowo-zachodnią i centralną część gminy. Przez centralną część gminy przebiega dolina rzeki Słupi. Od północy wysoczyznę ograniczają wały wzgórz moreny czołowej tzw. gardzieńskiej, sięgające do 45 – 50 m n.p.m.. Na północ od niej znajdują się nisko położone (1- 2 m n.p.m.) zabagnione równiny nadmorskie z płytkimi przybrzeżnymi jeziorami Modła i Gardno. Od strony morza zamykają je pola wydymowe mierzei nadmorskiej, miejscami o znacznej wysokości. Na zachód od ujścia rzeki Słupi znajduje się akumulacyjny odcinek morskiego brzegu. Szerokość plaży w tym miejscu dochodzi do 40 m. Natomiast brzeg morski pomiędzy Ustką a Dębina stanowią wysokie klify silnie niszczone przez wody Bałtyku.¹

- najwyżej położony punkt – ok. 53 m n.p.m. – Gąbińska Góra położona na wschód od miejscowości Gąbino (wschodnia część gminy);
- najniższy położony punkt, ok. 1-2 m n. p. m. na północy gminy w okolicach jezior Modła i Gardno;
- obszar gminy Ustka dzieli granice czterech zlewni:
 - w zlewni Przyszorza znajduje się zachodnia część gminy odwadniana przez Kanał Potena z dopływami Pogorzeliczką (Węda) i Karwią (spod Gołęcina) oraz część środkowo wschodnią skąd odpływ powierzchniowy do Bałtyku odbywa się poprzez Orzechówkę;
 - centrum gminy należy do zlewni dolnej Słupi, wraz z jej dopływem Gnilną;
 - wschodni fragment gminy odwadniają dopływy Łupawy: Bagienica i Grabownica uchodzące do przepływowego jeziora Gardno (leżącego już poza granicą gminy) oraz ujściowy odcinek Łupawy;
 - niewielki południowo-zachodni skraj gminy należy do zlewni Wieprzy – wody powierzchniowe odprowadzane są poprzez jej dopływ Pijawicę (Kniewka).
- charakterystyczną cechą mniejszych cieków przepływających przez obszar gminy jest ich mały przepływ - okresowo w Orzechówce i jej dopływach występuje nawet brak wody, a Grabownica staje się wodą stojącą;
- duży potencjał wodny gminy, zarówno w zakresie wód podziemnych, jak i powierzchniowych;
- rozległe tereny zmeliorowane to obszar Objejskich Łąk (pomiędzy miejscowościami Osieki, Objazda, Dębina i Rowy oraz jeziorem Gardna), a także tereny otaczające jezioro Modła;
- warunki glebowe są zróżnicowane, bardziej korzystne w środkowej i południowej części gminy (Równina Słupska i Wysoczyzna Damnicka), niż w części północnej (Wybrzeże Słowińskie);
- dominującą przestrzennie formą użytkowania ziemi są użytki rolne - ok. 54 %;
- wysoka lesistość – około 31%;
- stosunkowo wysoki udział nieużytków wynika z występowania wydym nadmorskich i torfowisk (naturalne nieużytki);
- duży potencjał agroekologiczny gminy. Dominuje tu 2- pszenno-dobry i 4- pszenno-żytni kompleks przydatności rolniczej gleb, z dużym udziałem 6 żytni słaby i 7 żytni bardzo słaby oraz 8 - zbożowo-pastewny mocny;
- potencjał surowcowy na obszarze gminy ma znaczenie wyłącznie lokalne (kruszywo naturalne, bursztyn, surowce ilaste) – pięć udokumentowanych złóż. Wyjątkiem są tu złoża borowiny „Ustka” koło Przewłoki, które ma podstawowe znaczenie dla gospodarki kraju - nie jest eksploatowane oraz złożo solanki chlorkowo-sodowej, jodkowej, hipotermalnej ze złoża „Ustka IGH-1”;
- teren gminy znajduje się w zasięgu kilku wielkoobszarowych form ochrony przyrody, takich jak:
 - w granicach gminy znajduje się fragment Słowińskiego Parku Narodowego – wschodni kraniec gminy (na wschód od m. Rowy);
 - na terenie gminy znajdują się rezerваты przyrody: „Jezioro Modła” oraz „Zaleskie Bagna”. Przy granicy gminy znajduje się rezerwat „Buczyna nad Słupią” (w granicach administracyjnych miasta Ustka);

- na terenie gminy znajdują się dwa Obszary Chronionego Krajobrazu: „Pas pobraża na zachód od Ustki” i „Pas pobraża na wschód od Ustki”;
- na obszarze gminy znajdują dwa obszary zakwalifikowane do sieci Specjalnych Obszarów Ochrony Siedlisk Natura 2000: „Ostoja Słowińska” i „Przymorskie Błota”. Z gminą Ustka graniczy od północy ostoja Ptasia „Przybrzeżne wody Bałtyku” obszar morski oraz projektowane SOOS „Klify Poddębne”, „Jezioro Wicko i Modelskie Wydmy” oraz „Dolina Słupi”.
- na obszarze gminy znajduje się łącznie 88 pomników przyrody, z czego 3 ustanowione na szczeblu wojewódzkim oraz 85 utworzonych przez Radę Gminy.

4.2. Uwarunkowania przestrzenne

Uwarunkowania te omówiono w odrębnym rozdziale, ponieważ mają one charakter uwarunkowań zewnętrznych (w większości), jak i wewnętrznych (na przykład prawo miejscowe). Do głównych uwarunkowań przestrzennych zaliczono:

- systemy zarządzania środowiskiem (obejmujące różne jego poziomy);
- systemy uregulowań prawnych będące podstawą zarządzania, stanowiące określone normy i standardy, w tym konsekwencje prawne wynikające z ratyfikowanych konwencji i porozumień międzynarodowych, których istotą jest rygor stosowania odpowiednich standardów i zasad zarządzania środowiskiem;
- systemy informacji ciągłej o środowisku (monitoring środowiska) będące kluczowym elementem warunkującym sprawność i efektywność zarządzania;
- systemy uwarunkowań społecznych i cech indywidualnych ludzi uczestniczących w grze informacyjno – decyzyjnej w przestrzeni.

Systemy te mają charakter wybitnie przestrzenny, lecz skutki ich oddziaływania mogą być w przestrzeni bardzo wyraźne. Nie oceniono szerzej tej grupy uwarunkowań (poza charakterystyką stanu informacji o środowisku przedstawionej na wstępie). Intencją jest zwrócenie uwagi na ich ważność dla funkcjonowania środowiska przyrodniczego, a tym samym dla kreowania rozwoju.

4.3. Uwarunkowania zewnętrzne

Wynikają one z położenia geograficznego gminy w stosunku do mezo i makrostruktur przyrodniczo – funkcjonalnych o znaczeniu ponad gminnym oraz z polityki przestrzennej państwa i regionu, szczególnie w jej aspekcie przyrodniczym. Do uwarunkowań zewnętrznych należą także ponadgminne uregulowania prawne, w tym porozumienia i konwencje międzynarodowe. Oddziaływania te mogą mieć charakter stymulujący bądź ograniczający rozwój.

Do głównych uwarunkowań zewnętrznych gminy Ustka zaliczono:

- położenie gminy na Pobrzeżu Południowobałtyckim, w centralnej części mezoregionu Wybrzeża Słowińskiego, do którego przylegają od południa w części wschodniej Wysoczyzna Damnicka, w części zachodniej - Równina Słupska; cechy charakterystyczne to występowanie wydym nadmorskich, jezior przybrzeżnych przybrzeżnych torfowisk; jest to uwarunkowanie silnie dynamizujące wiele procesów i zjawisk przyrodniczych (procesy erozyjne, ruchy materii po stoku i jej intensywna migracja, oddziaływanie silnych wiatrów, zróżnicowane nasłonecznienie stoków, atrakcyjne widoki, oddziaływanie na klimat miejscowy i inne);

- położenie na terenie pobraża Bałtyku ma znaczny wpływ na ruch turystyczny i jego przepływ;
- położenie w ogólnoeuropejskim systemie powiązań ekologicznych, co warunkuje generalne kierunki rozwoju widziane w perspektywie wejścia do struktur UE; jednym z głównych elementów tego systemu jest około bałtycki zielony pierścień stanowiący europejską koncepcję osłony ekologicznej Bałtyku.

4.4. Uwarunkowania wewnętrzne.

Wynikają one z cech środowiska przyrodniczego obszaru gminy Ustka. Przedstawiono je poprzez syntetyczną charakterystykę głównych komponentów tego środowiska, tak w aspekcie zasobowym, jak i funkcjonalnym.

4.4.1. Ukształtowanie terenu

1) Cechy:

Rzeźba jest głównym wyznacznikiem atrakcyjności krajobrazowej danego obszaru. Ukształtowanie terenu w gminie warunkują następujące elementy morfogenetyczne:

- wysoczyzny moreny czołowej (we wsch. - morena gardzieńska i pld.-zach. części - okolice Możdżanowa i Zaleskich),
- wysoczyzny moreny dennej (przeważają w obszarze gminy),
- równiny sandrowe - we wsch. części gminy, wzdłuż doliny Słupi i jej dopływu-Gnilnej,
- doliny rzeczne i rynny polodowcowe - główną formą dolinną jest dolina Słupi, dolina Gnilnej, w cz. zach. dolina Potyni,
- równiny akumulacji torfowiskowej - jeziornej, rzecznej, morskiej - w północno-wschodnim i północno-zachodnim skrajach gminy - Poldery Gardna, tereny na zach. od Duninowa,
- wydmy nadmorskie - pas o szerokości ok. 250-650m, plaże o zróżnicowanej szerokości,
- klify morenowe i wydymowe - we wsch. części gminy, odcinek w rejonie Dębiny ma charakter klifu wysoczyznowego, pozostały jest klifem wydymowym, klif ten jest aktywny, silnie abradowany (0,4-2,3m/rok),
- ciek i zbiorniki wodne, z licznymi rozbudowanymi układami rowów melioracyjnych na równinach akumulacji torfowiskowej.

2) Uwarunkowania.

- zróżnicowanie rzeźby (w skali gminy różnica wysokości wynosi ok. 50 m) stymuluje dużą dynamikę procesów i zjawisk przyrodniczych uwarunkowanych grawitacyjnie (szybkość odpływu powierzchniowego, podatność na erozję);
- ogólnie bardzo wysoki i wysoki potencjał widokowy, w wielu miejscach cechujący się występowaniem widoków wieloplanowych, co świadczy o wysokiej atrakcyjności krajobrazu;
- lokalnie średni lub niski potencjał samoregulacyjny (zagłębienia bezodpływowe, dna dolin) i odpornościowy (silnie nachylone stoki) narzuca wymóg wysokich reżimów gospodarowania na tych terenach i stwarza ograniczenia w wykorzystywaniu przestrzeni;
- duże nachylenie stoków (dotyczy w szczególności niepokrytych roślinnością trwałą) powoduje zagrożenie erozją gleb, co stwarza wymóg ochrony roślinności stałej na stokach oraz wprowadzenie jej tam w miejsce gruntów ornych;

- miejscami utrudniony jest odpływ powierzchniowy wód, co stwarzać może istotne utrudnienia w gospodarce przestrzennej związane z okresowo nadmiernym uwodnieniem gruntu;
- występowanie atrakcyjnych wnętrz krajobrazowych, będących efektem harmonijnej relacji między zespołami roślinności wysokiej, zabudowy i urozmaiconej rzeźby stanowić może ciekawą ofertę rekreacyjną jak i inwestycyjną;
- zróżnicowanie rzeźby silnie wpływa na kształtowanie się warunków topoklimatycznych, w wyniku, czego:
 - zagłębienia terenowe i obniżenia dolinne cechują się niekorzystnymi warunkami topoklimatycznymi (zwiększona wilgotność powietrza, inwersja termiczna, częstsze występowanie przymrozków);
 - na stokach o ekspozycji południowej występują najkorzystniejsze warunki termiczne i bioklimatyczne, co należy uwzględnić przy lokalizacji zabudowy mieszkaniowej lub upraw ciepłolubnych;
 - na terenach wyniesionych i odsłoniętych w okresie występowania chłodnych i silnych wiatrów może występować znaczne schłodzenie organizmu a także ścian budynków.
- brzeg klifowy² występujący we wschodniej części gminy pomiędzy Ustką a Rowami o długości 16 km narażony jest na silną erozję. Niektóre jego odcinki należą do najaktywniejszych polskich brzegów klifowych, co przejawia się w ich szybkim niszczeniu i cofaniu się linii brzegowej w głąb lądu. Wskutek niszczącej działalności morza klif cofa się średnio od 0,2 do 2,5 m/rok. Najsilniejsze procesy osuwiskowe obejmują odcinek Orzechowo – Poddąbie, a także na zachód od kanału portowego w Rowach. Niewielki fragment brzegu (km 216,0 -217,5) po wschodniej stronie kanału portowego w Rowach objęty jest Programem ochrony brzegów morskich. W ramach Programu prowadzone jest sztuczne zasilanie plaż piaskiem pochodzącym z pogłębiania toru wodnego w celu zapewnienia bezpieczeństwa obiektom zlokalizowanym na zapleczu brzegu oraz dla utrzymania plaż Słowińskiego Parku Narodowego.

4.4.2. Litologia i surowce naturalne

1) Cechy:

Zgodnie z przyjętymi założeniami nie zajmowano się analizą budowy geologicznej głębszych warstw. Skupiono się głównie na cechach litologicznych warstwy przypowierzchniowej, istotnych ze względu na ich znaczenie w gospodarowaniu przestrzenią i związek z występowaniem surowców naturalnych.

Powierzchniową warstwę ziemi budują utwory czwartorzędowe, w tym plejstocenyjskie osady lodowcowe i wodnolodowcowe oraz holocenyjskie osady rzeczne, jeziorne, bagienne i eoliczne. Zalegają one na bardzo zróżnicowanej powierzchni utworów podczwartorzędowych – trzeciorzędu i kredy. Miąższość czwartorzędu waha się od 30 do 120 m. Na południu i w centrum są to przeważnie słabo przepuszczalne gliny i iły polodowcowe. Osady piaszczyste wypełniają doliny rzeki Słupi i jej dopływu - Gnilnej (piaski i żwiry rzeczne). Piaski wodnolodowcowe występują miejscami w rejonie Machowino – Machowinko i wokół m. Redwanki. Na nizinach nadmorskich w podmokłych zagłębieniach, zwłaszcza wokół jezior przeważają młodsze

holocenyjskie osady organiczne. Są nimi głównie torfy i muły o zróżnicowanej miąższości. Wał mierzei wydmowej w zachodniej części gminy budują piaski eoliczno-morskie. Ten najmłodszy typ piasków przykrywa również piaski i gliny polodowcowe budujące strefę brzegową pomiędzy Ustką i m. Rowy.³

Gmina Ustka jest średnio zasobna w surowce naturalne. Znajdują się następujące udokumentowane, zgodnie z obowiązującym prawem złoża kopalin⁴:

1. Machowinko - surowce ilaste d/p. kruszywa lekkiego (21,6 tys m³) - rozpoznane wstępnie, nie eksploatowane,
2. Wytowno - surowce ilaste d/p. kruszywa lekkiego - nie eksploatowane,
3. Machowino - kruszywo naturalne (579 tys. t) – eksploatowane,
4. Możdżanowo - bursztyn, (6,6 t) - nie eksploatowane, trudne warunki wydobywania,
5. Przewłoka - borowina (196 tys. t) - nie eksploatowane,
6. Objazda - kruszywo naturalne - eksploatowane,

Na terenie Uzdrowiska Ustka znajdują się udokumentowane następujące naturalne surowce lecznicze oraz klimat o właściwościach leczniczych⁵:

- 1) **solanka** 3,43% chlorkowo-sodowa, jodkowa, hipotermalna ze złoża „Ustka IGH-1” (zlokalizowana pomiędzy miastem Ustką oraz m. Przewłoką). Odwiert IGH-1 wykonany został w 1979r do gł. 730 m. W 1980 r wykonano analizę składu chemicznego wody czerpanej z tego otworu, która wykazała zawartość w niej ogółem 33384,31 mg/dm³ rozpuszczonych składników mineralnych, głównie chlorki i sól. Stwierdzono również zawartość jodków w stęż. 1,79 mg/dm³. W maju 2008 r. pobrane zostały ponownie próby wody z tego odwiertu – po jego uczynieniu i udostępnieniu wody z zasobów na udokumentowanej wcześniej głębokości. Wyniki tych badań potwierdziły typ chemiczny tej wody. Oznaczono w niej aktualnie 34349,7 mg/dm³ rozpuszczonych składników mineralnych w tym 19143,0 mg/dm³ chlorków oraz 10440,0 mg/dm³ sodu i 2,5 mg/dm³ jodków. Aktualne – poszerzone badania – nie wykazały w wodzie z odwiertu IGH-1 składników potencjalnie toksycznych w stężeniach uznanych za szkodliwe dla zdrowia naturalnego pochodzenia jak też antropogenicznego. Wskazuje to, że eksploatowany zasób wody jest skutecznie izolowany od środowiska zewnętrznego.

Woda z odwiertu „IGH-1” zastosowana do kąpieli, zarówno ze względu na stężenie składników mineralnych jak też zawartość jodków, będzie działała aktywizująco na skórę i tkanki przyległe, a następnie ogólnie na organizm. Efektem działania osmotycznego oraz chemicznego są: poprawa funkcjonalności układu ruchu i układu krążenia.

- 2) **złoża torfu leczniczego – borowiny** o nazwie „Ustka -1”, zaliczane do kopalin podstawowych złoża borowiny "Ustka" jest położone około 1,5 km na południowy wschód od centrum Ustki (na pn.-zach od m. Przewłoka). Powierzchnia złoża (w granicach zerowych) wynosi 32,11 ha. Złoża borowiny budują dwa typy torfu: niski i przejściowy. Torf niski reprezentuje torf turzycowiskowy składający się z torfu turzycowego oraz Mechowo - turzycowiskowy zbudowany z torfów mszystych i turzycowo-mszystych. Torf przejściowy reprezentuje rodzaj torfowo-

² Program Ochrony Środowiska dla gminy Ustka na lata 2007-2010 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2014, Wojewódzkie Biuro Planowania Przestrzennego w Słupsku, 2008 r., pod kierunkiem: mgr inż. Krzysztof Wojcieszek;

³ Program Ochrony Środowiska dla gminy Ustka na lata 2007-2010 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2014, Wojewódzkie Biuro Planowania Przestrzennego w Słupsku, 2008 r., pod kierunkiem: mgr inż. Krzysztof Wojcieszek;

⁴ Dane uzyskane z zasobu Urzędu Gminy Ustka oraz www.geoportal.pgi.gov.pl

⁵ Uchwała Nr XVI/151/2011 Rady Miasta Ustka z dnia 29 grudnia 2011 r. w sprawie przyjęcia statutu Uzdrowiska Ustka.

mszarny przejściowy zbudowany z torfu torfowcowi - turzycowego. Miąższość złoża bilansowego w kat. "B" wynosi 1,50-2,35 m (średnio 1,77 m), a średnia miąższość złoża pozabilansowego wynosi 1,16 m. Miąższość wzrasta ku centralnej partii złoża, osiągając maksymalnie 2,35 m. Złoże borowiny "Ustka" należy do złóż płytkich, czego przyczyną jest rzeźba terenu w fazie tworzenia się torfowiska. Istnieje tu niewielka, o łagodnym przebiegu zmienność morfologii dna obniżenia, w którym powstawało złoże.

Zasoby borowiny zatwierdzono w roku 1989 w kat. "B"

- zasoby bilansowe 196 000 ton,
- zasoby pozabilansowe 123 000 ton.

Opinia wydana przez Zakład Balneochemii I.M.U. w Poznaniu podaje, iż borowina ze złoża "Ustka" nadaje się do okładów i zawijań, czyli do zabiegów w których zamierza się uzyskać efekty termiczny i mechaniczny.

W przypadku podjęcia, a następnie zaprzestania eksploatacji złoża borowinowego w wyniku jego wyczerpania, bądź utraty wartości leczniczych, stwierdzonej podczas wykonywania ponownych badań specjalistycznych, teren złoża może być wykorzystywany pod inne funkcje, określone przez wnioskodawców, będących właścicielami tych terenów.

Wg badań geologicznych prawdopodobne jest udokumentowanie kolejnych złóż piasków budowlanych, surowców ilastych, kredy jeziornej i torfu.

Plany w zakresie poszukiwań i potencjalnie wykorzystania torfu jako surowca leczniczego (borowina), muszą być poprzedzone ekspertyzami oceniającymi wpływ takiej działalności na środowisko przyrodnicze i uzgodnione z odpowiednimi służbami ochrony przyrody.

Na terenie gminy odbywa się legalna eksploatacja w obrębie złóż udokumentowanych, zgodnie z udzieloną i ważną koncesją.

Wszystkie nieudokumentowane miejsca nagromadzenia surowców, mogą podlegać eksploatacji tylko po udokumentowaniu i spełnieniu innych wymogów formalnych (koncesja). Według ustawy „Prawo górnicze i geologiczne” z 1994 r., poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin wymaga koncesji, której udziela, zgodnie z obecnym zapisem w/w ustawy, odpowiednio minister właściwy do spraw środowiska, wojewoda lub starosta. W koncesji udzielonej na wydobywanie kopaliny wyznacza się obszar i teren górniczy.

Dla terenu górniczego sporządza się Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego. Od MPZP Rada Gminy może odstąpić, jeżeli przewidywane szkodliwe oddziaływanie na środowisko będzie nieznaczne. Ocena wpływu takiej inwestycji powinna być indywidualna dla każdego przypadku i opierać się na kryteriach: powierzchnia złoża, jego zasobność, wielkość wydobycia, usytuowanie złoża, w tym położenie na tle istniejących i planowanych form ochrony przyrody. Istotne jest również stanowisko odpowiednich w poszczególnym przypadku organów administracji i nadzoru górniczego.

2) Uwarunkowania:

- obszar gminy pokrywają zwarte obszary utworów czwartorzędowych, głównie w postaci glin i piasków pochodzenia lodowcowego oraz osadów holocenów – najczęściej torfów, muło-torfów i piasków wydmy (głównie na nizinach nadmorskich w podmokłych zagłębieniach, zwłaszcza wokół jezior);
- osady piaszczyste występują głównie w dolinie rzeki Słupi i jej dopływu - Gnilnej (piaski i żwiry rzeczne);

- w zachodniej części gminy występują piaski eoliczno-morskie (wał mierzei wydmy). Ten najmłodszy typ piasków przykrywa również piaski i gliny polodowcowe budujące strefę brzegową pomiędzy Ustką i m. Rowy;
- występowanie lekkich utworów o dużej przepuszczalności nie stanowi warstwy izolacyjnej dla wód gruntowych, co sprzyja przedostawaniu się zanieczyszczeń do poziomu wodonośnego;
- gmina Ustka należy do średnio zasobnych w pospolite surowce naturalne, jednak istnieje perspektywa na powiększenie bazy surowcowej;
- eksploatacja kopalin jest przyczyną degradacji powierzchni ziemi i krajobrazu – wymagana jest efektywna rekultywacja wyrobisk po zakończeniu użytkowania.

4.4.3. Warunki wodne.

1) Cechy:

a) Wody powierzchniowe:

Gmina Ustka należy do czterech zlewni. Zachodnia część gminy to zlewnia Przymorza odwadniana przez Kanał Potena (dopływy: Pogorzeliczka (Węda) i Karwia (spod Gołęcina)). Część środkowo-wschodnią gminy odwadnia rzeka Orzechówka. Centrum gminy to zlewnia dolnej Słupi oraz jej dopływ Gnilna. Wschodnia część gminy odwadniana jest przez ujściowy odcinek Łupawy oraz jej dopływy: Bagienicę i Grabownicę uchodzące do jeziora Gardno (poza granicami gminy Ustka). Południowo-zachodnia, stosunkowo niewielka część gminy należy do zlewni Wieprzy i jej dopływu Pijawicy (Kniewki).

- rzeka Słupia jest największym ciekim wodnym gminy. Jej dolny odcinek przebiega w dolinach utworzonych przez gliny zwałowe i torfy, natomiast przy ujściu – typowe piaski wydmy. Średni przepływ przy ujściu (w mieście Ustka) wynosi 15,5 m³/s, średni spadek około 1,3 promila. W ramach krajowego monitoringu czystości wód (wyk. WIOŚ Delegatura w Słupsku) określono jakość wód rzeki Słupi jako zadowalającą – klasa III (w skali 5-cio stopniowej), pomiar Charnowo rok 2006. Stężenia parametrów składających się na ocenę fizykochemiczną odpowiadały najczęściej I i II klasie czystości. Wody charakteryzowały się bardzo dobrym natlenieniem, umiarkowanym zasoleniem i niskim poziomem substancji biogennej. O jakości jej wód stanowi przede wszystkim skład gatunkowy oraz obfitość organizmów fitoplanktonu i peryfitonu, jak też struktura makrofauny dennej. Główne źródła zanieczyszczeń wód Słupi pochodzą z poza obszaru gminy Ustka⁶.
- Pozostałe cieki przepływające przez obszar gminy Ustka charakteryzują się małymi przepływami. W Orzechówce okresowo występuje brak wody, natomiast Grabownica staje się wodą stojącą. Łączna długość kanałów oraz rzek wynosi 125,5 km, natomiast długość rowów melioracyjnych 386,4 km.
- Jezioro Modła jest jedynym jeziorem na terenie gminy Ustka. Zajmuje obszar 61,9 ha, maksymalna głębokość wynosi 1,1 m. Jest to przymorskie, eutroficzne jezioro przepływowe, które systematycznie zarasta. Ze względu na swój unikalny charakter oraz występowanie licznych miejsc lęgu wielu gatunków ptaków jezioro

⁶ Program Ochrony Środowiska dla gminy Ustka na lata 2007-2010 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2014, Wojewódzkie Biuro Planowania Przestrzennego w Słupsku, 2008 r., pod kierunkiem: mgr inż. Krzysztof Wojcieszek;

wraz z przyległymi mokradłami zostało objęte ochroną w postaci „ornitologicznego” rezerwatu przyrody Jezioro Modła.

- charakterystyczne na zabagnionych nizinach nadmorskich systemy kanałów i rowów melioracyjnych służą regulacji stosunków wodnych i umożliwiają ochronę przed powodzią użytków rolnych. Ogółem zmeliorowane użytki rolne obejmują powierzchnię 8 649 ha. Rozległe tereny zmeliorowane to obszar Objejskich Łąk, skąd nadmiar wody przepompowywany jest do jeziora Gardno oraz Zaleskie Bagna, na których obieg wody regulują poldery „Modła I – III”. Woda przepompowywana jest do jez. Modła i do Kanału Potena, uchodzącego do morza. Szczególne niebezpieczeństwo powstania powodzi występuje w okresach nakładania się nadmiernych opadów i warunków sztormowych na morzu. Bezpośrednie zagrożenie powodziowe o prawdopodobieństwie 1% (zagrożenie tzw. wodą 100-letnią) obejmuje tereny w sąsiedztwie północno zachodnich brzegów jeziora Gardno, wokół jeziora Modła oraz nie obwałowane tereny doliny Słupi o najszerszym zasięgu w rejonie Charnowa i Wodnicy⁷;
- na stan wody w rzekach i jeziorach⁸ istotny wpływ mają wiatry wiejące z kierunku północnego i północno zachodniego włączające wody morskie do ujściowych odcinków Słupi, Poteny, Łupawy i Orzechówki oraz do jezior Modła i Gardno. Przed zalaniem chronione są: polder Modła o powierzchni 470 ha oraz polder Gardna V-VI o powierzchni 1200 ha (wg Lenckowski, Forberg). Ich ochronie służą obwałowania brzegów jezior i rzek oraz 5 stacji pomp. Istniejące wały przeciwpowodziowe miały stanowić ochronę jedynie przed wodą o prawdopodobieństwie 10% (tj. raz na 10 lat). Nie spełniały warunków dla ochrony trwałej zabudowy, której w obrębie polderów jeszcze kilka lat temu nie było. Budowano je często z organicznych utworów torfowych na osiadającym podłożu torfowym, wobec czego obecnie nie stanowią wystarczającej ochrony nawet przed wodą 10-letnią. Należy zatem liczyć się z narastaniem sytuacji grożących podtapianiem lub powodzią, zwłaszcza że wskutek globalnych zmian klimatycznych przewidywany jest wzrost poziomu morza. W okresie 2011-2030 średni roczny poziom morza wzdłuż całego wybrzeża według wszystkich scenariuszy emisyjnych będzie wyższy o około 5 cm,⁹ będzie powodować nasilenie erozji brzegów morskich i ich cofanie się, a powodzie odmorskie zagrażać będą nisko położonym obszarom przybrzeżnego lądu, zwłaszcza do rzędnej 2,5 m npm. Dla utrzymania bezpieczeństwa brzegu morskiego Urząd Morski wyznaczył wzdłuż wybrzeża pas techniczny.
- zanieczyszczenie wód powierzchniowych pochodzące głównie ze źródeł komunalnych i z terenów rolniczych;
- w ramach monitoringu regionalnego badano czystość wód rzeki Łupawy. W punkcie kontrolnym „Rowy” charakteryzującym wody ujściowego odcinka wody zaliczono do najgorszej V klasy. Decydował o tym niezadowolający poziom stężeń azotu Kjeldahla. O niskiej jakości wód świadczyła też zawartość materii organicznej, określana wysokością BZT5 i CHZT-Cr. Ich stężenia oscylowały przeważnie

w granicach IV klasy. Niezadowolający był również poziom materii organicznej 33-42% stężeń. O złej jakości wód w przekroju ujściowym Łupawy przesądziły przekroczenia standardów IV klasy, notowane z częstotliwością 33% dla substancji trudniej rozkładalnych. Stan sanitarny Łupawy w Rowach był dobrej jakości, o czym decydowało 92% wyników liczby bakterii coli typu fekalnego. Wzrost ich poziomu do zadowolającego odnotowano tu jedynie w sierpniu i wrześniu¹⁰.

- Wody przebadanych rzek wciąż nie spełniają wymagań, jakim powinny odpowiadać wody śródlądowe będące środowiskiem życia ryb łososiowatych i karpowatych w warunkach naturalnych. We wszystkich punktach kontrolnych stwierdzono zbyt wysoką, w stosunku do wymaganej, koncentrację azotynów, materii organicznej ulegającej biodegradacji i fosforu ogólnego. Najbardziej niekorzystnie prezentował się stan wód uchodzących do Bałtyku, które poza ww. parametrami dyskwalifikował również odczyn, poziom zawiesiny ogólnej, azotu amonowego i amoniaku;
- od kilku lat utrzymuje się dobry stan sanitarny przybrzeżnych wód morskich w rejonie kąpielisk Ustka, Orzechowo, Poddąbie i Rowy. W czerwcu 2009 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Słupsku wydał komunikat o przydatności wody do kąpieli z kąpielisk położonych nad otwartym morzem w powiecie słupskim. Na terenie gminy Ustka kąpiel dopuszczona jest na kąpieliskach:
 - **Poddąbie** – plaża położona przy wejściu głównym z ul. Portowej, wyznaczone kąpielisko długości 100 m linii brzegowej;
 - **Dębina** – plaża położona przy wejściu głównym, wyznaczone kąpielisko długości 100 m linii brzegowej;
 - **Rowy Zachód** - plaża położona na zachód od portu, wyznaczone kąpielisko długości 500 m linii brzegowej, początek - 100m od falochronu;
 - **Rowy Wschód** - plaża położona na wschód od portu, wyznaczone kąpielisko długości 100 m linii brzegowej, początek - 100 m od falochronu.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Słupsku informuje o możliwości zmian podanych wyżej ustaleń w wypadku stwierdzenia pogorszenia jakości wody w dopuszczonymi kontrolowanym akwenie.

W roku 2011 rozstrzygnięto przetarg na organizację kąpielisk i zapewnienie bezpieczeństwa osób pływających, kąpiących się i uprawiających sporty wodne na kąpieliskach prowizorycznych w Rowach (łączna długość plaży strzeżonej 600 metrów to jest 400 metrów Rowy zachód i 200 metrów Rowy wschód), Poddąbiu (długość plaży strzeżonej 100 metrów), Dębinie (długość plaży strzeżonej 100 metrów), Przewłocze (długość plaży strzeżonej 100 metrów) w okresie sezonu letniego tj. od 1 lipca do 31 sierpnia 2011 r.; w okresie sezonu letniego tj. od 1 lipca do 31 sierpnia 2012 r.; w okresie sezonu letniego tj. od 1 lipca do 31 sierpnia 2013 roku. Czystość plaż, w ramach procedury przetargowej sprawuje słupska firma PGK Słupsk¹¹.

⁷ Program Ochrony Środowiska dla gminy Ustka na lata 2007-2010 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2014, Wojewódzkie Biuro Planowania Przestrzennego w Słupsku, 2008 r., pod kierunkiem: mgr inż. Krzysztof Wojcieszek;

⁸ Program Ochrony Środowiska dla gminy Ustka na lata 2007-2010 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2014, Wojewódzkie Biuro Planowania Przestrzennego w Słupsku, 2008 r., pod kierunkiem: mgr inż. Krzysztof Wojcieszek;

⁹ Projekt: Klimat „Wpływ zmian klimatu na środowisko, gospodarkę i społeczeństwo” (zmiany, skutki i sposoby ich ograniczenia, wnioski dla nauki, praktyki inżynierskiej i planowania gospodarczego. Tytuł zadania: 6. Bałtyk jako element systemu klimatycznego i jego rola w tworzeniu się stanów zagrożenia; IMGW; Warszawa – Gdynia 2011 r.

¹⁰ Program Ochrony Środowiska dla gminy Ustka na lata 2007-2010 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2014, Wojewódzkie Biuro Planowania Przestrzennego w Słupsku, 2008 r., pod kierunkiem: mgr inż. Krzysztof Wojcieszek;

¹¹ Załącznik nr 19 do Umowy użyczenia nr 27 z dnia 23 lutego 2011r.dotyczącej dysponowania plażami morskimi,

przełajkami na plaże oraz terenów nieleśnych z wyłączeniem wydm ochronnych – PRZYGOTOWANIE DO SEZONU 2011 W GMINIE USTKA - według stanu na dzień 2 maja 2011 roku..

b) Wody podziemne.

Gmina Ustka leży na obszarze dwóch podregionów hydrogeologicznych: Przymorskiego i Słupskiego. W Podregionie Przymorskim obejmującym większość obszaru gminy główny użytkowy poziom wodonośny związany jest utworami czwartorzędowymi. Głębokość do stropu wynosi przeważnie 10 – 60 m, miąższość utworów wodonośnych w granicach 15 – 40m, wydajność studni 10 – 70m³/h. Poziom jest zazwyczaj dobrze izolowany od powierzchni terenu. Lokalnie wykorzystuje się także trzeciorzędowe piętro wodonośne (Wodnica, Osieki). Wody piętra kredowego występujące w paśmie Ustka – Machowinko - Łeba oraz w Możdżanowie nie nadają się do użytku z uwagi na zasolenie.

- w 1989r MOŚiZN zatwierdził zasoby wód podziemnych dla dwóch rejonów Ustka – Wodnica i Słupsk – Rowy. Dla rejonu Ustka – Wodnica dla powierzchni 70 km² zatwierdzono zasoby eksploatacyjne z pięter czwartorzędowego i trzeciorzędowego w kat. „C” w wysokości 1820 m³/h, a w kat. „B” w wysokości 1021,6 m³/h. W ramach dokumentacji hydrogeologicznej zasobów wód podziemnych dla rejonu Słupsk – Rowy o łącznej powierzchni 270km², wydzielono strefy: Machowino – Swochowo o zasobach w kat. „B” - 1 300 m³/h i „C” - 1 400 m³/h oraz strefę nadmorską o zasobach w kat. „B” - 1 100 m³/h i „C” - 700 m³/h;¹²
- w strukturach wodonośnych na południowo wschodnim obrzeżu gminy udokumentowano lokalny zbiornik wód podziemnych „Dolina Kopalna Machowino” uznawany wcześniej za główny zbiornik nr 106 (Dokumentacja hydrogeologiczna, 2002). Jego powierzchnia liczy 20 km² (część w gm. Słupsk), a zasoby dyspozycyjne oszacowano na 5500 m³/d. Średnia głębokość ujęć wynosi 100 m. Przekwalifikowanie zbiornika nastąpiło w 2003 r. w związku z niższymi niż pierwotnie szacowano jego zasobami;
- zgodnie z Dokumentacją hydrogeologiczną zasobów dyspozycyjnych wód podziemnych zlewni Słupi i Orzechowej przyjętej przez Ministra Środowiska dec. DG/kdh/ED/489-6417/2003 zasoby dyspozycyjne w jednostkach zasobowych położonych na obszarze m. i gm. Ustka są następujące: jednostka A1 - Słupia ujęcie (Ustka) o powierzchni 24,3 km² wynoszą 5 005 m³/d z utworów czwartorzędu i 1 960 m³/d z utworów trzeciorzędu oraz A2 – Orzechowo – Orzechowa o powierzchni 38,3 km² wynoszą 7 475 m³/d z utworów czwartorzędu. Generalnie istnieje duża rezerwa zasobów z piętra czwartorzędowego;
- dla zachodniego fragmentu gm. Ustka leżącego w zlewni rzeki Wieprzy zasoby eksploatacyjne ustalono na 6 016,8 m³/d, przy poborze wynoszącym w 1998 roku 371,7 m³/d (Projekt warunków...1999);
- w rejonie Wytowno - Machowinko – Objazda w 1999 r. rozpoznano bardzo zasobną strukturę wodonośną, której perspektywiczne zasoby mają być wykorzystywane w związku z projektowaną rozbudową nadmorskich miejscowości turystyczno-uzdrowiskowych. Jest to obniżenie w formie rynny w utworach czwartorzędowych, szerokości 500-700m, biegnące od miejscowości Smużki na zachodzie przez Wytowno - Machowinko do Objazdy. Struktura ta wypełniona jest czwartorzędowymi osadami piaszczysto-żwirowymi o znacznej miąższości.

Jakość wód podziemnych¹³ omówiona została w oparciu o wyniki analiz fizykochemicznych prób wody pobranych w trakcie próbných pompowań otworów studziennych oraz w trakcie eksploatacji 32 studni. Ocenę jakości wód przeprowadzono na podstawie „Klasyfikacji jakości zwykłych wód podziemnych dla potrzeb monitoringu” wg Błaszczyka i Macioszczykowej zweryfikowanej w 1995 r.).

Generalnie wody górnego czwartorzędowego poziomu wodonośnego zakwalifikowane zostały do klasy II – średniej jakości. Charakteryzują się one z reguły podwyższoną zawartością żelaza i manganu np. w Zapadłem i Orzechowie Morskim /Fe – 1,2-2,0 mgFe/dm³ – 0,18-0,25 mgMn/dm³/ w Dobrosławiu /Fe – 2,0 mgFe/dm³, Dominku Fe – 2,0 mgFe/dm³, Mn – 0,3 mgMn/dm³/. Z występowaniem dużej ilości związków żelaza wiąże się też wysoka barwa tych wód.

Wody dolnego poziomu wodonośnego (poza Rowami) zakwalifikowane zostały do klasy II. Podobnie jak w wodach płytszych przekroczona jest w nich dopuszczalna zawartość związków żelaza i manganu od ok. 0,8 mgFe/dm³ i 0,8 mgMn/dm³ w Objeździe oraz Zapadłem do około 0,6 mgFe/dm³ i 0,2 mgMn/dm³ w Redwankach. W Dalimierzu występuje też znaczna zawartość jonu Cl-w wodzie /118 mgCl/dm³/. W Gąbinie duża zawartość związków żelaza i chlorków spowodowała wyłączenie studni głębinowych z eksploatacji. Wody dolnego poziomu wodonośnego należą wody z czwartorzędowych i trzeciorzędowych utworów eksploatowane w Rowach. Są to wody średniej jakości. W wodach tych stwierdzono ponadnormatywną zawartość chlorków /300-500 mg Cl/dm³/związków żelaza /0,8-1,3 mgFe/dm³/ i związków manganu /0,18-0,2 mg Mn/dm³/. Przekroczona została norma ustalona dla barwy /25-35 mgPt/dm³/, czasami również mętności.

Nie stwierdzono występowania wód najlepszych należących do najwyższej jakości klasy Ia. W przewadze ujmowane są wody klasy II – średniej jakości. Natomiast w rejonie Możdżanowa występują wody podziemne klasy III - niskiej jakości, charakteryzujące się dużą zawartością chlorków.

W granicach udokumentowanego w południowo wschodniej części gminy zbiornika wód podziemnych „Dolina kopalna Machowino” jakość wód jest dobra – klasa Ib. Zabezpieczenie możliwości poboru wód podziemnych dobrej jakości na potrzeby ludności nie wymaga przeprowadzenia nadzwyczajnych działań.

Obszar zbiornika położony w gm. Ustka jest silnie podatny na degradację z uwagi na słabą naturalną izolację od powierzchni terenu. Projektowany obszar ochronny zbiornika obejmujący teren gmin Ustka i Słupsk wynosi 37 km². Koszty jego ustanowienia poniesie Skarb Państwa. Jest to zadanie dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gdańsku.

W ramach prowadzonego przez Państwowy Instytut Geologiczny monitoringu jakości wód podziemnych sieci krajowej objęto badaniami na terenie gminy poziom trzeciorzędowy (1 punkt) i czwartorzędowy (2 punkty) w rejonie Machowinka. W 2005 r. w ramach prowadzonych badań stwierdzono niezadowalającą jakość wód podziemnych poziomu trzeciorzędowego (podwyższona zawartość amoniaku i żelaza) oraz dobrą i zadowalającą jakość wód podziemnych poziomu czwartorzędowego (podwyższona zawartość żelaza i twardości ogólnej).

Z przeprowadzonej powyżej analizy wynika, że ujmowane na terenie gminy wody podziemne zawierają z reguły związki żelaza i manganu przekraczające wskaźniki dla wody do spożycia przez ludzi ustalone rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 19 listopada 2002 r. w sprawie wymagań dotyczących jakości wody przeznaczonej

¹² Program Ochrony Środowiska dla gminy Ustka na lata 2007-2010 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2014, Wojewódzkie Biuro Planowania Przestrzennego w Słupsku, 2008 r., pod kierunkiem: mgr inż. Krzysztof Wojcieszek;

¹³ Program Ochrony Środowiska dla gminy Ustka na lata 2007-2010 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2014, Wojewódzkie Biuro Planowania Przestrzennego w Słupsku, 2008 r., pod kierunkiem: mgr inż. Krzysztof Wojcieszek;

do spożycia przez ludzi (Dz. U. Nr 203, poz. 1718). Wymagają prostego uzdatniania przed wprowadzeniem do sieci wodociągowej, tj. ograniczenia zawartych w wodzie ilości związków żelaza i manganu do wartości określonych w obowiązujących przepisach.

Wymagane jest racjonalne i optymalne wykorzystanie wód podziemnych w obszarze gminy ze względu na ograniczone możliwości eksploatacji wód podziemnych w strefie wybrzeża.

2) Uwarunkowania:

- największy potencjał wodny w gminie posiada rzeka Słupia oraz Łupawa, które zaliczane są do typu nizinnego;
- ze względu na niskie parametry przepływów cieków wodnych na znacznej części obszaru gminy nie ma dogodnych warunków do odprowadzania ścieków oczyszczonych;
- występowanie podmokłych zagłębień bezodpływowych i cieków o niewielkich przepływach stanowi o niskim potencjale samo oczyszczającym wód i warunkuje konieczność zaostrożenia zasad gospodarowania, w tym szczególnie realizowania prawidłowej gospodarki ściekowej i odpadami - zabezpieczenie przed dopływem zanieczyszczeń z terenów rolniczych;
- głównymi czynnikami degradującymi wody są wysokie stężenia substancji biogennych oraz zanieczyszczenie bakteriologiczne, co ma niewątpliwie związek ze spływami powierzchniowymi z obszarów rolniczych (nawozy organiczne i mineralne oraz środki ochrony roślin) a także dopływem nie oczyszczonych ścieków bytowych; konieczność zdecydowanej ochrony zasobów wodnych gminy wskazuje na potrzebę osłony biologicznej wód powierzchniowych (strefy ekotonowe wzdłuż cieków i zbiorników wodnych) oraz zahamowanie dopływu nie oczyszczonych ścieków (inwestycje w zakresie oczyszczania ścieków);
- występowanie nielicznych oczek śródpolnych i podmokłych obniżeń pełniących ważną rolę w systemie przyrodniczym i krajobrazowym wskazuje na konieczność ich ochrony (w tym ochrony przed zanieczyszczeniem);
- wody podziemne jako źródło zaopatrzenia ludności w wodę pitną powinny być szczególnie chronione przed wpływem czynników antropogenicznych; działania ochronne powinny być ukierunkowane na uporządkowaniu gospodarki wodno-ściekowej oraz gospodarki odpadami stałymi i płynnymi jak również ograniczeniu zanieczyszczeń obszarowych pochodzących głównie z rolnictwa;

4.4.4. Potencjał agroekologiczny

1) Cechy:

Główne cechy potencjału agroekologicznego gminy Ustka prezentują się następująco:

- dominującą przestrzennie formą użytkowania ziemi w gminie Ustka są użytki rolne. Zajmują one ponad połowę obszaru gminy;
- w tej grupie duży udział mają trwałe użytki zielone (około 28% użytków rolnych);
- lesistość obszaru wynosi 30,9% i jest niższa niż średnia w powiecie słupskim (śr. powiatu 36,3%).

- stosunkowo duży udział nieużytków wynika z występowania nieużytków pochodzenia naturalnego – wydmy nadmorskich oraz torfowisk;
- w porównaniu do średnich wartości dla powiatu słupskiego, gmina Ustka charakteryzuje się wyższym udziałem powierzchni użytków rolnych, gruntów zabudowanych i zurbanizowanych, nieużytków oraz terenów różnych, niższy jest natomiast udział powierzchni leśnej i gruntów pod wodami.
- zmiany w strukturze użytkowania, jakie zaszły w latach 2003-2007 dotyczą przede wszystkim dynamicznego wzrostu powierzchni terenów zabudowanych i zurbanizowanych – o 25,2%, przy jednoczesnym spadku powierzchni użytków rolnych – o 1,8%. Niewielki przyrost powierzchni lasów – o 0,3% świadczy o niskim tempie zalesień gruntów rolnych marginalnych;
- duży potencjał agroekologiczny gminy:
Wg stanu na dzień 1.01.2000 r. w gminie znajdowało się:
- 31 ha gleb, tj. 0,3% zaliczanych do najlepszych i bardzo dobrych (kl. I i II),
- 8 836 ha tj. 74,2% gleb dobrych i średnich (kl. III i IV),
- 3 026 ha, tj. 25,4% gleb słabych i bardzo słabych (kl. V i VI),
- 13 ha, tj. 0,1% gleb przeznaczonych do zalesienia (kl. VI z).

Udział poszczególnych kompleksów przydatności rolniczej wynosił:

- kompleksy: 2 pszenne dobre i 4 pszenno-żytni – 46,6%
- kompleksy: 3 pszenne wadliwe i 5 żytni dobre - 7,3%
- kompleksy: 6 żytni słabe i 7 żytni bardzo słabe – 20,9%,
- kompleks 8 zbożowo-pastewny mocny - 17,1%,
- kompleks 9 zbożowo-pastewny słaby - 8,1%,
- użytki zielone 1 z bardzo dobre i dobre – 0,7%,
- użytki zielone 2z średnie – 68,8%,
- użytki zielone 3z słabe i bardzo słabe – 30,5%.

- badania średniej zasobności gleb w przyswajalne składniki pokarmowe w gminie Ustka, przeprowadzone w 2007 r. na powierzchni 958 ha użytków rolnych wykazały, że zawartość bardzo niską i niską fosforu posiadało 52%, potasu 40% i magnezu 39% badanych gleb. W porównaniu z okresem poprzednim nastąpiła znacząca poprawa właściwości agrochemicznych badanych gleb zaś zawartość podstawowych pierwiastków jest obecnie zbliżona do średnich wartości w powiecie słupskim (odpowiednio P –34%, K – 41% i Mg – 41%) - wg analiz Okręgowej Stacji Chemiczno-Rolniczej w Koszalinie. Wzrost ten jest wynikiem zwiększonego nawożenia mineralnego na badanych polach.
- wg danych Spisu Rolnego z 2002 r. w gminie Ustka pod zasiewami znajdowało się 60% gruntów ornych będących w użytkowaniu rolniczym (w tym w gospodarstwach indywidualnych – 59%). Minione 4 lata charakteryzuje znaczna poprawa w rolniczym zagospodarowaniu użytków rolnych. Bezpośrednią przyczyną było przyjęcie Polski do Unii Europejskiej oraz objęcie polskich rolników zasadami Wspólnej Polityki Rolnej, w tym systemem dopłat bezpośrednich. Zagospodarowaniem objęto zarówno wieloletnio odłogowane grunty orne, jak również przeważającą część trwałych użytków zielonych. Obecnie, większość niezagospodarowanych użytków rolnych stanowią grunty Zasobu ANR będące w trakcie procesu prywatyzacyjnego (rejon Objazdy – ok. 80 ha), są to również grunty rolne, które w ramach MPZP uzyskały zgodę na zmianę przeznaczenia na cele nierolnicze i nieleśne i oczekują na zabudowę (np. tereny w rejonie Niestkowa, Pęplina i in.).

- łąki w rejonie wsi Zaleskie leżące w sąsiedztwie rezerwatu Modła pozostają nie zagospodarowane. Są to obszary gleb pochodzenia organicznego, znajdujące się pod stałym wpływem wysokiego poziomu wód gruntowych, często o charakterze zastoiskowym, z powierzchniową warstwą gruntu okresowo lub stale zatopioną. Dawniej wykorzystywano je gospodarczo, jako trwałe użytki zielone, obecnie zaś - na skutek wieloletniego nieużytkowania - ulegają powolnej renaturyzacji. Sąsiadują z rezerwatami przyrody Jezioro Modła i Zaleskie Bagna i w większości znajdują się w obrębie projektowanego obszaru sieci Natura 2000 Przymorskie Błota. Przywracanie rolniczego zagospodarowania tych użytków wydaje się tu być niewskazane. Nadal pozostają w Zasobie ANR.¹⁴
- na terenie gminy znajdują się 972 gospodarstwa rolne, z czego 966 to gospodarstwa indywidualne, 673 z nich to gospodarstwa o łącznej powierzchni użytkowej > 1ha (GUS).
- wg Spisu Rolnego (ostatnia publikacja z 2002 r) na obszarze gminy miało swoją siedzibę 442 użytkowników indywidualnych gospodarstw rolnych powyżej 1 ha użytków rolnych, w tym: 1-10 ha – 285, 10-15 ha – 63, 15 ha i powyżej – 94 gospodarstwa. Średnia powierzchnia indywidualnego gospodarstwa rolnego wynosiła 10,6 ha użytków rolnych;
- wg stanu na dzień 1.01.2007 r. we władaniu rolników indywidualnych było 6 029 ha użytków rolnych (49%), w Zasobie WRSP – 2 613 ha (21%), spółek prawa handlowego – 2 061 ha (17% całkowitej powierzchni użytków rolnych gminy). Trwa proces prywatyzacji i zagospodarowywania gruntów rolnych Zasobu WRSP, przy czym sukcesywnie rośnie powierzchnia gruntów poddanych pełnej prywatyzacji (sprzedanych).

2) Uwarunkowania:

- gleby na terenie gminy należą przede wszystkim do dobrych i średnich klas bonitacyjnych (III, IV klasy), co warunkuje rolnicze predyspozycje przestrzeni przyrodniczej;
- warunki glebowe w gminie są na ogół korzystne dla produkcji rolnej, choć wysoki stopień naturalnego zakwaszenia skał macierzystych znacznie obniża wartość produkcyjną użytków rolnych i ogranicza dobór roślin uprawnych. Wskaźnik jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej należy do średnich w powiecie i wynosi 67,5 pkt;
- warunki glebowe są zróżnicowane, bardziej korzystne w środkowej i południowej części gminy (Równina Słupska i Wysoczyzna Damnicka) niż w części północnej (Wybrzeże Słowińskie);
- główny element pokrywy glebowej gminy tworzą gleby wytworzone z glin zwałowych. Wśród nich dominują gliny lekkie, rzadziej średnie i średnie pylaste, na których uformowały się dość dobre gleby brunatne, w zależności od stopnia przemycia i spiaszczenia górnych warstw zaliczane do klasy bonitacyjnej IIIa, IIIb i IVa i kompleksu glebowo - rolniczego 2 - pszennego dobrego oraz 4 - pszenno- żytniego. Kompleksy te stanowią blisko połowę gruntów ornych gminy. Rozległe obszarowo areale gleb brunatnych kwaśnych i wylugowanych występują w rejonie wsi Zaleskie, Duninowo, Możdżanowo, Przewłoka (kompleks 2) oraz Objazda i Grabno (kompleks

4). Gleby brunatne właściwe zalegają między Duninowem i Pępłinem (kompleks 2) oraz na południe od miejscowości Dalimierz i na wschód od Niestkowa (kompleks 8-zbożowy pastewny mocny);

- gleby bielcowe występują w rozproszeniu między Pępłinem i Niestkowem oraz w rejonie wsi Machowinko, Dobrosław i Osieki. Tworzą równie żyzne kompleksy glebowe 2 i 4;
- czarne ziemie, powstałe na skutek nadmiernego uwilgotnienia, znajdują się najczęściej na obrzeżach gleb bagiennych lub w okresowo podmokłych obniżeniach terenowych. Rozległe ich płaty występują między Starkowem i Duninowem, na wschód od Pępłina, między Łędownem a Wodnicą oraz na pn.-wschód od Wytowna (kompleks 8).
- pozostałe obszary gruntów ornych wytworzyły się w większości z ubogich w składniki pokarmowe utworów piaszczysto - gliniastych i piaszczystych. Najczęściej są to lekkie gleby pseudobielcowe zaliczane do klasy IVb, V i VI, oraz do słabszych kompleksów żytnich: 5, 6, 7 i zbożowopastewnych: 8 i 9. Występują głównie w środkowej i wschodniej części gminy.
- do słabych gleb należą także utwory murszowo-mineralne. Gleby te zaliczono do klasy bonitacyjnej V i VI oraz kompleksu 9 - zbożowo-pastewnego słabego. Większe ich obszary znajdują się między Wodnicą a miastem Ustka, w rejonie miejscowości Redwanki i Dominek;
- znaczną grupę stanowią gleby organogeniczne. Występują w dwóch większych obszarowo arealach: w północno-zachodniej części gminy (rejon Jeziora Modła) i w części północno-wschodniej (na obrzeżu jeziora Gardno). Wytworzyły się na nich głównie torfy różnych typów: wysokie, niskie i przejściowe. W użytkowaniu rolniczym znalazły się głównie torfowiska niskie. Trwałe użytki zielone kompleksu 2z stanowią około 2/3 wszystkich użytków zielonych w gminie. Najwyższą wartość przedstawiają łąki w rejonie wsi Objazda i Zaleskie (przewaga kompleksu 2z – średniego). Najśłabsze, wytworzone z piasków gleby, zostały w większości zalesione. Stosunkowo niewielka ilość gleb zakwalifikowanych obecnie do zalesienia (kl. VIz) znajduje się we wschodniej części gminy;
- w nadbrzeżnej części Bałtyku występują utwory piaszczyste - piaski wydymowe, z punku widzenia rolniczego – nieużytki. Przeważający ich obszar pokryty jest borami.
- tereny rolne graniczące ze strefami wodnymi należy zagospodarować w taki sposób, aby zahamować dopływ rolniczych zanieczyszczeń powierzchniowych do wód (strefy ekotonowe).

4.4.5. Roślinność, elementy flory i fauny:

Zróżnicowane warunki fizjologiczne gminy Ustka są przyczyną znacznego zróżnicowania szaty roślinnej i występowania różnorodności siedlisk. Stan obecny roślinności gminy stanowi wypadkową uwarunkowań naturalnych (przyrodniczych) oraz antropogenicznych (antropopresji).

Zdecydowana większość stwierdzonych zbiorowisk należy do typowych i szeroko rozpowszechnionych na całym Pomorzu. Wśród nich wyróżniają się jednak te, które występują wyłącznie nad brzegiem Bałtyku. Ich obecność decyduje w znacznej mierze o specyfice roślinności gminy.

¹⁴ Program Ochrony Środowiska dla gminy Ustka na lata 2007-2010 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2014, Wojewódzkie Biuro Planowania Przestrzennego w Słupsku, 2008 r., pod kierunkiem: mgr inż. Krzysztof Wojcieszak;

Na terenie gminy przeważają zbiorowiska roślinne związane z siedliskami podmokłymi lub w różnym stopniu wilgotnymi. Inną, charakterystyczną cechą roślinności gminy jest znaczący udział zbiorowisk związanych z siedliskami suchymi, a nawet skrajnie suchymi.

Typy **zbiorowisk roślinnych** zlokalizowanych na terenie gminy Ustka¹⁵:

- **Roślinność wodna i przybrzeżna:**

Do najczęściej spotykanych zbiorowisk roślinności wodnej należą zbiorowiska hydrofitów o liściach pływających, zakorzenionych w dnie lub unoszących się w toni wodnej. Występują w wypłaconych wodach płynących o słabym nurcie: w starorzeczach Słupi, w rowach melioracyjnych oraz w wodach stojących różnej wielkości zbiorników - naturalnych i sztucznych. Reprezentują je efemeryczne ugrupowania rzęs, żabiścieku pływającego, oraz (rzadko) "lili wodnych", głównie z udziałem grążela żółtego. W strefie brzegowej wymienionych wyżej zbiorników wód, a także w wypełnionych niskim torfem zagłębieniach o wysokim poziomie wód gruntowych, wykształcają się liczne zbiorowiska roślin błotnych (helofitów). W przypadku wód o podwyższonej żyzności zbiorowiska helofitów przybierają postać różnego typu tzw. szuwarów. Miejsca mniej wilgotne w układzie strefowym roślinności brzegowej zajmują turzycowiska. Występują one także na terenie równi zalewowych rzek oraz innych obniżów terenu w sąsiedztwie kompleksów łąkowo-pastwiskowych;

- **Roślinność torfowisk wysokich:**

Roślinność tego typu występuje w gminie głównie na dwóch stanowiskach: na zachód od jeziora Modła oraz przy południowo-zachodnich brzegach jeziora Gardno, zajmując rozległe obszary. Zbiorowiska wysokotorfowiskowe w okolicach Gardna są od dawna zdegradowane w związku z silnym osuszeniem obszarów sąsiadujących torfowisk niskich oraz sztucznym wprowadzaniem traw pastwiskowych. Pomimo to, na tzw. „Objejskich Łąkach” zachowały się fragmenty zarośli z woskownicą europejską, boru bagiennego, kwaśnego mechowiska, brzeziny z wiciokrzewem pomorskim (Janowski M. i inni, 1987). Roślinność wysokotorfowiskowa w okolicach jeziora Modła zachowała się znacznie lepiej. Występują tu fragmenty mszaru wrzoścowego, boru bagiennego oraz brzeziny bagiennnej;

- **Zbiorowiska łąkowe i pastwiskowe:**

Większość zbiorowisk łąkowych terenu gminy należy do kręgu łąk wilgotnych. Najczęściej występującym zbiorowiskiem jest łąka rdestowo-ostrożeńowa, która reprezentuje grupę eutroficznych łąk wilgotnych. Powstaje ona i utrzymuje się wyłącznie przez koszenie i nawożenie organiczne w warunkach tradycyjnej gospodarki łąkarskiej i posiada bogaty skład florystyczny. Największe kompleksy łąkowo-pastwiskowe znajdują się w zachodniej i południowo-zachodniej części gminy; w okolicach Pęplina, Duninowa, Charnowa, na Zaleskich Bagnach, także wokół południowo-zachodnich brzegów jeziora Gardno. Ponadto istnieją także w dolinach rzek o szerokich odcinkach równi zalewowych: np. Słupi między Niestkowem i Charnowem. Mniejsze fragmenty, użytkowane lub porzucone, występują w otoczeniu każdej wsi lub osady;

- **Zbiorowiska klifu oraz wydmy nadmorskich:**

Do najbardziej interesujących, specyficznych i zarazem unikatowych zbiorowisk roślinnych, należą zbiorowiska związane z wąskim pasem wybrzeża morskiego, które tworzy północną, lądową granicę gminy.

Na odcinku od Ustki do Dębiny wybrzeże ma postać klifu, miejscami podlegającego procesom abrazji, ograniczającym rozwój roślinności na stokach. Pionierami sukcesji roślinności na nieczynnym klifie są zbiorowiska murawowe z przelotem pospolitym i koniczyną łąkową. W sprzyjających warunkach, następne stadium sukcesji tworzą zarośla z udziałem rokitnika. Od dawna utrwalone partie stoków porastają również fragmenty zbiorowisk leśnych, głównie kwaśnej, miejscami żyznej buczyny niżowej. Silne wiatry hamują wzrost drzew, które przybierają także formę krzewów. Poza górną krawędzią klifu utrzymują się niewielkie fragmenty naturalnych buczyn pomorskich oraz zmienione antropogenicznie zbiorowiska lasów bukowo-dębowych. Na wydmach na zachód od miasta Ustki do granicy gminy oraz na odcinku między Dębiną i Rowami, na siedliskach wykształconych z piasków eolicznych pochodzenia morskiego rozwijają się specyficzne zbiorowiska roślinne. Są to zbiorowiska tzw. wydmy białych, zbudowane ze skupisk wysokich, rozłogowych traw, przede wszystkim - piaskownicy zwyczajnej, gatunku dominującego w płatach oraz wydmuchrzycy piaskowej. Trawom tym towarzyszą inne gatunki roślin zielnych – wszystkie w odmianie nadmorskiej, a wśród nich mikołajek nadmorski. U podstawy wału wydmy, na granicy z plażą zimową (poza zasięgiem fal sztormowych) osiedlają się wąskim pasem rośliny znoszące niewielkie zasolenie podłoża: głównie rukwiel nadmorska, solanka kolczysta i honkenia piaskowa. Utrwalone wierzchowiny wydmy zajmują fitocenozy tzw. wydmy szarej: od murawowych, przez zaroślowe z wierzbą piaskową, do zróżnicowanych postaci leśnego zbiorowiska - nadmorskiego boru bażynowego;

- **Zbiorowiska leśne i zaroślowe:**

Na terenie gminy występuje szereg formacji zaroślowych i leśnych. Zbiorowiska krzewiaste wykształcają się albo jako naturalne "oszyjki" na obrzeżach lasów, albo stanowią potencjalne stadia poprzedzające ich rozwój (fazy regeneracyjne lasów).

Lasy

Współczesny obraz zbiorowisk leśnych jest wypadkową wielu czynników naturalnych i antropogenicznych: budowy geologicznej i rzeźby terenu oraz uwodnienia i żyzności siedlisk. Wpływ człowieka ujawnia się jako efekt oddziaływań pośrednich - głównie poprzez kształtowanie stosunków wodnych (osuszanie), oraz bezpośrednich - czyli poprzez prowadzenie zabiegów związanych z gospodarką leśną.

W najniższych położonych nieckach i zagłębieniach, także w dolinie Słupi, a więc w miejscach, w których woda utrzymuje się na powierzchni gruntu długo lub przez cały rok, rozwijają się płaty olsów. Występują niemal wyłącznie w postaci niewielkich enklaw w obrębie innych lasów liściastych. Drzewostany tworzy wyłącznie olsza czarna, często w kępiastych formach odroślowych.

Łęgi jesionowo-olszowe są wykształcone znacznie częściej niż zbiorowiska omówione wyżej. Utrzymują się jednak w formie stosunkowo niewielkich enklaw i w ogólnej powierzchni leśnej gminy nie odgrywają roli znaczącej. Wiążą się z siedliskami hydrogenicznymi o powolnym przepływie wód gruntowych, a ich podłożem są niemal wyłącznie murszejące torfy niskie. Płaty zespołu można spotkać zarówno w podstokowych partiach doliny Słupi oraz innych rzek, jak i przy ciekach w rynnach erozyjnych oraz na terenie innych zatorfionych zagłębień. Dzięki żyzności podłoża fitocenozy łągów wyróżniają się bujnością i złożonością struktury warstwowej oraz bogactwem florystycznym. Na początku okresu wegetacyjnego

¹⁵

Program Ochrony Środowiska dla gminy Ustka na lata 2007-2010 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2014, Wojewódzkie Biuro Planowania Przestrzennego w Słupsku, 2008 r., pod kierunkiem: mgr inż. Krzysztof Wojcieszek;

w runie pojawia się charakterystyczny aspekt wiosenny w trakcie masowego kwitnienia tzw. geofitów i terofitów wiosennych.

Kwaśne buczyny niżowe są najczęstszymi zbiorowiskami z przewagą buka w drzewostanie. Ich fitocenozy pokrywają najuboższe siedliska w kompleksach lasów z udziałem dębu i buka, a więc w szczytowych i podszczytowych partiach wyniesień morenowych oraz na ich stokach o ekspozycji północnej. W drzewostanie bukowi często towarzyszy sosna, rzadziej - dąb szypułkowy. W płatach typowych drzewostan jest czysto bukowy i brak warstwy krzewów. Runo zwykle składa się z niewielkiej liczby acidofilnych gatunków roślin.

W części północno-zachodniej gminy, na Zaleskich Bagnach, występuje specyficzna postać boru bagiennego - brzezina bagienna, z drzewostanem utworzonym przez brzozę omszoną. Zbiorowisko ma charakter atlantycki i wykształca się tylko w północno-zachodniej Polsce. W warstwie krzewów występuje miejscami woskownica europejska.

Przy brzegu morskim spotyka się charakterystyczne dla wybrzeża Bałtyku i wyłącznie z nim związane zbiorowisko boru sosnowego - nadmorski bór bażynowy. Jego naturalne fitocenozy rozwijają się poza pasem wydym przednich i stanowią końcowe, leśne stadium sukcesji roślinności na wydymowych odcinkach brzegu. Drzewostan tworzy sosna, w runie rozpowszechniona jest krzewinka bażyna czarna. Fragmenty tego zbiorowiska występują na zachód od Ustki oraz miejscami na wschód od Ustki i reprezentują wszystkie postaci ekologiczne: od skrajnie suchej przez typową do średnio wilgotnej.

Zarośla

Częstym elementem roślinności gminy są łożowiska. Wykształcają się w żyznych, zabagnionych miejscach, okresowo zalewanych lub stale wilgotnych, a więc przy niskich brzegach zbiorników eutroficznych wód, na dnie dolin rzecznych, w starorzeczach i w obrębie kompleksów łąkowopastwiskowych. W obrębie Zaleskich Bagien występują skupiska wierzby uszatej ze znaczącym udziałem woskownicy europejskiej. Innym zbiorowiskiem wierzbowym na terenie gminy są skupiska nadrzecznych wiklin. Jego płaty zdominowane przez wierzbę wiciową, rozciągają się na długich odcinkach wzdłuż obu brzegów Słupi, głównie w szerszych partiach jej doliny. Są bardzo cennym elementem roślinności, bowiem w sposób naturalny utrwalają linię brzegową i stabilizują koryto rzeki. Na podłożu mineralnym, w krajobrazie rolniczym, utrzymują się przede wszystkim dwójakiego rodzaju światłożadne zbiorowiska krzewiaste - żarnowczyska i czyźnie z dominacją tarniny. Zarośla żarnowca miotlastego zastępują acidofilne dąbrowy lub poprzedzają ich rozwój na porzuconych pastwiskach i polach uprawnych. Zarośla tarniny z udziałem innych gatunków krzewiastych - głógów, trzmieliny, róż, występują przeważnie w postaci wąskich pasów na wysokich miedzach, często także na skrajach żyzniejszych lasów, np. w okolicach Pęplina i Charnowa.

• Zbiorowiska synantropijne

Są to zbiorowiska powstające spontanicznie, choć w warunkach skrajnej antropopresji. Na terenie gminy zbiorowiska synantropijne są rozpowszechnione, z uwagi na znaczny udział pól uprawnych oraz terenów zabudowanych i komunikacyjnych. Składa się na nie tzw. roślinność segetalna, obejmująca zbiorowiska chwastów w uprawach, zróżnicowana w zależności od typu upraw: okopowych lub zbożowych oraz tzw. roślinność ruderalna - związana z osadami, gruzowiskami, poboczami dróg, terenami składowisk, podwórz, wydepczyskami i placami, itp.

Ogólna Charakterystyka flory i fauny¹⁶:

Szczególną rolę w aspekcie tak krajobrazowym, jak i ekologicznym pełnią lasy.

Lasy zajmują powierzchnię 6 712 ha, czyli blisko 31% powierzchni gminy (woj. pomorskie średnio 36,8%), w tym: lasy stanowiące własność Skarbu Państwa – 6 510 ha (zarządzane przez Lasy Państwowe: 6 237 ha, pozostałe w Zasobie WRSP lub Urzędu Morskiego), lasy stanowiące własność osób fizycznych: 120 ha, lasy stanowiące własność gminy – 29 ha, spółek prawa handlowego – 32 ha.

Charakterystyczną cechą obszarów leśnych gminy jest duży udział siedlisk hydrogenicznych na glebach organicznych (borowych i lasowych), związanych z występowaniem rozległych powierzchni o wysokim poziomie wody gruntowej oraz siedlisk boru suchego, wykształconych na obszarach wydym nadmorskich.

Znaczącą rolę pełnią wyróżniające się bardzo dużym i dużym potencjałem leśnym siedliska lasu mieszanego świeżego oraz lasu świeżego, zajmujące ok. 34% ogólnej powierzchni siedlisk. Gatunkami panującymi lub współpanującymi w drzewostanach (często dwupiętrowych) są: buk i dąb (las świeży), buk, dąb i sosna (las mieszany świeży). Jako gatunki domieszkowe występują: grab, modrzew, brzoza, świerk. Około 28% zajmują siedliska borów mieszanych (świeżego i wilgotnego). Dominują tu drzewostany mieszane z sosną, dębem i bukiem (przewaga sosny), z domieszką świerka i brzozy.

Wyróżniają się powierzchniowo siedliska hydrogeniczne: lasu wilgotnego i mieszanego wilgotnego, lasu bagiennego, olsu, boru bagiennego i mieszanego bagiennego - łącznie zajmują ok. 20% powierzchni siedlisk. Dużą powierzchnię - ok. 17% stanowią także siedliska borów: świeżego i najuboższego - suchego, z udziałem litych drzewostanów sosnowych. Stosunkowo niewielki odsetek (15%) stanowią siedliska pochodzenia porolnego.

W drzewostanach dominuje sosna – ok. 60% drzewostanów stanowią lite sośniny lub mieszane z brzozą, dębem, bukiem i świerkiem, na wszystkich typach siedlisk z wyjątkiem olsu. Drugie miejsce pod względem udziału powierzchniowego w drzewostanach zajmuje buk - 16%. Następne to: brzoza (12%), świerk (5%), olsza (4%) oraz dąb (4%).

Drzewostany całkowicie niezgodne z siedliskiem stanowią ok. 21% wszystkich drzewostanów, częściowo zgodnych jest 43%. Wiąże się to głównie z zalesianiem sosną gruntów porolnych w przeszłości.

Na terenie gminy zlokalizowano też liczne zbiorowiska **roślinności trawiastej, szuwarowej i bagiennego - torfowiskowej**, do najważniejszych pod względem gospodarczym należą wyróżniające się dominacją wartościowych gatunków traw i roślin motylkowych – zbiorowiska łąk uprawnych.

Do roślin najbardziej charakterystycznych dla terenu gminy należą gatunki związane z siedliskami brzegu morskiego. Na piaszczystych siedliskach wydym nadmorskich występują pionierskie trawy utrwalające ruchome piaski: wydymchrzyca piaskowa i piaskownica zwyczajna, na plażach znoszące zasolenie honkenia piaskowa i rukwiel nadmorska. W borze bażynowym, na utrwalonych wydymach szarych występuje charakterystyczna krzewinka - bażyna czarna.

Na gliniastych, żyznych siedliskach klifu spotyka się pionierskie murawy z przelotem pospolitym i koniczyną łąkową. Na odcinkach od dawna nieczynnych występują zarośla rokitnika, z udziałem paprotki zwyczajnej w runie.

¹⁶ Program Ochrony Środowiska dla gminy Ustka na lata 2007-2010 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2014, Wojewódzkie Biuro Planowania Przestrzennego w Słupsku, 2008 r., pod kierunkiem: mgr inż. Krzysztof Wojcieszek;

Na obszarach torfowisk zachowały się licznie gatunki, których występowanie ograniczone jest wyłącznie do tego typu siedlisk. Większość z nich jest chroniona ściśle lub częściowo, a ponadto należą do gatunków rzadkich, zagrożonych lub ginących, umieszczonych na “czerwonych listach” Pomorza i Polski. Należą do nich przede wszystkim: rosiczka okrągłolistna i długolistna, wrzosiec bagienny, woskownica europejska, modrzewnica zwyczajna, bobrek trójlistkowy, bagno zwyczajne, borówka bagienna, przygielka biała i inne oraz wiele gatunków mszaków.

Żyzne buczyny i łęgi wyróżniają się bogactwem florystycznym wśród fitocenoz leśnych gminy. Widoczne jest to szczególnie na początku wegetacji, kiedy runo tworzy aspekt wiosenny, z udziałem geofitów. Masowo występują zawilce: leśny i żółty, ziarnopłon wiosenny, kokorycz wątła, przylaszczka, łuskiwnik. Potem pojawiają się marzanka wonna, gajowiec leśny oraz liczne gatunki szerokolistnych traw: prosownica rozpięchła, wiechlina gajowa, perlówka zwisła i jednokwiatowa. W łęgach ponadto występuje wawrzynek wilczełyko, okazałe gatunki paproci z rodzaju narecznicy, byliny: podagrycznik, jaskier owłosiony oraz pnącza: chmiel i wiciokrzew pomorski.

Fauna

Północna i północno-zachodnia część gminy odgrywa szczególną rolę ornitologiczną. Wchodzi w skład terenów ważnych dla ptaków podczas migracji, wykorzystywanych jako bazy żerowe, zimowiska oraz lęgowiska wielu gatunków.

Na obszarze Możdżanowo - Zaleskie położone są żerowiska wykorzystywane podczas migracji wiosennych i jesiennych przez żurawie, siewki złote, czajki, mewy śmieszki i mewy pospolite. W różnych latach gromadzi się tam na odpoczynek i żerowanie od około 100 do około 1500 osobników każdego z wymienionych gatunków.

Na zalesionych wydmach północno-zachodniej części gminy znajduje się lęgowisko orla bielika.

Obszary wód przybrzeżnych w odległości 2 – 3 km od brzegu, w okolicach klifu pod Orzechowem, Poddąbiem, Dębiną oraz w okolicy Rowów, są wykorzystywane zimą przez liczne populacje kaczek morskich (lodówek, edredonów), lub w okresie koncentracji ich stad przed wędrówkami wzdłuż Wybrzeży Bałtyku. Z uwagi na liczebność stad, większość stanowisk ma w niektórych latach znaczenie regionalne, krajowe, a nawet międzynarodowe (koncentracja do 20 000 sztuk kaczek lodówek pod Rowami).

Dzięki wykonanym w latach 2001 - 2002 ekspertyzom dotyczącym wpływu projektowanych na terenie gminy roku siłowni wiatrowych na ptaki, zaktualizowano na terenie gminy stanowiska wielu cennych gatunków ptaków. Należą do nich min. kuropatwa, kukułka, dzięciołek, pierwiosnek, skowronek, pliszka siwa, rudzik, słowik szary, pleszka, pokląskwa, kilka gatunków sikor, myszołów, bocian biały, kruk, sójka, drozd, kos, gołąb grzywacz, dzięcioły: duży oraz czarny.

Na obszarach większych kompleksów leśnych, w północnej i północno-wschodniej części gminy bytują populacje jeleni, dzików, saren, występują obydwa gatunki kuny: domowa i leśna, borsuk, lis, na ugorach spotykane są nieliczne zające szaraki, w zaroślach i ogrodach częste są jeże.

Przedstawiciele większych ssaków spotykane są także na terenach wydm: w borach bażynowych, na wydmach białej i szarej przebywają sarna, zając, jeleń oraz drobne ssaki - gryzonie: norniki, myszy, owadożerne ryjówki. W nasłonecznionych partiach boru bażynowego, na wrzosowiskach spotykana jest jaszczurka zwinka oraz żmija zygzakowata.

Z biotopami licznych na terenie gminy, podmokłych zagłębień, oczek wodnych, systemami rowów melioracyjnych, związane jest występowanie gatunków płazów – żab: moczarowej, wodnej, śmieszki jeziorkowej, ropuch: szarej (tereny ogrodów działkowych),

paskówki. Gatunki te można spotkać także na obszarach wydm (także śródwydmych mokradeł), środowisku obfitującym w liczne gatunki owadów, stanowiących ich pokarm.

W środowisku wodnym Słupi spotykamy troć wędrowną, w jeziorze Gardno występuje leszcz, płoć, węgorz, sandacz, karp, szczupak, okoń, łosoś. W strefie brzegowej jeziora żyją gatunki licznych grup entomofauny wodnej: skąposzczety, mięczaki, nicianie, wieloszczety, larwy ważek i chrzączek oraz kielże.

Szata roślinna stanowi bardzo istotny element systemu ekologicznego miejscowości położonych na terenie gminy. Istota roli szaty roślinnej na terenach miejskich wynika z pełnionych przez roślinność funkcji. Do najważniejszych zalicza się:

- regulację warunków bioklimatycznych i aerosanitarnych,
- produkcję tlenu i absorpcję dwutlenku węgla,
- ochronę bogactwa genetycznego,
- tworzenie warunków życia dla fauny,
- tworzenie warunków do regeneracji psychicznej człowieka.

Roślinność na obszarze gminy wykazuje wyraźne zróżnicowanie i można ją podzielić na trzy zasadnicze strefy funkcjonalno – przestrzenne:

- **strefa dominacji terenów zabudowy oraz infrastruktury** - dominujący wpływ procesów urbanizacji na funkcjonowanie przyrody, gdzie można wyróżnić następujące główne formacje roślinne:
 - zespoły roślinności ogrodowej, cechujące się dużą różnorodnością gatunkową, mozaikowym rozłożeniem wśród zabudowy, wielopiętrowością, udziałem roślinności ruderalnej i chwastów, nierównomiernym rozmieszczeniem w przestrzeni gminy;
 - roślinność parków i skwerów z wyraźną dominacją gatunków drzewiastych oraz z udziałem krzewów i muraw pielęgnowanych w różnym stopniu – udział tej grupy jest stosunkowo niewielki;
 - roślinność terenów intensywnej zabudowy, dość uboga gatunkowo i zajmująca niewielkie przestrzenie, z nierównomiernie rozłożonymi gatunkami drzewiastymi (lipa, kasztanowiec, klon, jesion, dąb, topola, sosna), z roślinnością niską pełniącą rolę muraw (o różnym stopniu zadbania), z pojawiającymi się gatunkami ruderalnymi;
 - roślinność ciągów komunikacyjnych, uboga w gatunki drzewiaste, z udziałem krzewów, z licznymi gatunkami ruderalnymi i florą segetalną (chwasty).
- **strefy terenów rolniczych**, stanowiących otoczenie zabudowy wiejskiej, gdzie można wyróżnić:
 - typowe zespoły roślinne kultur uprawnych z udziałem chwastów i flory ruderalnej
 - zespoły roślinności łąk wilgotnych, obejmujących głównie obniżenia z płytko zalegającą wodą gruntową oraz trawiastą roślinność pastwisk;
 - typowe oraz kępowe formacje drzewiaste i krzewiaste, towarzyszące zabudowie lub stanowiące skupienia śródpolne.
- **obszary terenów leśnych** – umiarkowanie wysoki stopień lesistości gminy (ok. 31%) generuje zasadnicze uwarunkowania dla gospodarki przestrzennej. Wśród terenów leśnych możemy wyróżnić:

- **kwaśne buczyny niżowe** z przewagą buka w drzewostanie są najczęstszymi zbiorowiskami (w szczytowych i podszczytowych partiach wyniesień morenowych oraz na ich stokach o ekspozycji północnej);
- **brzezinę bagienną**, z drzewostanem utworzonym przez brzozę omszoną – specyficzna postać boru bagiennego występująca w części północno-zachodniej gminy, na Zaleskich Bagnach;
- **nadmorski bór bażynowy** – zbiorowisko boru sosnowego, charakterystyczne dla wybrzeża Bałtyku i wyłącznie z nim związane – występuje przy brzegu morskim;
- **płaty olsów** rozwijają się w dnach dolin rzecznych (m. in. Słupi) oraz najniżej położonych nieckach i zagłębieniach, a więc w miejscach, w których woda utrzymuje się na powierzchni gruntu długo lub przez cały rok;
- **łęgi jesionowo-olszowe** porastają tereny siedlisk hydrogenicznych o powolnym przepływie wód gruntowych, gdzie podłożem są niemal wyłącznie murszejące torfy niskie (w podstokowych partiach doliny Słupi oraz innych rzek, jak i przy ciekach w rynnach erozyjnych oraz na terenie innych zatorfionych zagłębień);

Wnioski:

- Bardzo ważną rolę ekologiczną na terenie gminy pełnią drzewiaste i krzewiaste zbiorowiska nieleśne, w tym szczególnie zarośla tarniny, zadrzewienia przywodne i przydrożne aleje, wymagające odpowiedniego miejsca w polityce przestrzennej gminy (zachowanie, ochrona, wzbogacenie);
- Rozkład przestrzenny roślinności wysokiej w gminie z przyrodniczego punktu widzenia jest dość korzystny; obok zespołów leśnych występują tu liczne zadrzewienia śródpolne oraz pasmowo przebiegające zadrzewienia przywodne i przydrożne – wymagają one zachowania i pielęgnacji;
- Duże znaczenie ekologiczne (w tym szczególnie agroekologiczne) mają zespoły roślinności śródpolnych terenów wilgotnych i podmokłych oraz zespoły roślinności przywodnej;
- Szczególnym „dobrem ekologicznym” są tu lasy, które należy powiększać, zalesiając grunty najslabsze, zaś pod żadnym pozorem nie należy dopuszczać do pomniejszania powierzchni lasów;
- Istnieją warunki do zwiększenia lesistości gminy, obszary wskazane do zalesienia zaznaczono na załączniku graficznym nr 1.

4.4.6. Klimat lokalny

1) Cechy:

Cechą ogólną klimatu lokalnego jest jego wyraźne zróżnicowanie, uwarunkowane głównie rzeźbą, a także występowaniem roślinności wysokiej i miejscowymi warunkami wodnymi.

- W tej części Polski występuje klimat przejściowy, pomiędzy morskim a kontynentalnym. Na terenie gminy Ustka zbliżony jest do klimatu morskiego i wynika to z bezpośredniego wpływu Morza Bałtyckiego. Skutkiem tego są najdłuższe okresy bez przymrozków, łagodne zimy, ale też chłodniejsze lata w porównaniu z resztą kraju. Gmina Ustka posiada najdłuższy okres rzeczywistego usłonecznienia - w miesiącach letnich do 750 godzin (wg Trappa). Dominacja klimatu

morskiego kształtuje pogodę raczej łagodną, wilgotną, bez ostrych wahań temperatury;

- średnia roczna temperatura powietrza wynosi 8,7°C. Natomiast absolutna dobowa amplituda temperatur powietrza wynosi około 54°, co jest wartością przeciętną na warunki Polski, lecz dość wysoką jeśli chodzi o obszar wybrzeża Bałtyku;
- liczba dni gorących wraz z upalnymi stanowi zaledwie 5,5% w roku. Dni takie zdarzają się od czerwca do sierpnia, jednak ich przewaga przypada na ostatnie dni lipca. Dni mroźne i bardzo mroźne występują bardzo rzadko (stanowią średnio nieco ponad 1,0% dni w roku);
- średnia roczna wilgotność względna powietrza w godzinach okołopołudniowych poniżej 55% i powyżej 86% stanowi odpowiednio 8,2% i 25% dni w roku. Liczba dni, w których w godzinach okołopołudniowych panują uciążliwe dla człowieka stany parności jest stosunkowo nieduża i wynosi średnio niespełna 6,0% dni w roku. Burze, nie są obserwowane często – średnio 1,9 % dni w roku (występują głównie od maja do września). Dni z wartościami temperatury odczuwalnej wysokimi i niskimi występują sporadycznie i stanowią odpowiednio 2% i 0,3% w roku;
- średnie roczne usłonecznienie wynosi 1580 godzin, co spełnia normę dla uzdrowisk;
- średnia roczna prędkość wiatru wynosi około 5,0 m/s. Większe prędkości średnie notuje się w chłodnej porze roku (zimą często prędkość wiatru przekracza 10m/s), mniejsze w cieplej. Analizując warunki przewietrzania, których pewnym wskaźnikiem jest liczba dni ze średnią prędkością <2 m/s + cisze, która stanowi ok. 2,4% czasu w roku. Wiatr silny tj. o prędkości powyżej 8 m/s, zanotowany o godz. 12 UTC stanowi statystycznie aż 15,3% czasu w roku. Wartości te powodują, że gmina Ustka jest jednym z najlepiej przewietrzanych polskich uzdrowisk (także spośród uzdrowisk morskich). Dominującym kierunkiem wiatru jest tu kierunek z sektora SW (ponad 18,7%) i W (ponad 18,2%). Ogółem z sektora NW + W + SW wiatr wieje z częstością prawie 49% czasu w roku;
- średnia roczna suma opadów atmosferycznych wynosi nieco poniżej 661 mm, jest wartością niską jak na obszar wybrzeża środkowego. Cechą charakterystyczną warunków opadowych jest duża zmienność roczna, sezonowa wielkość opadu jak i liczba dni z opadami. W rozkładzie rocznym przeważają opady półrocza ciepłego (65%) nad opadami półrocza chłodnego (35%). Średnia liczba dni z opadem w roku dla Ustki (177 dni) spełnia normę przyjętą dla uzdrowisk¹⁷.
- kolejną cechą określającą klimat tej części Polski jest przesunięcie się pór roku w stosunku do Polski środkowej i skrócenie okresu wegetacji. Sprawia to, że wiosna i lato są krótsze i opóźnione. Wydłużają się natomiast zimy, okres przedzimowy i przedwiośnia. Ogranicza to uprawę roślin ciepłolubnych i poplonów ścierniskowych. Opóźnia się również termin siewu ozimin podkopowych;
- obszar gminy znajduje się pod wpływem bryzy morskiej i lądowej - termicznych wiatrów miejscowych, powstających na skutek nierównomiernego nagrzewania się lądu i morza w półroczu ciepłym¹⁸;

¹⁷ Uchwała Nr XXXI/359/2009 Rady Gminy Ustka z dnia 30 października 2009 roku w sprawie przyjęcia statutu Uzdrowiska Ustka.

¹⁸ Program Ochrony Środowiska dla gminy Ustka na lata 2007-2010 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2014, Wojewódzkie Biuro Planowania Przestrzennego w Słupsku, 2008 r., pod kierunkiem: mgr inż. Krzysztof Wojcieszek;

- ponadto strefę plaży nadmorskiej charakteryzują silnie bodźcowe warunki bioklimatyczne. Promieniowanie słoneczne w tej strefie powiększone o albedo wody i piasku, posiada działanie bakteriobójcze. Najintensywniejsze jest tu działanie aerozolu morskiego. Potencjał balneologiczny środowiska wzmacnia ponadto sąsiedztwo borów nadmorskich wytwarzających specyficzny mikroklimat, bogaty w fitoncydy i olejki eteryczne¹⁹;
- dobre warunki nasłonecznienia na stokach o ekspozycji południowej (na wiosnę wcześniej i szybciej budzi się życie, a jednocześnie największe jest wtedy niebezpieczeństwo przymrozków);
- w obrębie dolin rzecznych, dolinek i wilgotnych zagłębień bezodpływowych częste jest zaleganie mgieł, z wyżej położonych terenów spływa chłodne powietrze, warunki bioklimatyczne są niekorzystne;

Nieco odmiennie kształtują się warunki topoklimatyczne na terenach większych. Są one kształtowane głównie przez takie elementy systemu krajobrazowego, jak:

- rzeźba terenu (ekspozycja zboczy, występowanie zagłębień oraz odsłoniętych form wypukłych terenu);
- udział powierzchni utwardzonych (w tym ścian i dachów) zakłócających równowagę termiczno-wilgotnościową;
- układ przestrzenny terenów zwartej zabudowy zakłócający naturalny ruch powietrza;
- powierzchnie biologicznie czynne tonizujące warunki termiczno-wilgotnościowe i wietrzne;
- warunki wodne stanowiące o poziomie retencjonowania energii cieplnej i stymulującej rozwój roślinności;
- otwarcie na główne kierunki przewietrzania związane z przeważającymi kierunkami wiatrów;

Mając powyższe na uwadze wydzielono kilka charakterystycznych podtypów topoklimatycznych:

- topoklimat ogrodowej zabudowy jednorodzinnej;
- topoklimat otwartych terenów stokowych;
- topoklimat doliny rzecznej;
- topoklimat zagłębień bezodpływowych;
- topoklimat stref ciągów komunikacyjnych.

2) Uwarunkowania:

- znaczna mozaikowość klimatu lokalnego istotnie warunkuje predyspozycje przestrzeni do stałego pobytu ludzi (zabudowa) - analiza tych uwarunkowań jest bardzo istotna przy podejmowaniu decyzji lokalizacyjnych;
- w zagłębieniach terenowych słabo przewietrzanych istnieją warunki do zalegania zimnego powietrza i zanieczyszczeń przenoszonych atmosferą - są to miejsca niewskazane do lokalizacji zabudowy oraz lokalizacji upraw wrażliwych na temperaturę;

- na terenach zabudowy jednorodzinnej komfort klimatyczny bywa obniżany wskutek emisji niskiej z palenisk domowych - jest to szczególnie uciążliwe podczas pogody niżowej w sezonie grzewczym;
- bardzo znaczącą pozytywną rolę w kształtowaniu niektórych cech klimatu miejscowego spełniają tereny biologicznie czynne, rola terenów utwardzonych jest zdecydowanie negatywna - w zagospodarowaniu terenu należy zwracać uwagę na odpowiedni (wyższy) udział terenów biologicznie czynnych;
- bardzo ważne do ogólnego komfortu zamieszkania są warunki solarne - na stokach o ekspozycji południowej mogą one być trzykrotnie lepsze, niż na stokach północnych - ekspozycja terenu jest jednym z ważniejszych uwarunkowań dotyczących lokalizacji zabudowy mieszkaniowej;
- w ograniczonym zakresie istnieją warunki do lokalnego wykorzystania energii wiatrów do celów gospodarczych (średnie roczne prędkości wiatrów przekraczają miejscami 4,1 m/s);
- istotną rolę tonizującą warunki klimatu lokalnego pełni roślinność wysoka (w tym szczególnie lasy).

4.5. System ochrony przyrody i środowiska, ochrona wód oraz brzegu morskiego oraz ochrona uzdrowiskowa.

Teren gminy znajduje się w zasięgu kilku wielkoobszarowych form ochrony przyrody, zajmujących łącznie w 2006 r. - 28,3% powierzchni gminy (województwo pomorskie średnio – 33,6%). Należą do nich:

- Słowiński Park Narodowy (fragment SPN, zlokalizowany na wschód od m. Rowy, wokół jeziora Gardno) oraz jego otulina;
- Rezerwat „Jezioro Modła”,
- Rezerwat „Zaleskie Bagna” (część rezerwatu),
- Obszar Chronionego Krajobrazu „Pas pobraża na wschód od Ustki”,
- Obszar Chronionego krajobrazu: „Pas pobraża na zachód od Ustki”,
- 8 użytków ekologicznych,
- Stanowisko dokumentacyjne „Bursztyny Możdżanowo”,
- 88 pomników przyrody;
- systemy powiązań ekologicznych o randze ponadregionalnej: korytarze ekologiczne „przymorski – południowobałtycki” oraz „pojezierny-północny”;
- pas nadmorski uznany w Krajowej koncepcji Sieci Ekologicznej ECONET Polska za tzw. *obszar węzłowy o znaczeniu międzynarodowym*;
- Pas nadbrzeżny, w którego skład wchodzi pas techniczny i ochronny,
- Strefy ochrony uzdrowiskowej wyznaczono na mocy Statutu Uzdrowiska Ustka,
- Wiele gatunków zwierząt i roślin objętych ścisłą i częściową ochroną gatunkową,
- Siedliska przyrodnicze podlegające ochronie na podstawie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 sierpnia 2001 roku,
- Lasy ochronne,

¹⁹ Program Ochrony Środowiska dla gminy Ustka na lata 2007-2010 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2014, Wojewódzkie Biuro Planowania Przestrzennego w Słupsku, 2008 r., pod kierunkiem: mgr inż. Krzysztof Wojcieszak;

- Specjalne obszary ochrony siedlisk Natura 2000 (zgodnie z Dyrektywą Siedliskową UE):
 - „Ostoja Słowińska” (kod PLH220023) obejmująca Słowiński Park Narodowy,
 - „Przymorskie Błota” (PLH220024) obejmujące rezerваты Modła i Zaleskie Bagna z otoczeniem,
 - „Dolina Słupi” (kod PLH220052) zgłoszona do KE przez organizacje ekologiczne z tzw. Shadow List,
- Shadow List uzupełniona przez organizacje ekologiczne w 2008 roku przewiduje utworzenie jeszcze dwóch specjalnych obszarów ochrony siedlisk w gminie Ustka, tj.:
 - Poddębskie Klify obejmujące pas wschodniego wybrzeża,
 - Jezioro Wicko i Modelskie Wydmy – pas zachodniego wybrzeża wydmyowego (częściowo w woj. Zachodniopomorskim);
- Z terenem gminy Ustka od północy graniczy Ostoja Naturowa „Przybrzeżne Wody Bałtyku” (kod PLB990002) - obszar morski.

Oprócz istniejących na terenie gminy obszarów i obiektów chronionych, w różnych opracowaniach postuluje się utworzenie nowych form ochrony przyrody:

- W obowiązującym dotychczas Studium gminy Ustka zaproponowano utworzenie dwóch Obszarów Chronionego Krajobrazu: „Doliny Dolnej Słupi” oraz „Słowińskiego”, a także zwiększenie powierzchni istniejącego OChK „Pas Pobrzeża na zachód od Ustki”;
- W Programie ochrony przyrody Nadleśnictwa Ustka postuluje się utworzenie: 2 zespołów przyrodniczo- krajobrazowych - ZPK „Wydma Orzechowska” oraz ZPK „Babia Wydma” o łącznej powierzchni ok. 80 ha oraz 12 użytków ekologicznych;
- Typy siedlisk przyrodniczych występujące na terenie gminy Ustka wymagające ochrony w formie wyznaczenia Specjalnych Obszarów Ochrony Siedlisk Natura 2000 (Rozp. M.Ś z dnia 16.05.2005, Dz. U. Nr 94, poz. 795):
 - Klify na wybrzeżu Bałtyku (kod 1230),
 - Inicjalne stadia nadmorskich wydmy białych (kod 2110),
 - Nadmorskie wydmy białe (kod 2120),
 - Nadmorskie wydmy szare (kod 2130),
 - Nadmorskie wrzosowiska bażynowe Empetrium nigri (kod 2140),
 - Nadmorskie wydmy z zaroślami rokitnika (kod 2160),
 - Nadmorskie wydmy z zaroślami wierzby piaskowej (kod 2170),
 - Lasy mieszane i bory na wydmach nadmorskich (kod 2180),
 - Wilgotne wrzosowiska z wrzoścem bagiennym (kod 4010),
 - Torfowiska wysokie zdegradowane, lecz do naturalnej regeneracji (kod 7120),
 - Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nymphaea, Potamogeton kod 3150),
 - Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (kod 91EO),
 - Pomorski kwaśny las brzoźowo-dębowy (kod 9190).

W celu objęcia w/w obszarów **ochrona prawną** należy wykonać szczegółową inwentaryzację przyrodniczą oraz przeanalizować zasadność ekonomiczną oraz społeczną ich utworzenia.

4.5.1. Słowiński Park Narodowy.

Ustanowiony Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 23 września 1966 r. (Dz. U. Nr 42, z dn. 8 października 1966 r., poz. 254), powiększony na mocy Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2.03.2004 (Dz. U. Nr 43, poz. 390) obejmujący północno-wschodni fragment gminy o powierzchni 294,18 ha wraz z ujściowym odcinkiem Łupawy, łąkami nad jez. Gardno, plażą nadmorską oraz kompleksem nadmorskiego boru bażynowego. Celem ochrony są dobrze zachowane formy brzegu morskiego o charakterze wydmyowym, wraz z zachodzącymi w ich obrębie procesami morfogenetycznymi oraz charakterystyczną szatą roślinną i fauną. SPN został włączony do światowej sieci Rezerwatów Biosfery (program UNESCO MaB) w 1977r. Został również zaliczony do najważniejszych ostoi dla awifauny wodno-błotnej, objętych ochroną w ramach Konwencji Ramsar, a także włączony do międzynarodowego systemu Bałtyckich Obszarów Chronionych HELCOM (HELCOM BSPA).

Wraz z powiększeniem obszaru SPN w 2004 r. utworzona została jego otulina (Rozp. RM jw.) – na terenie gminy obejmuje ona powierzchnię ok. 1800 ha.

Na terenie Parku Narodowego obowiązują zakazy wymienione w art. 15, ust. 1 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. „o ochronie przyrody” (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220 ze zmianami);

4.5.2. Rezerваты przyrody.

Rezerwat „Jezioro Modła” - rezerwat faunistyczny o powierzchni 194,8 ha, chroniący lęgowniska ok. 40 gatunków ptaków wodno-błotnych oraz stanowiący przystanek dla następnych 30 gatunków podczas migracji wiosennych i jesiennych. Walorem obiektu jest również szata roślinna eutroficznego jeziora o powierzchni 45 ha, z charakterystycznymi zbiorowiskami roślinności wodnej, szuwarowej (utworzony w 1982 r., MP Nr 25/82, poz. 234).

Rezerwat „Zaleskie Bagna” – torfowiskowy o powierzchni 287,75 ha obejmujący naturalne i półnaturalne biocenozy torfowisk wysokich typu bałtyckiego z występującymi tu ekosystemami mszarnymi, bagiennymi, wodnymi i leśnymi. Utworzony Rozporządzeniem Wojewody Pomorskiego Nr 89/06 z dnia 4.12. 2006r. (Dz. Urz. Woj. POM. Nr 128/2006, poz. 2663).

Na terenie Rezerwatów Przyrody obowiązują zakazy wymienione w art. 15, ust. 1 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. „o ochronie przyrody” (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220 z późn. zmianami);

W sąsiedztwie granic gminy w granicach administracyjnych miasta Ustka znajduje się rezerwat „Buczyna nad Słupią” – ochroną objęty jest kompleks zbiorowisk roślinnych.

4.5.3. Obszary Chronionego Krajobrazu.

Obszar Chronionego Krajobrazu „Pas pobrzeża na wschód od Ustki” (Uchwała nr X/42/81 z dnia 8.12.1881, Dz. Urz. Woj. Słupskiego z 1981 nr 9 poz. 23, Rozporządzenie Nr 5/05 Wojewody Pomorskiego z dnia 24.03.2005 Dz. Urz. Woj. Pom. Nr 29 p.585 ze zmianami wg Rozporządzenia. Nr 23/07 z dn. 6.07.2007, Dz. Urz. Woj. Pom. Nr 117, p.2036), położony w całości na terenie gminy. Zajmuje powierzchnię 3 336

ha i wyznaczony został w celu ochrony walorów przyrodniczych klifowego oraz wydmowego odcinka wybrzeża. Obszar rozciąga się od m. Rowy do wschodniej granicy miasta Ustka, główne jego walory to plaża, wydmy, klif na odcinku Poddąbie-Orzechowo-Ustka oraz lasy stanowiące 45% pow. obszaru.

Obszar Chronionego krajobrazu: “Pas pobrzeża na zachód od Ustki” (Uchwała nr X/42/81 z dnia 8.12.1881, Dz. Urz. Woj. Słupskiego z 1981 nr 9, poz. 23, Rozporządzenie Nr 5/05 Wojewody Pomorskiego z dnia 24.03.2005 Dz. Urz. Woj. Pom. Nr 29 p.585 ze zmianami wg Rozporządzenia Nr 23/07 z dn. 6.07.2007, Dz. Urz. Woj. Pom. Nr 117, p.2036). Powierzchnia obszaru 2 500 ha. Utworzono go dla ochrony walorów wydmowego odcinka wybrzeża z roślinnością kserotermiczną i wydmotwórczą oraz przylegającego od południa kryptodepresyjnego obniżenia z jeziorem Modła i rozległym obszarem Zaleskich Bagien. Wśród zbiorowisk leśnych przeważają zbiorowiska nadmorskiego boru bażynowego na siedliskach boru suchego i świeżego. Obszar bezpośrednio przyległy do morza, z wydmami, klifem tzw. jarosławskim, porośniętym rokitnikiem zwyczajnym, obszar porośnięty lasem - w 33% (bór suchy, świeży i bagienny), cenne są tu dwa przymorskie jeziora Wicko i Modła.

Na terenie OCHK obowiązują zasady gospodarowania określone w Uchwale Sejmiku Województwa Pomorskiego nr 1161/XLVII/10 z dnia 28 kwietnia 2010 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu w województwie pomorskim (Dz. U. Województwa Pomorskiego Nr 80, poz. 1455).

4.5.4. Użytki ekologiczne.

Obecnie w gminie Ustka za użytki ekologiczne uznaje się 8 obiektów o łącznej powierzchni ok. 84,53 ha, leżących na gruntach Skarbu Państwa, ustanowione na mocy Uchwały Rady Gminy Ustka z dnia 30.01.2009 Nr XXIII/276/2009. Należą do nich tereny w zarządzie Nadleśnictwa Ustka, leśnictwa: Modlinek, Zaleskie oraz Redwanki. Jednocześnie, zgodnie z w/w Uchwałą traci moc Uchwała Rady Gminy w Ustce z dnia 07.07.1997 Nr IV/42/97 i ustanowione nią użytki ekologiczne obejmujące fragmenty tzw. Zaleskich Bagien - rozległego obszaru torfowisk w północno-zachodniej części gminy. Większość w/w kompleksu użytków weszła w skład utworzonego w 2006 r. rezerwatu „Zaleskie Bagna”.

Tabela 27. Wykaz użytków ekologicznych na terenie gminy Ustka.

Nr	Typ użytku	Powierzchnia	Położenie
1.	bagno	25,53	Nadl. Ustka, obr. Ustka, L. Modlinek, o.134c
2.	bagno	24,52	Nadl. Ustka, obr. Ustka, L. Modlinek, o.135g
3.	bagno	20,61	Nadl. Ustka, obr. Ustka, L. Zaleskie, o.136c
4.	bagno	9,89	Nadl. Ustka, obr. Ustka, L. Zaleskie, o.137g
5.	las	1,29	Nadl. Ustka, obr. Ustka, L. Zaleskie, o.139a
6.	bagno	0,55	Nadl. Ustka, obr. Ustka, L. Zaleskie, o. 140i
7.	las	0,99	Nadl. Ustka, obr. Ustka, L. Zaleskie, o.154Bm
8.	las	1,15	Nadl. Ustka, obr. Ustka, L. Redwanki, o. 223d

Użytki ekologiczne podlegają czynnej ochronie, w związku z czym na w/w obszarach obowiązują zakazy określone w art. 45, ust. 1, pkt. 1 – 11 Ustawy o ochronie przyrody, Nadzór nad użytkami ekologicznymi pełni Nadleśnictwo Ustka.

4.5.5. Stanowisko dokumentacyjne „Bursztyny Możdżanowo”,

Utworzone 7 listopada 2001 r. Rozporządzeniem Wojewody Pomorskiego Nr 11/01 (Dz. Urz. Woj. Pom. z 2001 r. Nr 86, poz. 1121). Obiekt o powierzchni 0,34 ha stanowi pozostałość po XVIII - wiecznej kopalni bursztynu. Położony w Możdżanowie należy do Skarbu Państwa, pod zarządem ANR sekcja terenowa w Słupsku.

4.5.6. Pomniki przyrody.

Ochroną w formie pomników przyrody objęto łącznie 88 obiektów. Trzy z nich uznano Orzeczeniami Wojewody Słupskiego z 1980 i 1982 roku, natomiast 85 Uchwałą Rady Gminy w Ustce z 1998 r. Są to okazałe, pojedyncze drzewa (1 grupa 26 drzew w Duninowie), przeważnie dęby szypułkowe, buki zwyczajne i lipy drobnolistne. Ponadto kilka okazów jesionu wyniosłego, wierzby kruchej, olszy czarnej, wiązu górskiego i polnego, platana klonolistnego i topoli białej. Największy obwód pnia osiągają: dąb szypułkowy w Dominku – 680 cm, lipa drobnolistna w Duninowie – 665 cm oraz jesion wyniosły w Machowinku – 625 cm.

Poza oczywistym zakazem wycinania i uszkodzania drzew pomnikowych należy dążyć do ich ekspozycji pozytywnej w krajobrazie poprzez:

- ochronę przed zabudową terenu w promieniu 15 m od pni drzew;
- dbałość o estetykę najbliższego otoczenia (dotyczy terenów zabudowanych);
- pozostawianie naturalnej roślinności wokół pomników na terenach otwartych i w lasach;
- unikania prowadzenia liniowych elementów infrastruktury nadziemnej w pobliżu pomników;
- zakaz zrywania kory, pączków, owoców oraz liści;
- zakaz usuwania pokrywy glebowej, palenia ognisk w pobliżu pomników.

W przypadku prowadzenia podziemnych ciągów infrastrukturalnych – prowadzić je należy poza systemami korzeniowymi drzew pomnikowych.

Tabela 28. Wykaz pomników przyrody na terenie gminy Ustka.

numer w rej. WKP	obiekt chroniony	obwód [m]	położenie
228	dąb szypułkowy	4,60	Machowino-Mącznik (młyn), L. Siemianice, obr. Słupsk, o 457d
229	dąb szypułkowy (o dwóch pniach)	3,20 3,10	Machowino-Mącznik (młyn), przy zagrodowy grunt właściciela
266	dąb szypułkowy	3,15	Dominek, b. PGR, na skraju lasu i pól przy drodze polnej Karzczino–Dominek
pomniki utworzone przez Radę Gminy			
1	lipa drobnolistna	4,60	Charnowo, teren kościoła filialnego Charnowo-Ustka
2	lipa drobnolistna	3,40	Charnowo 13, dz. 17
3	lipa drobnolistna	4,00	Charnowo, dz. 143/1
4	dąb szypułkowy	5,60	Dębina, dz. 13/2
5	klon jawor	3,80	Dębina, dz. 13/2
6	dąb szypułkowy	3,70	Dębina, dz. 114/1
7	dąb szypułkowy	5,30	Dębina, dz. 114/1
8	dąb szypułkowy	4,30	Dominek, dz. 12/13
9	buk zwyczajny	3,80	Dominek, dz. 12/13

10	buk zwyczajny	4,60	Dominek, dz. 12/13
11	buk zwyczajny	3,60	Dominek, dz. 12/13
12	buk zwyczajny	3,10	Dominek, dz. 12/13
13	buk zwyczajny	2,80	Dominek, dz. 12/13
14	buk zwyczajny	4,65	Dominek, dz. 12/13
15	buk zwyczajny	4,10	Dominek, dz. 12/13
16	buk zwyczajny	4,00	Dominek, dz. 12/13
17	dąb szypułkowy	3,80	Dominek, dz. 12/13
18	buk zwyczajny	3,45	Dominek, dz. 12/13
19	buk zwyczajny	4,10	Dominek, dz. 12/13
20	dąb szypułkowy	3,95	Dominek, dz. 12/13
21	jesion wyniosły	4,65	Dominek, dz. 12/13
22	dąb szypułkowy	4,60	Dominek, dz. 12/13
23	buk zwyczajny	4,25	Dominek, dz. 12/13
24	buk zwyczajny	4,90	Dominek, dz. 12/13
25	dąb szypułkowy	6,80	Dominek, dz. 12/13
26	dąb szypułkowy	5,25	Dominek, dz. 12/13
27	grupa 26 drzew		Duninowo, dz. 79/1
28	lipa drobnolistna	6,65	Duninowo, dz. 79/1
29	lipa drobnolistna	4,50	Duninowo, dz. 79/1
30	dąb szypułkowy	3,60	Duninowo, dz. 69
31	jesion wyniosły	2,85	Duninowo, dz. 69
32	lipa drobnolistna	3,50	Grabno 15, dz. 108/5
33	platan klonolistny	3,04	Grabno, dz. 139/7
34	dąb szypułkowy	3,50	Grabno, dz. 139/7
35	dąb szypułkowy	3,60	Grabno, dz. 139/7
36	klon srebrzysty	4,75	Machowinko, dz. 163/1
37	dąb szypułkowy	4,35	Machowinko, dz. 163/1
38	dąb szypułkowy	5,35	Machowinko, dz. 163/1
39	jesion wyniosły	6,25	Machowinko
40	dąb szypułkowy	5,10	Machowino 3, dz. 74/1
41	dąb szypułkowy	5,50	Machowino, dz. 75
42	buk zwyczajny	3,85	Machowino, dz. 75
43	lipa srebrzysta	4,80	Machowino, dz. 75
44	olsza czarna	3,15	Machowino, dz. 75
45	olsza czarna	2,80	Machowino, dz. 75
46	lipa drobnolistna	4,00	Niestkowo, dz. 55
47	lipa drobnolistna	3,60	Niestkowo, dz. 18/2
48	lipa drobnolistna	4,20	Niestkowo, dz. 18/2
49	lipa drobnolistna	4,10	Niestkowo, dz. 18/2
50	lipa drobnolistna	2,90	Niestkowo, dz. 18/2
51	dąb szypułkowy	4,04	Niestkowo, dz. 18/2
52	dąb szypułkowy	5,50	Niestkowo, dz. 17

53	dąb szypułkowy	4,20	Niestkowo, dz. 18/2
54	świerk pospolity	3,10	Niestkowo, dz. 18/2
55	lipa drobnolistna	3,54	Niestkowo, dz. 23
56	dąb szypułkowy	3,75	Niestkowo, dz. 18/2
57	lipa drobnolistna	3,00	Niestkowo, dz. 23
58	wierzba krucha	4,30	Wytowno, dz. 180
59	wierzba krucha	4,45	Wytowno, dz. 180
60	klon srebrzysty	3,30	Zaleskie, dz. 29/4, 29/5
61	dąb szypułkowy	3,80	Zaleskie, dz. 29/4, 29/5
62	jesion wyniosły	3,85	Zaleskie, dz. 29/4, 29/5
63	kasztanowiec biały	3,80	Zaleskie, dz. 29/4, 29/5
64	dąb szypułkowy	3,90	Zaleskie, dz. 252/2
65	topola biała	5,75	Zaleskie
66	dąb szypułkowy	4,60	Zimowisko, dz. 388/14
67	dąb szypułkowy	5,40	Zimowisko, dz. 388/14
68	dąb szypułkowy	4,20	Zimowisko, dz. 388/14
69	buk zwyczajny	4,80	Zimowisko, dz. 388/14
70	buk zwyczajny	3,00	Zimowisko, dz. 388/14
71	wiąz polny	3,60	Zimowisko, dz. 388/14
72	wierzba biała		Zimowisko, dz. 388/14
73	jesion wyniosły	7,50	Zimowisko, dz. 388/14
74	platan klonolistny	6,10	Zimowisko, dz. 388/14
75	wiąz górski	5,10	Zimowisko, dz. 388/39
76	dąb szypułkowy	5,45	Zimowisko, dz. 388/14
77	lipa szerokolistna	3,10	Zimowisko, dz. 388/1
78	lipa szerokolistna	3,10	Zimowisko, dz. 388/1
79	lipa szerokolistna	4,00	Zimowisko, dz. 388/1
80	lipa szerokolistna	3,35	Zimowisko, dz. 388/1
81	lipa drobnolistna	5,20	Zimowisko, dz. 388/1
82	dąb szypułkowy	4,15	Zimowisko 18, dz. 396/15
83	dąb szypułkowy	5,50	Zimowisko, dz. 396/24
84	dąb szypułkowy	4,00	Zimowisko, dz. 388/26
85	dąb szypułkowy	4,70	Zimowisko, dz. 388/26

źródło: Rejestr Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody w Gdańsku.

Zgodnie z Uchwałą Nr X/98/2007 Rady Gminy Ustka z dnia 5 października 2007 r. w celu zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego **znosi się** uchwaloną Uchwałą Nr II/25/98 Rady Gminy w Ustce z dnia 8 czerwca 1998 roku formę ochrony przyrody z jednej lipy drobnolistnej o obwodzie pozostałości pnia 490 i 318 cm (po rozszczepieniu) wchodzącej w skład drzew pomnikowych rosnących przy kościele na działce nr 79/1 w obrębie geodezyjnym Duninowo na terenie Gminy Ustka. Przedmiotowe drzewo wyszczególnione jest pod numerem 28 w załączniku nr 1 do Uchwały Nr II/25/98 Rady Gminy w Ustce z dnia 8 czerwca 1998 roku w sprawie uznania za pomniki przyrody.

Należy dążyć do sukcesywnego obejmowania ochroną prawną cennych okazów drzew spełniających warunki określone dla pomników przyrody. Ocenia się, że działania ochronne pełnią ważną rolę przy realizacji przyjętego celu, jakim jest edukacja ekologiczna społeczeństwa.

Na mapie uwarunkowań ekofizjograficznych (zał. graf. nr 1) oznaczono miejsca występowania drzew uznanych za pomniki przyrody.

4.5.7. Pas nadbrzeżny Morza Bałtyckiego

Zgodnie z ustawą z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1502, ze zmianami) wzdłuż linii brzegowej morza wyznaczony jest pas techniczny i pas ochronny brzegu morskiego. Pas nadbrzeżny jest obszarem lądowym przyległym do brzegu morskiego wyznaczonym wzdłuż północnej granicy gminy Ustka. W jego skład wchodzi pas techniczny i ochronny:

- **pas techniczny** stanowiący strefę wzajemnego bezpośredniego oddziaływania morza i lądu, jest obszarem przeznaczonym do utrzymania brzegu w stanie zgodnym z wymogami bezpieczeństwa i ochrony środowiska. Jego odlądową granicę określa Zarządzenie nr 2 Dyrektora Urzędu Morskiego w Słupsku z dn. 4.05.2006. Jest obszarem zarządzanym przez Urząd Morski w Słupsku,
- **pas ochronny** obejmuje obszar, w którym działalność człowieka wywiera bezpośredni wpływ na stan pasa technicznego.

W obszarze pasa technicznego wyodrębniono teren **plaży nadmorskiej** o funkcji podstawowej: utrzymanie brzegu morskiego w stanie zgodnym z wymogami bezpieczeństwa i ochrony środowiska.

Zgodnie z art. 23 oraz 24 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. „Prawo wodne” (Dz. U. z 2005 r., Nr 239, poz. 2019 z późn. zmianami) utrzymywanie brzegu morskiego polega na budowie, utrzymywaniu i ochronie umocnień brzegowych w obrębie pasa technicznego ustanowionego przepisami ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej.

Utrzymywanie śródlądowych wód powierzchniowych oraz morskich wód wewnętrznych i brzegu morskiego nie może naruszać istniejącego dobrego stanu tych wód oraz warunków wynikających z ochrony wód.

4.5.8. Strefy ochrony uzdrowiskowej

Zgodnie z Uchwałą Nr XVI/151/2011 Rady Miasta Ustka z dnia 29 grudnia 2011 r. w sprawie przyjęcia statutu Uzdrowiska Ustka, dla **Uzdrowiska Ustka ustanowiono Statut** obowiązujący w obszarze granic Miasta Ustka oraz 5 sołectw Gminy Ustka, leżących w powiecie słupskim w Województwie Pomorskim.

Granica Uzdrowiska i jednocześnie strefy „C” ochrony uzdrowiskowej, przebiega odpowiednio po granicach administracyjnych sołectw Lędowo (granica północna, zachodnia i południowa), Wodnica (granica południowa), Przewłoka, Grabno – Zimowiska (granica południowa, wschodnia i północna), Wytowno (granica wschodnia i północna), położonych w Gminie Ustka.

- 1) Strefę „A” obejmującą obszar o powierzchni 171,61 ha, w tym 81,67 % terenów zieleni w granicach Miasta Ustka i części Gminy Ustka, na którym są zlokalizowane lub planowane zakłady i urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego, a także inne obiekty służące lecznictwu uzdrowiskowemu lub obsłudze pacjenta lub turysty, w zakresie nie utrudniającym funkcjonowania lecznictwa uzdrowiskowego, w szczególności: pensjonaty, restauracje lub kawiarnie.
- 2) Strefę „B” obejmującą obszar o powierzchni 467,88 ha, w tym 59,60 % terenów zieleni w granicach Miasta Ustka i części Gminy Ustka przyległy do strefy „A”

i stanowiący jej otoczenie, który jest przeznaczony dla nie mających negatywnego wpływu na właściwości lecznicze uzdrowiska lub obszaru ochrony uzdrowiskowej oraz nieuciążliwych dla pacjentów – obiektów usługowych, turystycznych, w tym hoteli, rekreacyjnych, sportowych i komunalnych, budownictwa mieszkaniowego oraz innych związanych z zaspokajaniem potrzeb osób przebywających na tym obszarze lub objętych granicami obszarów chronionych przyrodniczo albo jest lasem, morzem lub jeziorem.

- 3) Strefę „C” o powierzchni 6259,88 ha, w tym 93,66 % terenów biologicznie czynnych w granicach miasta i gminy wiejskiej Ustka przyległy do strefy „B” i stanowiący jej otoczenie oraz obszar mający wpływ na zachowanie walorów krajobrazowych, klimatycznych oraz ochronę złóż naturalnych surowców leczniczych.

W strefach „A”, „B” i „C” ochrony uzdrowiskowej obowiązują zakazy i nakazy przewidziane w powszechnie obowiązujących przepisach, a w szczególności w ustawie z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz gminach uzdrowiskowych (Dz. U. z 2005 r. Nr 167, poz. 1399 z późn. zm.). Ponadto w celu ochrony funkcji leczniczej:

- 1) w strefie „**A**” **ochrony uzdrowiskowej** :
 - a) w zakresie wymagań sanitarnych zabrania się:
 - odprowadzania wód opadowych bezpośrednio do zbiorników wodnych,
 - odprowadzania ścieków sanitarnych do zbiorników bezodpływowych,
 - b) w zakresie estetyki budynków, sklepów i zakładów usługowych oraz placówek kulturalnych zabrania się:
 - budowania nowych obiektów niższych niż 3 kondygnacje przeznaczonych pod funkcję usługowo-uzdrowiskową,
 - wznoszenia reklam wolno stojących wielko powierzchniowych w miejscach nie wyznaczonych przez gminę w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i na mapie będącej załącznikiem graficznym nr 4 do statutu oraz reklam o pow. większej niż określona w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego,
 - wznoszenia obiektów będących punktami sprzedaży pamiątek, wyrobów ludowych, produktów regionalnych lub towarów o podobnym charakterze, niezgodnych z warunkami, określonymi na załączniku graficznym nr 4 do statutu, ilustrującym lokalizację tych obiektów,
 - c) w zakresie handlu obnośnego i obwoźnego zabrania się handlu obnośnego i obwoźnego z wyjątkiem sprzedaży ciętych kwiatów,
 - d) zaleca się wznoszenie nowych obiektów mieszkalnych, usługowych, hotelowych i pensjonatowych nawiązujących do istniejących w bezpośrednim sąsiedztwie obiektów o charakterze historycznym,
 - e) zaleca się malowanie obiektów istniejących i nowo wznoszonych w kolorach pastelowych.
- 2) w strefie „**B**” **ochrony uzdrowiskowej**:
 - a) w zakresie wymagań sanitarnych zabrania się odprowadzania ścieków sanitarnych do zbiorników bezodpływowych,
 - b) w zakresie estetyki budynków, sklepów i zakładów usługowych oraz placówek kulturalnych zabrania się wznoszenia reklam wolno stojących, jeżeli nie są one elementem infrastruktury turystycznej lub nie są zgodne z warunkami określonymi w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego,
 - c) zaleca się wznoszenie nowych obiektów mieszkalnych, mieszkalno-usługowych, usługowych, hotelowych i pensjonatowych nawiązujących do istniejących w bezpośrednim sąsiedztwie obiektów o charakterze historycznym,

d) zaleca się malowanie obiektów istniejących i nowo wznoszonych w kolorach pastelowych.

3) w strefie „C” **ochrony uzdrowiskowej**:

a) zaleca się wznoszenie nowych obiektów mieszkalnych, mieszkalno-usługowych, usługowych, hotelowych, pensjonatowych i innych z zachowaniem historycznego charakteru zabudowy miasta występującej w bezpośrednim sąsiedztwie wznoszonego obiektu,

b) zaleca się malowanie obiektów istniejących i nowo wznoszonych o kolorach pastelowych.

Powyższa Uchwała w celu zapewnienia prawidłowej działalności lecznictwa uzdrowiskowego określa również szczegółowo czynności zabronione w strefach: A, B i C oraz zalecenia, a także przewiduje wskaźniki terenów zielonych oraz powierzchnię nowo wydzielanych działek w poszczególnych **strefach ochrony uzdrowiskowej dla terenu gminy Ustka**:

1) w strefie "A" procentowy udział terenów zieleni powinien wynosić nie mniej niż 65 %, a minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod inwestycje kubaturowe powinna się kształtować w granicach 0,5 ha, chyba że obowiązujące na tym terenie miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego określają inaczej zasady podziału nieruchomości.

2) w strefie "B" procentowy udział terenów zieleni powinien wynosić nie mniej niż 50 %, a minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod inwestycje kubaturowe powinna się kształtować zgodnie z wymogami określonymi w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, zaś dla działek nieobjętych obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, dla których wydawane będą decyzje o warunkach zabudowy, minimalne powierzchnie nowo wydzielanych działek winny kształtować się następująco:

- dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej – 1000 m²
- dla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej – 1200 m²
- dla zabudowy mieszkaniowej jednorod. o charakterze rezydencjonalnym – 2 000 m²
- dla zabudowy mieszkaniowo – usługowej o charakterze pensjonatowym oraz specjalnym – 2 000 m²
- dla zabudowy usługowej o funkcji wypoczynkowo – rehabilitacyjnej i ochrony zdrowia – 2 000 m²
- dla indywidualnej zabudowy letniskowej – 1 000 m²
- dla zabudowy usługowej o uciążliwości mieszczącej się w granicach działki –1000 m²

3) w strefie "C" procentowy udział terenów biologicznie czynnych powinien wynosić nie mniej niż 45 %, a minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pod inwestycje kubaturowe powinna wynosić - zgodnie z wymogami określonymi w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, zaś dla działek nieobjętych obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, dla których wydawane będą decyzje o warunkach zabudowy, minimalne powierzchnie nowo wydzielanych działek winny kształtować się następująco:

- dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej – 1000 m²
- dla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej – 1200 m²
- dla zabudowy mieszkaniowej jednorod. o charakterze rezydencjonalnym – 2 000 m²
- dla zabudowy mieszkaniowo – usługowej o charakterze pensjonatowym oraz specjalnym – 2 000 m²
- dla zabudowy usługowej o funkcji wypoczynkowo – rehabilitacyjnej i ochrony zdrowia – 2 000 m²

- dla indywidualnej zabudowy letniskowej – 1 000 m²
- dla zabudowy usługowej o uciążliwości mieszczącej się w granicach działki –1000 m²
- dla zabudowy zagrodowej – 3 000 m²
- dla zabudowy usługowej z towarzyszeniem zabudowy mieszkaniowej – 1 000 m².

4.5.9. Ochrona gatunkowa roślin i zwierząt²⁰

Ochronie gatunkowej podlegają na terenie gminy **rośliny i zwierzęta** wymienione w następujących aktach prawnych:

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 28 września 2004 w sprawie gatunków dziko występujących zwierząt objętych ochroną (Dz. U. Nr 220, poz. 2237),
- Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9.07.2004 r. w sprawie gatunków dziko występujących roślin rodzimych objętych ochroną (Dz. U. nr 168, poz. 1764).
- Rozporządzenia Wojewody Słupskiego z dnia 13 lipca 1990 r. w sprawie ustanowienia ochrony stanowisk lęgowych ptaków chronionych (DZ. Urz. Woj. Słupskiego z dn. 13 lipca 1990r.);

Na terenie gminy występuje wiele gatunków zwierząt i roślin objętych **ściśłą i częściową ochroną gatunkową**.

W zachowanych, podmokłych zagłębieniach terenu gminy, w zakrzewionych oczkach wodnych oraz na obrzeżach niewielkich cieków występują gatunki płazów: żaby - wodna, jeziorkowa, moczarowa, śmieszka, ropucha - szara oraz rzadkie gatunki ropuch - paskówka i grzebiuszka, traszka zwyczajna i grzebieniasta. Dość często na obszarze gminy występują gady: jaszczurki – zwinka i żyworodna, padalec, żmija zygzakowata. Wszystkie gatunki płazów i gadów objęte są ochroną **ściśłą**.

Północne obszary gminy posiadają szczególnie wysoką rangę w skali krajowej, jako ostoja lęgowa awifauny. Tereny te skupiają liczne gatunki objęte w Polsce ochroną **ściśłą**, zagrożone wyginięciem w skali globalnej lub europejskiej oraz kilkadziesiąt gatunków, których liczebność w Europie, w Polsce, a także na Pomorzu zmniejsza się. Należą do nich: strumieniówka, zimorodek, derkacz, dzierzba gąsiorek, przepiórka, skowronek, przepiórka, kuropatwa, kania rdzawa.

Północne fragmenty gminy należą także do najważniejszych w skali Pomorza i Europy ostoi ptasich, wykorzystywanych podczas masowych wędrówek ptaków. Okolice jezior przymorskich, min. Modły i Gardna wraz z otaczającymi je bagnami są miejscem gromadzenia się i wypoczynku dochodzących do kilku tysięcy osobników, stad ptaków wodnych: kaczek, gęsi, siewkowców, batalionów, łabędzi, biegusów, brodzieńców i bekasów. Akweny wzdłuż wybrzeża klifowego w Orzechowie, Poddąbiu i Dębinie są atrakcyjne dla kaczek morskich.

W północno-zachodniej części terenu gminy, wchodzącej w skład Koszalińsko-Słupskiego Pasa Nadmorskiego (ostoi o randze europejskiej), gniazdują liczne gatunki ptaków wodno-błotnych, drapieżnych i innych, objęte w Polsce **ściśłą** ochroną prawną. Większość z nich znajduje się na liście Załącznika 1 Dyrektywy Ptasiej UE. Są to min.: bąk, bocian biały, bocian czarny, błotniak stawowy, błotniak łąkowy, **orzeł bielik**, orlik krzykliwy, derkacz, żuraw, sieweczka obrożna, biegus zmienny, rycyk, rybitwa rzeczna, rybitwa czarna, mewa żółtonoga, puchacz, włochatka, wąsatka.

Do chronionych **ściśle** gatunków ptaków spotykanych na terenie gminy należą również: jerzyk, zimorodek, dzięcioły - czarny, średni i duży, sowa, skowronek, brzegówka, dymówka, oknówka, świergotek polny, świergotek łąkowy, świergotek drzewny, pliszka siwa i górska, strzyżyk, pokrzywnica, rudzik, słowik szary, kopciuszek, pleszka,

²⁰

Program Ochrony Środowiska dla gminy Ustka na lata 2007-2010 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2014, Wojewódzkie Biuro Planowania Przestrzennego w Słupsku, 2008 r., pod kierunkiem: mgr inż. Krzysztof Wojcieszek;

pokląskwa, białorzytka, kos, drozd śpiewak, paszkoć, trzciniak, piegża, pierwiosnek, piecuszek, mysikrólik, muchołówka szara, muchołówka żałobna, sikora uboga, modraszka, bogatka, czubotka, sosnowka, remiz, wilga, dzieźba gąsiorek, sójka, kruk, szpak, wróbel, mazurek, zięba, grubodziób, trznadel, potrzos.

Na terenie gminy występują również gatunki ptaków objęte ochroną **częściową**: wrona, sroka, mewa srebrzysta, kaczki: krzyżówka, cyraneczka, czernica, gęsi - białoczelna, gęgawa, zbożowa (w czasie migracji).

Do chronionych **ściśle** grup gatunków ssaków należą: jeż, ryjówki - aksamitna i malutka, nietoperze, wiewiórka, wydra (z wyjątkiem stawów rybnych w rozumieniu przepisów o rybactwie śródlądowym), łasica, natomiast **częściową** ochroną objęty jest bóbr, kret.

Na terenie gminy występują także objęte ochroną **gatunki roślin**:

- **objęte ochroną ścisłą** - mikołajek nadmorski, bluszcz pospolity, wiciokrzew pomorski, wrzosiec bagienny, rosiczki okrągłolistna i długolistna, woskownica europejska, grąźel żółty, grzybienie białe, liczne storczyki: podkolan biały, kukułka plamista i szerokolistna, gnieźnik leśny, kruszczyk: rdzawoczerwony, szerokolistny i błotny, wawrzynek wilczelyko, paprotka zwyczajna,
- **objęte ochroną częściową** – turzyca piaszkowa, kocanki piaskowe, kalina koralowa, kruszyna pospolita, bagno zwyczajne, porzeczka czarna, przylaszczka pospolita.

Oprócz ochrony gatunkowej, rozporządzeniem Ministra Środowiska wprowadzono **ochronę siedlisk** - siedliska przyrodnicze podlegające ochronie na podstawie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 sierpnia 2001 roku (Dz. U. Nr 92, poz. 1029). Na terenie gminy można wyróżnić znaczną ich liczbę wraz z zachowanymi fragmentami płatów roślinności reprezentującymi charakterystyczne dla tych siedlisk grupy syntaksonomiczne. Należą do nich:

- klify na wybrzeżu Bałtyku,
- nadmorskie wydmy białe (Elymo-Ammophiletum),
- nadmorskie wydmy z zaroślami rokitnika i wierzby piaskowej (Hippophao-Salicetum arenaiae),
- starorzecza i inne naturalne, eutroficzne zbiorniki wodne (Nymphaeion, Potamogetonion),
- mokre łąki użytkowane ekstensywnie (Cirsio-Polygonetum),
- torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe) oraz zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji (Sphagnetalia magellanici, Rhynchosporion albae),
- szuwary wielkoturzycowe,
- kwaśna buczyna niżowa (Luzulo pilosae-Fagetum),
- grąd subatlantycki (Stellario-Carpinetum),
- acidofilne dąbrowy (Fago-Quercetum),
- brzezina bagienna (Betuletum pubescentis),
- łęg olszowo-jesionowy (Circae-Alnetum),
- olsy i łożowiska (Alnetea glutinosae),
- nadmorski bór bażynowy (Empetro nigri-Pinetum).

4.5.10. Lasy ochronne

Na obszarach zarządzanych przez Nadleśnictwo Ustka oraz Urząd Morski, na powierzchni 5 295 hektarów ustanowiono lasy ochronne. Stanowi to ponad 80% całkowitej powierzchni lasów gminy.

W poszczególnych grupach ochronności podstawowej lasy zajmują powierzchnie:

- położone w odległości 10 km od granicy administracyjnej Słupska – 1893 ha,

- wodochronne - 1 365 ha,
- mające szczególne znaczenie dla obronności i bezpieczeństwa Państwa – 747 ha,
- glebochronne – 675 ha,
- położone wokół sanatoriów i uzdrowisk – 615 ha.

4.5.11. Natura 2000

Na terenie gminy Ustka zlokalizowano specjalne obszary ochrony siedlisk Natura 2000 (zgodnie z Dyrektywą Siedliskową UE):

1) „Ostoja Słowińska” (kod PLH220023) - 21 819,4 ha, na terenie gminy Ustka obejmuje on obszar 288,76 ha (pokrywający się z zasięgiem SPN).

Ostoja ptasia o randze europejskiej E 09 (Słowiński Park Narodowy). Obszar wpisany na listę obszarów Konwencji Ramsar; znajduje się też w obrębie Słowińskiego Rezerwatu Biosfery. Występuje tu co najmniej 25 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 11 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi. W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej następujących gatunków ptaków: bielik, orzeł przedni, rybołów, puchacz, biegus zmienny (schinzii), sieweczka obrożna; w stosunkowo wysokim zagęszczeniu występuje błotniak łąkowy, kormoran czarny. W okresie wędrówek występuje co najmniej 1% populacji szlaku wędrówkowego następujących gatunków ptaków: bielaczek, żuraw, gęś zbożowa i nurogęś; w stosunkowo dużych zagęszczeniach występują: gęś białoczelna i świstun.

Opis:

Obszar obejmuje Słowiński Park Narodowy wraz z przyległym do niego terenem od strony południowo-zachodniej. Łącznie, w skład obszaru wchodzi: główny kompleks Słowińskiego PN (wraz z włączonymi do parku w 2004 r. wodami morskimi), kompleks Rowokół i koryto rzeki Łupawy łączącej Rowokół z głównym kompleksem, dwa największe słonawe przymorskie jeziora: Łebsko (7140 ha, maks. gł. 6,3 m) oraz Gardno (2468 ha, maks. gł. 2,6 m) wraz z przylegającymi łąkami, torfowiskami, lasami i borami bagiennymi. Występują tu ruchome wydmy, będące jednymi z największych w Europie, wznoszące się na wysokość 30 m. n.p.m. Wydmy rocznie przesuwają się od 3 do 10 m. w ostoje znajdują się również trzy słonawe jeziora przymorskie, których brzegi porasta szeroki pas szuwaru trzcinowego i pałkowego oraz otaczające je podmokłe łąki, pastwiska i lasy. Pomiedzy wydmami wykształciły się zbiorowiska psammitów i wilgotnych wrzosowisk. Występują tu również nadmorskie bory bażynowe, będące ostatnim stadium sukcesji w tych środowiskach. Obszar uznany został za ostoje ptaków o randze europejskiej, a także wpisano go na listę obszarów Konwencji Ramsar. Stwierdzono tu występowanie 28 gatunków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej i 11 gatunków regularnie migrujących nie wymienionych w dyrektywie. Ponadto 11 gatunków żyjących tu ptaków wpisano do Polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt. Do lęgów przystępuje tu przynajmniej 1% krajowej populacji: bielika, orla przedniego, rybołowa, puchacza, biegusa zmiennego, i sieweczki obrożnej. Odnotowano też dość wysokie zagęszczenie kormorana czarnego i błotniaka łąkowego. W czasie przelotów występuje tu ponad 4% populacji szlaku wędrówkowego gęsi zbożowej, 3% żurawia, 2% bielaczka i ponad 1% nurogęsia. Jest to również ostoja morświna, wielu rzadkich gatunków bezkręgowców, z pijawkami i pajęczakami na czele. Stwierdzono tu również 22 gatunki roślin chronionych.

Zagrożenia:

Za najpoważniejsze uznaje się osuszanie terenów przylegających do ostoje, zanieczyszczenie rzek prowadzące do eutrofizacji jezior oraz zaniechanie wypasu na terenach otwartych, prowadzące do zmniejszania się liczby lęgowych ptaków

siewkowatych. Bardzo duża presja turystyczna w najbardziej uczęszczanych miejscach Parku w obrębie plaży i wydm przednich niszczy zbiorowiska psammofitów i miejsca lęgowe ptaków tam bytujących.

Siedliska:

Zalewy i jeziora przymorskie (laguny)*, kidzina na brzegu morskim, solniska nadmorskie (Glauco-Puccinietalia część - zbiorowiska nadmorskie), inicjalne stadia nadmorskich wydmy białych, nadmorskie wydmy szare*, nadmorskie wydmy białe (Elymo-Ammophiletum), nadmorskie wrzosowiska bażynowe (Empetrium nigri)*, nadmorskie wydmy z zaroślami wierzby piaskowej, lasy mieszane i bory na wydmach nadmorskich, wilgotne zagłębienia międzywydmowe, jeziora lobeliowe, starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nympheion, Potamion, naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne, nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników Ranunculion fluitantis, wilgotne wrzosowiska z wrzoścem bagiennym (Ericion tetralix), zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (Molinion), niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (Arrhenatherion elatioris), torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)*, torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji, torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z Scheuchzeria-Caricetea), kwaśne buczyny (Luzulo-Fagenion), żyzne buczyny (Dentario glandulosae-Fagenion, Galio odorati-Fagenion), grąd subatlantycki (Stellario-Carpinetum), pomorski kwaśny las brzoźowo-dębowy (Betulo-Quercetum), bory i lasy bagienne (Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis, Vaccinio uliginosi-Pinetum, Pino mugo-Sphagnetum, Sphagno girgensohnii-Piceetum i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne)*, łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae, olsy źródłiskowe).

2) „Przymorskie Błota” (kod PLH220024) - 1 688,9 ha, obejmujące rezerваты Modła i Zaleskie Bagna z otoczeniem (w zdecydowanej większości na terenie gminy Ustka). W ramach Shadow List proponowana jest zmiana zasięgu obszaru (powiększenie do 1825,0 ha).

Opis:

Obszar obejmuje fragment równiny błot przymorskich na zachód od Ustki, wraz z Jeziolem Modła. Dominującym zbiorowiskiem roślinnym są dobrze zachowane szuwały trzcinowe i turzycowe, które zarastają eutroficzne Jezioro Modła. Znaczny udział powierzchniowy mają lasy olsowe i acydofilne dąbrowy. W zachodniej części obszaru występują bardzo dobrze zachowane torfowiska wysokie i przejściowe oraz płaty borów i brzezin bagiennych, a także zarośla woskownicy europejskiej. W obszarze wyróżniono 9 rodzajów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG, zajmujących łącznie ok. 50% powierzchni. Bardzo dobrze są zachowane wartościowe zbiorowiska torfowiskowe i szuwarowe oraz zarośla woskownicy europejskiej. Bogata jest tu flora roślin naczyniowych, z rzadkimi i zagrożonymi gatunkami. Obszar ma także duże znaczenie dla ochrony ptaków.

Zagrożenia:

Podstawowe zagrożenia na tym obszarze to melioracje bagien, zanieczyszczenia wód, eutrofizacja i wypływanie wód, ekspansja gatunków szuwarowych na siedliska łąkowe.

Siedliska:

Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nympheion, Potamion, zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (Molinion), niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (Arrhenatherion elatioris), torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe), torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji, torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z Scheuchzeria-Caricetea), obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością

ze związku Rhynchosporion, pomorski kwaśny las brzoźowo-dębowy (Betulo-Quercetum), bory i lasy bagienne (Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis, Vaccinio uliginosi-Pinetum, Pino mugo-Sphagnetum, Sphagno girgensohnii-Piceetum i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne).

Obszar biogeograficzny: kontynentalny.

Shadow List uzupełniona przez organizacje ekologiczne w 2008 roku przewiduje utworzenie jeszcze trzech specjalnych obszarów ochrony siedlisk w gminie Ustka, tj.:

3) „Klify Poddębskie” (kod PLH220012) - 594,4 ha, w całości na terenie gminy Ustka.

Opis:

Ostoja obejmuje klifowy i wydmy brzeg Bałtyku między Orzechowem a Rowami oraz fragment kompleksu leśnego i wydmy parabolicznych na jego zapleczu. Brzeg klifowy zróżnicowany jest wysokościowo od 5 do 35m n.p.m. Występują to zarówno odcinki klifu martwego, jak i żywego. Klif zbudowany kolejno z szarej gliny zwałowej, piasków mierzejowych oraz młodoholocenijskich torfów i gleb kopalnych w zachodniej części przykrytych piaskami eolicznymi. Omawiany odcinek wybrzeża stanowi jeden z najaktywniejszych klifów na południowym wybrzeżu Bałtyku. Według danych archiwalnych brzeg na wschód od Ustki cofnął się w latach 1862-1938 o 150 cm (w tempie ok. 2 m/rok). W latach 1960-1978 dolna podstawa klifu cofnęła się o 32 m. Brzeg wydmy, dość niski, miejscami z wykształconymi inicjalnymi stadiami wydmy białych i wydmy szarymi. Na zapleczu klifu zlokalizowanych jest kilka wydmy parabolicznych do niedawna ruchomych. Ostoja obejmuje dość silnie zróżnicowane spektrum siedliskowe, obok siedlisk oligotroficznych występują tu także relatywnie żyzne siedliska buczyn, grądów i łągów.

Wartość przyrodnicza i znaczenie:

W skali polskiego wybrzeża ostoja obejmuje unikatową strukturę brzegu morskiego z sąsiadującymi odcinkami klifowymi i wydmy. Na szczególną uwagę zasługują utwory eoliczne (do niedawna ruchome wydmy paraboliczne) na zapleczu klifu. Piaski akumulacji morskiej przykrywają też zachodnią część klifu (odcinek od Orzechowa do Poddębja). Pod względem siedlisk przyrodniczych dominującą rolę odgrywają zbiorowiska kwaśnych buczyn (zlokalizowane miejscami na zawietrznych stokach wydmy parabolicznych) i nieźle zachowane nadmorskie bory bażynowe. Niewielkie powierzchnie zajmują wydmy białe i fragmenty ich stadiów inicjalnych oraz wydmy szare. W zagłębieniach międzywydmowych powstałych w nieckach deflacyjnych zlokalizowane są zbiorowiska borów i brzezin bagiennych. Występują tu także fragmenty siedlisk grądów i łągów. Ostoja stanowi miejsce występowania szeregu gatunków roślin rzadkich i ginących w regionie, oraz objętych ochroną prawną.

Zagrożenia:

Główne zagrożenia o indygenacie antropogennym dla ostoji stanowią turystyka pobytowa, piesza i rowerowa oraz prace związane z obroną przed aktywnością morza i ochroną wybrzeża. Pewien wpływ na ostoję ma też gospodarka leśna, szczególnie próby zalesienia wydmy, a także dawniejsze osuszanie siedlisk hydrogenicznych. Z zagrożeń naturalnych wymienić należy aktywność morza, która ukształtowała obecny obraz środowiska przyrodniczego, ale jednocześnie stanowi czynnik destabilizujący. Efektem działalności abrazyjnej jest m.in. dość duże tempo niszczenia klifu w okolicach Poddębja.

Siedliska przyrodnicze:

Klify na wybrzeżu Bałtyku, inicjalne stadia nadmorskich wydmy białych, nadmorskie wydmy białe, nadmorskie wydmy szare, lasy mieszane i bory na wydmy nadmorskich, świeże łąki użytkowane ekstensywnie, kwaśne buczyny,

żyzne buczyny, grąd subatlantycki, dąbrowy acydofilne, bory i lasy bagienne, lasy łęgowe i nadrzeczne zarośla wierzbowe.

Gatunki roślin: Inica wonna.

4) „Jezioro Wicko i Modelskie Wydmy” (kod PLH32_11) – 2 615,3 ha, wschodnia część obszaru obejmuje północno-zachodnie tereny gminy Ustka. Status obszaru: nowy obszar konsultowany przez MŚ.

Opis:

Obszar "Jezioro Wicko i Modelskie Wydmy" obejmuje bardzo dobrze wykształcone i zachowane nadmorskie wydmy białe i inicjalne stadia nadmorskich wydym białych oraz najlepiej zachowane w województwie zachodniopomorskim płaty nadmorskich borów bażynowych. Bory bażynowe na tym obszarze prezentują całe spektrum swojego zróżnicowania. W obszarze znajduje się także duże eutroficzne, jezioro przymorskie - Wicko. Maksymalna głębokość wynosi 6 m; dno jeziora stanowi kryptodepresję. Wśród borów bażynowych znajdują się wysokie wydmy paraboliczne o historycznej genezie - w części zalesione kosodrzewiną, ale w części z zachowanymi płatami wydymowej roślinności napiaskowej. Obszar leży w granicach Centralnego Poligonu Sił Powietrznych (Poligon Wicko Morskie), intensywnie użytkowanego do ćwiczeń wojskowych. W związku z tym, że teren jest czynnym poligonem, nie doszło dotychczas do umocnienia i przekształcenia wydym nadmorskich, a także do masowej presji turystycznej oraz degradacji borów bażynowych.

Zagrożenia:

Obecne użytkowanie terenu nie wydaje się stwarzać zagrożenia dla walorów w przyrodniczych poligonu. Potencjalnym zagrożeniem może być ograniczenie zasięgu poligonu, a także zmiana dotychczasowego podejścia do lasów na poligonie i np. podjęcie użytkowania borów bażynowych rębnią zupełną. Potencjalnym zagrożeniem jest także urbanizacja, zwłaszcza miejscowości Królewó, Łącko, Wicko Morskie.

Siedliska:

Ujścia rzek (estuaria), zalewy i jeziora przymorskie (laguny), inicjalne stadia nadmorskich wydym białych, nadmorskie wydmy białe (Elymo-Ammophiletum), nadmorskie wydmy szare, lasy mieszane i bory na wydymach nadmorskich, starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nympheion, Potamion, torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z Scheuchzerio-Caricetea), kwaśne buczyny (Luzulo-Fagenion), pomorski kwaśny las brzoźowo-dębowy (Betulo-Quercetum), bory i lasy bagienne (Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis, Vaccinio uliginosi-Pinetum, Pino mugo-Sphagnetum, Sphagno girgensohnii-Piceetum i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne).

Ważne dla Europy gatunki roślin (z Zał. II Dyr. Siedliskowej), w tym gatunki priorytetowe: kruszczyk rdzawoczerwony, mikołajek nadmorski,

Obszar biogeograficzny: kontynentalny.

5) „Dolina Słupi” (kod PLH220052) - 6 997,14 ha, zgłoszona do KE przez organizacje ekologiczne w 2004 r. (przebieg wzdłuż doliny Słupi)

Opis:

Obszar obejmuje dolinę rzeki Słupi z jej dopływami, od Sulęczyna – do ujścia. Na terenie tym znajdują się liczne zbiorniki wodne różnych typów, torfowiska i inne zbiorowiska nieleśne z cenną roślinnością. Znaczna część obszaru pokrywają lasy, z udziałem buczyn oraz grądu, a nad ciekami – pasem łęgu.

Zagrożenia:

Najważniejsze zagrożenia dla obszaru to:

- budowle hydrotechniczne na Słupi w Słupsku, Skarszowie Dolnym, Krzyni, Konradowie, Gałęźni Małej, Soszycy (wszystkie poza obszarem gminy Ustka),
- zaniechanie wypasu i wykaszania łąk,
- hodowla ryb łososiowatych,
- wycinanie lasu na stokach i krawędzi doliny,
- nie do końca opracowany system oczyszczania wód w dorzeczu Słupi.

Siedliska:

Na wąskim obszarze doliny Słupi i dolin jej dopływów, skumulowane są cenne siedliska przyrodnicze oraz stanowiska rzadkich, zagrożonych wyginięciem gatunków z różnych grup systematycznych.

Obszar biogeograficzny: kontynentalny.

Z terenem gminy Ustka od północy graniczy Ostoja Naturowa **„Przybrzeżne Wody Bałtyku” (kod PLB990002) - 19 462,7 [obszar morski]**.

Jest to ostoja ptasia o randze europejskiej E 80. Na obszarze zimują w znaczących ilościach 2 gatunki ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej: nur czarnoszyi i nur rdzawoszyi. W okresie zimy występuje powyżej 1% populacji szlaku wędrówkowego lodówki, co najmniej 1% populacji nurnika i uhli. W faunie bentosowej dominują drobne skorupiaki, będące bazą pokarmową dla ptaków. Obserwowane są duże ssaki morskie: foki szare i obrączkowane oraz morświny.

Obszar o powierzchni 211 741,2 ha. Obejmuje pas wód przybrzeżnych Bałtyku o około 15 kilometrowej szerokości i głębokości sięgającej od 0 do 20 m. Rozciąga się na odcinku 200 km, poczynając od nasady Półwyspu Helskiego po granicę z ostoją Zatoki Pomorskiej przebiegającą prostopadle do zachodnich krańców jeziora Bukowo (Łazy). Dno morskie jest nierówne, deniwelacje dna sięgają 3 m. W faunie bentosowej dominują drobne skorupiaki. Rzadko obserwowane są morskie ssaki duże - foki szare i obrączkowane oraz morświny. Obszar stanowi ostoję ptasią o randze europejskiej. Na obszarze zimują w znaczących ilościach 2 gatunki ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej: nur czarnoszyi i nur rdzawoszyi. Szczególne znaczenie mają również populacje lodówki, nurnika i uhli.

Zagrożenia:

Podstawowym zagrożeniem dla tego ekosystemu są plany lokowania tu farm elektrowni wiatrowych oraz pewne formy rybołówstwa - sieci stawne i sznury hakowe.

4.5.12. Sieci ekologiczne

Poza prawnymi formami ochrony przyrody oraz ochrony wód i brzegu morskiego, a także ochrony uzdrowiskowej Uzdrowiska Ustka na terenie gminy istnieją inne formy ochrony ustalone w dokumentach rangi regionalnych lub opracowaniach naukowych. Na terenie gminy Ustka zlokalizowano dwa systemy powiązań ekologicznych o randze ponadregionalnej:

1) Korytarz ekologiczny **„przymorski – południowobałtycki”**. Jest to przybrzeżna strefa południowego Bałtyku, stanowiąca europejski korytarz wędrówkowy ptactwa wodnego, pomiędzy Europą północno-wschodnią a obszarami zimowania w Europie zachodniej. Przebiega w strefie przybrzeżnej Zatoki Gdańskiej i otwartego morza, od Mierzei Wiślanej, przez Pobrzeże Gdańskie, półwysep Helski i Pobrzeże Słowińskie, sięgając od strony morza do zasięgu izobaty 20 m, zaś od strony lądu obejmując pas wydymy wraz ze zbiorowiskami lasów nadmorskich, przybrzeżne równiny hydrogeniczne i jeziora. Istotnym ograniczeniem łączności przestrzennej tego korytarza

są zagospodarowane strefy brzegowe miast portowych (aglomeracji Trójmiasta, Władysławowa, Łeby i Ustki). Miasta te przecinają ciągłość systemów lądowych, nie stanowią jednak definitywnej bariery dla wędrówek ptaków;

- 2) Korytarz ekologiczny „**pojezierny-północny**”. Obejmuje on pas pojezierzy Polski północnej – od Puszczy Augustowskiej i Białowieskiej przez Pojezierze Iławskie, dolinę Wisły, Bory Tucholskie, Pojezierze Kaszubskie. W granicach województwa obejmuje środkowo-zachodnią część lasów Pojezierza Iławskiego i dolinę rzeki Liwy, którą dociera do korytarza Wisły. Główny ciąg korytarza przekracza Wisłę na linii kompleksu leśnego poniżej miejscowości Sadlinki. Druga (północna) odnoga korytarza przebiega od kompleksu leśnego w rejonie Sadlinek do kompleksu leśnego

w sąsiedztwie rezerwatów Wiosło Małe i Wiosło Duże, dalej (doliną rzeki Struga Młyńska) do kompleksów leśnych w rejonie miejscowości i rezerwatu Udzierz. Tu następuje rozdzielenie linii przebiegu korytarza na część północną, biegnącą północnym krańcem Borów Tucholskich w rejon Jez. Wdzydze oraz południową, przez centralną częścią Borów Tucholskich – dolina rzeki Brdy. Dalej północny fragment korytarza biegnie przez kompleksy leśne wzdłuż doliny Wdy, a następnie **doliny Słupi**. Fragment południowy poprzez lasy Wdeckiego i Tucholskiego Parku Krajobrazowego, wzdłuż doliny Brdy i w rejonie Parku Narodowego Bory Tucholskie, w kierunku południowo-zachodnim, lasami ku dolinie Gwdy. Ten fragment krajowego korytarza lokuje się w obrębie wielkiego płatu ekologicznego Borów Tucholskich i wspólnie z nim odgrywa ogromną rolę jako ostoja przyrodnicza, kształtując warunki zachowania różnorodności biologicznej całej środkowo-północnej Polski.

System płatów i korytarzy ekologicznych jest elementem rekomendowanym w *Polityce Ekologicznej Państwa* do wskazywania w planach zagospodarowania przestrzennego, posiadającym niezwykle istotne znaczenie z punktu widzenia zachowania rozwoju zrównoważonego i funkcjonowania zasobów biotycznych środowiska, w tym dla kształtowania warunków ekologicznych, ochrony różnorodności biologicznej i gospodarki wodnej. Na terenie województwa pomorskiego (w tym w gminie Ustka) został ustalony w obowiązującym Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego uchwalonym Uchwałą Nr 1004/XXXIX/09 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 26 października 2009 r., Dz. U. Woj. Pom. z 2009 r., Nr 172, poz. 3361.

Ustalenia PZPWP wskazują, iż korytarze ekologiczne muszą spełniać następujące warunki:

- zachowywać ciągłość przestrzenną i mieć dostateczną szerokość w dokumentach planistycznych gmin;
- charakteryzować się wysokim stopniem zachowania naturalnych warunków pokrycia terenu;
- gwarantować zmienność siedlisk i typów środowiska dogodnych do rozprzestrzeniania gatunków;
- zapewniać niezbędne warunki dla bytowania i wędrówek zwierząt oraz wypoczynku i rekreacji ludności.

Północna część obszaru gminy to pas nadmorski uznany w Krajowej koncepcji Sieci Ekologicznej ECONET Polska za tzw. *obszar węzłowy o znaczeniu międzynarodowym*, wskazany do szczególnej ochrony, ważny także dla ptaków.

Sieć ECONET-POLSKA nie posiada umocowania prawnego, jednak może stanowić pewną wytyczną polityki przestrzennej. Zgodnie z definicją podaną przez Autorów koncepcji "Krajowa sieć ekologiczna ECONET-POLSKA jest wieloprzestrzennym systemem obszarów węzłowych najlepiej zachowanych pod względem przyrodniczym i reprezentatywnych dla różnych regionów przyrodniczych kraju, wzajemnie ze sobą

powiązanych korytarzami ekologicznymi, które zapewniają ciągłość więzi przyrodniczych w obrębie tego systemu." Koncepcja krajowej sieci ekologicznej ECONET-POLSKA została opracowana w 1995 i 1996 roku przez zespół Autorów pod kierownictwem dr Anny Liro jako projekt badawczy National Nature Plan (NNP) w ramach Programu Europejskiego Międzynarodowej Unii Ochrony Przyrody (IUCN).

Zasady zagospodarowania na terenie sieci ECONET wprowadzały następujące wytyczne:

- bezwzględne zachowanie i podtrzymanie trwałości powiązań ekologicznych poprzez uwzględnienie ich w dokumentacjach planistycznych;
- ochrona rozległych kompleksów łąk i torfowisk o naturalnym charakterze, z zachowanym reżimem wodnym;
- wprowadzenie zalesień, zadrzewień i zadarnień jako elementu odbudowy naturalnych powiązań ekologicznych wzdłuż dolin rzecznych;
- wprowadzenie zalesień jako uzupełnień przestrzennych w obszarach i przy granicach korytarzy ekologicznych w celu wzmocnienia wewnętrznej spójności całej sieci;
- racjonalne wprowadzanie zalesień na obszarach najsłabszych gruntów rolnych;
- utrzymanie lasów ochronnych oraz wsparcie procesu tworzenia kolejnych lasów ochronnych w gospodarce leśnej wraz ze wzmacnianiem działań proekologicznych na tych obszarach;
- wyłączenie, ograniczenie zabudowy i infrastrukturalnego zainwestowania w obszarach i pasmach pełniących istotną rolę ekologiczną;
- promowanie ekologicznych metod produkcji rolnej, ograniczenia zainwestowania uciążliwego dla środowiska przyrodniczego.

4.6. Odnawialne źródła energii.

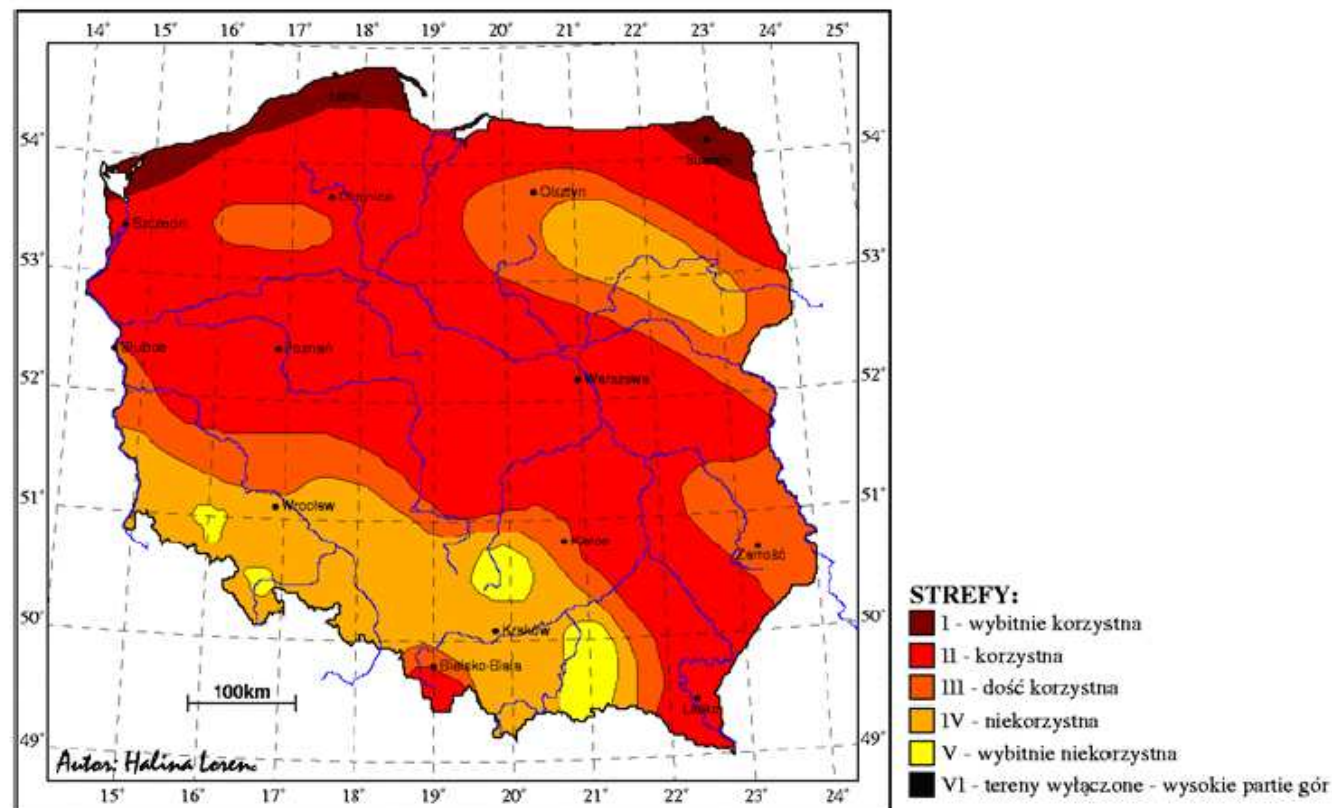
Zmiany klimatu, kwaśne deszcze, dziura ozonowa, degradacja chemiczna gleb jest wynikiem działalności człowieka na środowisko. Emisja do atmosfery gazów: dwutlenku węgla, dwutlenku siarki, tlenków azotu jest głównym problemem ekologicznym. Źródłem tych gazów jest spalanie paliw, głównie dla celów energetycznych. Należy podejmować działania zmierzające do zmniejszenia energochłonnych procesów produkcyjnych, zmianę struktury zużywanych paliw, a także wzrost produkcji energii ze źródeł odnawialnych oraz bez emisyjnych. W Polsce głównym źródłem energii cieplnej jest węgiel kamienny. W sezonie grzewczym następuje więc wzrost emisji pyłowo – gazowej na terenach zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej.

4.6.1. Analiza stanu i możliwości korzystania z energii wiatru.

1) Cechy:

Gmina Ustka leży w bezpośrednim sąsiedztwie morza Bałtyckiego, charakterystycznym zjawiskiem jest na tym terenie występowanie bryzy morskiej i lądowej. Bezpośredni wpływ Morza Bałtyckiego sprawia, że teren gminy staje się potencjalnie atrakcyjnym terenem do „produkcji” energii odnawialnej pozyskiwanej z turbin.

Według rejonizacji Polski, wykonanej przez H. Lorenc, gmina leży znajduje się w I strefie, wybitnie korzystnej pod względem zasobów energii wiatru.

Rys. 2 Strefy energetyczne wiatru w Polsce.

Mapa opracowana przez prof. H. Lorenc na podstawie danych pomiarowych z lat 1971-2000.

2) Uwarunkowania:

Elektrownie wiatrowe są źródłem odnawialnej energii poprzez wykorzystanie, której w dłuższym okresie czasu można ograniczyć emisję zanieczyszczeń dostających się do powietrza oraz poprawić jego jakość. Ich budowa budzi jednak wiele kontrowersji ze względu na to, że zajmują dość duże powierzchnie i emitują hałas przekraczający normy dla stałego pobytu ludzi na dość duże odległości.

Istnieje możliwość zabudowy wskazanych w Studium terenów rolniczych, elektrowniami wiatrowymi oraz towarzyszącą im infrastrukturą techniczną, jednak tylko i wyłącznie na terenach objętych obowiązującymi planami miejscowymi o takim przeznaczeniu.

Aktualnie na terenie gminy obowiązują następujące Plany Miejsowe w zakresie energetyki wiatrowej:

- 1) Uchwała Nr XXXVIII/384/2006 Rady Gminy Ustka z dnia 29 września 2006 roku w sprawie uchwalenia Miejsowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego dla części terenów położonych w okolicy miejscowości Duninowo, Pęplino w gminie Ustka (Dz. U. Woj. Pom. Nr 49 poz. 728 z dnia 23.02. 2007 r.);
- 2) Uchwała Nr XXXVIII/385/2006 Rady Gminy Ustka z dnia 29 września 2006 roku w sprawie uchwalenia Miejsowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego dla lokalizacji Parku Wiatrowego Nr 2 w miejscowościach Możdżanowo – Starkowo w gminie Ustka (Dz. U. Woj. Pom. Nr 49 poz. 729 z dnia 23.02. 2007 r.);
- 3) Uchwała Nr XXXIX/392/2006 Rady Gminy Ustka z dnia 20 października 2006 roku w sprawie uchwalenia Miejsowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego dla lokalizacji Parku Wiatrowego Nr 3 w miejscowości Zaleskie w gminie Ustka (Dz. U. Woj. Pom. Nr 49 poz. 730 z dnia 23.02.2007 r.);

Koniecznym warunkiem realizacji inwestycji na podstawie obowiązujących planów miejscowych dotyczących energetyki wiatrowej jest dostosowanie się do wszystkich ograniczeń i zakazów dotyczących lokalizacji elektrowni wiatrowych.

Należy w tym celu przeprowadzić badania przedinwestycyjne dotyczące rozprzestrzeniania się hałasu i dokładnej lokalizacji siłowni wiatrowych w odpowiedniej odległości od obszarów chronionych i zabudowanych.

Jednym z najważniejszych badań wymaganych w celu ustalenia lokalizacji farm wiatrowych jest monitoring awifauny i chiropterofauny na terenie przeznaczonym pod budowę elektrowni wiatrowej.

Zaleca się lokalizowanie farm wiatrowych na terenach rolniczych i nieużytkach o ograniczonej przydatności do innych celów (budownictwo przemysłowe, mieszkalnictwo, rekreacja). Generalnie należy uznać tereny mieszkaniowe i rekreacyjne ze strefą min. 200 m za wykluczone z lokalizacji elektrowni wiatrowych. Dotyczy to głównie oddziaływań typu hałas i efekt stroboskopowy oraz odczuć mieszkańców przebywających ciągle w sąsiedztwie wielkogabarytowych elementów pozostających w ruchu. Do warunków, jakie gmina powinna nakładać na inwestujących w energetykę wiatrową należą min.:

- określenie minimalnej mocy instalowanych turbin w farmie wiatrowej na 500 kW;
- wymóg umieszczania elektrowni o mocach powyżej 100 kW na konstrukcjach rurowych;
- określenie koloru, jakim powinny być pokryte konstrukcje turbin wiatrowych - biały lub białoszary nie kontrastujący z otoczeniem;
- określenie wymiarów i kolorów dodatkowych pomieszczeń usytuowanych na farmie wiatrowej: powierzchnia do 15 m, wysokość do 3 m, pomalowane na kolor szary, brązowy lub zielony;
- nie umieszczanie reklam na konstrukcjach elektrowni za wyjątkiem standardowych oznaczeń producenta umieszczonych na gondoli.

Inne warunki, jakim powinny odpowiadać nowobudowane farmy wiatrowe to:

- ujednolicenie typu elektrowni w ramach farmy;
- ujednolicenie koloru elektrowni w ramach farmy;
- określenie maksymalnej wysokości konstrukcji w zależności od warunków krajobrazowych;
- nakaz usunięcia elektrowni wiatrowych nieczynnych dłużej niż rok.

Wśród uwarunkowań przyrodniczych **ograniczenie** dla lokalizacji elektrowni wiatrowych stanowić powinny:

- tereny podmokłe ze zbiorowiskami roślinności torfowiskowej i łąkowej na glebach torfowych i mułowo-torfowych, charakteryzujące się przy tym niekorzystnymi warunkami geotechnicznymi dla posadowienia obiektów – zwłaszcza błota nadmorskie, torfowiska pojezierne, doliny rzeczne,
- kompleksy leśne,
- cenne zbiorowiska roślinne poza lasami i bagnami, w tym zbiorowiska wydmy nadmorskich i śródlądowych, murawy kserotermiczne na zboczach Wisły, wrzosowiska,
- akweny wodne,
- miejsca ważne dla ptaków – atrakcyjne żerowiska, trasy regularnych przelotów wędrowników, trasy regularnych dołotów na żerowiska i noclegowiska.

Za **niewłaściwe** należy uznać lokalizacje siłowni na przedpolu panoram, osi widokowych i ciągów widokowych na obiekty przyrodnicze, zabytki i wartościowe zespoły zabudowy, założenia parkowe, w tym zwłaszcza dominanty krajobrazowe. Obszarem istotnego konfliktu funkcjonalnego są również tereny zabudowy (jednostki

osadnicze i pojedyncze zabudowania mieszkaniowe, użyteczności publicznej) oraz przewidziane do zabudowy tereny rozwojowe osiedli, tereny zagospodarowane na cele uzdrowiskowe i rekreacyjne.

4.6.2. Analiza stanu i możliwości wykorzystania energii wodnej.

Nie stwierdzono wykorzystywania tego typu źródeł energii odnawialnej na terenie gminy. Jednakże istnieje możliwość wykorzystania istniejących cieków wodnych do budowy małych (mikro) elektrowni wodnych, jednak taka inwestycja wymaga szczegółowej analizy warunków wodnych, prędkości przepływu, oraz analiz techniczno-ekonomicznych.

4.6.3. Analiza stopnia korzystania z energii biomasy i odpadów z drewna.

Źródłem biomasy wykorzystywanej dla celów energetycznych mogą być odpady tartaczne oraz drewno odpadowe z wyrębu i czyszczenia lasów. Perspektywnie dodatkowym źródłem biomasy mogą być uprawy energetyczne prowadzone na nieużytkach i terenach niezagospodarowanych, wilgotnych czy zalewowych. Racjonalizacja wytwarzania i użytkowania ciepła jest najprostszą i najefektywniejszą metodą ochrony środowiska w wyniku bezpośredniego ograniczenia zużycia paliwa. Korzystne predyspozycje rolnicze na terenie gminy Ustka sprzyjają produkcji biomasy.

4.6.4. Analiza możliwości wykorzystania energii słonecznej.

W Polsce istnieją dość dobre warunki do wykorzystania energii promieniowania słonecznego przy dostosowaniu typu systemów i właściwości urządzeń wykorzystujących tę energię do charakteru, struktury i rozkładu w czasie promieniowania słonecznego.

Według danych IMGW, potencjał energii słonecznej istniejącej w gminie Ustka klasyfikuje się jako III (w skali IV stopniowej). Takie natężenie promieniowania słonecznego zapewnia ekonomiczne przetwarzanie go w energię użyteczną. Potencjał ten jest wystarczający do wykorzystania na potrzeby bytowe mieszkańców, do podgrzewania ciepłej wody, choć koszty inwestycji są obecnie zbyt duże w stosunku do możliwości osób fizycznych. Ze względu na dużą zmienność sezonową i dobową potencjał ten nie zaspokoi potrzeb produkcyjnych przemysłu rolnego i rolno-spożywczego.

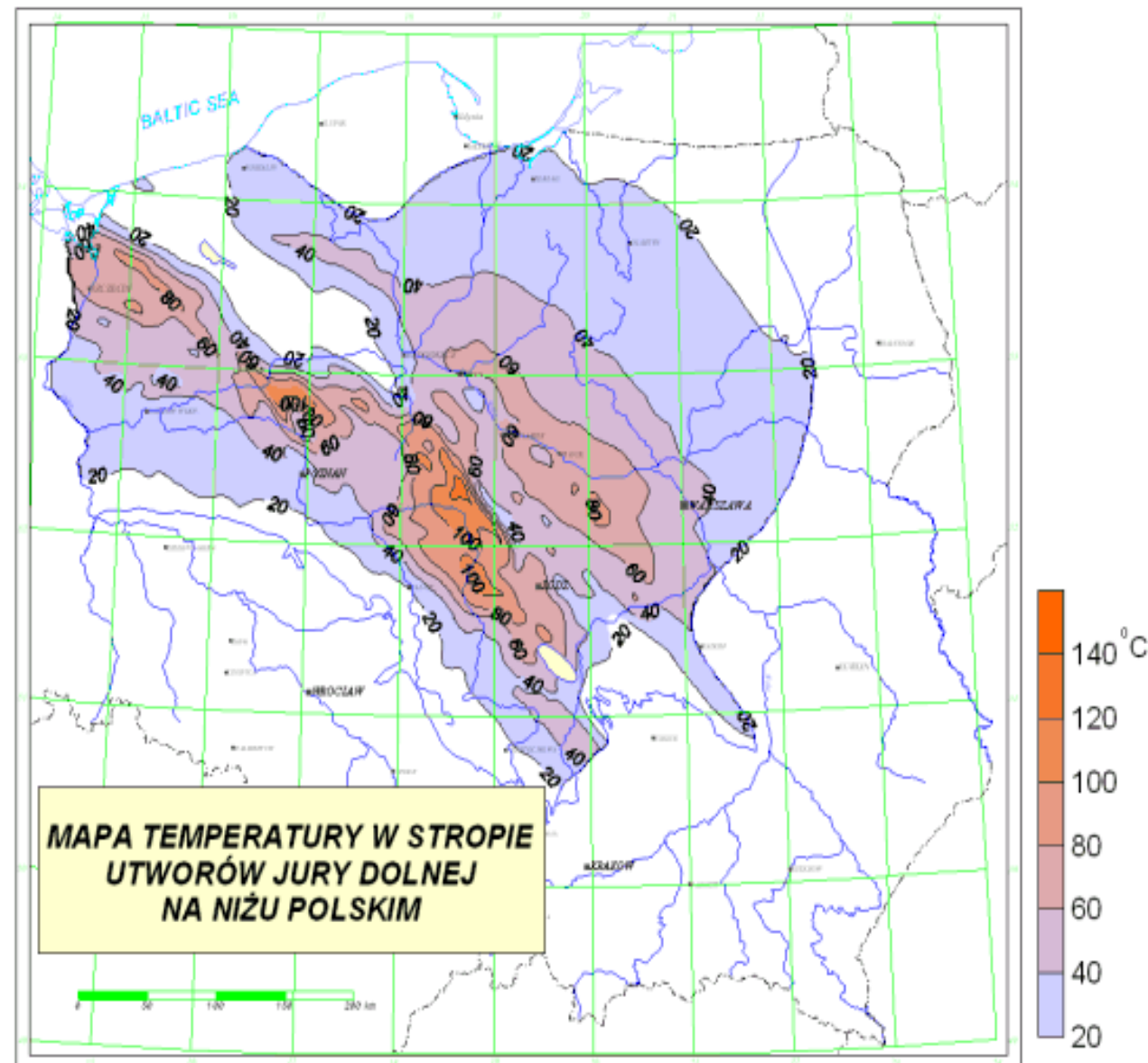
Rys. 3. Rejonizacja średniorocznych sum promieniowania słonecznego całkowitego padającego na jednostkę powierzchni poziomej w kWh/m²/rok.

Liczyby wskazują całkowite zasoby energii promieniowania słonecznego w ciągu roku dla wskazanych rejonów kraju.

4.6.5. Analiza możliwości wykorzystania energii geotermalnej.

Złożem energii geotermalnej nazywa się naturalne nagromadzenie ciepła (w skałach, wodach podziemnych, w postaci pary) na głębokościach umożliwiającą opłacalną ekonomicznie eksploatację energii cieplnej. Wydobycie ciepłej wody o określonym składzie może mieć ogromny wpływ na rozwój gospodarczy miejscowości dzięki rozwojowi lecznictwa (balneologia), turystyki i rekreacji (baseny z ciepłą wodą) i wreszcie przemysłu opartego o czystą technologię (suszarnictwo, ogrodnictwo itp.).

Na terenie naszego kraju występują naturalne baseny sedymentacyjno-strukturalne, wypełnione gorącymi wodami podziemnymi o zróżnicowanych temperaturach, których bezwzględna wartość zdeterminowana jest powierzchniowymi zmianami intensywności strumienia ciepłego ziemi. Temperatury tych wód wynoszą od kilkudziesięciu do ponad 90°C, a w skrajnych przypadkach osiągać sto kilkadziesiąt stopni – poniższy rysunek.

Rys. 4. Mapa temperatur w stropie utworów Jury Dolnej na Niżu Polskim

Mimo tego, że Gmina Ustka nie leży w najkorzystniejszej strefie to jednak trzeba uznać jako uzasadnione opracowanie studium możliwości wykorzystania wód geotermalnych. Przypuszczalnie na terenie gminy Ustka trudne będzie uzyskanie wód o najwyższych temperaturach w Polsce (ok. 80°C), lecz najprawdopodobniej gradient geotermiczny będzie wystarczająco korzystny lub co najmniej spełniać będzie warunki do wykorzystywania wód do celów balneologicznych.

4.7. Zagrożenia i zanieczyszczenia środowiska.

Występujące na terenie gminy Ustka zagrożenia środowiska naturalnego mają charakter naturalny, jak i antropogeniczny.

4.7.1. Zagrożenia naturalne

1) Cechy:

Na obszarze gminy do zagrożeń naturalnych zalicza się:

a) Zagrożenie powodzią²¹:

Powódź opadowa – jest spowodowana mniej lub bardziej intensywnymi opadami deszczu. Zagrożenie staje się bardziej realne w sytuacji jednoczesnego wystąpienia intensywnych opadów atmosferycznych i tzw. cofki ze strony Bałtyku, czyli zaistnienia warunków niemożliwości wchłonięcia przez morze nadmiaru wody.

Przyczyną powodzi opadowej na terenie Gminy Ustka mogą być lokalne, długotrwałe opady występujące najczęściej w okresie wiosenno-jesiennym. Mogą one spowodować nieprzejezdność gruntowych dróg powiatowych i gminnych, np. drogi łączącej Duninowo z Modłą, Modlinkiem i Lędowem, poważnie utrudniając dojazd do miejscowości.

Powódź sztormowa – przyczyną jest wiatr o sile przekraczającej 10 st. B, w przypadku wybrzeża Polski wiejący najczęściej z kierunków północnych. Spycha on masy wodne ku brzegowi, powodując zalewanie terenu i "wpychanie" wody w ujścia rzek. Silne wiatry wiejące z kierunków północnych, wtłaczając wodę morską do kanału portowego i rzeki Łupawy przy równoczesnych silnych opadach deszczu mogą doprowadzić do zagrożenia powodziowego w Rowach. Mogą również spowodować rozmycie wałów ochronnych nad jeziorem Modła i wywołać powódź w miejscowości Modła. Gwałtowne sztormy z kierunków północnych mogą być przyczyną systematycznego niszczenia wydm i plaży, lecz nie zagraża to bezpośrednio bezpieczeństwu ludności gminy. W sytuacji wystąpienia jednocześnie dużych opadów atmosferycznych, może zaistnieć zjawisko tzw. cofki.

Na terenie gminy Ustka zasadniczy wpływ na stany wody w rzekach, jeziorach mają wiatry wiejące z kierunku północnego i północno-zachodniego powodujące tłoczenie wód morskich do rzek i jezior, zasypywanie ujść rzek, falowanie w jeziorach; cofka podwyższonego poziomu wód morza powoduje podniesienia poziomu wody w odcinkach ujściowych rzek Słupi, Potyny, Łupawy, Orzechówki, kanału Ustka-Przewłoka. Skutkować to może podtopieniem terenów najniższej położonych.

Powódź roztopowa – gwałtowne topnienie śniegu, zasilane silnymi deszczami jednocześnie przy zamrożonej powierzchni gruntu mogą być przyczyną powstawania terenów zalewowych. Spowodowane są tajaniem pokrywy śnieżnej. Jeśli obfity śnieg leży na zamrożonym gruncie, a w okresie roztopowym nastąpi gwałtowny wzrost temperatury powietrza, pokrywa śnieżna topi się szybko i w krótkim czasie dopływa do rzek, powodując powódź. W okresie wiosennym przyczyną powodzi może być intensywne topnienie powłoki śnieżnej i blokada przepływu wody przez zatory lodowe na rzece. Mogą wystąpić zalania piwnic w domach i pomieszczeniach nie podpiwniczonych (parterowych). W Gminie Ustka tereny zalewowe powstają w okolicach miejscowości: Rowy, Dębina, Objazda, Charnowo, Niestkowo, Duninowo, Wodnica i Modła.

Groźba wystąpienia symptomów powodzi zalewowej może być spowodowana intensywnym topnieniem powłoki śnieżnej i blokady przepływu wody przez zatory lodowe na rzece. Może wystąpić na skutek spiętrzenia wody w rzece Słupi z powodu ograniczonej możliwości przepływu w korycie. Zbyt duża ilość wody z roztopów lub zatory z kry lodowej – przy niekorzystnym układzie prądów morskich z kierunków półn.-wsch. oraz półn.-zach., gdy zachodzi zjawisko tzw. cofki. Mogą wystąpić zalania piwnic w domach i pomieszczeniach nie podpiwniczonych (parterowych).

²¹

Zarządzenie Nr 2/OC/2008 Szefa Obrony Cywilnej – Wójta Gminy Ustka z dnia 15 grudnia 2008 roku w sprawie wprowadzenia do stosowania planu reagowania kryzysowego Gminy Ustka.

Zgodnie z art. 9, ust. 1, pkt. 6c) ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. „Prawo wodne” (Dz. U. z 2005 r., Nr 239, poz. 2019 z późn. zmianami) za **obszary szczególnego zagrożenia powodzią** uznaje się m. in.:

- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat,
- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat,
- obszary, między linią brzegu, a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano trasę wału przeciwpowodziowego, a także wyspy i przymuliska, o których mowa w art. 18, stanowiące działki ewidencyjne,
- pas techniczny w rozumieniu art. 36 ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej;

Na terenie gminy Ustka wyznacza się obszary szczególnego zagrożenia powodzią w dolinie Słupi i Łupawy oraz w obrębie pasa technicznego (obszary te zaznaczono na załączniku graficznym pt. „Kierunki rozwoju przestrzennego gminy Ustka” w skali 1:10000).

Dodatkowo na terenie gminy Ustka wyznacza się obszary zagrożone podtopieniami ze względu na bardzo wysoki poziom wód gruntowych, sąsiedztwo dużych zbiorników wodnych oraz możliwość wystąpienia tzw. „cofki od morza” w wyniku wiatrów sztormowych oraz długotrwałych opadów czy roztopów. Są to – **tereny zagrożone podtopieniami na równinach przymorskich** (obszary te zaznaczono na załączniku graficznym pt. „Kierunki rozwoju przestrzennego gminy Ustka”).

Dolina rzeki Łupawy i jez. Gardno – odcinek ujściowy rzeki (1,9km) od jeziora do morza, zabezpieczony jest wałem lewostronnym, wałami wzdłuż jeziora i wzdłuż cieków wpadających do jeziora. Tzw. Polder Gardna V-VI, odwadniany stacjami pomp – jest zabezpieczony przed powodzią w sposób **nie wystarczający**. Wały są najniższej klasy, **w nie najlepszym stanie technicznym** (część w niedostatecznym), urządzenia melioracyjne przystosowane są jedynie do odwodnienia użytków zielonych (obniżenie zwierciadła wody o 0,6-0,8 m), **zaniedbane konserwacyjnie, nie spełniają swojej roli**, rzędna korony wałów przyjeziernych wynosi 1,35 m (projektowana), natomiast $H_{\max}$ 1% wynosi 1,11 m n.p.m.; **Zalanie grozi** znacznej części terenów położonych w m. Rowy na polderze Gardna V-VI w wypadku np. rozszczelnienia części wału na polderze.

Zagrożenie powodziowe w ujściowym odcinku Łupawy generowane może być przez wystąpienie sztormowych wysokich stanów Bałtyku. Wartości rzędnych zwierciadła wody odpowiadające stanom o prawdopodobieństwie $p=1\%$, $p=10\%$, SSW oraz SNW wyznaczone zostały poprzez uśrednienie wartości obliczonych dla posterunków Ustka i Łeba. Jednocześnie wyznaczono stany maksymalne prawdopodobne i charakterystyczne SSW i SNW dla posterunku Gardna Wielka na Jez. Gardno. Stanowiły one dolny warunek brzegowy dla modelu hydraulicznego. Rzędne zwierciadła wody w przekrojach poprzecznych na odcinku pomiędzy Jez. Gardno a morzem wyznaczono na drodze interpolacji liniowej. Rzędne odwzorowują potencjalną sytuację wzrostu stanów wody w ujściowym odcinku Łupawy bez uwzględnienia falowania sztormowego (bez uwzględnienia przewyższenia nabiegającej fali). Zasięg obszarów szczególnego zagrożenia powodziową oraz tereny zagrożone podtopieniami na równinach przymorskich zaznaczono na załączniku graficznym nr 1.

Dolina rzeki Słupi – zagrożenia powodziowe mogą być spowodowane występowaniem wiatrów sztormowych oraz długotrwałych opadów czy roztopów; ze względu na częste występowanie wody z koryta, tereny narażone na zalewanie w m. Ustka, Wodnica, Grabno, Charnowo i tereny przyległe do kanału Ustka-Przewłoka w m. Ustka, winny być wolne od zabudowy.

Wartości rzędnych zwierciadła wody strefy A1 i A10 dla ostatniego przekroju wyznaczone zostały poprzez obliczenie maksymalnych rocznych stanów wody o prawdopodobieństwie przekroczenia $p = 1\%$ i $p = 10\%$ dla posterunku Ustka. Rzędne odwzorowują potencjalną sytuację wzrostu stanów wody w ujściu Słupii bez uwzględnienia falowania sztormowego (bez uwzględnienia przewyższenia nabiegającej fali). Zasięg obszarów szczególnego zagrożenia powodziową zaznaczono na załączniku graficznym nr 1.

Jezioro Modła – zagrożenie powodzią występuje w wypadku tzw. cofki od morza w wyniku sztormu. Istniejące obwałowania południowej części jeziora i dopływów są najniższej klasy, wykonane z materiału miejscowego na słabym podłożu. Zasięg obszarów zagrożonych podtopieniami na równinach przymorskich zaznaczono na załączniku graficznym nr 1.

Na terenie gminy Ustka urządzenia melioracji wodnych szczegółowych w **ok. 98% wymagają konserwacji gruntownej lub modernizacji**²²; zaniedbania powodują lub mogą powodować zmiany stanu wody na gruncie, wyłączenie z eksploatacji znacznych połączy gruntów, mogą być przyczyną lokalnych powodzi i podstopień; obniżają wartość gruntów dla produkcji rolnej.

Ochronie przed zalaniem rolniczych polderów Modła oraz Gardna V-VI służą obwałowania brzegów jezior i rzek oraz stacje pomp. Istniejące wały przeciwpowodziowe miały stanowić ochronę jedynie przed wodą o prawdopodobieństwie 10% (tj. raz na 10 lat). Nie spełniały warunków dla ochrony trwałej zabudowy, której w obrębie polderów jeszcze kilka lat temu nie było. Budowano je często z organicznych utworów torfowych na osiadającym podłożu torfowym, wobec czego obecnie nie stanowią wystarczającej ochrony nawet przed wodą 10-letnią. Należy liczyć się więc z narastaniem sytuacji groźących podtapianiem lub powodzią, zwłaszcza że wskutek globalnych zmian klimatycznych przewidywany jest wzrost poziomu morza. W okresie 2011-2030 średni roczny poziom morza wzdłuż całego wybrzeża według wszystkich scenariuszy emisyjnych będzie wyższy o około 5 cm, będzie powodować nasilenie erozji brzegów morskich i ich cofanie się, a powódzie odmorskie zagrażać będą nisko położonym obszarom przybrzeżnego lądu, zwłaszcza do rzędnej 2,5 m n.p.m.

b) Zagrożenie pożarami²³.

Pożary mogą obok powodzi stać się jedną z najgroźniejszych klęsk żywiołowych. Powodują one nieodwracalne straty i zniszczenia, przynosząc olbrzymie szkody materialne i ludzkie. Zagrożenie pożarowe budynków gospodarczych i mieszkalnych na terenie Gminy Ustka określa się jako przeciętne. Większe zagrożenie pożarowe dotyczy miejscowości wczasowych – Orzechowo, Dębina, Poddąbie, Rowy, na co wpływ ma wzmożony ruch ludności w miesiącach letnich oraz usytuowanie domostw i ośrodków wczasowych w terenie zalesionym. W naszych regionach występują

²² Program Ochrony Środowiska dla gminy Ustka na lata 2007-2010 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2014, Wojewódzkie Biuro Planowania Przestrzennego w Słupsku, 2008 r., pod kierunkiem: mgr inż. Krzysztof Wojcieszek;

²³ Zarządzenie Nr 2/OC/2008 Szefa Obrony Cywilnej – Wójta Gminy Ustka z dnia 15 grudnia 2008 roku w sprawie wprowadzenia do stosowania planu reagowania kryzysowego Gminy Ustka.

pożary lasów lub torfowisk. Jeżeli wcześniej nie podejmuje się odpowiednich przedsięwzięć zapobiegawczych wówczas pożary te mogą zamienić się w klęskę żywiołową. Zwarte kompleksy leśne występują w pasie nadmorskim na wschód i zachód od Ustki. Dominują w nich drzewa iglaste I i II klasy zagrożenia. Poprzez obszary leśne przebiega wiele kilometrów dróg powiatowych i gminnych. Najdłuższe odcinki tych dróg łączą miejscowości: Machowinko – Poddąbie, Wodnica – Charnowo, Wytowno – Redwanki – Machowino – Bydlino oraz Pęplino – Starkowo – Możdżanowo. Zagrożenie pożarowe lasów zwiększają jednostki wojskowe zlokalizowane na ich obszarze.

c) Silny wiatr²⁴:

W Gminie Ustka tego typu wiatry dotyczą najczęściej cały pas wybrzeża i znajdujące się tam sołectwa: Lędowo, Duninowo, Przewłoka, Rowy i Objazda. Silne wiatry mogą spowodować zerwanie elektrycznych linii trakcyjnych, napowietrznych sieci elektroenergetycznych i telekomunikacyjnych, zablokowanie ruchu oraz uszkodzenie pojazdów na szlakach komunikacyjnych, a także zniszczenia budynków, zwłaszcza o słabej konstrukcji, co powoduje zagrożenie życia mieszkańców. Inne skutki:

- zerwanie linii wysokiego napięcia i powstanie przerw w dostawach energii elektrycznej,
- powstanie wiatrołomów na drogach i zablokowanie jezdni,
- masowych uszkodzeń konstrukcji budynków,
- ofiary wśród ludzi w wyniku przygniecenia przez walące się drzewa, uszkodzone elementy konstrukcji budynków i elementy reklam,
- przerwy w kursowaniu pociągów z powodu uszkodzenia trakcji elektrycznej i zablokowania torów,
- zniszczenia zadaszeń na obiektach,
- katastrof komunikacyjnych.

d) brzeg klifowy występujący we wschodniej części gminy pomiędzy Ustką a Rowami o długości 16 km **narażony jest na silną erozję**²⁵. Niektóre jego odcinki należą do najaktywniejszych polskich brzegów klifowych, co przejawia się w ich szybkim niszczeniu i cofaniu się linii brzegowej w głąb lądu. Wskutek niszczącej działalności morza klif cofa się średnio od 0,2 do 2,5 m/rok. Najbardziej zagrożony jest brzeg w rejonie Ustka – Orzechowo oraz na zachód od kanału portowego w Rowach. Intensyfikację erozji w rejonie Orzechowa wywołało wybudowanie falochronów portowych w Ustce. W ostatnich latach obserwuje się wzmożenie zachodniej cyrkulacji atmosferycznej w rejonie Bałtyku, kształtujące tempo podnoszenia się poziomu morza oraz wielkość erozji brzegów. Powoduje ona wzrost ilości sztormów i wezbrań sztormowych. Sprzyja to odpływowi osadów z pasa plażowego (m.in. w Rowach) oraz aktywności procesów osuwiskowych brzegów klifowych na odcinku Orzechowo-Poddąbie-Dębina. Tylko niewielki fragment brzegu (km 216,0 -217,5) po wschodniej stronie kanału portowego w Rowach objęty jest Programem ochrony brzegów morskich. W ramach Programu prowadzone jest sztuczne zasilanie plaż piaskiem pochodzącym z pogłębiania toru wodnego w celu zapewnienia bezpieczeństwa obiektom zlokalizowanym na zapleczu brzegu oraz dla utrzymania plaż Słowińskiego Parku Narodowego. Zabiegi ochronne, w tym utrwalanie wydm

w pasie technicznym obejmującym brzeg morski w gminie Ustka, należą do zadań Urzędu Morskiego w Słupsku.

- e) zagrożenie erozją wodną gruntów na skarpach i stokach o dużym nachyleniu (występuje głównie w strefie zboczy dolinnych oraz w strefie stokowej wysoczyzny i w strefie pagórków morenowych);
- f) duże wysokości względne i nachylenia zboczy dolin stwarzają zagrożenie morfodynamiczne, zwłaszcza przy niewłaściwych lokalizacjach obiektów, braku roślinności i sztucznych podcięciach – jest to zagrożenie lokalne.
- g) obszary osuwania się mas ziemnych – krawędzie wysoczyzn o dużych deniwelacjach terenu. Na takie działanie narażone są tereny położone na obszarach krawędziowych nieporośniętych roślinnością i narażonych przez to na powstawanie osuwisk. Przed zainwestowaniem takich obszarów i ich okolic niezbędne jest rozpoznanie geologiczne. Obszary te zaznaczono na załączniku graficznym nr 1, jednak odniesiono się przede wszystkim do obszarów gdzie takie ruchy mas ziemnych są najbardziej realne. Nie zaznaczano zatem takich obszarów na terenach leśnych;
- h) powszechnym zagrożeniem, tak jak na obszarze całego kraju, są ekstremalne stany pogodowe, takie jak np.: bardzo silne wiatry, długotrwałe, intensywne opady deszczu lub śniegu. Zapobieganie im jest niemożliwe, a likwidacja skutków jest kwestią organizacyjną.

2) Uwarunkowania:

- a) warunkiem koniecznym dla zapewnienia odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego jest utrzymanie w dobrym stanie urządzeń melioracyjnych: oczyszczanie przepustów z nagromadzonych gałęzi, oczyszczanie rowów melioracyjnych;
- b) zagrożenie powodziowe jest istotnym warunkiem polityki przestrzennej w zakresie lokalizacji i użytkowania terenu, a także w zakresie gospodarowania w zlewni (działania zwiększające retencję wodną);
- c) na terenach zagrożenia powodziowego niezbędne jest ograniczenie nowego zainwestowania i zabudowy;
- d) na terenach zagrożenia powodziowego należy ograniczyć działalność gospodarczą głównie do funkcji rolniczej (użytki zielone), jak również rozważyć zasadność renaturyzacji terenów;
- e) procesy erozji wodnej mogą powodować realne straty w plonach i obniżać wartość użytkową gleb – przeciwdziałaniem mogą być:
 - odpowiednie zabiegi agrotechniczne;
 - charakter użytkowania gruntów rolnych;
 - wprowadzenie trwałej pokrywy roślinnej, w tym zalesień;
- f) obok erozji rzeczywistej występuje zagrożenie erozją potencjalną – dotyczy to terenów trwale pokrytych roślinnością, której usunięcie grozi rozwojem procesów erozyjnych.

4.7.2. Zagrożenia antropogeniczne

Główne zagrożenia i zanieczyszczenia środowiska odniesiono do elementów środowiska, dla których są najbardziej uciążliwe.

²⁴ Zarządzenie Nr 2/OC/2008 Szefa Obrony Cywilnej – Wójta Gminy Ustka z dnia 15 grudnia 2008 roku w sprawie wprowadzenia do stosowania planu reagowania kryzysowego Gminy Ustka.

²⁵ Program Ochrony Środowiska dla gminy Ustka na lata 2007-2010 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2014, Wojewódzkie Biuro Planowania Przestrzennego w Słupsku, 2008 r., pod kierunkiem: mgr inż. Krzysztof Wojcieszak;

a) Wody powierzchniowe.

Główne źródła zanieczyszczeń:

- zanieczyszczenia powierzchniowe z terenów rolniczych (nawozy sztuczne, obornik, gnojowica i środki ochrony roślin) – tereny rolnicze na Wytowno, Przewłoka, Grabno, Gąbino, Duninowo, Pęplino, Starkowo, Zaleskie;
- spływy powierzchniowe z obszarów zurbanizowanych – Lędowo, Charnowo, Niestkowo, Wodnica, Objazda, Bałamątek, Dębina, Rowy;
- nieuporządkowana gospodarka ściekowa jest zagrożeniem dla jakości wód śródlądowych we wsi: Modlinek, położonej w zachodniej części gminy oraz Redwanki położone we wschodniej części gminy, gdzie ścieki w przewodzie gromadzone są w zbiornikach bezodpływowych;
- komunikacja samochodowa (spływy zanieczyszczonych wód opadowych), zwłaszcza na drodze krajowej, wojewódzkiej i powiatowych;
- środki zimowego utrzymania dróg (sól);
- potencjalnie uciążliwe mogą być większe obiekty hodowlane zlokalizowane w dawnych obiektach popegeerowskich.

Oczyszczalnia ścieków w Rowach, po jej modernizacji w 2005r, unieszkodliwia ścieki do parametrów określonych w obowiązującym pozwoleniu wodno-prawnym i nie stanowi zagrożenia dla jakości wód powierzchniowych.

Ponadto na terenie gminy Przedsiębiorstwo „Mariol” S.A. Oddział w Duninowie, zajmujące się przetwórstwem ryb, eksploatuje podczyszczalnię ścieków technologicznych o przepustowości 100m³/h, gdzie w procesie podczyszczania chemicznego (koagulacja, flotacja) oczyszcza ścieki, przed wprowadzeniem do zbiorczego systemu kanalizacji sanitarnej miasta Ustki.

Zanieczyszczenia wód powierzchniowych występują w różnej postaci, mogą to być roztwory lub zawiesiny przenoszone przez wodę na znaczne odległości. Z terenów zakładów rybnych w Duninowie mogą przedostawać się stróżki odcieków zawierających odpadową tkankę rybną do kanalizacji deszczowej, a następnie do środowiska. Może także nastąpić zanieczyszczenie w postaci kłaczkowatych kolonii drobnoustrojów charakterystycznych dla zanieczyszczonych wód występujących u wylotu kanalizacji deszczowej ww. podmiotów. Podstawowym źródłem zanieczyszczeń wód są ścieki pochodzące z miejscowości i przemysłu oraz spływy powierzchniowe z terenów rolniczych i nieskanalizowanych. Ścieki są odprowadzane do wód powierzchniowych za pośrednictwem kanalizacji lub zrzucane bezpośrednio do nich. Najbardziej zagrożonym miejscem jest obszar chronionego krajobrazu – Jezioro Modła poprzez rzeczkę Pogorzeliczkę, która wpływa do jeziora - zrzut do nich ścieków komunalnych i przemysłowych, jak również – spływem powierzchniowym – nawozów mineralnych. Efektem tego jest eutrofizacja, czyli wzrost żyzności wód, spowodowany napływem nadmiernej ilości substancji organicznych. Niebezpieczny jest także dopływ pestycydów zawierających w swoim składzie metale ciężkie oraz węglowodory chlorowane. Niebezpieczeństwo ze strony pestycydów polega na ich kumulacji w organizmach oraz tym, że przez długi czas pozostają w wodzie w formie toksycznej i powodują wymarcie wielu organizmów.

b) Wody podziemne

Generalnie wody podziemne i powierzchniowe tworzą zintegrowany system. Zanieczyszczenie wód powierzchniowych będzie wpływać na jakość wód podziemnych.

W związku z tym zagrożenia dla wód podziemnych będą podobne jak dla wód powierzchniowych, jednak zanieczyszczenia mogą się dostawać do zbiorników wód podziemnych również z zakładów położonych w sąsiednich gminach.

Główne źródło zagrożenia jakości wód podziemnych rejonu nadmorskiego stanowią słone wody, występujące w podłożu oraz bliskie sąsiedztwo morza. Specyficzne warunki hydrogeologiczne kształtuje w znacznej mierze oddziaływanie morza jako podstawowej bazy drenażu wód wszystkich pięter wodonośnych oraz możliwość kontaktu w strefie brzegu morza słonych wód morskich ze słodkimi wodami piętra czwartorzędowego.

W związku z prognozowanym wzrostem poziomu morza należy liczyć się ze wzrostem oddziaływania morza na poziom i chemizm wód gruntowych (zasolenie). Istnieje również niebezpieczeństwo przenikania słonych wód piętra kredowego do warstw wyżej leżących (zjawisko ascenzji), stąd też koncentracja poboru w jednym miejscu zagraża jakości wód ze względu na możliwość pojawienia się zasolenia. Nadmierny pobór wód podziemnych w miejscowości Rowy spowodował zasolenie dolnego czwartorzędowego poziomu wodonośnego, zaś podwyższona zawartość chlorków spowodowała konieczność likwidacji ujęcia wody w Możdżanowie oraz wyłączenie z eksploatacji studni w Gąbinie.

Szczegółowy stan jakości wód powierzchniowych i podziemnych przedstawiono w pkt. 4.4.3. 1) a) i b).

c) Powietrze atmosferyczne

Zanieczyszczenie powietrza zależne jest głównie od stopnia koncentracji źródeł i wielkości emisji oraz warunków przewietrzania, a także wpływu źródeł transgranicznych.

Głównymi czynnikami zanieczyszczeń powietrza są:

- zakłady produkujące energię elektryczną i ciepłą;
- zakłady przemysłowe (różne procesy technologiczne, obróbka ryb) – Balic Fish, Mariol S. A. w Duninowie;
- pojazdy mechaniczne;
- rozproszone źródła sektora komunalno – bytowego, gospodarstwa rolne;
- obiekty przemysłowe zlokalizowane poza granicami gminy (przede wszystkim miasto i gmina Słupsk).

Większość zanieczyszczeń znajdujących się w środowisku naturalnym bądź do niego emitowanych z różnych źródeł, przenoszona jest w powietrzu, nawet w bardzo odległe miejsca. Przemieszczanie się zanieczyszczeń w powietrzu zależy od stanu fizycznego zanieczyszczeń i od ruchu mas powietrza, którymi są przenoszone.

Z obiektów **emitujących do powietrza zanieczyszczenia pochodzące ze spalania węgla** na obszarze gminy wymienić można kotłownię wojskową w Lędowie. Znaczącym i uciążliwym – szczególnie w sezonie grzewczym – źródłem zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego jest **średnia i niska emisja**, pochodząca ze spalania niskoenergetycznego węgla w gospodarstwach domowych i niewielkich kotłowniach lokalnych. Ten nośnik energii wpływający niekorzystnie na stan czystości powietrza

atmosferycznego, wykorzystywany jest do ogrzewania mieszkań przez około 80-85% gospodarstw domowych w gminie.

Na terenie gminy prowadzą działalność przetwórnice ryb, zlokalizowane w Duninowie, Wodnicy, Grabnie i Rowach oraz masarnia w Starkowie, emitujące do powietrza odory. Wyniki monitoringu substancji w powietrzu w gminie oraz mieście Ustka, a także w pobliskiej gminie Słupsk, według pomiarów prowadzonych przez WIOŚ przedstawia tabela nr 29.

Tabela 29. Wyniki monitoringu (*Roczna ocena jakości powietrza w woj. pomorskim, Raport za rok 2010, WIOŚ Gdańsk 2011*)

Rodzaj substancji	Dopuszczalny poziom substancji w powietrzu		Średni roczny poziom substancji w gminie Ustka	Średni roczny poziom substancji w m. Ustka	Średni roczny poziom substancji w gminie Słupsk
	obszar				
	zwykły	uzdrowisko			
Dwutlenek azotu	40µg/m³/rok	35µg/m³/rok	3,5 (Rowy)	11,5 (ul. Marynarki Polskiej)	10,8 (Gać)
Dwutlenek siarki	125µg/m³/24h		b. d.	b. d.	0,5 (Gać)
PM10	40µg/m³/rok		b. d.	b. d.	17,0 (Gać)
benzen	5µg/m³/rok	4µg/m³/rok	b. d.	1,9	1,3 (Gać)

Zważywszy na przedstawione powyżej czynniki zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego w gminie Ustka oraz gminach sąsiednich (pomimo braku pomiarów dla wszystkich rodzajów substancji), zakłada się iż spełnia ono wszystkie wymagane normy, nawet uwzględniając ich zaostrenie w obszarach ochrony uzdrowiskowej.

Ponadto wpływ na jakość powietrza atmosferycznego mają:

- emisja zanieczyszczeń powierzchniowych (tereny rolnicze);
- komunikacja samochodowa (źródło zanieczyszczeń atmosfery i hałasu), zwłaszcza na drodze krajowej, wojewódzkiej i powiatowych;

d) Powierzchnia ziemi i krajobraz

Do głównych czynników powodujących degradację powierzchni ziemi i krajobrazu można zaliczyć:

- techniczną zabudowę powierzchni ziemi;
- lokalne zanieczyszczenia, głównie w strefie obniżeń, a także na terenach zadrzewionych;
- odkrywkową eksploatację surowców;
- erozję uprawową gleb jako efekt niewłaściwej agrotechniki;
- wypalanie traw i ściernisk (zagrożenie biologicznej funkcji powierzchni ziemi);
- składowanie nawozów organicznych (obornik, gnojowica);
- agresywne dla krajobrazu elementy infrastruktury technicznej (linie energetyczne);

Wnioski:

Podstawową przyczyną **degradacji krajobrazu** są nadmiernie rozbudowujące się miejscowości nadmorskie. Działki budowlane są wydzielane w sposób nieorganizowany, bez zachowania zasad projektowania urbanistycznego – działki są małe, a zabudowa na nich bardzo rozległa lub zbyt wysoka, sytuowana blisko granic nieruchomości.

W ostatnich latach ze względu na duże zainteresowania nieruchomościami w sąsiedztwie wybrzeża morskiego i zwiększonym popytem na działki budowlane zwiększa się również negatywna presja na krajobraz. Przestrzeń ulega podziałom na niewielkie fragmenty, w sposób oderwany od otoczenia, zagospodarowywany bez wyraźnej koncepcji współtworzącej całość w postaci zorganizowanych, uporządkowanych osiedli mieszkaniowych o jednolitej architekturze, strukturze zabudowy i zagospodarowania terenu.

Efektem takiej zabudowy jest „chaos architektoniczny”, w sąsiedztwie dużych i bogato urządzonych „rezydencji” powstają niewielkie domki letniskowe stawiane z nietrwałych materiałów. Wydzielane drogi nie tworzą spójnego systemu komunikacyjnego, brak jest powiązań komunikacyjnych z terenami zieleni, lasami, a także brakuje ciągów pieszych i ścieżek rowerowych, zamkniętych dla ruchu kołowego. Przyczynia się to do bezpowrotnego niszczenia przestrzeni i dewastacji krajobrazu.

Równie niebezpieczne w skutkach jest osuszanie (w celu podziału i sprzedaży gruntów rolnych, w tym wilgotnych łąk. Odbywa się to bez wcześniejszego zatwierdzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Przekształcanie takich terenów, a w efekcie późniejsza zabudowa jest często niezgodna z obowiązującymi przepisami dotyczącymi zagrożenia powodziowego. W efekcie postępuje degradacja atrakcyjnego naturalnego i półnaturalnego krajobrazu. Szczególne nasilenie zjawiska ma miejsce w okolicach miejscowości Rowy i Dębina w sąsiedztwie jeziora Gardno, w mniejszym stopniu w okolicach jez. Modła.

Negatywny wpływ na walory estetyczno – widokowe krajobrazu ma również zabudowa w zagrodach, gospodarstwach rolnych oraz osiedlach mieszkaniowych, pochodząca w przeważającej większości z lat 70-tych i 80-tych dwudziestego wieku. Często są to obiekty substandardowe, prowizoryczne, przypadkowo zlokalizowane w postaci szop, składników, altan czy też innych budynków gospodarczych wznoszonych bez pozwolenia, przy użyciu nietrwałych i nieestetycznych materiałów budowlanych.

Wiele budynków zarówno jednorodzinnych jak i w zabudowie wielorodzinnej nie jest od lat remontowana, co szczególnie negatywnie wpływa na estetykę historycznej zabudowy zagrodowej. Zabudowa gospodarcza na terenie osiedli wielorodzinnych również powstawała w sposób niekontrolowany, a duża część tych obiektów nie jest użytkowana i nie spełnia żadnych funkcji gospodarczych.

Negatywny wpływ na krajobraz mają coraz liczniejsze, chaotycznie stawiane tablice i szyldy reklamowe. Przytłaczający wpływ na krajobraz wywierają też koncentracje i skrzyżowania przebiegów linii energetycznych wysokiego napięcia w zachodniej części gminy.

Przeobrażenia rzeźby terenu związane są z pozyskiwaniem kopalin, składowaniem odpadów, użytkowaniem rekreacyjnym, regulacją stosunków wodnych (kanały, rowy, wały przeciwpowodziowe), robotami niwelacyjnymi typowymi dla terenów zabudowy osiedlowej.

Przekształcenia rzeźby związane z eksploatacją surowców są na terenie gminy znikome. Obecnie prowadzona jest na skalę lokalną eksploatacja kruszywa ze złoża w Objeździe oraz w Machowinie.

Istotnie przekształcona jest rzeźba terenu w obrębie ujściowego odcinka rzeki Łupawy. Rzekę skanalizowano obudowując betonowymi nabrzeżami od m. Rowy do ujścia do morza. Powoduje to zmiany ruchu rumowiska wzdłuż wybrzeża morskiego.

Degradacja powierzchniowej warstwy gleb sprzyjająca uaktywnieniu procesów erozyjnych wiąże się z intensywną penetracją turystyczną. Jej skutki w postaci zniszczonych wydm wzdłuż przejść na plażę, „dzikich” ścieżek, wydepczyk są

szczególnie widoczne w pasie nadmorskiej mierzei oraz w rejonach miejsc postoju samochodów i w otoczeniu ośrodków rekreacyjnych.

Naturalne przekształcenia rzeźby związane z rosnącą aktywnością morza (sztormy, wzrost poziomu wód morskich) postępują w obrębie klifowego wybrzeża na wschód od Ustki. Aktywne procesy osuwiskowe powodują stopniowe cofanie się brzegu szczególnie w rejonie Poddąbia, Dębiny, a także Orzechowa.

e) Gleby²⁶

Zmiany w obrębie litosfery zachodzą głównie na skutek czynników związanych z urbanizacją, eksploatacją kopalni, rekreacją i składowaniem odpadów.

Na skutek rozwoju rekreacji najbardziej zagrożone są wydmy nadmorskie. Silnie degradowanymi elementami środowiska są tam: narażona na wydeptywanie szata roślinna i zagrożona zmianą właściwości fizycznych gleba. Niszczenie roślinności wydymowej powoduje nasilenie niekorzystnych procesów erozji wietrznej. Przekształcenie fizycznych właściwości gleb powoduje zmniejszenie infiltracji wód opadowych, rozwijają się procesy splukiwania zapoczątkowujące procesy erozyjne.

W 2003 roku zrehabilitowano tereny nieczynnych składowisk odpadów we wsiach: Charnowo, Starkowo, Duninowo i Objazda o łącznej powierzchni 2,26 ha. Przeprowadzone prace rekultywacyjne polegały na przykryciu odpadów warstwą ziemi. Na przeobrażenia gleb znaczący wpływ wywiera także gospodarka rolna. Dominujący płaskorówninny i niskofalisty typ rzeźby terenu w areale użytków rolnych gminy oraz stosunkowo niska zawartość frakcji pyłowych w glebie sprawiają, że nie występuje tu większe zagrożenie erozją wodną (intensywną i silną). W wyniku rolniczego użytkowania terenów nastąpiło zintensyfikowanie procesów erozyjnych najczęściej w obrębie zboczy dolinnych.

Z gospodarką rolną związana jest również degradacja gleb w wyniku nieracjonalnie przeprowadzonych melioracji prowadzących do nadmiernego osuszania terenów rolniczych oraz przekształceń fizyko-chemicznych gleb, m.in. związanych ze stosowaniem nawozów sztucznych i środków ochrony roślin. Trwała i intensywna chemizacja prowadzi dodatkowo do zachwiania równowagi biologicznej w glebie. Do niekorzystnych przeobrażeń dochodzi również wskutek ograniczenia w zmianowaniu udziału roślin okopowych i pastewnych na rzecz wieloletnich monokultur zbożowych. Działania te prowadzą do zmęczenia gleby i załamania równowagi biologicznej w warstwie próchnicznej oraz do wyczerpywania z niej substancji organicznej. Wymienione wyżej procesy mogą mieć miejsce przede wszystkim w obrębie wielkoobszarowych gospodarstw wysokotowarowych, przede wszystkim w zachodniej części gminy. Do niekorzystnych zmian w obrębie gleb torfowych dochodzi na skutek zaorywania torfowych łąk trwałych i przeznaczania je pod uprawy polowe. Prowadzi to do mineralizacji torfu, a następnie do jego rozpylania i wywiewania w trakcie erozji wietrznej, przyczyniając się do całkowitej degradacji - szczególnie płytszych gleb torfowych w strefie przymorskiej.

W obrębie części nie użytkowanych łąk i pastwisk, na skutek zaprzestania ich użytkowania oraz zaniedbań w stanie urządzenia melioracji szczegółowych, uwidoczniają się procesy wtórnego zabagniania gleb, co z punktu uwarunkowań przyrodniczo-środowiskowych jest zjawiskiem pozytywnym.

W ostatnich latach, dzięki uruchomieniu Programu rolno-środowiskowego następuje poprawa w sposobie użytkowania części przestrzeni rolniczej. Z każdym rokiem rośnie

udział rolników realizujących w swoich gospodarstwach Program rolno-środowiskowy, który korzystnie oddziałuje na stan i funkcjonowanie przestrzeni rolniczej.

Realizowane są przede wszystkim pakiety:

- Ochrona gleb i wód – polegający na stosowaniu wsiewek międzyplonowych i poplonów ozimych, stanowiącym działaniem przeciwoerozyjne, ograniczające spływy powierzchniowe miogenów z pól do wód oraz przyczyniające się do wzrostu zawartości materii organicznej w glebie.
- Ekstensywne trwałe użytki zielone – polegający na przywracaniu walorów lub utrzymaniu stanu cennych przyrodniczo siedlisk łąkowych i pastwiskowych w celu ich ochrony przed degradacją.

Wyniki badań stopnia zakwaszenia gleb gminy wykonane w 2007 r. dla 20 gospodarstw na 958 ha gruntów ornych (341 prób gleby), wskazują, że 63% przebadanych gleb znajdowało się w grupie bardzo kwaśnych i kwaśnych, a potrzeby w zakresie koniecznego i potrzebnego wapnowania wykazywało 52% gleb (średnio dla powiatu odpowiednio: 69% i 50%) - wg analiz Stacji Chemiczno-Rolniczej w Koszalinie. Wartości te – jakkolwiek nadal są bardzo wysokie - wskazują na znaczącą poprawę w zakresie zakwaszenia gleb uprawnych i potrzeb ich wapnowania. Większość rolników nie korzysta z możliwości przebadania swych gleb pod kątem ich podstawowych właściwości agrochemicznych. Spodziewany jest wzrost liczby tych badań, gdyż regulacja odczynu gleb oraz sporządzenie planu nawożenia wchodzi w zakres obowiązków rolników podejmujących programy rolno-środowiskowe.

Pomimo widocznej poprawy, gleby gminy Ustka nadal należą do gleb o najwyższym zagrożeniu degradacją - z uwagi na utrzymujący się jeden z największych w powiecie udział gleb o odczynie poniżej 4,5 pH, tj. bardzo kwaśnych (30% - 4 miejsce od końca, średnio w powiecie 20%). Na tak wysoki stopień zakwaszenia gleb składają się zarówno naturalne właściwości skały macierzystej i postępujące procesy rozkładu substancji organicznej, jak również czynniki antropogeniczne – kwaśne deszcze i niedostateczne wapnowanie. Według analiz największy odsetek gleb zagrożonych występuje w rejonie miejscowości: Starkowo, Wodnica, Gołęcino - Możdżanowo i Modła.

e) Szata roślinna²⁷

Degradacja szaty roślinnej najwyraźniej występuje na obszarach leśnych, gdzie przejawia się monotypizacją, polegającą na tworzeniu znacznych powierzchni monokultur gatunków drzew iglastych bez zróżnicowania typów siedlisk (częste na gruntach porolnych). Inną formą jest pinetyzacja, związana z wprowadzaniem gatunków drzew iglastych na siedliska lasów liściastych. Powoduje to obniżanie potencjału żyznych siedlisk i zmniejszanie bioróżnorodności obszarów leśnych. Dość częstą formą jest juwenalizacja, szczególnie długowiecznych lasów bukowych i dębowych, jako skutek eksploatacji ich drzewostanów w wieku określonym tylko zasadami gospodarki leśnej. Przejawem tej formy jest brak starodrzewów, natomiast rozpowszechnione są młodociane i regeneracyjne fazy rozwoju zbiorowisk leśnych.

Zmianom ulega też nadal roślinność charakterystycznych dla północnej części terenu gminy, rozległych obszarów różnego typu torfowisk. Degradujący wpływ wywierają min. zabiegi odwadniające, regulacja rzek i wycinanie zakrzaczeń nad rowami, podsiewanie obcymi gatunkami roślin, żywiołowe wydzielanie działek „budowlanych” i związane z tym podnoszenie poziomu terenu przez nasypywanie gruntów mineralnych i gruzu.

²⁶ Program Ochrony Środowiska dla gminy Ustka na lata 2007-2010 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2014, Wojewódzkie Biuro Planowania Przestrzennego w Słupsku, 2008 r., pod kierunkiem: mgr inż. Krzysztof Wojcieszak;

²⁷ Program Ochrony Środowiska dla gminy Ustka na lata 2007-2010 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2014, Wojewódzkie Biuro Planowania Przestrzennego w Słupsku, 2008 r., pod kierunkiem: mgr inż. Krzysztof Wojcieszak;

Na obszarach torfowisk wysokich wskutek odwadniania następuje ograniczenie procesów torfotwórczych lub ich zanik i związane z tym murszenie torfów. Skutkiem jest zanik najcenniejszych zbiorowisk roślinnych. Zanika rzadka roślinność związana ze źródłiskami, wysiękami w obrębie zboczy wciętych dolin rzecznych, z oczkami śródpolnymi. Główną przyczyną jest obniżanie się poziomu wód gruntowych (melioracje), likwidacja „oczek” i zbyt mała powierzchnia kompleksów leśnych.

Stanowiska chronionych gatunków roślin występujące poza ustanowionymi formami ochrony przyrody są zagrożone przede wszystkim masową, niekontrolowaną penetracją turystyczną, oraz odwadnianiem gruntów użytkowanych rolniczo. Znaczący wpływ ma również masowe pozyskiwanie runa leśnego (jadalne gatunki grzybów, jagody). Do gatunków zagrożonych, przede wszystkim herbicydami, należą również rzadko spotykane gatunki zbiorowisk synantropijnych, związane z uprawami zbożowymi i okopowymi.

Negatywny wpływ na zachowanie wrażliwych siedlisk w pasie nadmorskim ma też niszcząca działalność morza na erodowanym brzegu klifowym.

Groźne dla środowiska jest **wypalanie roślinności** na terenach łąk, pastwisk, nieużytków, rowów, pasów przydrożnych itp. Wpływa na sukcesywne zmniejszanie się bioróżnorodności na danym obszarze, powodując bezpośrednio i pośrednio straty w faunie oraz florze danego obszaru, zarówno naziemnej, jak i podziemnej. Pożar narusza również strukturę próchnicznej warstwy gleby, niszcząc organizmy glebowe (bakterie, grzyby, dżdżownice) decydujące o jej żyzności. Oprócz bezpośredniego działania, pożar zaburza także istniejące łańcuchy pokarmowe, np. spadek liczebności populacji różnych grup bezkręgowców, przyczynia się do zmniejszania liczby żywiących się nimi kręgowców. Stwarza też zagrożenie sąsiednich obszarów i dalszego wzrostu strat.

f) Fauna²⁸

Nadal obserwuje się niekorzystne tendencje w liczebności populacji lęgowych niektórych gatunków ptaków, następujący w wyniku zmian w użytkowaniu ziemi i zaniechania wypasu na terenach wilgotnych łąk dominujących w północno-zachodniej i północno-wschodniej części terenu. Ptakom wodnym zimującym w okolicach Orzechowa, Dębiny i Poddąbia, może zagrażać skażenie wód przybrzeżnej strefy Bałtyku produktami ropopochodnymi, które wpłynęło już w przeszłości na zmniejszenie populacji różnych gatunków. Obserwowane są tendencje spadkowe liczebności populacji wszystkich gatunków płazów z uwagi na zanik drobnych, czystych zbiorników wodnych, potrzebnych tym zwierzętom do bytowania i rozrodu. Do innych przyczyn należy również chemiczne zanieczyszczenie środowiska (herbicydy i pestycydy) oraz zaśmiecanie trującymi substancjami (dzikie wysypiska).

W wyniku oddziaływań antropogenicznych, takich jak: gospodarka łowiecka i hodowla oraz nadmierna penetracja kompleksów leśnych, zmianom ulega skład gatunkowy fauny leśnej ssaków. Maleje liczba zajęcy, wzrasta natomiast lisów, saren i dzików. Utrudnione są wędrówki i migracje gatunków zwierząt, np. ssaków kopytnych (jelenie, sarny), płazów i gadów w wyniku rozdrobnienia kompleksów leśnych, istnienie sieci głównych tras komunikacyjnych, a w odniesieniu do ptaków, z powodu sieci linii elektroenergetycznych. Potencjalnym zagrożeniem jest też realizacja elektrowni wiatrowych.

Procesy migracyjne wielu gatunków zwierząt zaburza również wycinanie kęp i pasów zadrzewień wzdłuż cieków oraz rozbudowanej sieci rowów melioracyjnych.

Ponadto do zagrożeń antropogenicznych należy również zaliczyć:

a) Hałas²⁹

Hałas, nieodłącznie związany z działalnością człowieka, jest przyczyną degradacji środowiska przyrodniczego. Skutkuje ona obniżeniem poziomu życia. Na obszarze gminy Ustka źródłami hałasu „zorganizowanego” są głównie środki transportu i komunikacji drogowej, poruszające się po drodze krajowej oraz wojewódzkiej. Jest on jednak bardzo uciążliwy. Według badań prowadzonych przez Państwowy Instytut Higieny, negatywne subiektywne wrażenia odbiorców powoduje już średnie (powyżej 52 dB) natężenie hałasu komunikacyjnego.

Na obszarze gminy Ustka nie są prowadzone badania hałasu drogowego na drodze krajowej oraz wojewódzkiej, ani też najbardziej obciążonej ruchem sezonowym drodze powiatowej Ustka – Objazda – Rowy.

Badania hałasu komunikacyjnego prowadzone były przez WIOŚ jedynie w mieście Ustka (ul. Słupska) w latach 2003-2005. Wykazały one równoważny poziom dźwięku $L_{eq} = 61,0$ dB(A), co w subiektywnej ocenie skali uciążliwości stosowanej przez WIOŚ oznacza średnią uciążliwość hałasu komunikacyjnego.

O narastaniu uciążliwości hałasu komunikacyjnego świadczy natężenie ruchu na drodze krajowej nr 21 (Miastko – Ustka), które w roku 2005 wynosiło 9 241poj/dobę (wobec 5 860 w 1995 r.).

Nastąpił wzrost ruchu o 12% w stosunku do roku 2000 i o 36% w stosunku do 1995 r. Na drodze nr 203 (Ustka - Darłowo) natężenie ruchu w 2005 roku wynosiło 1863 pojazdów /dobę i nieznacznie spadło w stosunku do roku 2000 (2400poj/dobę).

Na terenie gminy Ustka nie były w ostatnim czasie dokonywane pomiary uciążliwości akustycznej od działalności gospodarczej.

Okresową uciążliwość hałasową dla mieszkańców zachodniej części gminy, stwarzają odgłosy ćwiczeń wojskowych dochodzące z poligonu w Wicku Morskim (w tym również poligon w Lędowie). Nie są prowadzone badania równoważnego natężenia dźwięku, jednak na podstawie opinii mieszkańców można zakwalifikować je jako uciążliwe. Pochodzą one zarówno od strzałów artyleryjskich, jak też odbywających się lotów samolotów wojskowych w ramach ćwiczeń poligonowych (również z udziałem ciężkich samolotów NATO).

Tabela 30. Dopuszczalne poziomy hałas w środowisku wg Rozporządzenia MŚ z dnia 14.06.2007 (Dz. U. Nr 120, poz.826):

²⁸ Program Ochrony Środowiska dla gminy Ustka na lata 2007-2010 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2014, Wojewódzkie Biuro Planowania Przestrzennego w Słupsku, 2008 r., pod kierunkiem: mgr inż. Krzysztof Wojcieszek;

²⁹ Program Ochrony Środowiska dla gminy Ustka na lata 2007-2010 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2014, Wojewódzkie Biuro Planowania Przestrzennego w Słupsku, 2008 r., pod kierunkiem: mgr inż. Krzysztof Wojcieszek;

Rodzaj terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w dB			
	Drogi lub linie kolejowe		Pozostałe obiekty i źródła hałasu	
	średni roczny	średni nocny	średni roczny	średni nocny
Strefa uzdrowskowa „A”, Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej Tereny zabudowy związane z poby- tem dzieci i młodzieży Tereny domów opieki społecznej	55	50	50	40
Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbioro- wego Tereny zabudowy zagrodowej T. rekreacyjno-wypoczynkowe Tereny mieszkaniowo-usługowe	60	50	55	45

b) Zagrożenie środowiska poważnymi awariami

Na terenie gminy Ustka do poważnych awarii może dojść na skutek awarii urządzeń technicznych w zakładach przemysłowych, podczas transportu materiałów niebezpiecznych w wyniku kolizji drogowej, a także rozszczelnienia autocystern.

Obowiązki związane z awariami przemysłowymi spoczywają głównie na prowadzącym zakład o dużym lub zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii oraz na organach Państwowej Straży Pożarnej, a także Wojewodzie. Szczegółowy opis obowiązków podaje ustawa Prawo ochrony środowiska. WIOŚ realizuje zadania z zakresu zapobiegania występowania awarii przemysłowych poprzez:

- kontrolę podmiotów gospodarczych o dużym i zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii
- badanie przyczyn wystąpienia awarii oraz sposobów likwidacji skutków awarii
- prowadzenie szkoleń i instruktażu.

Zagrożenie to wiąże się z przedostaniem się do środowiska znacznych ilości substancji niebezpiecznych (toksycznych). Jest to zagrożenie potencjalne.

W gminie Ustka nie ma zakładów stosujących takie substancje w dużych ilościach. Potencjalnie mogą się pojawiać zagrożenia związane z dystrybucją paliw oraz przewozem ładunków ropopochodnych i toksycznych środków chemicznych (transport drogą krajową oraz wojewódzką). Wymagana jest w tym zakresie współpraca gminy z odpowiednimi jednostkami służb ratowniczych.

W przypadku wystąpienia skażenia środowiska podczas transportu materiałów niebezpiecznych, gdy trudno jest ustalić sprawcę zdarzenia - obowiązki usunięcia zagrożenia spoczywają na Staroście. Stąd istotne znaczenie miałyby wyznaczenie miejsca tymczasowego magazynowania odpadów powstałych w czasie usuwania skutków zdarzenia. Decyzja, co do miejsca powinna być podjęta na poziomie województwa w porozumieniu z właściwymi samorządami terytorialnymi. Z punktu widzenia narażenia mieszkańców na skutki ewentualnych skażeń środowiska podczas transportu materiałów niebezpiecznych, ważne jest opracowanie programu informowania społeczeństwa o wystąpieniu awarii i sposobu zachowań w takiej sytuacji.

W zakresie możliwości minimalizacji skutków zagrożeń obowiązuje **Plan Zarządzania Kryzysowego Gminy Ustka** oraz działający **system ostrzegania i alarmowania o zagrożeniach (SWA i SWO)**.

c) Oddziaływanie pól elektromagnetycznych

Przez obszar gminy przebiegają następujące linie elektroenergetyczne o napięciu znamionowym 110kV i wyższym.

Tabela 31. Wykaz linii elektroenergetycznych (110 kV i powyżej)

Lp.	Przebieg linii w gminie	Napięcie [kV]	Długość linii [km]
1	Ustka – Wodnica- Charnowo – Wierzbiczin (napowietrzna)	110kV	6,0
2	Ustka – Duninowo – Starkowo – Możdżanowo – Darłowo (napowietrzna)	110kV	11,5
3	Szwecja - Modlinek – Modła – Duninowo – Peplino - Wierzbiczin (kabel prądu stałego)	450kV	12,5

W granicach gminy wzniesiono stacje bazowe telefonii komórkowej – punktowe emitery promieniowania elektromagnetycznego (4 stacje w Rowach oraz maszty telekomunikacyjne w Poddąbiu oraz w Machowinie).

Promieniowanie stacji telefonii komórkowej emitowane jest na dużych wysokościach (z reguły wieże z antenami mają wysokość ok. 40 - 60 m) i nie stanowi zagrożenia dla zdrowia ludzi.

2) Wnioski

- Zrzuty nieoczyszczonych ścieków do rowów, stawów oraz bezpośrednio do ziemi stanowią szczególne zagrożenie dla wód gruntowych zarówno pod względem bakteriologicznym jak i chemicznym;
- Wysoki stopień zanieczyszczenia wód powierzchniowych związkami biogennymi jest przyczyną szybkiego ich zarastania (dotyczy to w szczególności wód stojących lub o niewielkim przepływie);
- Podwyższone zanieczyszczenie powietrza w obrębie zabudowy zwartej w okresie sezonu grzewczego wskazuje na zasadność ekologizacji systemów grzewczych;
- Przy lokalizacji zabudowy mieszkaniowej należy uwzględnić uciążliwości związane z zanieczyszczeniem powietrza emisją spalin samochodowych oraz podwyższony hałas komunikacyjny występujący głównie wzdłuż drogi krajowej oraz wojewódzkiej, a także wzdłuż dróg powiatowych w sezonie letnim (wakacyjnym);
- Na terenie gminy zlokalizowano miejsca o wyraźnie widocznym stanie nieładu, obniżającym walory estetyczne i krajobrazowe, będącym wynikiem antropogenicznych zanieczyszczeń środowiska;

4.8. Wytyczne do zagospodarowania terenu.

Dla potrzeb gospodarki przestrzennej obszar gminy Ustka podzielono na 5 stref przyrodniczych, w czym jedna strefa dzieli się na 2 podstrefy.

4.8.1. Struktura przyrodniczo- funkcjonalna

1) Strefa A – Dna Dolinne

Podstrefa A₁ – Doliny rzeczne i rynny polodowcowe

Doliny rzeczne i rynny polodowcowe tworzą na obszarze gminy złożony układ. Obszar ten obejmuje najniższą położoną centralną część gminy, gdzie dominującą formą przyrodniczą jest Dolina rzeki Słupi. Od strony wschodniej łączy się z nią dolina dopływu Słupi – Gnilnej. Z kolei w zachodniej części gminy zlokalizowano płytko wciętą, ale szeroką dolinę Potyni.

Dolina Słupi rozcina wysoczyznę morenową oraz mierzeję nadmorską, jej podstawowe poziomy morfologiczne odpowiadają terasie zalewowej oraz nadzalewowej. Terasa zalewowa zbudowana jest z piasków i żwirów akumulacji rzecznej oraz namulów organogenicznych. Terasa nadzalewowa jest zbudowana z piasków akumulacji rzecznej. W północnej części, na terenie miasta Ustka dno doliny przechodzi w deltę wsteczną Słupi.

W obrębie tej strefy znajdują się miejscowości: Wodnica oraz Charnowo (wschodnia część) położone nad rzeką Słupią, natomiast rzeka Gnilna przepływa na terenie gminy przez wieś Machowino. W dolinie Potyni zlokalizowano miejscowości Lędowo, Modła, Starkowo oraz fragment Możdżanowo, z kolei przez wieś Bałamątek przepływa ciek Bagienica.

Cechy i wskazania:

- obszar objęty prawnymi formami ochrony przyrody:
 - z terenem gminy (na terenie miasta Ustka) graniczy rezerwat przyrody „Buczyna nad Słupią”;
 - tereny leśne w obrębie doliny Słupi i doliny Gnilnej należą do lasów wodochronnych;
 - pomniki przyrody (lokalizacja zgodnie z załącznikiem graficznym nr 1);
 - część obszaru (obręb Wodnica, miejscowości Lędowo i Modła) znajduje się w granicach strefy C ochrony uzdrowskiej wyznaczonej na mocy Statutu Uzdrowska Ustka;
- projektowane formy ochrony przyrody:
 - w dotychczas obowiązującym Studium gminy Ustka zaproponowano utworzenie Obszaru Chronionego Krajobrazu: „Doliny Dolnej Słupi”;
 - objęcie systemem Specjalnych obszarów ochrony siedlisk Natura 2000 (zgodnie z Dyrektywą Siedliskową UE) obszaru „Dolina Słupi” (kod PLH220052) - zgłoszony do KE przez organizacje ekologiczne z tzw. Shadow List;
- położenie w obrębie korytarza ekologicznego o randze ponadregionalnej: „pojezierny – północny”;
- tereny głównie użytków zielonych średnich i słabych na glebach organicznych i madach – ekosystemy łąkowo - pastwiskowe;
- występuje tu duże zagrożenie powodziowe od rzeki Słupi – na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią wprowadza się zakaz zabudowy;
- zwraca się również uwagę na to, iż cały ten teren jest położony w obrębie dolin rzecznych, co skutkuje dużym zagrożeniem podczas zwiększonej ilości opadów atmosferycznych, powyżej średniej sumy opadów na tym terenie;
- teren ze względu na osadnictwo posiada złe warunki klimatu miejscowego (duża wilgotność powietrza, częste występowanie mgieł i inwersji termicznych) oraz płytkie zaleganie wód gruntowych;
- miejscowości Wodnica, Charnowo, Modła oraz Machowino są wyposażone w systemy kanalizacyjne odprowadzające ścieki do gminnej oczyszczalni ścieków w mieście Ustka;
- niewielki wschodni fragment doliny rzeki Gnilnej jest położony na terenie **GZWP 106**;
- w tej strefie ważnym elementem jest bezwzględne zachowanie i podtrzymanie trwałości powiązań ekologicznych.

Podstrefa A₂ – Równiny akumulacji torfowiskowej

Tego typu obszary zlokalizowano przede wszystkim na północno-wschodnim oraz północno-zachodnim skraju gminy. W pierwszym przypadku obszary te obejmują dużą część miejscowości Rowy, obrzeża miejscowości Objazda i Dębina oraz fragment m. Osieki i kolonia Osieki. Z kolei w części pn.-zach. są to tereny położone na zachód od m. Modła i Modlinek oraz na północ od m. Zaleskie.

Teren równiny położony w pn.-wschodniej części gminy to obszar torfów wypełniających lob moreny gardzieńskiej, położone na południowy-zachód od brzegów jeziora i dochodzący do obrzeży miejscowości Dębina, Objazda i Gąbino. Teren jest położony na wysokości 1-2 m n. p. m. W podłożu występują torfy anulacji jeziornej o miąższości kilku metrów. Znajdują się tu poldery „Gardna V-VI”, z których nadmiar wody jest przepompowywany do jeziora.

Drugi obszar to rozległa równina akumulacji torfowiskowej położona na zachód od Duninowa. W jej obrębie obieg wody jest regulowany przez poldery („Modła I-III”). Woda jest przepompowywana do jez. Modła i do koryta stanowiącego odpływ z jeziora do morza (Potynia) przez Modelskie Wydmy.

Cechy i wskazania:

- obszar objęty prawnymi formami ochrony przyrody:
 - Słowiński Park Narodowy oraz jego otulina;
 - Rezerwat „Jezioro Modła”,
 - Rezerwat „Zaleskie Bagna”,
 - Obszar Chronionego Krajobrazu: „Pas pobraża na zachód od Ustki”,
 - użytki ekologiczne;
 - część obszaru (obręb Lędowo) znajduje się w granicach strefy C ochrony uzdrowskiej wyznaczonej na mocy Statutu Uzdrowska Ustka;
 - Specjalne obszary ochrony siedlisk Natura 2000 (zgodnie z Dyrektywą Siedliskową UE):
 - „Ostoja Słowińska” (kod PLH220023),
 - „Przymorskie Błota” (PLH220024) obejmujące rezerваты Modła i Zaleskie Bagna z otoczeniem,
- projektowane formy ochrony przyrody:
 - w dotychczas obowiązującym Studium gminy Ustka zaproponowano utworzenie „Słowińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu”, a także zwiększenie powierzchni istniejącego OCHK „Pas Pobraża na zachód od Ustki”;
- położenie w obrębie korytarza ekologicznego o randze ponadregionalnej: „przymorski - południowobałtycki”;
- tereny głównie użytków zielonych średnich i słabych na glebach organicznych i madach – ekosystemy łąkowo - pastwiskowe;
- występuje tu duże zagrożenie powodziowe z racji usytuowania na nisko położonych równinach przymorskich – na obszarach zagrożonych podtopieniami wprowadza się zakaz zabudowy;
- teren ze względu na osadnictwo posiada złe warunki klimatu miejscowego (duża wilgotność powietrza, częste występowanie mgieł i inwersji termicznych) oraz płytkie zaleganie wód gruntowych;
- miejscowości Rowy, Dębina i Objazda są wyposażone w systemy kanalizacyjne odprowadzające ścieki do gminnej oczyszczalni ścieków w Rowach.

2) Strefa B – Wysoczyzny moreny czołowej

Zgrupowania moren czołowych występują we wschodniej i południowo-zachodniej części gminy. W części wschodniej jest to łukowaty ciąg morenowy lobu lodowcowego – tzw. morena gardzieńska – na terenie gminy osiąga ona wysokość do 53 m n. p. m., (Gąbińska Góra), średnio ok. 30 – 40 m n. p. m. i jest zakończona na północy aktywnym klifem morenowym (na północ od m. Dębina).

Wzniesienia czołowomorenowe w południowo-zachodniej części gminy, w okolicy wsi Możdżanowo i Zaleskie, osiągają nieco ponad 50 m n. p. m. Wysokości względne moren wynoszą do ok. 20 m, miejscami nachylenia ich stoków są bardzo duże. W podłożu występują piaski i gliny polodowcowe. Przeważa spływowo ewapotranspiracyjny typ lokalnego obiegu wody.

Strefa obejmuje miejscowości Możdżanowo i Zaleskie oraz Dębina, fragment Objazdy oraz Dominek.

Cechy i wskazania:

- obszar w niewielkiej części objęty prawnymi formami ochrony przyrody:
 - północna część łukowatego ciągu morenowego lobu lodowcowego – tzw. moreny gardzieńskiej znajduje się w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu: „Pas pobrzeża na wschód od Ustki”,
 - pomniki przyrody w miejscowości Zaleskie oraz użytek ekologiczny zlokalizowany na północny-zachód od miejscowości Zaleskie;
 - stanowisko dokumentacyjne „Bursztyny Możdżanowo”, obiekt o powierzchni 0,34 ha stanowi pozostałość po XVIII - wiecznej kopalni bursztynu.
- we wschodniej części strefy teren w większości pokryty lasami;
- położenie terenów leśnych pomiędzy Poddąbiem a Objazdą w obrębie korytarza ekologicznego o randze ponadregionalnej: „przymorski - południowobałtycki”;
- część zachodnią strefy stanowią otwarte tereny rolne o bardzo dobrym i umiarkowanym potencjale agroekologicznym;
- wskazane jest pozostawienie gleb III i IV klasy w użytkowaniu rolniczym, natomiast V i VI klasy można przeznaczać na rozwój zabudowy (dopuszcza się również przeznaczenie pod zabudowę gleb klas wyższych niż V i VI, jeśli zostały one uwzględnione w obowiązujących lub będących w trakcie opracowania MPZP na dzień uchwalenia niniejszego Studium);
- urozmaicona rzeźba terenu, miejscami porożcinana dolinami erozyjnymi (Możdżanowo);
- lokalna możliwość występowania erozji wodnej liniowej i powierzchniowej oraz rozwój erozji uprawowej – wskazane stosowanie odpowiedniej agrotechniki względnie wprowadzenie roślinności trwałej lub zalesianie;
- przy większych deniwelacjach terenu występuje tutaj również zagrożenie osuwaniem się mas ziemnych;
- występowanie ciekawych wewnątrz krajobrazowych oraz bardzo duży potencjał widokowy wieloplanowy na obrzeżach miejscowości Możdżanowo i Zaleskie;
- miejscowości Zaleskie oraz Możdżanowo są wyposażone w system kanalizacyjny odprowadzający ścieki do gminnej oczyszczalni ścieków w mieście Ustka. Miejscowości Dębina i Objazda są wyposażone w systemy kanalizacyjne odprowadzające ścieki do gminnej oczyszczalni ścieków w Rowach;
- możliwość wykorzystania dla turystyki kwalifikowanej - trasy piesze oraz rowerowe.

3) Strefa C – „Wydmy nadmorskie” – pas techniczny oraz fragment pasa ochronnego brzegu morskiego

Wydmy nadmorskie tworzą na terenie gminy pas, przebiegający równolegle do linii brzegowej morza, o szerokości od 250 do 650 m. Plaża o szerokości ok. 40 m w części wschodniej strefy C jest ograniczona klifem wykształconym przez podcięcie wydmy, a w części zachodniej wałem wydmy, za którym rozciąga się strefa wydmy o nieregularnych kształtach i formach parabolicznych. Wał wydmy o szerokości 100 – 150 m i wysokości 3 – 6 m n. p. m. jest porośnięty pionierską roślinnością wydmy. Starsze wydmy są porośnięte nadmorskim borem sosnowym. Wysokość wydmy wynosi do 18 – 20 m n. p. m., a deniwelacje dochodzą do 14 m. Między wydmy występują zagłębienia deflacyjne. Są to formy bezodpływowe, na ogół o płaskich dnach, często podmokłe. We wschodniej części strefy, pomiędzy miastem Ustka a Dębina, obszar jest ograniczony od północy klifem wydmy. Jest to klif aktywny, silnie abradowany.

Zlokalizowano tu miejscowości Rowy, Poddąbie, Orzechowo oraz Lędowo Osiedle.

Cechy i wskazania:

- obszar objęty prawnymi formami ochrony przyrody:
 - Słowiński Park Narodowy (niewielki wschodni fragment strefy – tereny położone na wschód od miejscowości Rowy),
 - Obszar Chronionego Krajobrazu: „Pas pobrzeża na zachód od Ustki”,
 - Obszar Chronionego Krajobrazu: „Pas pobrzeża na wschód od Ustki”,
 - duża część terenów leśnych w strefie pomiędzy Ustką a Rowami należy do lasów glebochronnych;
 - niewielki fragment Specjalnego obszaru ochrony siedlisk Natura 2000 „Ostoja Słowińska” (kod PLH220023) obejmująca Słowiński Park Narodowy,
 - Shadow List uzupełniona przez organizacje ekologiczne w 2008 roku przewiduje utworzenie jeszcze dwóch specjalnych obszarów ochrony siedlisk w gminie Ustka, tj.:
 - Poddębskie Klify obejmujące pas wschodniego wybrzeża,
 - Jezioro Wicko i Modelskie Wydmy – pas zachodniego wybrzeża wydmy.
- projektowane formy ochrony przyrody:
 - w dotychczas obowiązującym Studium gminy Ustka zaproponowano utworzenie „Słowińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu”;
 - w Programie ochrony przyrody Nadleśnictwa Ustka postuluje się utworzenie: dwóch zespołów przyrodniczo- krajobrazowych - ZPK „Wydma Orzechowska” oraz ZPK „Babia Wydma” o łącznej powierzchni ok. 80 ha;
- położenie w obrębie korytarza ekologicznego o randze ponadregionalnej: „przymorski - południowobałtycki”;
- część obszaru (na wschód od miasta Ustka) znajduje się w granicach strefy A i B, a także strefy C (wschodni i zachodni fragment strefy) ochrony uzdrowiskowej wyznaczonej na mocy Statutu Uzdrowiska Ustka;
- obszary praktycznie w całości pokryte lasami;
- klify wydmy zagrożone erozją (szczególnie odcinek pomiędzy Ustką a Dębina jest silnie niszczone przez morze);
- miejscowości Rowy i Poddąbie są wyposażone w systemy kanalizacyjne odprowadzające ścieki do gminnej oczyszczalni ścieków w Rowach. Lędowo Osiedle

jest wyposażone w system kanalizacyjny odprowadzający ścieki do gminnej oczyszczalni ścieków w mieście Ustka, natomiast wieś Orzechowo nie jest skanalizowana;

- strefa przybrzeżna posiada dobrze wykształcone plaże o szerokości do 40 m, stwarzające naturalne uwarunkowania i predyspozycje do turystyki nadmorskiej;
- z uwagi na dużą ilość istniejących i projektowanych form ochrony przyrody jest to obszar o bardzo ograniczonych możliwościach zainwestowania; poza istniejącymi miejscowościami o funkcji rekreacyjnej (Orzechowo, Rowy i Poddąbie) we wschodniej części wyklucza się wprowadzanie zabudowy;
- możliwość wykorzystania terenu dla turystyki kwalifikowanej (trasy rowerowe i piesze);
- w tej strefie ważnym elementem jest bezwzględne zachowanie i podtrzymanie trwałości powiązań ekologicznych.

4) **Strefa D – Wysoczyzny moreny dennej**

Zajmują przeważającą część gminy. Ich równinne i faliste wierzchowiny rozpościerają się na wysokości od kilkunastu do ok. 30 m n. p. m. Morena denna zbudowana jest z piasków i glin polodowcowych, w części północnej poziom wody gruntowej występuje tu najczęściej na głębokości ponad 2 – 4 m p. p. t. Przeważa infiltracyjno – ewapotranspiracyjny typ lokalnego obiegu wody z udziałem spływowo – ewapotranspiracyjnego. Miejscami przy wysoczyznach morenowych występują połacie równin zastoiskowych, zbudowanych z ilów zalegających na piaskach i glinach.

W zachodniej części strefy zlokalizowano miejscowości: Duninowo, Pęplino, Modlinek, Kolonia Wodnica i fragment Charnowa, natomiast w części wschodniej: Wytowno, Machowinko, Bałamątek, fragment Objazdy, Gąbino oraz Osieki.

Cechy i wskazania:

- obszar w niewielkiej części objęty prawnymi formami ochrony przyrody:
 - niewielki północno-wschodni fragment znajduje się w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu: „Pas pobrzeża na wschód od Ustki”;
 - pomniki przyrody (lokalizacja zgodnie z załącznikiem graficznym nr 1).
- fragment obszaru znajduje się w granicach strefy C ochrony uzdrowiskowej wyznaczonej na mocy Statutu Uzdrowiska Ustka;
- udokumentowane złoża ilów: „Machowinko” oraz „Wytowno” (nie eksploatowane);
- w zachodniej części zlokalizowano elementy infrastruktury wpływające negatywnie na krajobraz i napowietrzne sieci energetyczne wysokiego napięcia 110 i 450 kV, a także gazociąg wysokiego ciśnienia powodujący ograniczenia w zagospodarowywaniu terenów przyległych;
- w zachodniej części duży udział gruntów należących do bardzo dobrych (2 i 3) kompleksów przydatności rolniczej – ta część strefy stanowi znaczną część gruntów uprawianych rolniczo na terenie gminy;
- we wschodniej części przeważają grunty należące do umiarkowanych i słabych kompleksów przydatności rolniczej oraz tereny leśne;
- wskazane jest pozostawienie gleb klasy III i IV w użytkowaniu rolniczym, natomiast gleby słabsze klasy V i VI można wyłączyć z użytkowania rolnego w celu rozwoju zabudowy. Dopuszcza się również przeznaczenie pod zabudowę gleb klas wyższych

niż V i Vi, jeśli zostały one uwzględnione w obowiązujących lub będących w trakcie opracowania MPZP na dzień uchwalenia niniejszego Studium);

- możliwość wykorzystania terenu dla turystyki kwalifikowanej (trasy rowerowe i piesze);
- miejscowości Duninowo, Pęplino oraz Charnowo są wyposażone w system kanalizacyjny odprowadzający ścieki do gminnej oczyszczalni ścieków w mieście Ustka. Miejscowości Wytowno, Machowinko, Bałamątek, Objazda, Gąbino oraz Osieki są wyposażone w systemy kanalizacyjne odprowadzające ścieki do gminnej oczyszczalni ścieków w Rowach, natomiast miejscowość Modlinek nie jest skanalizowana.

5) **Strefa E – Równiny sandrowe**

Równiny sandrowe występują we wschodniej części gminy, wzdłuż doliny Słupi i jej dopływu-Gnilnej. Są to piaszczyste równiny, z głęboko zalegającym pierwszym poziomem wody podziemnej. W ich obrębie dominuje infiltracyjno – ewapotranspiracyjny typ lokalnego obiegu wody.

Zlokalizowano tu miejscowości Przewłoka, Grabno, Zimowiska, Zapadłe, Redwanki oraz Machowino.

Cechy i wskazania:

- obszar objęty prawnymi formami ochrony przyrody:
 - niewielki północny fragment znajduje się w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu: „Pas pobrzeża na wschód od Ustki”;
 - pomniki przyrody (lokalizacja zgodnie z załącznikiem graficznym nr 1);
- położenie terenów leśnych na południe od Poddąbia w obrębie korytarza ekologicznego o randze ponadregionalnej: „przymorski - południowobałtycki”;
- część obszaru (na wschód od miasta Ustka) znajduje się w granicach strefy B, a także strefy C (wschodni fragment strefy) ochrony uzdrowiskowej wyznaczonej na mocy Statutu Uzdrowiska Ustka;
- niewielki wschodni fragment zlokalizowany na południowy-zachód od Machowina jest położony na terenie **GZWP 106**;
- udokumentowane złoża kruszywa naturalnego: „Machowino” oraz fragment udokumentowanego złoża ilów „Wytowno”;
- wschodnia część strefy – obszary położone na północ i południe od Machowina stanowią rozległe tereny leśne;
- tereny położone w okolicach miejscowości Przewłoka, Grabno i Zimowska to głównie tereny rolne, a także tereny łąk i pastwisk, przeważają grunty należące do umiarkowanych i słabych kompleksów przydatności rolniczej oraz tereny leśne;
- gleby klasy III i IV należy pozostawić w użytkowaniu rolniczym, natomiast gleby słabsze klasy V i VI można wyłączyć z użytkowania rolnego w celu rozwoju zabudowy. Dopuszcza się również przeznaczenie pod zabudowę gleb klas wyższych niż V i Vi, jeśli zostały one uwzględnione w obowiązujących lub będących w trakcie opracowania MPZP na dzień uchwalenia niniejszego Studium);

- możliwość wykorzystania terenu dla turystyki kwalifikowanej (trasy rowerowe i piesze);
- miejscowości Przewłoka, Grabno, Zimowiska oraz Machowino są wyposażone w system kanalizacyjny odprowadzający ścieki do gminnej oczyszczalni ścieków w mieście Ustka;

Załącznik nr 1 – załącznikiem nr 1 jest plansza: **”Ekofizjograficzne uwarunkowania rozwoju przestrzennego gminy Ustka”** w skali 1:10 000.

5. UWARUNKOWANIA KULTUROWO-KRAJOBRAZOWE

5.1. Dane ogólne

5.1.1. Cel, zakres merytoryczny i charakter opracowania

Opracowanie pt. „*Studium walorów środowiska kulturowego*” wykonane w ramach Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ustka poświęcone zostało zagadnieniom dotyczącym ochrony wartości kulturowych gminy.

Opracowanie składa się z części tekstowej, w której zawarto ocenę istniejącego stanu środowiska kulturowego, a także ustalenie kierunków polityki przestrzennej gminy w ramach ochrony układu urbanistycznego i układów ruralistycznych, obszarów i obiektów o wartości kulturowej, historycznej, architektonicznej i naukowej, tworzących wraz z naturalnym krajobrazem kompozycję przestrzenną o walorach krajobrazowych i estetycznych. Ponadto zawiera wskazania dotyczące kierunków ochrony dziedzictwa kulturowego i wartości krajobrazowych, polegającej generalnie biorąc, na zachowaniu, wyeksponowaniu (tzn. odtwarzaniu elementów zniszczonych i usunięciu nawarstwień, degradujących walory pierwotnej kompozycji) oraz harmonijnej adaptacji struktur i elementów historycznych w procesie rozwoju przestrzennego gminy.

Sformułowane w opracowaniu zasady ochrony zasobów kulturowych gminy opierają się na wartościowaniu i waloryzacji rozpoznanych zasobów dziedzictwa kulturowego oraz na zebraniu danych historycznych z obszaru regionu.

Rozpoznanie stopnia zachowania w terenie historycznych obiektów, zespołów oraz struktur przestrzennych ruralistycznych (w tym zespołów dworsko-parkowych), umożliwiło ocenę wartości składników kształtujących krajobraz kulturowy przedmiotowego obszaru.

W pracy wykorzystano również dane źródłowe, zarówno bibliograficzne jak i historyczno-kartograficzne dla głębszego poznania zachodzących zmian w środowisku kształtowanym przez człowieka.

Opracowanie posiada charakter konserwatorsko-przestrzenny i wymaga okresowej aktualizacji ze względu na ciągły proces rozpoznania zasobów kulturowych, nowe odkrycia naukowe oraz zmiany w teorii i praktyce opracowań konserwatorskich i planistycznych, a także ze względu na zmiany zachodzące w organizacji przestrzeni i stanie zachowania zasobów.

5.1.2. Podstawy opracowania

1) MATERIAŁY KARTOGRAFICZNE

Mapy topograficzne: Topographische Karte 1:25 000 (Messtischblatt), Ark.: 1367 (214) Neu-Strand, 1952; 1368 (215) Wobesde, 1928; 1466 (264) Saleskie, 1897; 1467 (265) Stolpmünde, 1952; 1468 (266) Freist, 1944; 1952; 1566 (319) Peest, 1897; 1567 (320) Zitzewitz.

2) LITERATURA

- Historia Słupska, pr. zb., pod red. H. Baranowskiego, Poznań 1981;
- Lindmajer J., Machura T., Szultka Z., Dzieje Ustki, Słupsk 1985;
- Mazur M., Soja H, Ziemia Słupska: dzieje i kultura, objaśnienia do mapy etnograficzno-historycznej powiatu słupskiego, Słupsk 2003;
- Piskorski Cz., Ziemia Słupska: Słupsk i Ustka, Warszawa 1952;
- Słownik Geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich, t. 1 – 15, pod red. F. Sulimierskiego, B. Chlebowskiego, W. Walewskiego, Warszawa 1880-1902;

- Świechowski Z., Mertka J., Z dziejów Słupska i Ustki, Poznań-Słupsk 1958.
- Świetlicka A., Wisławska E., Słownik historyczny miast i wsi województwa słupskiego, Słupsk 1998.

5.2. Ochrona wartości kulturowych

5.2.1 Zasady i kierunki ochrony konserwatorskiej

Ochronie i opiece podlegają, bez względu na stan zachowania zabytki nieruchome będące, w szczególności:

- krajobrazami kulturowymi,
- układami ruralistycznymi i zespołami budowlanymi,
- dziełami architektury i budownictwa,
- obiektami techniki,
- cmentarzami,
- parkami i innymi formami zaprojektowanej zieleni,

a także zabytki archeologiczne będące, w szczególności:

- pozostałościami terenowymi pradziejowego i historycznego osadnictwa,
- cmentarzyskami,
- kurhanami,
- relikami działalności gospodarczej, religijnej i artystycznej.

Na podstawie art. 7 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. 2003 nr 162 poz. 1568 ze zm.) formami ochrony zabytków są:

- 1) wpis do rejestru zabytków;
- 2) uznanie za pomnik historii;
- 3) utworzenie parku kulturowego;
- 4) ustalenia ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego albo w decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy, decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej lub decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego.

Na terenie Gminy Ustka nie występują pomniki historii ani parki kulturowe, obowiązują natomiast pozostałe wymienione powyżej formy ochrony.

Przy zabytkach wpisanych do rejestru zgodnie z art. 36 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami wymagane jest pozwolenie wojewódzkiego konserwatora zabytków na:

- prowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych;
- wykonywanie robót budowlanych w otoczeniu zabytku;
- prowadzenie badań konserwatorskich;
- prowadzenie badań architektonicznych;
- prowadzenie badań archeologicznych;
- przemieszczanie zabytku nieruchomego;
- dokonywanie podziału zabytku nieruchomego;
- zmiana przeznaczenia lub sposobu korzystania z tego zabytku;
- umieszczanie na zabytku urządzeń technicznych, tablic, reklam oraz napisów,
- podejmowanie innych działań, które mogłyby prowadzić do naruszenia substancji lub zmiany wyglądu zabytku,

- poszukiwanie ukrytych lub porzuconych zabytków ruchomych, w tym zabytków archeologicznych, przy użyciu wszelkiego rodzaju urządzeń elektronicznych i technicznych oraz sprzętu do nurkowania.

Wykaz obiektów objętych ochroną konserwatorską na podstawie wpisu do rejestru zabytków, a także obiektów włączonych do Gminnej Ewidencji Zabytków znajduje się w **opracowaniu pt. „Studium walorów środowiska kulturowego” stanowiące załącznik do Tomu I.**

5.2.2 Krajobraz kulturowy

Gmina Ustka, ze względu na położenie na środkowym wybrzeżu morza Bałtyckiego w mezoregionie Wybrzeża Słowińskiego, posiada krajobraz charakterystyczny dla terenów nadmorskich, jego głównym składnikiem są piaszczyste wydmy, bagna i jeziora. Teren gminy urozmaicony jest dodatkowo kilkoma rzekami, z których największą i najbardziej malowniczą jest rzeka Słupia. Od północy wzdłuż wybrzeża ciągną się lasy iglaste i mieszane, natomiast wzdłuż granicy południowej występują spore obszary lasów mieszanych. W przeważającej części gmina posiada dobrze zachowany w swej historycznej formie i najmniej zdegradowany przez działalność człowieka krajobraz.

Krajobraz antropomorficzny ukształtowany został w znacznej mierze przez historyczne założenia dworsko-parkowe (Dominek, Duninowo, Gąbino, Gołęcino, Grabno, Machowinko, Machowino, Niestkowo, Objazda, Osieki Słupskie, Wytowno, Zaleskie) stanowiące dominanty przestrzenne.

Charakterystyczne cechy kompozycyjne widoczne w panoramach tj. grupy zieleni z widocznymi dachami zabudowań, w tle mające otwarte przestrzenie upraw rolnych, zachowane są we wsiach: Charnowo, Duninowo, Gąbino, Machowinko, Machowino, Możdżanowo, Niestkowo, Pęplino, Starkowo, Wodnica, Wytowno, Zaleskie.

Wsie zlokalizowane w otwartym, różnorodnie ukształtowanym krajobrazie, w areale rolnym (rozłogi pól) to Duninówko.

Dość dobrze zachowana jest historyczna sieć drożna ziemi usteckiej z licznymi alejami i zadrzewieniami dróg łączących poszczególne jednostki osadnicze z założeniami dworsko-parkowymi.

Pomimo tego, iż znaczna część gminy odznacza się harmonijnym krajobrazem kulturowym, spotykamy tutaj również zjawiska negatywne, mające bardzo duży wpływ na ochronę krajobrazu kulturowego tj. zanik architektonicznej kultury ludowej, zanik zadrzewień śródpolnych i wzdłuż dróg. Najbardziej przekształcony krajobraz znajduje się w części północno-wschodniej gminy od granicy z miastem Ustka po miejscowość Rowy, występujące wzdłuż wybrzeża miejscowości zostały w wyniku agresywnej lokalizacji zabudowy letniskowej pozbawione swojego historycznego charakteru i układów przestrzennych. Najbardziej zdegradowane miejscowości to Rowy, Dębina, Poddąbie, Przewłoka.

Ochrona, a miejscami rewaloryzacja krajobrazu kulturowego w Gminie Ustka powinna następować poprzez stosowanie historycznej kolorystyki dachów i elewacji; wykorzystywanie elementów budownictwa regionalnego w budownictwie współczesnym, sytuowanie i komponowanie bryły zgodnie z ukształtowaniem terenu, ograniczenie gabarytów budynków oraz użycie lokalnych materiałów budowlanych (drewno, miejscowy kamień, ceramika).

5.2.3 Układy ruralistyczne o zachowanym układzie przestrzennym i zabudowie o wartościach kulturowych

Na terenie gminy następujące wsie posiadają zachowany układ historyczny i zabudowę o wartościach kulturowych:

- Charnowo,
- Gąbino,
- Machowino,
- Możdżanowo,
- Niestkowo,
- Pęplino,
- Starkowo,
- Wodnica,
- Wytowno,
- Zaleskie.

Wokół wsi, a także wokół obiektów i zespołów zabudowy o zachowanych wartościach historycznych wyznacza się następujące strefy ochrony konserwatorskiej:

- strefę ochrony konserwatorskiej,
- strefę ochrony ekspozycji.

Strefa ochrony konserwatorskiej: ochronie podlegają elementy historycznej struktury przestrzennej: układ przestrzenny, zabudowa o cechach tradycyjnych, sposób zabudowy działek siedliskowych, historyczne zachowane linie zabudowy, sposób zagospodarowania terenów publicznych, historyczne zachowane formy zabudowy, budowle sakralne, tereny cmentarzy oraz charakterystyczne elementy naturalnego krajobrazu, tworzące z wyżej wymienionymi kompozycję architektoniczno - krajobrazową. Dla wsi, w których przewidziana jest budowa obiektów lub zespołów obiektów budowlanych należy opracować plany zagospodarowania przestrzennego w celu zapewnienia właściwej integracji przestrzennej i funkcjonalnej projektowanych i istniejących, o wartości kulturowej, elementów zagospodarowania, a zdewastowane elementy zagospodarowania poddać rewaloryzacji i rekompozycji.

Nowe obiekty budowlane i związane z nimi urządzenia powinny być zaprojektowane w formach architektonicznych dostosowanych do krajobrazu i zabudowy, a projekty uzgodnione z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków. Postuluje się opracowanie gminnego lub regionalnego (we współdziałaniu z sąsiednimi gminami) katalogu – wzornika dla współczesnej zabudowy mieszkalnej i gospodarczej.

Dla wszystkich wyżej wymienionych wsi postuluje się opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w oparciu o które odbywać się będzie wszelka działalność budowlana.

Strefa ochrony ekspozycji: ochronie podlega teren stanowiący zabezpieczenie widoku na zabytek. W strefie tej obowiązuje ograniczenie gabarytów nowej zabudowy, należy stosować historyczną kolorystykę dachów i elewacji, elementy budownictwa regionalnego oraz lokalne materiały budowlane (drewno, miejscowy kamień, ceramika itp.).

Czynna ochrona sylwety zabytkowego układu ruralistycznego obejmuje obszar stanowiący zabezpieczenie właściwego eksponowania zespołów zabytkowych o szczególnych wartościach krajobrazowych. Działania konserwatorskie na tym obszarze polegają na ustaleniu nieprzekraczalnych gabarytów zabudowy zharmonizowanej z zespołem zabytkowym bądź ograniczeniu lub wykluczeniu zabudowy lub innych elementów wysokościowych lub dysharmonizujących. Obejmuje następujące miejscowości:

- Gąbino
- Machowino
- Możdżanowo
- Niestkowo
- Pęplino
- Starkowo
- Zaleskie.

Postuluje się objęcie ochroną prawną na podstawie wpisu do rejestru zabytków województwa pomorskiego historycznego układu ruralistycznego wsi Możdżanowo w granicach zachowanych historycznych układów przestrzennych (zgodnie z załącznikiem graficznym).

Zasięg stref ochrony konserwatorskiej wykazano na załączniku graficznym nr 2 do opracowania Studium, część II. Kierunki rozwoju przestrzennego gminy Ustka – rysunek pt. „Kierunki ochrony dóbr kultury”

5.2.4 Obiekty architektury i budownictwa, obiekty techniki i kultury materialnej, cmentarze, zespoły dworsko-parkowe i aleje.

Obiekty architektury i budownictwa (kościół, dwory, budynki pofołwarskie, budynki mieszkalne oraz budynki bramne), a także zespoły zieleni (cmentarze, parki) wpisane do rejestru zabytków - jako obiekty o wybitnej wartości zabytkowej i walorach krajobrazowych, jako dominanty architektoniczne, a cmentarze jako miejsca pamięci - podlegają ochronie. Winny być utrzymywane w dobrym stanie. Zmiany przeznaczenia lub sposobu korzystania z tego zabytku, powodujące konieczność przystosowania do nowej funkcji, wszelkie prace (w tym: konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane), a także prowadzenie badań konserwatorskich i architektonicznych, przemieszczanie zabytku, dokonywanie podziału, umieszczanie na zabytku urządzeń technicznych, tablic, reklam oraz napisów, jak również podejmowanie innych działań, które mogłyby prowadzić do naruszenia substancji lub zmiany wyglądu zabytku wymagają każdorazowo uzgodnienia z właściwym miejscowo Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

Na terenie parków i cmentarzy wpisanych do rejestru zabytków bezwzględnej ochronie podlega starodrzew. Wszelkie prace porządkowe i pielęgnacyjne oraz wycinkę drzew należy bezwzględnie uzgadniać z właściwym miejscowo Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

Niedopuszczalne jest lokalizowanie na terenie parków budynków, wprowadzanie infrastruktury technicznej (urządzeń podziemnych, jak i napowietrznych, składowisk odpadów itp.), niwelacje ziemne bądź zmiana warunków środowiska np. melioracje.

Zlokalizowane na terenach parków budynki, budowle lub urządzenia kolidujące z funkcją parku, należy przewidzieć do likwidacji, dyslokacji poza teren parku, bądź adaptacji do śmierci technicznej.

Linie przesyłowe sieci uzbrojenia terenu nie powinny być prowadzone przez teren historycznego zespołu.

Obszar zespołów dworsko-parkowych nie powinien podlegać parcelacjom, podziałom czy uszczupleniom, a w przypadku występowania różnych użytkowników - powinno się dążyć do scalenia i ustanowienia jednego zarządcy. Lokalizacja nowych obiektów w obrębie zespołu dworsko-parkowego powinna uwzględniać rozmieszczenie dawnych budynków podworskich.

Obiekty w Gminnej Ewidencji Zabytków powinny zostać objęte ochroną na podstawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Zabudowa mieszkalna, drewniana i murowana, o cechach tradycyjnych charakterystycznych dla miejsca i regionu, winna być zachowana i stanowić inspirację do kształtowania nowej zabudowy. Zgodnie z art. 39 ust. 3 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. *Prawo budowlane* (tj. Dz. U. 2010 nr 243 poz. 1623 ze zm.) w stosunku do obiektów budowlanych oraz obszarów niewpisanych do rejestru zabytków, a ujętych w Gminnej Ewidencji Zabytków, pozwolenie na budowę lub rozbiórkę obiektu budowlanego wydaje właściwy organ w uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków.

Dopuszcza się wymianę zabudowy, której stan techniczny zagraża bezpieczeństwu ludzi i mienia pod warunkiem uprzedniego uzgodnienia z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków. Przy odtwarzaniu zabudowy należy się kierować zasadą, że nowy budynek powinien usytuowaniem, gabarytem, bryłą, kształtem i pokryciem dachu nawiązywać do poprzedniego.

W lokalizacji nowej zabudowy należy uwzględniać sąsiedztwo obiektów o wartości kulturowej - nowe budynki nie mogą być sytuowane w sposób degradujący istniejącą, tradycyjną zabudowę, a ich forma architektoniczna winna być dostosowana do otaczającej zabudowy i krajobrazu, użyte materiały wykończeniowe powinny być tradycyjne tj. drewno, cegła, tynk, pokrycie dachu ceramiczne.

Na terenach wsi o zachowanym, historycznym układzie przestrzennym wyklucza się realizację budynków typu „bloki”, z płaskimi dachami oraz budynków jednorodzinnych typu miejskiego o zunifikowanej formie i detalu architektonicznym.

Zespoły i obiekty techniki i kultury materialnej (kuźnia w Zaleskich, mleczarnia w Możdżanowie i zlewnia mleka w Charnowie, zespół młyna wodnego w Machowinie), figurujące w ewidencji konserwatorskiej – powinny zostać objęte ochroną na podstawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Obiekty te winny być zachowane w dobrym stanie przez właścicieli lub użytkowników, a wszelkie remonty, adaptacje i modernizacje muszą być uzgadniane z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

Cmentarze nieczynne muszą być chronione przed dewastacją oraz porządkowane i pielęgnowane (drzewostan) w oparciu o wytyczne Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Cmentarze nie objęte ochroną na podstawie wpisu do rejestru, a figurujące w ewidencji konserwatorskiej należy otoczyć ochroną poprzez wyznaczenie stref ochrony konserwatorskiej w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Ze względu na brak zachowanego historycznego drzewostanu założenie parkowe w Gołędzinie wymaga odtworzenia na podstawie zachowanej dokumentacji inwentaryzacyjnej i ikonograficznej.

Aleje przydrożne wzdłuż tras:

- z Objazdy przez Gąbino do Osieków Słupskich, a także do Dominka,
 - z Machowinka przez Wytowno do Machowina,
 - z Duninowa przez Zaleskie do Złakowa i do Postomina,
- postuluje się objąć ochroną konserwatorską.

Pełen wykaz obiektów wpisanych do rejestru zabytków oraz włączonych do Gminnej Ewidencji Zabytków znajduje się w **opracowaniu pt. „Studium walorów środowiska kulturowego” stanowiące załącznik do Tomu I.**

5.2.5 Strefy ochrony archeologiczno-konserwatorskiej.

Stanowiska archeologiczne objęte są ochroną w trzech strefach z uwagi na zróżnicowane warunki ochrony konserwatorskiej:

- a) Strefa „W” pełnej ochrony archeologiczno-konserwatorskiej obejmująca stanowiska archeologiczne, o własnej formie krajobrazowej wraz ze strefą ochrony krajobrazowej, ujęte w rejestrze zabytków.

Na obszarze stanowisk w rejestrze zabytków wyklucza się wszelką działalność inwestycyjną zwłaszcza związaną z pracami ziemnymi bądź przekształceniem krajobrazu. Wszelkie prace i roboty przy zabytkach oraz prace archeologiczne i wykopaliskowe wolno prowadzić tylko za zezwoleniem Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Gdańsku Delegatury w Słupsku (Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, Dz. U. Nr 162 poz. 1568 ze zm.).

- b) Strefa „W.I.” pełnej ochrony archeologiczno-konserwatorskiej, obejmująca stanowiska archeologiczne ujęte w wojewódzkiej ewidencji zabytków nieruchomości archeologicznych, proponowane do wpisu do rejestru zabytków.

Na terenie stref obowiązuje:

- zakaz lokalizacji wszelkich inwestycji na terenach stanowisk o własnej formie krajobrazowej (cmentarzyska płaskie, osady, cmentarzyska kurhanowe) i na obszarach bezpośrednio do nich przylegających,
- uczytelnienie i ekspozycja w krajobrazie gminy stanowisk posiadających własną formę krajobrazową,
- zachowanie formy krajobrazowej i topograficznej,
- adaptacja i włączenie w strukturę funkcjonalną gminy wartościowych elementów dziedzictwa archeologicznego,
- wymóg uzgodnienia wszystkich planów i projektów dotyczących terenów wyznaczonych stref ochrony archeologicznej z Pomorskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w Gdańsku Delegaturą w Słupsku.

- c) strefa W.II. częściowej ochrony archeologiczno-konserwatorskiej, obejmująca stanowiska archeologiczne w wojewódzkiej ewidencji zabytków nieruchomości archeologicznych. Tereny przez nie zajmowane są dostępne na cele inwestycyjne pod warunkiem przeprowadzenia archeologicznych badań ratowniczych wyprzedzających proces zainwestowania terenu, w zakresie określonym każdorazowo inwestorowi przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w wydanym zezwoleniu.

- d) strefa W.III. ograniczonej ochrony archeologiczno-konserwatorskiej, obejmująca stanowiska archeologiczne w wojewódzkiej ewidencji zabytków nieruchomości archeologicznych. Dla wszystkich poczynąń inżynierskich, budowlanych i innych prac związanych z robotami ziemnymi na obszarze wyznaczonej strefy WIII ustala się obowiązek przeprowadzenia interwencyjnych badań archeologicznych w formie nadzoru archeologicznego prowadzonego w trakcie realizacji inwestycji, w zakresie

określonym każdorazowo inwestorowi przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w wydanym zezwoleniu, po zakończeniu których teren może być trwale zainwestowany, przeprowadzenia archeologicznych badań ratowniczych w przypadku stwierdzenia reliktyw archeologicznych.

Stanowiska archeologiczne objęte strefami W.I, W.II, W.III należy:

- włączyć do gminnej ewidencji zabytków,
- objąć i sprawować ochronę na podstawie zapisów aktów miejscowego prawa miejscowego, a w szczególności miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego w taki sposób, aby zawarte w nich ustalenia szczegółowe stwarzały obowiązek ochrony archeologicznego dziedzictwa kulturowego.

Pełen wykaz stref pełnej ochrony archeologiczno-konserwatorskiej „W” znajduje się w pkt. 2.2. *Obiekty w rejestrze zabytków*, str. 8, natomiast wykaz stref pełnej ochrony archeologiczno-konserwatorskiej „W.I” oraz częściowej ochrony archeologiczno-konserwatorskiej „W.II” i „W.III” w znajduje się w pkt. 2.3 *Obiekty w ewidencji konserwatorskiej*, str. 10-17. *opracowania pt. „Studium walorów środowiska kulturowego”*

Integralną częścią Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ustka - CZĘŚĆ I: Uwarunkowania rozwoju gminy Ustka, jest opracowanie pt. „Studium walorów środowiska kulturowego” stanowiące załącznik do Tomu I.

Załącznik nr 2 – załącznikiem nr 2 jest plansza: ”Uwarunkowania rozwoju przestrzennego gminy Ustka – Uwarunkowania ochrony dóbr kultury” w skali 1:10 000.

6. UWARUNKOWANIA INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

6.1. Układ komunikacyjny.

6.1.1. Komunikacja i transport kołowy.

Obszar gminy, jej rozciągnięcie wzdłuż linii brzegowej morza na długości ok. 20km i przy średniej szerokości ok. 9 km nie sprzyja kształtowaniu spójnego układu drogowego w gminie i sprawnych powiązań wewnątrz gminnych. Łącznie na terenie gminy jest ok. 481,6 km dróg. Analizując istniejący układ dróg kołowych w Ustka stwierdzono, że należy podzielić układ komunikacyjny na dwie grupy:

- podstawowy układ komunikacyjny:

- droga krajowa i wojewódzka – łącznie ok. 15,1 km;
- drogi powiatowe – ok. 90,5 km (w tym ok. 80% o nawierzchni twardej);

- pomocniczy układ komunikacyjny:

- drogi gminne ok. 376 km (w tym ok. 8% o nawierzchni twardej).

1) Podstawowy układ komunikacyjny.

Podstawowy układ drogowy tworzą:

- **droga krajowa nr DK 21**, kl. G, (Miastko – Suchorze – Słupsk – Ustka o długości ok. 85 [km](#)), która odgrywa ważną rolę komunikacyjną, ponieważ łączy dwie najważniejsze, równoległe do siebie trasy leżące w północnej [Polsce](#), tzn. [DK6](#) i [DK20](#). Podczas XXV sesji Sejmiku Województwa Pomorskiego, która miała miejsce [4 września 2008](#), radni zgodzili się na zmianę kwalifikacji fragmentu [drogi wojewódzkiej nr 210 Ustka – Słupsk](#) na [drogę krajową](#). W Zarządzeniu Nr 73 [Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad](#) z dnia [2 grudnia 2008](#) w sprawie nadania numerów drogom krajowym ten dotychczasowy fragment DW210 dołączono do DK21.
- **droga wojewódzka nr DW 203** Koszalin-Darłowo-Postomino-Ustka, kl. Z1/2, stanowiąca fragment nadmorskiej trasy turystycznej.

Drogi układu podstawowego powinny zapewniać powiązanie gminy z powiatem oraz pełnić funkcję głównych powiązań sieci osadniczej na obszarze gminy. Zgodnie z ustawą o drogach publicznych, do kategorii dróg powiatowych winny należeć drogi stanowiące powiązania miast będących siedzibami powiatów z siedzibą gmin oraz siedzibami gmin między sobą. Analizując funkcję dróg powiatowych w układzie podstawowym nie wszystkie drogi powiatowe (te, które są drogami powiatowymi od 1.01.1999r zgodnie z ustawą) powinny być w tym układzie. Wiele z nich nie spełnia standardów zalecanych dla dróg powiatowych i nie stanowią istotnych połączeń dla układu powiatowego dróg – powinny zostać przekazane do zasobu dróg gminnych.

Do podstawowego układu drogowego zaliczono następujące **drogi powiatowe**:

- **DP 1015G** /Z/ Możdżanowo – Słupsk,
- **DP 1101G** /L/ Rusinowo-Zaleskie,
- **DP 1102G** /L/ Ustka – Modlinek – Duninowo,
- **DP 1103G** /L/ Lędowo – Modła,
- **DP 1105G** /L/ Zaleskie – Ręblino,
- **DP 1108G** /L/ Duninowo – Bruskowo Wielkie,
- **DP 1109G** /L/ Wodnica – Charnowo,
- **DP 1110G** /L/ Charnowo – Gałęzinowo,
- **DP 1112G** /Z/ Ustka – Gąbino,
- **DP 1113G** /L/ Gąbino – Wrzeście.
- **DP 1114G** /L/ Orzechowo – Przewłoka,
- **DP 1115G** /Z/ Wytowno – Bydlino,

- **DP 1116G** /L/ Dębina – Machowinko,
- **DP 1117G** /Z/ Rowy – Objazda,
- **DP 1118G** /L/ Wysoka – Gąbino,
- **DP 1120G** /Z/ Smołdzino – Lubuczewo,

W obrębie gminy Ustka największe natężenie ruchu występuje na drodze krajowej **DK 21** oraz na drodze wojewódzkiej **nr 203**. Wg pomiarów generalnego ruchu w 2000 r. na drodze wojewódzkiej **nr 210** (obecnie droga krajowa **nr 21**) średni dobowy ruch w punkcie pomiarowym wynosił 8500 pojazdów na dobę (wzrost o 44% w stosunku do roku 1995), natomiast na drodze wojewódzkiej **nr 203** - 2100 pojazdów na dobę (wzrost o 70% od 1995). Według pomiarów ruchu przeprowadzonych w 2005 roku średni dobowy ruch w punkcie pomiarowym na drodze wojewódzkiej **nr 210** wynosił 9241 pojazdów na dobę (punkt pomiarowy nr 22508, na odcinku Ustka – Słupsk), natomiast na drodze wojewódzkiej **nr 203** wynosił 1863 pojazdów na dobę (punkt pomiarowy nr 22501, na odcinku gr. gminy Ustka – gr. miasta Ustka). Według najnowszych pomiarów ruchu³⁰ przeprowadzonych w 2009 roku średni dobowy ruch na drodze krajowej **DK21** wynosił 10156 pojazdów na dobę (na odcinku Ustka – Słupsk). Według najnowszych pomiarów ruchu przeprowadzonych w 2010 roku średni dobowy ruch na drodze wojewódzkiej **nr 203** wynosił 1440 pojazdów na dobę (punkt pomiarowy nr 22501, na odcinku gr. gminy Ustka – gr. miasta Ustka).

Wg przedstawionych powyżej wyników pomiarów ruchu na dwóch najbardziej obciążonych ruchem pojazdów drogach w gminie Ustka można stwierdzić iż dobowe natężenie ruchu na drodze krajowej nr 21 (wcześniej droga wojewódzka nr 210) stopniowo wzrasta (szczególnie w sezonie letnim), natomiast na odcinku drogi wojewódzkiej nr 203 (w granicach gminy) natężenie ruchu systematycznie spada.

Z kolei na drogach powiatowych prowadzących w kierunku nadmorskich miejscowości, takich jak Dębina, Rowy – drogi powiatowe nr **DP 1115G**, **DP 1112G**, **DP 1117G** w ostatnich latach można zaobserwować znaczny wzrost natężenia ruchu, szczególnie w sezonie letnim. Efektem tego wzrostu były remonty dróg oraz wykonanie chodników na odcinkach Objazda – Gąbino oraz Dębina – Rowy.

2) Układ pomocniczy.

Drogi układu pomocniczego wspomagają układ podstawowy w bezpośredniej obsłudze komunikacyjnej gminy, zapewniając obsługę sieci osadniczej skupionej i rozproszonej oraz dojazdy do ośrodków turystycznych, lasów i pól.

Drogi układu pomocniczego powinny mieć zapewniony pas terenu min. 12 m w liniach rozgraniczających dla dróg powiatowych – klasa „L” lokalna, a dla dróg gminnych – klasa „D” dojazdowa.

Wójt gminy Ustka odpowiada za utrzymanie całości dróg gminnych na swoim terenie. W gminie jest opracowany „Program odbudowy dróg gminnych”. W administracji gminy znajduje się 376 km dróg gminnych, z czego:

Tabela 32.

L.p.	Rodzaj drogi gminnej	Długość w km	Powierzchnia w ha
1.	Drogi pomiędzy miejscowościami	42,222	45,0838
2.	Drogi na obszarach zabudowanych	64,642	67.6694
3.	Drogi w miejscowościach nadmorskich	31,618	33,1639

30

ZAŁĄCZNIK B15 do: Prognoza ruchu dla Prognozy oddziaływania na środowisko skutków realizacji Programu Budowy Dróg Krajowych na lata 2011 – 2015, GDDKiA, Warszawa, grudzień 2010 r.

4.	Drogi dojazdowe do pól	237,411	193,1411
	Razem:	375,893	339,0582
5.	Ścieżki rowerowe	35,172	

Na terenie gminy występują drogi rolnicze – polne o statusie dróg wewnętrznych. Zarówno przebieg jak i parametry tych dróg zależne są wyłącznie od właścicieli terenów, po których przebiegają i nie podlegają regulacjom zawartym w niniejszym Studium.

Długość dróg gminnych ogółem od 2003 roku wzrosła o 83 km.

Według stanu na 31.12.2007 r. nawierzchnia dróg gminnych przedstawiała się następująco:

- drogi o nawierzchni bitumicznej – ok. 6 km,
- drogi o nawierzchni betonowej – ok. 19 km,
- drogi o nawierzchni z kostki – ok. 4 km,
- drogi w nawierzchni brukowej – ok. 2 km,
- drogi gruntowe (wzmocnione żwirem, żużlem itp., z gruntu rodzimego) – ok. 345 km.

Tereny gminy cechuje duża ilość malowniczo poprowadzonych dróg, co prawda o niskim standardzie, ale również o małym natężeniu ruchu. Stwarza to możliwość wykorzystania ich jako szlaków rowerowych, tras spacerowych oraz tras do wędrówek konnych. Szczególnie dobrze nadają się do tych celów drogi leśne.

Szczegółowy **wykaz dróg gminnych** zawiera Uchwała Nr XX/214/2004 Rady Gminy Ustka z dnia 27 października 2004r. „w sprawie zaliczenia dróg położonych na terenie Gminy Ustka do kategorii dróg gminnych” (załącznik nr 1 zmieniony Uchwałami Nr XVII/213/2008 Rady Gminy Ustka z dnia 28 sierpnia 2008 roku oraz Nr XXX/347/2009 Rady Gminy Ustka z dnia 18 września 2009 roku).

6.1.2. Komunikacja kolejowa i autobusowa, trasy rowerowe oraz transport morski

Przez obszar gminy Ustka przebiega **linia kolejowa znaczenia regionalnego nr 405 Piła – Ustka**, jednotorowa, zelektryfikowana na odcinku Słupsk - Ustka. Na terenie gminy znajduje się jeden przystanek Charnowo Słupskie. Linia ta ma długość 17,5 km i stanowi powiązanie Ustki z linią magistralną nr 202 Gdańsk – Stargard Szczeciński. Jest to jedyna jeszcze czynna linia kolejowa w gminie, wiele innych linii uległo likwidacji (Ustka – Machowinko – Gąbino, Ustka – Duninowo – Postomino). Obecnie tereny pokolejowe są częściowo wykorzystywane jako drogi gminne lub szlaki rowerowe i piesze.

Podstawowe **powiązania autobusowe** w gminie realizowane są na kierunkach:

- Ustka – Duninowo – Postomino,
- Ustka – Słupsk,
- Ustka - Wytowno – Objazda – Gąbino/Rowy.

Linie przebiegają po drodze krajowej nr 21, drodze wojewódzkiej nr 203 oraz drogach powiatowych nr 1101G, 1015G, 1105G, 1108G, 1112G, 1115G, 1117G, 1120G.

Linia ze Słupska do Ustki jest obsługiwana przez:

- PPKS w Słupsku S. A. – Niebieska Linia;
- SPK „Dana Express”;
- Nord Express Sp. z o. o. (do Lędowa Osiedle);
- UP „Ramzes Wodnica” (do Lędowa Osiedle);
- z dniem 01.09.2010 r. z obsługi tej trasy zrezygnował słupski MZK.

Połączenie miasta Ustka z miejscowościami Przewłoka, Wodnica oraz Przewłoka-Osiedle obsługuje linia nr 2 „Komunikacji miejskiej”.

Ponadto przewoźnicy UP „Ramzes Wodnica” oraz „Lazur Poddąbie” Sp. z o. o. świadczą usługi przewozowe na zlecenie gminy z Ustki do wielu miejscowości gminnych.

Całoroczne połączenia dalekobieżne PPKS w Słupsku S.A. łączą Ustkę m. in. z Warszawą, Katowicami, Jelenią Górą, Zakopanem (przez Toruń), natomiast sezonowe m. in. z Łodzią, Zakopanem (przez Grudziądz), Kłodzkiem, Rowami.

Szlaki rowerowe

Z uwagi na wysokie walory przyrodnicze w gminie rozwinęła się turystyka rowerowa. Najbardziej uczęszczanymi kierunkami są kierunki: **Ustka-Rowy** i **Słupsk-Ustka**. Najbardziej znanym jest oznakowany **Szlak Zwiniętych Torów** na kierunku Ustka-Rowy, gdzie wykorzystano stary pas kolejowy. Fakt istnienia innych wolnych tras pokolejowych daje dalsze możliwości organizowania tras rowerowych zlokalizowanych poza drogami samochodowymi.

Układ tras rowerowych w gminie tworzyć będą:

- trasa międzynarodowa Hanzeatycka Trasa Rowerowa R-10 Świnoujście – Ustka – Łeba – Władysławowo – Gdańsk – Braniewo; trasa ta może przebiegać opcjonalnie z wykorzystaniem starych tras kolejowych, a także dodatkowo wzdłuż dróg powiatowych 1101G, 1112G, 1120G oraz drogi wojewódzkiej nr 203;
- trasa międzyregionalna nr 14 Ustka – Słupsk – Bytów – Brusy – Czersk – Grudziądz (także z dwoma wariantami „ekologicznym” oraz szosowym);
- trasy lokalne: Słupsk – Strzelinko – Ustka, Ustka – Orzechowo – Poddąbie - Rowy, Rowy – Smołdziński Las, Ustka – Zalesin – J. Wicko.

Port w Rowach³¹ jest położony na ujściowym odcinku rzeki Łupawy, który odchodzi od jeziora Gardno do Morza Bałtyckiego. Wejście do portu ma szerokość 12 m, zwężając się do 6-7 m. Po obu brzegach rzeki istnieją nabrzeża o łącznej długości ponad 600 m. Głębokość wzdłuż nabrzeży rybackich wynosi około 2 m. Port posiada slip remontowy z dwoma ręcznymi windami do jego obsługi. Stan infrastruktury portowej ocenia się jako dobry. W latach 2004 – 2007 zmodernizowano i wyremontowano wszystkie nabrzeża oraz falochrony i dalby. Nakłady poniesione na te prace wyniosły 4.050 tys. zł. W najbliższych latach planuje się tylko prace związane z przeglądami okresowymi wraz z konserwacją bieżącą³². Dostęp do portu umożliwia tor podejściowy o długości 200 metrów i głębokości 2,0 m. Oznacza to istotne ograniczenie możliwości obsługi większych jednostek w porcie w Rowach, nawet turystycznych. Jednocześnie port ten, podobnie jak inne położone nad otwartym morzem narażony jest na zjawisko przepływania toru podejściowego, co powoduje konieczność okresowych prac bagrowniczych.

6.1.3. Waloryzacja układu transportowego w obrębie gminy Ustka.

Zapisy „Strategii rozwoju zrównoważonego gminy Ustka” ujmują następujące działania bezpośrednio odnoszące się do rozwoju infrastruktury transportowej gminy w celu szczegółowym – „Dobry stan dróg lokalnych”:

- opracowanie szczegółowej ewidencji dróg gminnych,
- opracowanie programu modernizacji i rozbudowy sieci dróg gminnych, powiatowych, wojewódzkiej oraz krajowej,
- realizacja programu modernizacji dróg,
- opracowanie i realizacja programu budowy i modernizacji ciągów pieszych i rowerowych w szczególności w pasie nadmorskim.

³¹ Studium rozwoju strategicznego małych portów i przystani morskich w województwie pomorskim; Uchwałą 693/221/09 Zarządu Województwa Pomorskiego, Gdynia, 2009 r.

³² Informacja: Urząd Morski w Słupsku (20.09.2009)

Na terenie gminy Ustka w ostatnich latach wyremontowano odcinek drogi krajowej nr 21, a także drogi powiatowe:

- 1117G na odcinku Dębina – Rowy,
- 1112G Objazda – Gąbino,
- 1110G na odcinku od Niestkowa do Charnowa.

Na terenie gminy znajduje się wiele dróg osiedlowych i wewnętrznych, które nie mają uregulowanych spraw formalnych (przejęcia w zasób gminny), a pełnią ważną rolę w pomocniczym układzie komunikacyjnym.

Znaczna większość dróg gminnych nie posiada nawierzchni utwardzonej i regulacji wód deszczowych, co przy lokalnych różnicach terenu jest istotnym czynnikiem mogącym prowadzić do zalewania i podmakania obszarów.

Schemat układu drogowego przedstawiono na rys. nr 5.

6.2. Zaopatrzenie w wodę.

Dostarczenie potrzebnej ilości wody pitnej dla osiedli wiejskich i miejskich stanowi zasadniczy warunek rozwoju produkcji rolnej i poprawy warunków bytowych i zdrowotnych ludności. Pierwotnie jedynym źródłem zaopatrzenia w wodę na wsi były studnie kopane lub płytkie studnie wiercone. Obecnie większość mieszkańców gminy zaopatrywana jest w wodę z ujęć głębinowych i wodociągów.

Według danych Zakładu Usług Wodnych Sp. z o.o. Słupsk w 2010 r. w gminie Ustka długość czynnej sieci wodociągowej (obsługiwanej przez ZUW Słupsk) wynosiła 131,8 km. Nie jest to jednak całkowita długość sieci rozdzielczej na terenie gminy, gdyż część sieci jest własnością innych podmiotów (znajdująca się na terenach wojskowych – Marynarka Wojenna RP oraz na terenach Nadleśnictwa Ustka). Według danych szacunkowych łączna długość sieci wodociągowej na terenie gminy Ustka wynosi obecnie prawie 140 km.

Wg danych ZUW Słupsk z roku 2010 na terenie gminy Ustka ilość przyłączy do budynków mieszkalnych wynosiła 1401 (obsługiwane przez ten Zakład). Zużycie wody w 2010 r. – woda pobrana z ujęć wodnych ogółem 296,7 tys. m³, woda dostarczona (do bud. mieszkalnych i gosp. rolnych) ogółem 421,2 tys. m³.

Zaopatrzenie gminy w wodę odbywa się generalnie z systemów zbiorowego zaopatrzenia. W gminie funkcjonuje 16 wodociągów wiejskich, obejmujących swym zasięgiem kilka miejscowości. Część ludności korzysta ze studni indywidualnych (są to pojedyncze siedliska w zabudowie rozproszonej lub niewielkie kolonie znacznie oddalone od systemów wodociągowych). Na wszystkich ujęciach wody ujmowane są wody z utworów czwartorzędowych, woda z wszystkich ujęć wymaga uzdatniania.

Pobór wód podziemnych z reguły nie przekracza ustalonych zasobów eksploatacyjnych dla poszczególnych ujęć wody. Niedobory wody obserwuje się w czasie szczytowych poborów letnich w miejscowościach: Przewłoka, Wytowno, Rowy-Dębina. Uzupełnienie niedoboru wody może nastąpić z planowanego ujęcia w Wytownie.

Stan techniczny sieci wodociągowej jest dobry, sieć wykonana jest przede wszystkim z rur PCV. Jedynie w miejscowości Objazda w centrum wsi wodociąg wykonany jest z rur azbestowo- cementowych i wymaga wymiany. Ponadto na osiedlu Przewłoka istnieje sieć wodociągowa z rur żeliwnych w bardzo złym stanie technicznym.

Obecnie wszystkie sołectwa posiadają sieć wodociagową i są zaopatrywane w wodę z ujęć głębinowych. Sukcesywnie Gmina prowadzi inwestycje zwiększające zasięg obsługi mieszkańców w sieci wodociągowej.

Zewidencjonowane ujęcia wód podziemnych na terenie gminy przedstawiono w tabeli 33.

Tabela 33. Ujęcia wody pitnej oraz pozwolenia wodno-prawne w gminie Ustka (stan na dzień 04.07.2011)

Lp.	Nazwa ujęcia	Nr i data decyzji o pozwoleniu wodno-prawnym	Termin obowiązywania
1.	Duninowo	ŚR.II.6223-51/07 z 02.01.2008	do 31.12.2017
2.	Wodnica	ROŚ.III.6223-74/00 z 05.10.2000	do 30.09.2010
3.	Zaleskie	ŚR.II.6223-49/07 z 02.01.2008	do 31.12.2017
4.	Starkowo	ROŚ.III.6223-3/06 z 15.02.2006	do 28.02.2016
5.	Przewłoka	ŚR.II.6223-17/08 z 21.04.2010	do 20.04.2030
6.	Pęplino	ROŚ.III.6223-2/06 z 15.02.2006	do 28.02.2016
7.	Modlinek	ROŚ.III.6223-1/06 z 15.02.2006	do 28.02.2016
8.	Charnowo	ŚR.II.6223-40/09 z 24.09.2009	do 20.09.2019
9.	Objazda	ROŚ.III.6223-18/05 z 05.09.2005	do 30.09.2015
10.	Grabno	ŚR.II.6223-50/07 z 02.01.2008	do 31.12.2017
11.	Dębina	ŚR.II.6223-66/00 z 28.09.2010	do 25.09.2030
12.	Poddąbie	ŚR.II.6223-63/00 z 28.09.2010	do 25.09.2030
13.	Osieki Słupskie	ŚR.II.6223-64/00 z 21.09.2010	do 20.09.2030
14.	Wytowno	ŚR.II.6223-67/00 z 28.09.2010	do 25.09.2030
15.	Machowinko	ŚR.II.6223-62/00 z 22.09.2010	do 21.09.2030
16.	Machowino	ŚR.II.6223-61/00 z 22.09.2010	do 21.09.2030

Stan ujęć wodnych nie jest do końca uregulowany. Istnieje wiele ujęć wodnych prywatnych lub w zasobach ANR (Agencja Nieruchomości Rolnych), które nie są własnością gminy, co powoduje utrudnione nimi gospodarowanie.

Sieci wodociągowe istnieją w następujących miejscowościach:

- wodociąg grupowy Starkowo – Golęcino – Krężółki – Krzemienica – Możdżanowo z ujęciem wody w Starkowie,
- wodociąg grupowy Modlinek – Modła – Lędowo z ujęciem wody w Modlinku,
- wodociąg grupowy Pęplino – Duninówko z ujęciem wody w Pęplinie,
- wodociąg grupowy Charnowo – Niestkowo z ujęciem wody w Charnowie
- wodociąg grupowy Grabno – Zimowiska z ujęciem wody w Zimowiskach,
- wodociąg grupowy Przewłoka Osiedle – Przewłoka z ujęciem wody w Przewłoce Osiedle,
- wodociąg grupowy Wytowno – Dalmierz Przewłocki – Redwanki z ujęciem wody w Wytownie,
- wodociąg grupowy Objazda – Bałamątek z ujęciem wody w Objeździe,
- wodociąg grupowy Dębina – Rowy z ujęciem wody w Dębinie,
- wodociąg grupowy Osieki Słupskie – Gąbino – Dominek – Żabiniec z ujęciem wody w Osiekach;
- wodociągi zbiorowe w Machowinie, Machowinku, Poddąbiu, Zaleskich, Duninowie, Wodnicy.
- wodociąg z miejscowości Przewłoka do miejscowości Zapadłe;

Jednostkami obsługującymi sieci na terenie gminy jest Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o., „Wodociągi Ustka” Sp. z o.o. oraz Zakład Usług Wodnych Sp. z o.o. Słupsk, który obsługuje wszystkie sieci wodno-kanalizacyjne stanowiące własność Gminy.

Schemat sieci wodociągowych i ujęć wodnych został pokazany na rys. nr 6.

6.3. Odprowadzenie ścieków.

Na obszarze gminy Ustka system odprowadzania ścieków przedstawia się następująco:

- według danych Zakładu Usług Wodnych Sp. z o.o. Słupsk długość czynnej sieci kanalizacyjnej (obsługiwanej przez ZUW Słupsk) w gminie Ustka w 2010 r. wynosiła 152,7 km. Nie jest to jednak całkowita długość sieci rozdzielczej na terenie gminy, gdyż część sieci jest własnością innych podmiotów (znajdująca się na terenach wojskowych – Marynarka Wojenna RP oraz na terenach Nadleśnictwa Ustka). Według danych szacunkowych łączna długość sieci wodociągowej na terenie gminy Ustka wynosi obecnie prawie 163 km.
- wg danych ZUW Słupsk z roku 2010 na terenie gminy Ustka ilość przyłączy do budynków mieszkalnych wynosiła 952 (obsługiwane przez ten Zakład), całkowita ilość przyłączy prowadzących do budynków mieszkaniowych i zamieszkania zbiorowego ok. 1100;
- wg danych z roku 2009 ludność obsługiwana przez oczyszczalnię ścieków (w tym oczyszczalni przydomowe oraz zbiorniki bezodpływowe) wyniosła ponad 95%; z kolei odsetek ludności posiadającej dostęp do zbiorczej kanalizacji zakończonej oczyszczalnią ścieków na koniec 2010 roku wyniosła 59% mieszkańców gminy;
- wg danych uzyskanych w gminie Ustka na dzień opracowywania niniejszego Studium (początek 2012 roku) ponad 75% ilości mieszkańców gminy posiada dostęp do zbiorczej kanalizacji zakończonej oczyszczalnią ścieków;
- miejscowości w gminie, które do tej pory nie zostały kompleksowo skanalizowane: Golęcino, Krężołki, Modlinek, Redwanki;
- na terenie gminy Ustka funkcjonują **dwie aglomeracje ściekowe**, w których wyodrębniono następujące systemy kanalizacyjne:
 - grupowy system kanalizacji sanitarnej obsługujący wsie: Rowy – Dębina – Poddąbie, Bałamątek – Objazda – Osieki – Gąbino – Dominek, Machowinko – Wytowno – Smużki **z oczyszczalnią ścieków w Rowach**,
 - grupowy system kanalizacji sanitarnej obsługujący wsie: Przewłoka, Wodnica, Grabno, Charnowo, Zimowiska, Niestkowo, Duninowo, Zaleskie, Zapadłe, Modła, Możdżanowo, Starkowo, Pęplino, Machowino, Lędowo oraz osiedle Lędowo **z oczyszczalnią ścieków w mieście Ustka**.

W roku 2007 na terenie gminy odprowadzono do wód lub do ziemi 556,3 dm³ ścieków wymagających oczyszczania, z czego 9 dm³ poddano oczyszczaniu biologicznemu, natomiast pozostałą ilość ścieków poddano oczyszczaniu z podwyższonym usuwaniem biogenów.

Na terenie gminy Przedsiębiorstwo „Mariol” S.A. Oddział w Duninowie, zajmujące się przetwórstwem ryb, eksploatuje podczyszczalnię ścieków technologicznych o przepustowości 100 m³/h, gdzie w procesie podczyszczania chemicznego (koagulacja, flotacja) oczyszcza ścieki, przed wprowadzeniem do zbiorczego systemu kanalizacji sanitarnej miasta Ustki.

Tabela 34. Oczyszczalnie ścieków w gminie Ustka (na rok 2007)

Lp.	Nazwa i lokalizacja	Obszar z którego oczyszczalnia zbiera ścieki	Typ oczyszczalni M-mechaniczna B-biologiczna	Przepustowość [m ³ /d]	Odbiórniki oczyszczonych ścieków
1	komunalna Rowy	Rowy, Dębina, Poddąbie, Dominek, Objazda, Machowinko, Wytowno, Gąbino, Osieki, Bałamątek.	MB, reaktor wielofunkcyjny	3500,0	rz. Łupawa
2	lokalna Machowino	Dom Pomocy Społecznej	MB złóże biologiczne	50,0	rz. Gnilna
3	lokalna Orzechowo - Zapadłe	Biuro Usług Turystycznych „Słowniec”	MB BIOBLOK MU-25	25,0	ciek Ustka - Przewłoka

Tabela 35. Oczyszczalnie ścieków gmin sąsiednich przyjmujące ścieki z terenu gminy Ustka (na rok 2009)

Lp.	Nazwa i lokalizacja	Obszar z którego oczyszczalnia zbiera ścieki	Typ oczyszczalni M-mechaniczna B-biologiczna	Przepustowość m ³ /dobę	Odbiórniki oczyszczonych ścieków
1	komunalna miasta Ustka	miasto Ustka, Wodnica, Grabno-Zimowiska, Niestkowo, Duninowo, Przewłoka, Zaleskie, oraz osiedle Lędowo	MB BIOOXYBLOK	10.000,0	rz. Słupia

Zagrożeniem dla jakości wód śródlądowych jest nieuporządkowana gospodarka ściekowa we wsiach: Modlinek, Golęcino, Krężołki położonych w zachodniej części gminy oraz w Redwankach położonych we wschodniej części gminy, gdzie ścieki w przewodzie gromadzone są w zbiornikach bezodpływowych. Docelowo również te miejscowości są przewidziane do objęcia systemem kanalizacyjnym odprowadzającym ścieki do oczyszczalni w Ustce oraz w Rowach.

Gmina Ustka cały czas prowadzi inwestycje mające na celu poprawę jakości istniejących sieci oraz budowę nowych sieci kanalizacji sanitarnej.

Według najnowszych danych uzyskanych w Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o., „Wodociągi Ustka” Sp. z o.o. oraz Zakład Usług Wodnych Sp. z o.o. Słupsk od 2006 roku do chwili obecnej nastąpił wzrost długości sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Ustka na poziomie ok. 20%.

Budowa nowoczesnej oczyszczalni ścieków w Rowach (docelowo o przepustowości po modernizacji 45 000 RLM) pozwoliła skanalizować prawie cały obszar części wschodniej gminy.

System zbiorczej kanalizacji sanitarnej przedstawiono na rys. nr 7.

6.4. Odprowadzanie i unieszkodliwianie odpadów

Na obszarze gminy Ustka na koniec 2006 r.³³ świadczone były następujące systemy zbiórki odpadów: **system zbierania zmieszanych odpadów komunalnych, system selektywnej zbiórki odpadów (szkła i tworzyw sztucznych).**

Według informacji zawartych w „Sprawozdaniu z realizacji Gminnego Planu Gospodarki Odpadami Gminy Ustka za okres 2004 – 2006” ilość zebranych **zmieszanych odpadów komunalnych** wyniosła: w roku 2004 - 541,7Mg w tym 13,5 Mg z zakładów przemysłowych, w roku 2005 – 837,7Mg w tym 17,5Mg z zakładów przemysłowych, w roku 2006 – 1056,5Mg w tym 16,3Mg z zakładów przemysłowych. W porównaniu z rokiem 2004 ilość zebranych odpadów komunalnych w 2006 r. zwiększyła się prawie dwukrotnie (151,4%). Wyliczony na podstawie zebranych odpadów jednostkowy wskaźnik nagromadzenia na jednego mieszkańca wynosił w roku 2006 dla gminy Ustka 177 kg/M/rok (w 2004 wynosił 107,2 kg/M/rok). Tak duży wzrost wartości jednostkowego wskaźnika nagromadzenia odpadów jest efektem wzrostu ilości gospodarstw domowych objętych zorganizowanym odbiorem odpadów.

Na początku 2004 roku na terenie gminy Ustka przestały funkcjonować 4 składowiska odpadów położone we wsiach: Charnowo, Starkowo, Duninowo i Objazda. Składowiska zamknięto i zrekultywowano. Dlatego całość zebranych zmieszanych odpadów komunalnych w latach 2004-2006 unieszkodliwiano na składowisku odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Bierkowie. Podstawową metodą unieszkodliwiania zmieszanych odpadów komunalnych było składowanie. Składowane odpady to: niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne (kod 20 03 01), odpady z czyszczenia ulic i placów (20 03 03), odpady z ogrodów i parków (w tym z cmentarzy) (nieulegające biodegradacji) (20 02 03 i 20 02 02).

Zebrane w ramach **selektywnej zbiórki odpadów** tworzywa sztuczne i szkło odbierane są przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Spółka z o.o. Słupsk. Ilość odpadów zbieranych selektywnie w latach 2004-2006 stanowiła około 19% - 31% ogólnej ilości odpadów komunalnych zebranych na tym terenie. Wielkość odpadów zbieranych selektywnie w stosunku do sumarycznej ilości odpadów komunalnych zebranych na terenie gminy wskazuje na zadowalający efekt prowadzonej selektywnej zbiórki odpadów (szkła i tworzyw sztucznych).

Na terenie gminy funkcjonuje również system **selektywnej zbiórki odpadów budowlano-remontowych** - jest to system „na żądanie” - odpady budowlane zbierane do kontenerów KP-7 lub innych ustawionych na indywidualne zamówienie i koszt mieszkańców i przedsiębiorców wytwarzających odpady budowlane. Zebrane odpady odbierane są przez samochody skrzyniowe (lub kontenerowe) i transportowane na ZZO w Bierkowie. Ponadto od 2007 roku na terenie gminy prowadzona jest okresowa zbiórka (dwa razy w roku) odpadów wielkogabarytowych i zużytego sprzętu elektronicznego.

Na terenie gminy nie zlokalizowano wysypisk, a odpady są składowane na wysypisku śmieci Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów w Bierkowie. Z uwagi na zaspokojenie potrzeb, gmina nie planuje inwestycji dotyczącej budowy wysypiska śmieci. Odpady odbierane są od podmiotów gospodarczych i mieszkańców na podstawie podpisanych umów przez specjalistyczne firmy usługowe.

6.5. Zaopatrzenie w energię elektryczną.

Przez obszar gminy biegną sieci przesyłowe energii elektrycznej. Jest to linia elektroenergetyczna **450 kV** Łędowo – Wierzbęcin, która stanowi fragment międzynarodowej sieci przesyłowej Szwecja – Polska (12,5km długości na terenie gminy) oraz dwie linie napowietrzne wysokich napięć 110 kV:

- Ustka – Duninowo – Starkowo – Możdżanowo – Darłowo (11,5km długości);
- Ustka – Wodnica – Charnowo – Słupsk Wierzbęcin (6,0km długości).

W ramach rozwoju sieci energetycznych w celu poprawy i zaopatrzenia w energię elektryczną nowych terenów budowlanych na terenie gminy Ustka przewiduje się następujące inwestycje:

- budowa Głównego Punktu Zasilającego 110/15 kV – GPZ Rowy (okolice m. Objazda),
- budowa dwutorowej napowietrznej linii elektroenergetycznej o napięciu 110 kV Ustka – Rowy,
- przebudowa istniejącej linii elektroenergetycznej o napięciu 110 kV Słupsk Wierzbęcin – Ustka na linię dwutorową;
- modernizacja linii napowietrznej 15kV nr 191 GPZ Ustka – Rowy.

Schemat przebiegu napowietrznych linii elektroenergetycznych przedstawiono na rys. nr 8.

6.6. Zaopatrzenie w ciepło.

Na terenie gminy nie ma centralnych kotłowni oraz sieci kolektorów przesyłowych. Istnieją lokalne kotłownie olejowo – gazowe służące ogrzewaniu szkół, obiektów użyteczności publicznej, ośrodków wypoczynkowych oraz prywatnych domów i mieszkań.

1) Analiza stanu istniejącego:

- a) Na terenie gminy Ustka najczęściej spotykanym źródłem ciepła są lokalne kotłownie oparte o paliwa stałe lub ciekłe. Wyróżniono następujące grupy obiektów, pod względem funkcji:
 - Budynki prywatne w tym siedliska rolnicze – najczęstszym sposobem zaopatrzenia w ciepło są tradycyjne indywidualne piece na węgiel, drewno lub miał. Coraz częściej wprowadzane są kotły na olej opałowy lub gaz ciekły, najrzadszą formą produkcji ciepła jest energia elektryczna,
 - Budynki mieszkalne komunalne (w tym budynki wielorodzinne po byłych PGR) – posiadające lokalne kotłownie,
 - Budynki użyteczności publicznej (szkoły, gimnazjum, przedszkola, ośrodek zdrowia, straż pożarna policja, urząd gminy, ośrodki wypoczynkowe) – lokalne kotłownie w oparciu o węgiel, olej opałowy, drewno. Planuje się systematyczną modernizację źródeł ciepła,
 - Budynki usługowe i przemysłowe – indywidualne źródła ciepła w oparciu o paliwa stałe i ciekłe.
- b) Termoizolacja budynków. Sytuacja termoizolacyjna budynków ulega stałej poprawie, jednak nie jest jeszcze w pełni zadowalająca. Nadal duża ilość obiektów powstałych przed rokiem 1989r. nie spełnia norm termoizolacyjnych budynków. W najgorszym stanie pozostają budynki zbudowane w osiedlach PGR oraz obiekty zbudowane przed 1945r.

³³ Program Ochrony Środowiska dla gminy Ustka na lata 2007-2010 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2014, Wojewódzkie Biuro Planowania Przestrzennego w Słupsku, 2008 r., pod kierunkiem: mgr inż. Krzysztof Wojcieszak;

- c) Budynki powstałe po 1990 r. zazwyczaj spełniają normy termoizolacyjne i nie wymagają takich inwestycji.
- d) Na terenie gminy Ustka istnieją alternatywne źródła ciepła, takie jak np. wykorzystanie siły wiatru, energii słonecznej i wodnej.
- e) Na terenie gminy Ustka dopiero rozwija się system lokalnych sieci gazu ziemnego (będący źródłem energii spełniającym wymogi ekologiczne). Rozprowadzająca sieć gazowa średniego i niskiego ciśnienia zlokalizowana jest w miejscowościach Przewłoka oraz Przewłoka-Osiedle.

2) Kierunki rozwoju sieci zaopatrzenia w ciepło:

- a) Należy dążyć do zdecydowanej zmiany zastosowania nośników ciepła z obecnego (ponad 70% węgiel) – docelowo jak najmniejsze lub całkowite wykluczenie przy wdrożeniu projektu gazyfikacji gminy.
- b) Należy dążyć do zwiększenia termoizolacyjności obiektów wszystkich rodzajów, a w szczególności:
 - modernizacja i docieplanie budynków wielorodzinnych,
 - usprawnienie i wymiana kotłów grzewczych na wykorzystujące źródła ekologiczne o niskiej emisji,
 - dążenie do likwidacji wielu źródeł emisji w jednym budynku wielorodzinnym (tj. indywidualne źródła ciepła i ciepłej wody w każdym mieszkaniu w oparciu o węgiel i drewno), tworzenie systemów zbiorczych,
 - modernizacja i docieplanie budynków użyteczności publicznej,
- c) Należy wprowadzić zaostrenie wymogów stawianych przy źródłach ciepła dla nowych budynków zarówno mieszkalnych jak i produkcyjnych i usługowych – stosowanie paliw ekologicznych o niskich emisjach pyłów.
- d) Stworzyć systemy zachęt i promocji dla alternatywnych źródeł ciepła takich jak energia wodna i słoneczna, wykorzystanie słomy i odpadów drzewnych itp.

6.7. Zaopatrzenie w gaz.

Przez gminę biegnie gazociąg wysokiego ciśnienia DN 150 relacji Słupsk – Ustka (stacja redukcyjna na terenie miasta). Przewidywana jest rozbudowa systemu przesyłu gazu na terenie gminy – planowane odgałęzienie od gazociągu istniejącego w kierunku wschodnim ze stacją redukcyjną w Wytownie.

Do tej pory zgazyfikowana została jedynie miejscowość Przewłoka oraz Przewłoka-Osiedle. Rozpoczęto również gazyfikację m. Grabno. Rozważana jest gazyfikacja m. Lędowo.

Niezbędne jest opracowanie zaktualizowanej koncepcji zaopatrzenia gminy w gaz.

Schemat przebiegu sieci gazowych przedstawiono na rys. nr 9.

6.8. Telekomunikacja.

Na terenie gminy Ustka funkcjonują obecnie dwa podstawowe systemy połączeń telekomunikacyjnych: telekomunikacja kablowa oraz niezależne sieci telefonii komórkowych bazujących na stacjach przekaźnikowych i falach radiowych. Przewiduje się rozwój sieci telefonii kablowej w oparciu o światłowody.

W granicach gminy wzniesiono stacje bazowe telefonii komórkowej: 4 stacje w miejscowości Rowy (dz. nr 232/1, 234, 240/2, 667), a także maszty telekomunikacyjne

z podwieszonymi antenami telefonii komórkowych w Poddąbiu (dz. nr 126) oraz w Machowinie (dz. nr 126/6).

Dostęp do Internetu na terenie gminy jest zróżnicowany. Nie we wszystkich miejscowościach jest zainstalowany Internet.

Lokalizację stacji bazowych przedstawiono na rys. nr 10.

6.9. Infrastruktura Wojskowa.

Na terytorium gminy znajdują się obiekty Jednostki Wojskowej Garnizonu Ustka. Są to obiekty techniczne i tereny infrastruktury obronnej, wchodzące w skład Poligonu Sił Powietrznych Ustka, zlokalizowanego na zachód od miasta Ustka i na północ od Lędowa. Dla kompleksu koszarowego nr 4171 administrowanego przez 6.WOG (działka nr 358/9, obręb Lędowo) ustalono obszar ograniczonego użytkowania – strefa wolna od zabudowy mieszkaniowej w pasie 100 m (zgodnie z zał. nr 1 – Kierunki rozwoju przestrzennego gminy Ustka) od strony wschodniej, południowej i zachodniej przykoszarowych placów ćwiczeń.

Tereny wojskowe, zgodnie z załącznikiem nr 1 "Ekofizjograficzne uwarunkowania rozwoju przestrzennego gminy Ustka", stanowią „tereny zamknięte”, utworzone Decyzją 0-11/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 28.12.2000 z późn. zmianami. Zgodnie z art.10 pkt. 6, ppkt. 15 Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym dla terenów zamkniętych w Studium określa się „granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych, a sposób zagospodarowania w/w „terenu zamkniętego” określa zarządca nieruchomości, tj. SP-MON – RZI Gdynia, który posiada tytuł prawny władania nieruchomością.

6.10. Infrastruktura wodna i melioracyjna.

Na terenie Gminy Ustka znajdują się urządzenia melioracji wodnych szczegółowych. Są to urządzenia służące ochronie przed zalaniem rolniczych polderów Modła oraz Gardna V-VI służą w postaci obwałowań brzegów jezior i rzek oraz stacji pomp. Ich charakterystykę oraz stan zachowania opisano szczegółowo w pkt. 4.7.1., ppkt.1), lit. a) – str. 54.

7. ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE

7.1. Charakterystyka zagospodarowania przestrzennego obszaru gminy Ustka - główne funkcje.

1) Charakterystyka ogólna.

- a) Gmina Ustka obejmuje obszar o powierzchni ok. 217 km², o kształcie zróżnicowanym położonym wzdłuż Wybrzeża Bałtyku. Przez obszar gminy przebiega droga krajowa, droga wojewódzka oraz linia kolejowa o znaczeniu regionalnym;
- b) Gmina Ustka posiada blisko 20 kilometrowy odcinek granicy z Morzem Bałtyckim, w środku tego odcinka położone jest miasto Ustka, stanowiące odrębną gminę miejską;
- c) W granicach gminy znajdują się fragmenty trzech mezoregionów fizyczno-geograficznych: Wybrzeże Słowińskie (na północy oraz wokół jezior Gardno i Modła), Wysoczyzna Damnicka (centrum), Równina Sławieńska nazywana również Słupską (południowy zachód).
- d) Znaczne zróżnicowanie rzeźby terenu, jak na warunki nizinne - podstawowy typ rzeźby stanowią wysoczyzny morenowe o płaskiej lub falistej powierzchni, które wraz z równiną zastoiskową okolic Wytowna obejmują południowo-zachodnią i centralną część gminy. Ich powierzchnię rozcina meandrująca dolina Słupi. Od północy wysoczyznę ograniczają wały wzgórz moreny czołowej tzw. gardzieńskiej. Na ich północnym zapleczu ukształtowały się nisko położone (1- 2 m n.p.m.) zabagnione równiny nadmorskie z płytkimi przybrzeżnymi jeziorami Modła i Gardno. Od strony morza zamykają je pola wydymowe mierzei nadmorskiej, miejscami o znacznej wysokości. Akumulacyjny odcinek brzegu na zachód od ujścia rzeki Słupi posiada dobrze wykształcone plaże o szerokości do 40 m. Wysoki klifowy, brzeg pomiędzy Ustką a Dębina jest silnie niszczonej przez morze.
- e) Teren gminy jest zróżnicowany pod względem zalesienia: szeroki pas terenów leśnych rozciąga się w części przybrzeżnej Morza Bałtyckiego na wschód oraz na zachód od miasta Ustka, ponadto dość rozległe tereny leśne zlokalizowano na północ i na południe od miejscowości Machowino oraz na południowy – zachód od Objazdy, a także mniejsze fragmenty zalesień we wschodniej części gminy.
- f) Na terenie gminy znajduje się jeden zbiornik wodny o dużej powierzchni - jezioro Modła (61,9 ha i głębokości maksymalnej 1,1 m), które jest płytkim zarastającym zbiornikiem przepływowym. Nie ma większych zbiorników, jedynie występujące lokalnie lub okresowo oczka wodne, stawy i sztuczne zbiorniki. Gmina graniczy od wschodu z wodami jeziora Gardno położonego na terenie Słowińskiego Parku Narodowego.
- g) Funkcjonalnie na rozwój gminy wpływa lokalizacja w pobliżu miasta powiatowego Słupsk oraz miasta Ustka o dużym znaczeniu turystycznym w regionie.

2) Podstawowe funkcje:

Położenie gminy w strefie wybrzeża, zasoby przyrodnicze i kulturowe predysponują ją do rozwoju gospodarki morskiej, turystyki, rekreacji i lecznictwa uzdrowiskowego w części północnej, natomiast bliskość miasta Słupsk i dobre gleby sprzyjają rozwojowi usług, rolnictwa, przetwórstwa żywności i różnych form zagospodarowania w części południowej gminy. Taka różnorodność potencjału gminy umożliwia wszechstronny i zróżnicowany rozwój z poszanowaniem uwarunkowań wynikających z konieczności ochrony brzegów morskich, szczególnie klifowych i unikatowej przyrody. Szczególne znaczenie ma tu zachowanie zasad zrównoważonego rozwoju.

a) Funkcje obsługi ruchu turystycznego i tranzytowego.

- turystyka jest jednym z ważniejszych obszarów działalności gospodarczej gminy. Do jej rozwoju predysponuje gminę nadmorskie położenie, potencjał przyrodniczo – kulturowy, infrastruktura turystyczna, tradycja i przygotowanie zawodowe mieszkańców oraz wyjątkowy mikroklimat z dużą zawartością soli i jodu;
- do najważniejszych miejscowości turystycznych leżących bezpośrednio nad morzem należą: Rowy, Dębina – z jednymi z najpiękniejszych klifów, otoczone lasami – Poddąbie, Orzechowo i Przewłoka. Dużego znaczenia turystycznego nabierają też pobliskie Wytowno i Lędowo.
- według GUS na koniec 2006 r. na terenie gminy zarejestrowanych było 196 podmiotów gospodarczych z branży hotelowej i restauracji, 56 podmiotów z branży obsługi mieszkańców i wynajmu oraz 160 podmiotów z branży handlu hurtowego, detalicznego i napraw;
- pewne ograniczenia w rozwoju funkcji turystyczno-rekreacyjnych wynikają z sąsiedztwa z terenami wojskowymi oraz z występowaniem obszarów objętych prawnymi formami ochrony przyrody, dotyczy to w szczególności pełnego wykorzystania nadmorskiego położenia dla rozwoju sportów wodnych i żeglarstwa;
- baza noclegowa gminy Ustka to przede wszystkim pokoje gościnne i gospodarstwa agroturystyczne oferujące noclegi turystom indywidualnym i zorganizowanym. Agroturystyka rozwija się przede wszystkim w miejscowościach nie leżących bezpośrednio nad morzem, a oddalonych od niego od 1-10 kilometrów. Są to gospodarstwa położone w malowniczych miejscowościach otoczonych lasami, niektóre w bezpośredniej bliskości lasu, rzeki lub jeziora. W chwili obecnej na terenie gminy funkcjonuje kilkanaście gospodarstw agroturystycznych. Wyposażenie domów obecnie nie odbiega od luksusowych pensjonatów w zatłoczonych miejscowościach nadmorskich. Gospodarstwa agroturystyczne promują swoją ofertę przez Internet. Osoby zainteresowane wypoczynkiem w wiejskim zaciszu z dala od zgiełku i hałasu, mogą odpocząć w gospodarstwach agroturystycznych w miejscowościach takich jak: Bałamątek, Redwanki, Objazda, Charnowo, Niestkowo i Wodnica oraz Duninowo, Starkowo i Możdżanowo;
- Rowy i Poddąbie, to także miejsca lokalizacji licznych domów wczasowych, ośrodków szkoleniowo – wypoczynkowych, ośrodków rehabilitacyjno-leczniczych i pensjonatów. W miejscowości Duninowo funkcjonuje Publiczne Szkolne Schronisko Młodzieżowe. W Poddąbiu jest zorganizowany camping i pole namiotowe;
- szacuje się, że rocznie odwiedza gminę około 200 tys. turystów, jednorazowo gmina może przyjąć około 15 tys. turystów. Obok piaszczystych pięknych plaż, gmina oferuje infrastrukturę turystyczną do uprawiania turystyki kwalifikowanej, jak trasy rowerowe, szlaki krajoobrazowe, ścieżki dydaktyczno – przyrodnicze, kulturowe i historyczne oraz kąpiele słoneczne na plaży, sporty wodne, połowy ryb i kuchnię regionalną. W ramach podniesienia konkurencyjności gminy w zakresie rozwoju turystyki należy dążyć do poprawy i uzupełnienia (rozszerzenia) infrastruktury w tym turystycznej, poprawy estetyki miejscowości, opracowania ciekawych programów pobytu, wydłużenia sezonu turystycznego, podniesienia ilości i jakości usług turystycznych – uzdrowiskowych, promocji itp.;
- atrakcyjność gminy podnoszą walory turystyczne okolicy: zorganizowana jedyna w swoim rodzaju ścieżka rowerowa "Szlakiem zwiniętych torów", szlaki turystyczne

i krajobrazowe w kierunku "ruchomych wydm" w Słowińskim Parku Narodowym (szlak czerwony i przez Park Krajobrazowy "Dolina Słupi" – szlak żółty. Inną atrakcją jest ścieżka dydaktyczno-przyrodnicza w rezerwacie "Buczyna nad Słupią" i rezerwat ptactwa wodnego "Jeziora Modła";

- negatywnym zjawiskiem w ruchu tranzytowym jest notowany w ostatnich latach wzrost ilości wypadków drogowych. Miejscami na szlakach drogowych, na których bardzo często dochodzi do wypadków, są punkty o dużym natężeniu ruchu, skrzyżowania głównych tras, miejsca o ograniczonej widoczności, zwężenia dróg. Najwięcej wypadków w komunikacji drogowej ma miejsce na drodze krajowej nr 21 oraz wojewódzkiej nr 203 oraz drogach powiatowych nr 1112G i 1117G.

b) Funkcja rolnicza wraz z przetwórstwem rolno-spożywczym i hodowlą:

- po 1990 roku nastąpił spadek znaczenia branż rolniczej i rybackiej na rzecz rozwoju funkcji turystyczno-rekreacyjnej i mieszkaniowej;
- użytki rolne dominują przestrzennie w gospodarce gminy zajmując powierzchnię ok. 54% całkowitej powierzchni gminy;
- w strukturze użytków rolnych grunty orne o powierzchni 8.439 ha stanowią 68,7% użytków rolnych (UR), łąki trwałe – 2.081 ha (tj. 17,0% UR), pastwiska trwałe 1.413 ha (tj. 11,5% UR). Największy procentowy udział użytków rolnych w powierzchni ogółem występuje w obrębach geodezyjnych Duninowo, Gąbino, Możdżanowo, Niestkowo, Starkowo, tj. w południowo – zachodniej i wschodniej części obszaru gminy. Użytki zielone w większych kompleksach położone są w północnej części gminy. Warunki przyrodnicze dla produkcji rolnej są korzystne. Ogólny wskaźnik jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej wynosi 67,4. Potencjał agroekologiczny gleb jest zróżnicowany, ogólnie duży;
- zasobność gleb w przyswajalne składniki pokarmowe jest niska (około 70% gleb). Wynika to prawdopodobnie z wysokiego stopnia naturalnego zakwaszenia skał macierzystych, które wymagają sukcesywnego, prawidłowego wapnowania. Ogranicza to dobór roślin uprawnych i uzyskiwane plony. Wartość produkcyjną gleb można znacznie poprawić przez racjonalne wapnowanie i nawożenie;
- najslabsze gleby zostały już w większości zalesione. Część gruntów rolnych zmienia swoje przeznaczenie na cele nierolnicze w trybie opracowywania planów miejscowych zagospodarowania przestrzennego;
- średnia wielkość powierzchni gospodarstwa rolnego w gminie Ustka jest nieco wyższa od średniej krajowej i wynosi 11,00 ha (stan na 30.06.2011 r.), średnia wielkość w Polsce wynosi 10,23 ha, natomiast w województwie pomorskim 18,84 ha (dane z Powszechnego Spisu Rolnego 2010);
- w gminie Ustka gospodarstwa użytkowane przez osoby fizyczne w liczbie 2.820 zajmują 7.987,3 ha UR. W liczbie tej 973 gospodarstwa o powierzchni powyżej 1 ha zajmują łącznie 7.605,1 ha UR. W strukturze gospodarstw o powierzchni od 1,0 do 2,0 ha tj. 31,7% to gospodarstwa bardzo małe. Gospodarstwa od 2,0 do 5,0 ha to 33,4% gospodarstw. Gospodarstwa od 1,0 do 5,0 ha to 65,1% gospodarstw w gminie, które gospodarują na 18,9% powierzchni UR. Gospodarstwa o powierzchni powyżej 30,0 ha, to 38 gospodarstw indywidualnych (tj. 3,9%), które gospodarują na 36,2% powierzchni UR. W grupie gospodarstw rolnych osób prawnych gospodarstwa w liczbie 15 to gospodarstwa o powierzchni do 1,0 ha, zajmujące ogółem 4,47 ha UR i nie ujęte w w/w strukturze. W grupie gospodarstw rolnych osób

prawnych gospodarstwa małe, do 7,0 ha w liczbie 12 stanowią 30,7% gospodarstw, a gospodarstwa powyżej 200,0 ha w liczbie 5 (tj. 12,8%) gospodarstw obejmują powierzchnię 75,9% powierzchni gospodarstw osób prawnych;

- do dalszego rozwoju funkcji rolniczych predysponowane są południowo – zachodnie i centralnie położone części gminy.

c) Funkcja mieszkaniowa wraz z usługami podstawowymi:

- koncentracja funkcji mieszkaniowych i towarzyszących usług następuje przede wszystkim w miejscowościach Przewłoka i Wodnica oraz wczasowiskach nadmorskich – Rowy, Poddąbie, Dębina. Szansę dla rozwoju stałej i sezonowej bazy turystycznej może stanowić realizacja programu inwestycyjnego w kształtującej się nowej jednostce urbanistycznej we wsi Przewłoka (planowana funkcja uzdrowiskowa);
- sieć osadnicza gminy tworzona jest przez ośrodki wiejskie o charakterze turystyczno-wypoczynkowym (Dębina, Rowy, Poddąbie, Orzechowo), a ośrodki wiejskie dobrze powiązane komunikacyjnie z miastem Ustka (Duninowo, Zaleskie, Grabno, Przewłoka) oraz Słupskiem (Objazda, Machowino, Wytowno);
- na terenie wsi przeważa zabudowa jednorodzinna oraz siedliskowa, skupiska zabudowy jednorodzinnej często powstają w wyniku podziału gruntów rolnych;
- zespoły zabudowy wielorodzinnej występują we wsiach dawnych PGR-ów: Objazda, Gąbino, Duninowo, Zaleskie, Grabno, Dalimierz Przewłocki, Zimowiska, Charnowo;
- zabudowa o charakterze turystycznym występuje dość licznie w pasie nadmorskim (ośrodki wypoczynkowe, pensjonaty, domy letniskowe, pola biwakowe itp.);
- rozwój funkcji gospodarczych ma miejsce na terenie zlikwidowanej jednostki wojskowej w m. Duninowo, a także na terenie miejscowości Charnowo, Wodnica i w nieco mniejszym stopniu Objazda, Wytowno oraz Zaleskie.
- na terenie gminy Ustka istnieją 2 średnio duże miejscowości: Objazda i Przewłoka (powyżej 600 mieszkańców), 5 średnich: Duninowo, Machowino, Rowy, Wodnica, Zaleskie (400 - 600 mieszkańców), 8 mniejszych (200 – 400 mieszkańców) Charnowo, Gąbino, Grabno, Zimowiska, Machowino, Możdżanowo, Pęplino, Wytowno, natomiast pozostałe miejscowości, stanowiące największą grupę (18) należą do bardzo małych (poniżej 200 mieszkańców). Wśród nich znajdują się również miejscowości o bardzo rozproszonej zabudowie w charakterze przysiółków, kolonii lub osiedli popegeerowskich (mniej niż 100 mieszkańców) takie jak: Duninówko, Lędowo, Modła, Modlinek, Redwanki, Dalmierz Przewłocki, Gołęcino, Krężołki, Zabłocie. W niektórych z nich można zauważyć tendencje do zanikania i wyludniania się miejscowości. Jednocześnie miejscowości te posiadają bardzo wysokie wartości przyrodniczo-krajobrazowe i nadają się na rozpowszechnienie jako potencjalne tereny do zabudowy mieszkaniowej sezonowej lub rekreacyjnej;
- z danych wynika również, iż ponad 37% ludności gminy skupionych jest w 6 sołectwach o liczbie mieszkańców pomiędzy 400 - 600. Około 31% ludności gminy jest rozproszone w 9 niewielkich sołectwach (poniżej 400 mieszkańców). Duży odsetek ludności (31%) jest skupiony w trzech największych sołectwach o liczbie ludności powyżej 600 mieszkańców;
- na podstawie przyrostu ludności z ostatnich ośmiu lat oraz analizy wydanych decyzji o warunkach zabudowy zaobserwowano że miejscowości rozwojowe to przede

wszystkim: Wodnica, Przewłoka, Grabno, Rowy. Machowino oraz Zaleskie. W ostatnich ośmiu latach obserwuje się spadek liczby ludności w jednej z największych miejscowości jaką jest Objazda. Natomiast w miejscowościach Objazda i Przewłoka obserwuje się największy wzrost liczby mieszkańców zameldowanych na pobyt czasowy;

- większość miejscowości na tym terenie posiada bardzo bogatą historię. Obszar całej gminy jest zaliczany do cennych pod względem zachowania środowiska kulturowego. Większość z miejscowości ma dobrze zachowany układ tkanki historycznej z zachowanym tradycyjnymi zagrodami. Wartość zabytkową przedstawiają również chałupy o budowie szachulcowej, budowle bramne oraz pałace i dziedzińce dworskie znajdujące się w niektórych miejscowościach gminy. Na szczególną uwagę zasługują pałac oraz park w Duninowie pochodzący z XIX w., pałac z parkiem w Zaleskich z XVIII w. i pałac w Wytownie posadowiony na średniowiecznych fundamentach, niejednokrotnie przebudowywany, ostatnio w XIX w.;
- najbardziej na degradację przestrzeni po II wojnie światowej zostały narażone największe miejscowości. Obecnie zniekształcenia zabudową powojenną powodują duże kontrasty pomiędzy zachowanymi zabytkami a obiektami współczesnymi. Szczególnie zabudowa lat 70-tych po byłych PGR wymaga zabiegów rehabilitacyjnych;
- również niekontrolowany rozwój zabudowy mieszkaniowej lat 1970-2000 oraz w latach 2005-2008 spowodował duże zniekształcenia miejscowości;

d) Funkcja produkcyjna, przemysłowa i rzemieślnicza.

- w roku 2006 w gminie zarejestrowane były 772 podmioty gospodarcze, w tym 98,2% sektora prywatnego. Wśród analizowanych gmin porównawczych tylko w gminie Ustka liczba podmiotów gospodarczych zmniejszyła się o 5,6% w roku 2006 w porównaniu do roku 2000.
- według stanu na dzień 31.12.2009r. na terenie gminy Ustka działało łącznie 811 podmiotów gospodarki narodowej, w tym w sektorze prywatnym 792, a w sektorze publicznym 18;
- według stanu na dzień 30.06.2010 na terenie gminy Ustka działało łącznie 681 przedsiębiorstw (formy prawne, osoby fizyczne lub spółki cywilne);
- z analizy wg sekcji PKD najwyższy spadek nastąpił w sekcji „hotele i restauracje” (o 109 podmiotów) oraz w sekcji „handel hurtowy, detaliczny, naprawy” (o 23 podmioty), przybyło m.in. 14 podmiotów w sekcji „rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo”, 12 podmiotów w sekcji „budownictwo”, 27 podmiotów w sekcji „obsługa nieruchomości, wynajem”, 7 podmiotów w sekcji „ochrona zdrowia, pomoc społeczna” i 9 podmiotów w sekcji „działalność usługowa, komunalna, społeczna”;
- największym zakładem produkcyjnym na terenie gminy jest obecnie Przedsiębiorstwo „Mariol” S.A. Oddział w Duninowie, zajmujące się przetwórstwem ryb; pozostałe to niewielkie przedsiębiorstwa i działalność gospodarcza zlokalizowana w bezpośrednim sąsiedztwie dróg wojewódzkich;
- w gminie duże znaczenie gospodarcze i przestrzenne odgrywa rolnictwo. Użytki rolne zajmują ok. 54% powierzchni gminy. Największy procentowy udział użytków rolnych występuje w południowo – zachodniej i wschodniej części obszaru gminy oddalonej od morskiego brzegu;

- potencjał agroekologiczny gleb jest zróżnicowany, gleby kompleksu żyrnego i zbożowo pastewnego zajmują 46,1%. Gleby oceniane jako dobre zajmują 53,9% użytków rolnych, ale około 70% z nich ma niską zasobność w przyswajalne składniki pokarmowe. Wymaga to większej staranności w uprawie, racjonalnego wapnowania i nawożenia;
- wg stanu na 2.01.2008 r. na terenie gminy 973 gospodarstwa prowadzone były przez osoby fizyczne i 39 przez osoby prawne;
- struktura obszarowa gospodarstw jest zróżnicowana, 65,1% gospodarstw prowadzonych przez osoby fizyczne, to gospodarstwa małe od 1,00 do 5,00 ha (633 gospodarstwa), a gospodarstwa powyżej 30,0 ha, to tylko 3,9% (38 gospodarstw);
- w gospodarstwach prowadzonych przez osoby prawne 11 gospodarstw, to gospodarstwa powyżej 50,0 ha;
- lesistość gminy Ustka wynosi 6 713,75 ha, co stanowi ok. 31% powierzchni gminy, w tym grunty leśne prywatne stanowią 2,4% (160,20 ha). Lasy państwowe administrowane są przez Nadleśnictwo Ustka, a lasy nadmorskie w pasie brzegowym przez Urząd Morski w Słupsku i Słowiński Park Narodowy. Grunty leśne należące do gminy stanowiły w 2009 r. - 25,90 ha.

e) Funkcja ekologiczna

Jej celem jest bezwzględne zachowanie i podtrzymanie trwałości powiązań ekologicznych poprzez uwzględnienie ich w dokumentacjach planistycznych. Ponadto do zadań związanych z ekologią należą:

- wprowadzenie zalesień, zadrzewień i zadarnień jako elementu odbudowy naturalnych powiązań ekologicznych wzdłuż dolin rzecznych;
- wprowadzenie zalesień jako uzupełnień przestrzennych w obszarach i przy granicach korytarzy i płatów ekologicznych w celu wzmocnienia wewnętrznej spójności całej sieci;
- racjonalne wprowadzanie zalesień na obszarach najsłabszych gruntów rolnych;
- utrzymanie lasów ochronnych oraz wsparcie procesu tworzenia kolejnych lasów ochronnych w gospodarce leśnej wraz ze wzmacnianiem działań proekologicznych na tych obszarach;

3) Uwarunkowania rozwoju sieci osadniczej dla gminy.

a) Geneza osadnicza poszczególnych miejscowości.

Pomimo licznych przekształceń sieć osadnicza na obszarze gminy Ustka zachowała swoją czytelność historyczną. Wykorzystując materiały z historii osadnictwa gminy Ustka dokonano podziału miejscowości pod względem genezy powstawania miejscowości, co obrazuje **rys. nr 11**. Generalnie na obszarze gminy można wyróżnić cztery podstawowe typy miejscowości pod względem genezy osadniczej:

- I. wieś ulicówka,
- II. wieś wielodrożnica,
- III. wieś folwarczna,
- IV. owalnica,
- V. przysiółek, osada,

Najczęstszym typem, jaki spotykamy obecnie na terenie gminy Ustka są wsie założone na planie ulicówki (I), wsie powstałe w wyniku lokacji folwarku (III) oraz wsie wielodrożnicowe (II), w tym także wsie położone na planie owalnicy. Każdy z typów miejscowości ma charakterystyczny układ i rozplanowanie ulic oraz działek siedliskowych, a także inne walory krajobrazowe. We wsiach folwarcznych oraz wielodrożnicowych, centralną częścią jest zwykle kościół umiejscowiony w środkowej części miejscowości lub na skrzyżowaniu dróg, tworzący dominantę zarówno wewnętrzną jak i zewnętrzną miejscowości.

Na terenie gminy Ustka spotkać można wyraźnie odrębne dwie formy osadnictwa: duże wsie kmiece o średniowiecznej tradycji, oraz założenia dworsko-parkowego z folwarkami pochodzące z lat późniejszych.

Zachowanymi do dzisiaj dużymi wsiami związanymi z ciągiem funkcjonalno przestrzennym Słupsk - Ustka są miejscowości: Przewłoka, Wodnica, Zimowiska (z częścią dziś nazywaną Grabno), Charnowo oraz Niestkowo.

Wsiami znajdującymi się poza bezpośrednim szlakiem Słupsk - Ustka są miejscowości: Machowino, Pęplino, Starkowo, Możdżanowo i Duninowo. Miejscowości te do dzisiaj zachowały czytelny oryginalny układ ruralistyczny oraz - co prawda znacznie późniejszą, ale wznoszoną wciąż na historycznych działkach pierwotnych lokacji - zabudowę zagrodową.

Drugi typ osadnictwa, założenia folwarczne znajdują się w miejscowościach: Wytowno, Machowinko, Objazda, Osieki, Gąbino, Dominek, Zaleskie.

Wymienić także należy dawne wsie kmiece, przy których stworzono podobne folwarki, jak: Machowino, Niestkowo i Duninowo.

Wyodrębniającą się miejscowością są Rowy, która była zawsze osadą rybacką (stacją, portem). Inną osadą rybacką było Poddąbie.

Pozostałe miejscowości na terenie gminy Ustka są to osady przysiółkowe: Modlinek, Modła, Orzechowo, Dębina, Bałamątek oraz niewielkie folwarki: Lędowo, Gołęcino, zaginiony folwark: Lanken, następnie folwark nazywany dawniej Hohenstein - dziś nazwany „Kolonias Wodnica”, Srebrzany, Karolinek (Przewłoka), Michnowo, Smużki, folwark dawniej nazywany Agathonshof- dziś nazwany „Machowinko”, Masłowo.

Interesującymi formami osadnictwa, powstałymi w ramach wielu akcji kolonizacyjnych i parcelacyjnych (XVIII-XX w.) są miejscowości: Zapadłe, Wytowno-Kolonia, Kolonia-Objazda, Machowino-Kolonia I i II, Nowe Duninowo, Kolonia-Pęplino, Niestkowo-Kolonia (ostatnia miejscowość jest poza granicami gminy).

Zwrócić uwagę należy na fakt istniejących na terenie gminy komponowanych alei przydrożnych i zadrzewień śródpolnych, które są pozostałością dawnych założeń dworskich i folwarcznych.

Na terenie gminy Ustka zlokalizowano *wiele pojedynczych zagród i budynków, a także zwartej zabudowy w postaci chałup szkieletowych, wypełnionych gliną (niektóre z dachami naczółkowo-dymnikowymi kryte strzechą). Zespoły zabudowy z muru pruskiego, (obiekty budownictwa ryglowego z XVIII i XIX w. wypełnione gliną) noszą nazwę „Kraina w kratę” i stanowią atrakcję turystyczną gminy Ustka.*

b) Deformacje i przekształcenia miejscowości.

Niektóre z miejscowości zachowały czytelny układ, genezą sięgający aż czasów średniowiecznych. Dotyczy to przede wszystkim miejscowości, w których

nie wprowadzono folwarków. Szczególnie atrakcyjne pod tym względem są następujące wsie: Dębina, Możdżanowo, Niestkowo, Starkowo, Pęplino, Wodnica, Wytowno.

Pomimo pozytywnych przykładów na terenie gminy można zauważyć szereg elementów deformujących struktury osadnicze. Podzielono je na grupy w zależności od przyczyn deformacji. **Rysunek nr 12** przedstawia ocenę stopnia deformacji poszczególnych miejscowości w zależności od ich przyczyn. Jako główną przyczynę deformacji wyróżniono wprowadzenie po II wojnie światowej zabudowy Państwowych Gospodarstw Rolnych (PGR) na tereny wiejskie. W zależności od stopnia ingerencji w historyczną tkankę wyróżniono kilka stopni: miejscowości nieznieskształcone powojenną zabudową, miejscowości, w których rozbudowano istniejące zabudowania folwarczne, miejscowości, w których wprowadzono zarówno zabudowania gospodarcze jak i strukturę mieszkań dla pracowników PGR oraz zupełnie nowe lokacje osiedli i zabudowy gospodarczej, a także miejscowości zdegradowane poprzez chaotyczny i niekontrolowany rozwój zabudowy letniskowej. W zależności od stopnia ingerencji w historyczną tkankę zróżnicowany jest również stopień deformacji struktury osadniczej.

Zarówno jeden i drugi proces powoduje degradację lub deformację miejscowości. W pierwszym przypadku historyczna zabudowa ulega upadkowi, w drugim zostaje często mocno znieskształcona przez nową zabudowę.

Tabela 36. Zasady działań rehabilitacyjnych w miejscowości

Nazwa sposobu działania	Charakterystyka obszaru pod względem jakości przestrzeni	Rodzaj wskazanych i dopuszczalnych przekształceń przestrzennych
E - estetyzacja	- Miejscowość o wysokich walorach krajobrazowo-kulturowych z bardzo dobrze zachowaną historyczną tkanką zabudowy w postaci układu ulic i rozlogów pól, zachowanymi tradycyjnymi zagrodami z oryginalnymi budynkami. - Niewiele lub brak elementów deformujących lub degradujących przestrzeń miejscowości w postaci obcych form obiektów lub urządzeń tj. sklepy, baraki, transformatory itp. - Zachowana w bardzo dobrym lub dobrym stanie zieleni komponowana i naturalna związana z jednostką osadniczą	ISTNIEJĄCA ZABUDOWA: - Uporządkowanie terenów prywatnych nieruchomości, ujednolicenie form ogrodzeń, zlikwidowanie dzikich składowisk śmieci, - Uporządkowanie i estetyzacja przestrzeni publicznych w postaci poprawy nawierzchni i małej architektury, rekompozycja zieleni - Ochrona i pielęgnacja terenów o wysokich wartościach kulturowych tj.: założenia dworsko-parkowe, obiekty sakralne, historyczne sieci drożne, układy tradycyjnych zagród itp. - Zachowanie i rekompozycja istniejących układów zieleni w postaci parków, cmentarzy, skwerów, zieleni przydrożnej itp. - Zachowanie i uczyelnienie dominant sakralnych w otwarciach widokowych na jednostki osadnicze z bezwzględnym zakazem sytuowania obiektów deformujących. ZABUDOWA NOWA: - Wysoki reżim zagospodarowania przestrzennego polegający na przyjęciu zasady kontekstualności (odniesienie się do sąsiedztwa w projektowaniu układu i wielkości działek, zabudowy, wewnątrz ruralistycznych przylegających do lokowanej inwestycji. - Dopuszcza się uzupełnienia zabudowy w ramach istniejących granic miejscowości na warunkach kontekstualności.. - Dopuszcza się rozwój zabudowy w ściśle określonych kierunkach zgodnych z uwarunkowaniami wynikającymi z historycznej genezy osadniczej danej jednostki (zaznaczonych na planszy pt.: „Kierunki rozwoju i polityki przestrzennej gminy”)
R1 - rewaloryzacja	- Miejscowości o wysokich walorach krajobrazowo-kulturowych z dostatecznie zachowaną substancją zabudowy - Deformacja zabudowy tradycyjnej obiektami lub zespołami obiektów obcymi formą oraz obszarami zaniedbanymi lub zdegradowanymi tj. sklepy i punkty usługowe w tym usługi uciążliwe i rzemiosło, obiekty przemysłowe, transformatory, oczyszczalnie ścieków itp.) - Miejscowości ulegające powolnej degradacji przez wyludnianie się społeczności i brak opieki nad obiektami i zielenią - Miejscowości powstałe w wyniku samorodnych procesów osadniczych o wysokich walorach poszczególnych elementów (zagród, zespołów itp.)	ISTNIEJĄCA ZABUDOWA: - Przywrócenia dawnych walorów miejscowości w postaci przebudowy i modernizacji lub wyburzenia istniejących deformujących obiektów w celu ujednolicenia form zabudowy, - Uporządkowanie i estetyzacja przestrzeni publicznych w postaci poprawy nawierzchni i małej architektury, Ochrona i pielęgnacja terenów o wysokich wartościach kulturowych tj.: założenia dworsko-parkowe, obiekty sakralne, historyczne sieci drożne, układy tradycyjnych zagród itp. - Zachowanie i rekompozycja istniejących układów zieleni w postaci parków, cmentarzy, skwerów, zieleni przydrożnej itp. ZABUDOWA NOWA: - Wysoki reżim zagospodarowania przestrzennego polegający na przyjęciu zasady kontekstualności (odniesienie się do sąsiedztwa w projektowaniu układu i wielkości działek, zabudowy, wewnątrz ruralistycznych przylegających do lokowanej inwestycji. - Dopuszcza się uzupełnienia zabudowy w ramach istniejących granic miejscowości na warunkach kontekstualności. - Dopuszcza się rozwój zabudowy w ściśle określonych kierunkach zgodnych z uwarunkowaniami wynikającymi z historycznej genezy osadniczej danej jednostki
R2 - rehabilitacja	- Miejscowości o pierwotnie wysokich walorach estetyczno-przestrzennych (tj. założenia dworsko – parkowe i folwarczne) zdegradowane przez wprowadzenie obcych form zabudowy takich jak obiekty mieszkalne i gospodarcze PGR i inne obiekty przemysłowe oraz infrastruktury technicznej, które spowodowały zniekształcenie tradycyjnej formy osadniczej - Zachowane zespoły dworsko – parkowe lub same parki oraz inne obiekty o wysokich wartościach kulturowych jak cmentarze, obiekty sakralne itp. - Osiedla mieszkaniowe dla pracowników PGR o różnych formach (w zabudowie bliźniaczej i domów wielorodzinnych) usytuowane w bezpośrednim sąsiedztwie tradycyjnej zabudowy folwarcznej. - Budynki gospodarczej przemysłowe PGR wybudowane w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowy gospodarczej tradycyjnego folwarku	ISTNIEJĄCA ZABUDOWA: - Rewaloryzacja i rekompozycja zachowanych elementów zabudowy dworsko-parkowej i folwarcznej, cmentarzy, obiektów sakralnych, komponowanych form zieleni (aleje, parki, pojedyncze okazy) - Humanizacja istniejącej zabudowy mieszkaniowej PGR w postaci nadania obiektom form korespondujących z tradycyjną zabudowy, zagospodarowanie przestrzeni publicznych i sąsiadujących, likwidacja i uporządkowanie substandardowej zabudowy gospodarczej (chlewiki, składziki, garaże itp.), wprowadzenie zieleni komponowanej na tereny publiczne wokół osiedli itp.) - Przekształcenie zabudowy gospodarczej PGR w postaci wyburzenia niepotrzebnych lub niezdatnych do użytku obiektów, likwidacja zbędnej infrastruktury technicznej (zbiorniki, silosy, place składowe itp.), przebudowa i modernizacja pozostałych obiektów w nawiązaniu formą i układem do zachowanych obiektów folwarcznych. - Uporządkowanie i estetyzacja przestrzeni publicznych w całej miejscowości w postaci poprawy nawierzchni i małej architektury, Zachowanie i rekompozycja istniejących układów zieleni w postaci parków, cmentarzy, skwerów, zieleni przydrożnej itp. ZABUDOWA NOWA: - Dopuszcza się uzupełnienia zabudowy w ramach istniejących granic miejscowości na warunkach kontekstualności. - Dopuszcza się rozwój zabudowy w ściśle określonych kierunkach zgodnych z uwarunkowaniami wynikającymi z historycznej genezy osadniczej danej jednostki (zaznaczonych na planszy pt.: „Kierunki rozwoju i polityki przestrzennej gminy”) - Wprowadzenie nowej zabudowy powinno się wiązać z procesami rewaloryzacji i humanizacji istniejącej zabudowy
R3 - rewitalizacja	Miejscowości i osiedla o znacznej przewadze obiektów degradujących w postaci zabudowy mieszkaniowej lub gospodarczej PGR często lokalizowane w oderwaniu od tradycyjnej miejscowości	- Przeprowadzenie głębokich przemian rewitalizacyjnych na płaszczyźnie społecznej, gospodarczej i przestrzennej powinny być poprzedzone opłacalnością ekonomiczną działań - Konieczność humanizacji istniejącej zabudowy mieszkaniowej PGR w postaci nadania obiektom form korespondujących z tradycyjną zabudowy, zagospodarowanie przestrzeni publicznych i sąsiadujących, likwidacja i uporządkowanie substandardowej zabudowy gospodarczej (chlewiki, składziki, garaże itp.), wprowadzenie zieleni komponowanej na tereny publiczne wokół osiedli itp.) - Dopuszcza się zachowanie i wykorzystanie w celach produkcyjnych zabudowy gospodarczej PGR. Niezbędne są przekształcenia istniejącej zabudowy: wyburzenia niepotrzebnych lub niezdatnych do użytku obiektów, likwidacja zbędnej infrastruktury technicznej (zbiorniki, silosy, place składowe itp.), przebudowa i modernizacja pozostałych obiektów w nawiązaniu formą i układem tradycyjnej formy obiektów gospodarczych rolnictwa wielkoobszarowego. - Niezbędne jest wprowadzenie komponowanej zieleni wysokiej i niskiej jako zieleni ochronnej wzdłuż granic nieruchomości oraz wzdłuż dróg, zbiorników wodnych itp. - Zakaz rozwoju i wprowadzania nowej zabudowy poza granicami miejscowości za wyjątkiem obszarów wskazanych na planszy „Kierunki uwarunkowań i polityki przestrzennej gminy”

7.2. Użytkowanie terenu i własności gruntów.

1) Struktura użytkowania ziemi:

Jak wcześniej wspomniano w strukturze użytkowania wyróżniają się tereny rolne, natomiast udział procentowy i powierzchniowy poszczególnych form użytkowania przedstawiono w **tabeli nr 37**.

Tabela 37. Zestawienie rodzajów użytkowania ziemi wraz z udziałem procentowym.

Rodzaj użytków	Powierzchnia [ha]	Udział w pow. całkowitej [%]
Ogółem	21 746	100,0
Użytki rolne	12 281	56,5
w tym: grunty orne	8 435	38,8
sady	39	0,2
łąki trwałe	2 080	9,6
pastwiska trwałe	1 417	6,5
grunty rolne zabudowane	159	0,7
grunty pod stawami	0	0,0
grunty pod rowami	151	0,7
Grunty leśne oraz gr. zadrz. i zakrzew.	6 858	31,5
w tym: lasy	6 712	30,9
Grunty zabudowane i zurbanizowane	943	4,3
Grunty pod wodami	304	1,4
Użytki ekologiczne	0*	0
Nie użytki	891	4,1
Tereny różne	469	2,2

* - niezgodne ze stanem faktycznym, jest ok. 414 ha

Źródło: Wykaz gruntów według stanu na: 2007-01-01. Urząd Marszałkowski w Gdańsku.

- w strukturze użytkowania przeważają tereny rolne, ich wielkość w niewielkim stopniu jednak systematycznie ulega zmniejszaniu, ze względu na przeznaczanie zgodnie z uchwalonymi planami miejscowymi nowych terenów pod zabudowę (wpływ na taki stan rzeczy mają: wzrost zainteresowania terenami budowlanymi na terenie gminy oraz upadek PGR i przejęcie terenów rolnych w ręce prywatne – zmiana funkcji na tereny rekreacyjne, usługowe lub pozostawione jako nieużytki – jako lokata kapitału);
- udział terenów zadrzewionych w strukturze udziału użytkowania jest średnio wysoki – ponad 30 % terenu.

2) Rodzaj i wielkość użytków rolnych:

a) Wielkość gospodarstw rolnych:

Średnia wielkość gospodarstwa rolnego na obszarze gminy Ustka wynosi 11 ha (stan na dzień 30.06.2011 r.).

- w gminie Ustka gospodarstwa użytkowane przez osoby fizyczne w liczbie 2.820 zajmują 7.987,3 ha UR. W liczbie tej 973 gospodarstwa o powierzchni powyżej 1 ha zajmują łącznie 7.605,1 ha UR. W strukturze gospodarstw o powierzchni od 1,0 do 2,0 ha tj. 31,7% to gospodarstwa bardzo małe. Gospodarstwa od 2,0 do 5,0 ha to 33,4% gospodarstw. Gospodarstwa od 1,0 do 5,0 ha to 65,1% gospodarstw w gminie, które gospodarują na 18,9% powierzchni UR. Gospodarstwa o powierzchni powyżej 30,0 ha, to 38 gospodarstw indywidualnych (tj. 3,9%), które gospodarują na 36,2% powierzchni UR. W grupie gospodarstw rolnych osób prawnych, gospodarstwa w liczbie 15 to gospodarstwa o powierzchni do 1,0 ha, zajmujące ogółem 4,47 ha UR i nie ujęte w w/w strukturze. W grupie gospodarstw rolnych osób prawnych gospodarstwa małe, do 7,0 ha w liczbie 12 stanowią 30,7% gospodarstw,

a gospodarstwa powyżej 200,0 ha w liczbie 5 (tj. 12,8%) gospodarstw obejmują powierzchnię 75,9% powierzchni gospodarstw osób prawnych;

- do dalszego rozwoju funkcji rolniczych predysponowane są południowo – zachodnie i centralnie położone części gminy.

b) Rodzaje użytków:

- w strukturze użytków rolnych (dane za 2009 rok) grunty orne o powierzchni 8.439 ha stanowią 68,7% użytków rolnych (UR), łąki trwałe – 2.081 ha (tj. 17,0% UR), pastwiska trwałe 1.413 ha (tj. 11,5% UR). Największy procentowy udział użytków rolnych w powierzchni ogółem występuje w obrębach geodezyjnych Duninowo, Gąbino, Możdżanowo, Niestkowo, Starkowo, tj. w południowo – zachodniej i wschodniej części obszaru gminy. Użytki zielone w większych kompleksach położone są w północnej części gminy. Warunki przyrodnicze dla produkcji rolnej są korzystne. Ogólny wskaźnik jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej wynosi 67,4. Potencjał agroekologiczny gleb jest zróżnicowany, ogólnie duży;
- zmiany w strukturze użytkowania, jakie zaszły w latach 2003-2007 dotyczą przede wszystkim dynamicznego wzrostu powierzchni terenów zabudowanych i zurbanizowanych – o 25,2%, przy jednoczesnym spadku powierzchni użytków rolnych – o 1,8%. Niewielki przyrost powierzchni lasów – o 0,3% świadczy o niskim tempie zalesień gruntów rolnych marginalnych;
- duży potencjał agroekologiczny gminy:
Wg stanu na dzień 1.01.2000 r. w gminie znajdowało się:
 - 31 ha gleb, tj. 0,3% zaliczanych do najlepszych i bardzo dobrych (kl. I i II),
 - 8 836 ha tj. 74,2% gleb dobrych i średnich (kl. III i IV),
 - 3 026 ha, tj. 25,4% gleb słabych i bardzo słabych (kl. V i VI),
 - 13 ha, tj. 0,1% gleb przeznaczonych do zalesienia (kl. VI z);
- udział poszczególnych kompleksów przydatności rolniczej wynosił:
 - kompleksy: 2 pszenno-dobry i 4 pszenno-żytni – 46,6%
 - kompleksy: 3 pszenno-wadliwy i 5 żytni dobry – 7,3%
 - kompleksy: 6 żytni słaby i 7 żytni bardzo słaby – 20,9%,
 - kompleks 8 zbożowo-pastewny mocny – 17,1%,
 - kompleks 9 zbożowo-pastewny słaby – 8,1%,
 - użytki zielone 1 z bardzo dobre i dobre – 0,7%,
 - użytki zielone 2z średnie – 68,8%,
 - użytki zielone 3z słabe i bardzo słabe – 30,5% (wg Warunki przyrodnicze ... 1987).
- wg danych Spisu Rolnego z 2002 r. w gminie Ustka pod zasiewami znajdowało się 60% gruntów ornych będących w użytkowaniu rolniczym (w tym w gospodarstwach indywidualnych – 59%). Minione 4 lata charakteryzuje znaczna poprawa w rolniczym zagospodarowaniu użytków rolnych. Bezpośrednią przyczyną była akcesja Polski do Unii Europejskiej oraz objęcie polskich rolników zasadami Wspólnej Polityki Rolnej, w tym systemem dopłat bezpośrednich. Zagospodarowaniem objęto zarówno wieloletnio odłogowane grunty orne, jak również przeważającą część trwałych użytków zielonych. Obecnie, większość niezagospodarowanych użytków rolnych stanowią grunty Zasobu WRSP będące w trakcie procesu prywatyzacyjnego (rejon Objazdy – ok. 80 ha), są to również grunty rolne, które w ramach MPZP uzyskały zgodę na zmianę przeznaczenia na cele nierolnicze i nieleśne i oczekują na zabudowę (np. tereny w rejonie Gąbina, Niestkowa, Pęplina i in.).

- łąki w rejonie wsi Zaleskie leżące w sąsiedztwie rezerwatu Modła pozostają nie zagospodarowane. Są to obszary gleb pochodzenia organicznego, znajdujące się pod stałym wpływem wysokiego poziomu wód gruntowych, często o charakterze zastoiskowym, z powierzchniową warstwą gruntu okresowo lub stale zatopioną. Dawniej wykorzystywano je gospodarczo, jako trwałe użytki zielone, obecnie zaś - na skutek wieloletniego nieużytkowania - ulegają powolnej renaturyzacji. Sąsiadują z rezerwatami przyrody Jezioro Modła i Zaleskie Bagna i w większości znajdują się w obrębie projektowanego obszaru sieci Natura 2000 Przymorskie Błota. Przywracanie rolniczego zagospodarowania tych użytków wydaje się tu być niewskazane. Nadal pozostają w Zasobie WRSP;
- wskazane jest określenie zasad przebiegu polityki przekształcania terenów rolnych (cele oraz wielkość przekształceń). Proponuje się zachowanie kierunku związanego z turystyką i rekreacją;

3) **Struktura własności ziemi:**

W strukturze własności ziemi sytuacja na obszarze gminy Ustka wygląda następująco:

- grunty Skarbu Państwa zajmują ok. **55,76%** powierzchni, z czego najwięcej przypada na grunty rolne wchodzące w skład zasobu własności rolnej Skarbu Państwa (4 191 ha - ok. 34,5%) to grunty w zasobie Agencji Nieruchomości Rolnych. Agencja jest zatem bardzo istotnym partnerem dla gminy w procesach planistycznych, gdyż nadal dysponuje znaczącym arealem gruntów.
- grunty skarbu państwa przekazane w użytkowanie wieczyste to 0,29% ogólnej powierzchni;
- grunty gminne – **4,88%** oraz gminne przekazane w użytkowanie wieczyste – 0,36%,
- grunty powiatowe - **0,61%**,
- grunty prywatne - osób fizycznych - **28,93%**,
- inne grunty prywatne (spółdzielni, wspólnot gruntowych, spółek itd.) - 9,17%;
- razem grunty prywatne - **38,10%**
- powyższe zestawienie pokazuje jak wielkie zmiany własnościowe nastąpiły w ciągu ostatnich 10 lat. Mimo tego nadal w dużym zakresie właścicielem terenów jest dawna AWRSP obecna ANR posiada aż 34,5% gruntów Skarbu Państwa. Większość majątków PGR została w tym czasie sprzedanych w ręce prywatne. Obecnie w strukturze własności najwięcej, bo 55,76 % zostaje w rękach Skarbu Państwa, przede wszystkim ze względu na występowanie dużej ilości lasów. Natomiast drugim największą grupą są różni właściciele prywatni, którzy na terenie gminy posiadają 38 % terenu;
- niepokojącym zjawiskiem są tendencje do pozbywania się zasobu gminnego nieruchomości, powodującym przede wszystkim trudności w lokalizowaniu funkcji publicznych na terenie gminy tj. wysypisk, cmentarzy, oczyszczalni ścieków, urzędów, budynków oświaty itp. Kurczący się zasób zdecydowanie ogranicza pole manewru w tych dziedzinach. Wydaje się niezbędne odbudowanie zasobu, korzystając z zasobu SP;

7.3. **Polityka związana z zagospodarowaniem przestrzennym gminy Ustka.**

Z dniem 1 stycznia 2003r. stracił ważność Miejscowy Plan Ogólny Zagospodarowania Przestrzennego dla gminy Ustka. Plan ten obowiązywał od 1988r. Przy dość silnym rozwoju zabudowy na terenie gminy Ustka w wielu miejscach był nieaktualny. Od 1994r. podjęto szereg uchwał Rady Gminy dotyczących zmian w planie miejscowym lub wykonania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, a także zmian w obowiązującym od 2002 roku „Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Ustka” przyjętego Uchwałą Nr V/37/2002 Rady Gminy Ustka z dnia 30 grudnia 2002 roku. Poniżej przedstawiono wykaz obowiązujący planów miejscowych oraz zmian Studium uwarunkowań, a także wykaz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz zmian i aktualizacji Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Ustka w **trakcie realizacji**.

- 1) Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego uchwalone po 1994r. i obowiązujące na terenie gminy Ustka.

**WYKAZ OBOWIĄZUJĄCYCH MIEJSCOWYCH PLANÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY USTKA (po 1994 roku)**

Tabela 38. Zestawienie planów miejscowych

Lp.	TYTUŁ PLANU	NUMER UCHWAŁY I DATA	OGŁOSZENIE W DZ. URZĘDOWYM NR I DATA
1.	MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO - "ZESPOŁU ZABUDOWY ARMII KRAJOWEJ" W PRZEWŁOCE	V/50/96 Rady Gminy w Ustce z dnia 30 sierpień 1996 roku	DZ.U. Woj. Słupskiego Nr 7 poz.. 37 3.03.1997 r.
2.	ZMIANA M.P.Z.P. "ZESPOŁU ZABUDOWY ARMII KRAJOWEJ" W PRZEWŁOCE	I/7/97 Rady Gminy w Ustce 28 styczeń 1997 roku	DZ.U. Woj. Słupskiego Nr 7 poz. 38 3.03.1997 r.
3.	ZMIANA M.P.O.Z.P. GMINY USTKA W ZAKRESIE GOSPODARKI ŚCIEKOWEJ LINII KABLOWEJ PRZESYŁOWEJ 450 KV	IV/41/97 Rady Gminy w Ustce 7 lipiec 1997 roku	DZ.U. Woj. Słupskiego Nr 19 poz. 117 28.07.1997 r.
4.	ZMIANA M.P.O.Z.P. GMINY USTKA W ZAKRESIE GOSPODASRKI ŚCIEKOWEJ LINII KABLOWEJ PRZESYŁOWEJ 450 KV	V/44/97 Rady Gminy w Ustce 14 lipiec 1997 roku	DZ.U. Woj. Słupskiego Nr 19 poz. 118 28.07.1997 r.
5.	MIEJSCOWY PLAN OGÓLNY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO M. DĘBINA	Uchwała Nr I/4/98 Rady Gminy w Ustce z dn. 6.04.1998 r. oraz Nr II/22/98 z dn. 8.06.1998 r.	DZ.U. Woj. Słupskiego Nr 17 poz. 70; 71 10.08.1998 r.
6.	MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ZESPOŁU ZABUDOWY MIESZKALNEJ I USŁUGOWEJ "PRZEWŁOKA III"	III/30/98 Rady Gminy w Ustce 18 czerwiec 1998 roku	DZ.U. Woj. Słupskiego Nr 28 poz. 194 29.12.1998 r.
7.	ZMIANA M.P.Z.P. M. ROWY - Hala Widowiskowo - Sportowa	IX/73/99 Rady Gminy w Ustce 29 grudnia 1999 roku	DZ.U. Woj. Pomorskiego Nr 35 poz. 208 28.03.2000 r.
8.	MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO TERENU przeznaczonego pod zabudowę usługowo - mieszkaniową "USTKA - ZIMOWISKA"	VI/59/2000 Rady Gminy w Ustce 17 listopada 2000 roku	DZ.U. Woj. Pomorskiego Nr 1 poz. 6 8.01.2001 r.
9.	MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO CZĘŚCI OBSZARU WSI	IV/31/2000 Rady Gminy w Ustce	DZ.U. Woj. Pomorskiego Nr 88 poz. 571

	PRZEWŁOKA W GMINIE USTKA "PRZEWŁOKA IV"	30 czerwiec 2000 roku	18.09.2000 r.
10.	ZMIANA M.P.O.Z.P. GMINY USTKA w obszarze obejmującym działki nr 27/17 i 27/18 położone w miejscowości WYTOWNO	V/20/2001 Rady Gminy w Ustce 27 kwietnia 2001 roku	DZ.U. Woj. Pomorskiego Nr 47 poz. 525 11.06.2001 r.
11.	ZMIANA M.P.O.Z.P. GMINY USTKA w obszarze obejmującym działki nr: 35/1, 35/5, 35/6, 35/7 przed podziałem, a nr 35/1, 35/5, 35/6, 35/8, 35/9 po podziale, położone w miejscowości MODŁA	VIII/46/2001 Rady Gminy w Ustce 14 sierpnia 2001 roku	DZ.U. Woj. Pomorskiego Nr 15 poz. 323 7.03.2002 r.
12.	ZMIANA miejscowego planu szczegółowego zagospodarowania przestrzennego miejscowości PODDĄBIE oraz ZMIANA M.P.O.Z.P. GMINY USTKA	X/77/2001 Rady Gminy w Ustce 30 listopada 2001 roku	DZ.U. Woj. Pomorskiego Nr 3 poz. 43 11.01.2002 r.
13.	ZMIANA M.P.O.Z.P. miasta Ustka w obszarze obejmującym działki nr: 112/14 i 112/8 położone w miejscowości PRZEWŁOKA	X/78/2001 Rady Gminy w Ustce 30 listopada 2001 roku	DZ.U. Woj. Pomorskiego Nr 11 poz. 182 14.02.2002 r.
14.	ZMIANA M.P.O.Z.P. dla działek nr 81, 63, 104, 87 i 89 obrębu geodezyjnego NIESTKOWO w gminie Ustka.	I/2/2002 Rady Gminy w Ustce 27 lutego 2002 roku	DZ.U. Woj. Pomorskiego Nr 36 poz. 809 7.06.2002 r.
15.	ZMIANA M.P.O.Z.P. GMINY USTKA obejmującego obszar działki nr 124/5 w miejscowości CHARNOWO	II/22/2002 Rady Gminy w Ustce 26 kwietnia 2002 roku	DZ.U. Woj. Pomorskiego Nr 44 poz. 1048 5.07.2002 r.
16.	ZMIANA M.P.O.Z.P. GMINY USTKA dla działki nr 266/18 w miejscowości Wytowno. „ogrody działkowe”	V/40/2002 Rady Gminy w Ustce 30 sierpnia 2002 roku	DZ.U. Woj. Pomorskiego Nr 67 poz. 1520 8.10.2002 r.
17.	ZMIANA M.P.O.Z.P. GMINY USTKA dla obszaru działek nr 120/8 i 120/9 w miejscowości Wytowno.	V/41/2002 Rady Gminy w Ustce 30 sierpnia 2002 roku	DZ.U. Woj. Pomorskiego Nr 73 poz. 1614 5.11.2002 r.
18.	ZMIANA M.P.O.Z.P. GMINY USTKA dla obszaru działek nr 160/2, 160/3 i 161/1 w miejscowości Grabno.	V/42/2002 Rady Gminy w Ustce 30 sierpnia 2002 roku	DZ.U. Woj. Pomorskiego Nr 73 poz. 1615 5.11.2002 r.
19.	ZMIANA M.P.Z.P. miejscowości Rowy dla obszaru działki nr 8/22L w miejscowości Rowy, gmina Ustka.	IV/30/2002 Rady Gminy Ustka 23 grudnia 2002 roku	DZ.U. Woj. Pomorskiego Nr 32, poz. 393 z dn. 4.03.2003 r.
20.	ZMIANA M.P.Z.P. GMINY USTKA w obszarze obejmującym działkę nr 358/2 położoną w obrębie geodezyjnym Łędowo.	III/19/2002 Rady Gminy Ustka 10 grudnia 2002 roku	DZ.U. Woj. Pomorskiego Nr 42, poz. 600 z dn. 21.03.2003 r.
21.	ZMIANA M.P.Z.P. GMINY USTKA w obszarze obejmującym działkę nr 33/8 w miejscowości Zaleskie, gmina Ustka.	III/20/2002 Rady Gminy Ustka 10 grudnia 2002 roku	DZ.U. Woj. Pomorskiego Nr 42, poz. 601 z dn. 21.03.2003 r.
22.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla terenów położonych w obrębie Wodnica	VI/42/2003 Rady Gminy Ustka 26 lutego 2003 roku	DZ.U. Woj. Pomorskiego Nr 76, poz. 1243 z dn. 9.06.2003 r.
23.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla działki nr 42 w obrębie Wytowno, gmina Ustka.	VII/55/2003 Rady Gminy Ustka 30 kwietnia 2003 roku	DZ.U. Woj. Pomorskiego Nr 92, poz. 1621 z dn. 1.08.2003 r.
24.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla działek nr 31/11, 214/1 i 284 w obrębie Wytowno oraz działka nr 34/1 w obrębie Objazda w gminie Ustka.	VII/56/2003 Rady Gminy Ustka 30 kwietnia 2003 roku	DZ.U. Woj. Pomorskiego Nr 92, poz. 1622 z dn. 1.08.2003 r.
25.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla działek nr 212/3, 220/1 i 220/4 w obrębie Wytowno w gminie Ustka.	VII/57/2003 Rady Gminy Ustka 30 kwietnia 2003 roku	DZ.U. Woj. Pomorskiego Nr 92, poz. 1623 z dn. 1.08.2003 r.
26.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla działki nr 23/3 w obrębie Objazda w gminie Ustka.	VII/66/2003 Rady Gminy Ustka 30 kwietnia 2003 roku	DZ.U. Woj. Pomorskiego Nr 92, poz. 1624 z dn. 1.08.2003 r.
27.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla działek nr 81, 82 i 83 w obrębie Objazda w gminie Ustka.	VIII/78/2003 Rady Gminy Ustka 2 czerwca 2003 roku	DZ.U. Woj. Pomorskiego Nr 85, poz. 1383 z dn. 8.07.2003 r.

28.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla terenu działek nr 111/3 i 112/3 w obrębie Łędowo gmina Ustka.	IX/90/2003 Rady Gminy Ustka 30 czerwca 2003 roku	DZ.U. Woj. Pomorskiego Nr 110, poz. 1987 z dn. 22.09.2003 r.
29.	ZMIANA M.P.O.Z.P. GMINY USTKA dla obszaru działek: nr 560/1, 8/24, 29, 31, 30/1, 30/2, 8/17 i 8/18 w Objeździe oraz działki nr 9 w Wytownie, w gminie Ustka	X/91/2003 Rady Gminy Ustka 29 sierpnia 2003 roku	DZ.U. Woj. Pomorskiego Nr 145, poz. 2578 z dn. 20.11.2003 r.
30.	ZMIANA M.P.O.Z.P. GMINY USTKA dla obszaru działki nr 185/4 położonej w obrębie Grabno, w gminie Ustka.	X/93/2003 Rady Gminy Ustka 29 sierpnia 2003 roku	DZ.U. Woj. Pomorskiego Nr 145, poz. 2579 z dn. 20.11.2003 r.
31.	ZMIANA miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miejscowości Dębina. (dot. dz. 80/16)	X/94/2003 Rady Gminy Ustka 29 sierpnia 2003 roku	DZ.U. Woj. Pomorskiego Nr 136, poz. 2418 z dn. 05.11.2003 r.
32.	ZMIANA M.P.O.Z.P. GMINY USTKA dla obszaru działki nr 401/5 w miejscowości Zaleskie gmina Ustka	X/95/2003 Rady Gminy Ustka 29 sierpnia 2003 roku	DZ.U. Woj. Pomorskiego Nr 145, poz. 2580 z dn. 20.11.2003 r.
33.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla części miejscowości Rowy w gminie Ustka	XII/105/2003 Rady Gminy Ustka 10 października 2003 roku	DZ.U. Woj. Pomorskiego Nr 2., poz. 2 z dn. 07.01.2004 r.
34.	ZMIANA miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obszaru wsi Przewłoka w gminie Ustka. J .P. Nr 1	XII/106/2003 Rady Gminy Ustka 10 października 2003 roku	DZ.U. Woj. Pomorskiego Nr 145, poz. 2581 z dn. 20.11.2003 r.
35.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla części miejscowości Dębina, gmina Ustka	XII/107/2003 Rady Gminy Ustka 10 października 2003 roku	DZ.U. Woj. Pomorskiego Nr 145, poz. 2582 z dn. 20.11.2003 r.
36.	ZMIANA miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Ustka dla obszaru działek nr 35/1, 35/3, 36 i 37 w obrębie geodezyjnym Gąbino gmina Ustka	XII/108/2003 Rady Gminy Ustka 10 października 2003 roku	DZ.U. Woj. Pomorskiego Nr 2, poz. 3 z dn. 07.01.2004 r.
37.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego działki nr 7 w Gąbinie gmina Ustka	XII/109/2003 Rady Gminy Ustka 10 października 2003 roku	DZ.U. Woj. Pomorskiego Nr 2, poz. 4 z dn. 07.01.2004 r.
38.	Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Ustka dla obszaru działek nr 9, 10/1, 11/2 i 12/1 w obrębie geodezyjnym Objazda w gminie Ustka	XII/110/2003 Rady Gminy Ustka 10 października 2003 roku	DZ.U. Woj. Pomorskiego Nr 2, poz. 5 z dn. 07.01.2004 r.
39.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego działek nr 247, 249 i 251/2położonych w obrębie geodezyjnym Rowy w gminie Ustka	XVI/159/2004 Rady Gminy Ustka z dnia 30 kwiecień 2004 roku	Dz. U. Woj. Pomorskiego Nr 80 poz. 1487 z dnia 02.07.2004 r.
40.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla części miejscowości Grabno i miejscowości Zimowiska w gminie Ustka	XVII/ 178/2004 Rady Gminy Ustka z dnia 4 czerwca 2004 roku	Dz. U. Woj. Pomorskiego Nr 105 poz. 1863 z dnia 30.08.2004 r.
41.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla obszaru części działki nr 429/6 w obrębie geodezyjnym Przewłoka w gminie Ustka	XVII/180/2004 Rady Gminy Ustka z dnia 4 czerwca 2004 roku	Dz. U. Woj. Pomorskiego Nr 105 poz. 1865 z dnia 30.08.2004 r.
42.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla części miejscowości Wodnica w gminie Ustka	XVII/179/2004 Rady Gminy Ustka z dnia 4 czerwca 2004 roku	Dz. U. Woj. Pomorskiego Nr 105 poz. 1864 z dnia 30.08.2004 r.
43.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla części miejscowości Rowy w gminie Ustka	XVII/177/2004 Rady Gminy Ustka z dnia 4 czerwca 2004 roku	Dz. U. Woj. Pomorskiego Nr 105 poz. 1862 z dnia 30.08.2004 r.
44.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla terenu działek nr 135, 137/1, 137/2, 137/3, 137/4, 137/5, 137/6, 137/7, 137/8, 137/9, 137/10, 137/11, 137/12, 137/13, 137/13,	XVII/181/2004 Rady Gminy z dnia 04 czerwca 2004 roku	Dz. U. Woj. Pomorskiego Nr 105 poz. 1866 z dnia 30.08.2004 r.

	137/14, 137/15, 137/16, 137/17, 138/18,137/19, 137/20, 137/21 i 141/1, 141/2, 141/3, 141/4, 141/5, 141/6, 141/7, 141/8, 141/9, 141/10, 141/11, 141/12, 141/13, 141/14, 141/15, 141/16, 141/17, 141/18, 141/19, 141/20, 141/21 położonych w obrębie geodezyjnym Machowinko w gminie Ustka		
45.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla części miejscowości Poddąbie w gminie Ustka	XIX/207/2004 Rady Gminy Ustka 27 sierpnia 2004 roku	DZ.U. Woj. Pomorskiego Nr 143, poz. 2531 z dn. 29.11.2004 r.
46.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla terenu działek nr 27 i 18/11 w obrębie geodezyjnym Niestkowo w gminie Ustka	XXVI/295/2005 Rady Gminy Ustka 17 czerwca 2005 roku	DZ.U. Woj. Pomorskiego Nr 111, poz. 2242 z dn. 16.11.2005 r.
47.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla terenu działek nr 132/20 i 132/17 w obrębie geodezyjnym Lędowo w gminie Ustka	XXVI/294/2005 Rady Gminy Ustka z dnia 17 czerwca 2005 roku	Dz. U. Woj. Pomorskiego Nr 127 poz. 2617 z dnia 02.12.2005 r.
48.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla terenu działki nr 103 w obrębie geodezyjnym Pęplino w gminie Ustka	XXX/307/2005 Rady Gminy Ustka z dnia 29 listopada 2005 roku	Dz. U. Woj. Pomorskiego Nr 22 poz. 432 z dnia 27.02.2006 r.
49.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla części działek nr 15/2 i 16/2 w obrębie geodezyjnym Machowino w gminie Ustka	XXX/306/2005 Rady Gminy Ustka z dnia 29 listopada 2005 roku	Dz. U. Woj. Pomorskiego Nr 22 poz. 431 z dnia 27.02.2006 r.
50.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla terenu działek nr 146/1, 149, 150/1, 150/2, 218/1, 218/2, 218/3, 218/4, 218/5, 218/6, 218/7, 218/8, 218/9, 218/10, 218/11, 218/12, 218/13, 218/14, 218/15, 218/16, 219, 220/2, 220/3, 220/4, 220/5, 220/6, 220/7, 220/8, 220/9 i 221/1 w obrębie geodezyjnym Grabno w gminie Ustka	XXXVII/372/2006 Rady Gminy Ustka z dnia 20 sierpnia 2006 roku	Dz. U. Woj. Pomorskiego Nr 20 poz. 482 z dnia 30.01.2007 r.
51.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla części terenów obejmujących działki nr 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176/1 i 176/2 położone w obrębie geodezyjnym Dębina w gminie Ustka	XXXVII/374/2006 Rady Gminy Ustka z dnia 29 sierpnia 2006 roku	Dz. U. Woj. Pomorskiego Nr 40 poz. 572 z dnia 14.02. 2007 r.
52.	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego terenu przeznaczonego pod zabudowę usługową – mieszkaniową „Ustka – Zimowiska” na obszarze działek nr 449 i 450 położonych w miejscowości Zimowiska obręb geodezyjny Grabno w gminie Ustka	XXXVII/373/2006 Rady Gminy Ustka z dnia 29 sierpnia 2006 roku	Dz. U. Woj. Pomorskiego Nr 40 poz. 571 z dnia 14.02. 2007 r.
53.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla lokalizacji Parku Wiatrowego Nr 2 w miejscowościach Możdżanowo – Starkowo w gminie Ustka	XXXVIII/385/2006 Rady Gminy Ustka z dnia 29 września 2006 roku	Dz. U. Woj. Pomorskiego Nr 49 poz. 729 z dnia 23.02. 2007 r.
54.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla części terenów położonych w okolicy miejscowości Duninowo, Pęplino w gminie Ustka	XXXVIII/384/2006 Rady Gminy Ustka z dnia 29 września 2006 roku	Dz. U. Woj. Pomorskiego Nr 49 poz. 728 z dnia 23.02.2007 r.
55.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla lokalizacji Parku Wiatrowego Nr 3 w miejscowości Zaleskie w gminie Ustka	XXXIX/392/2006 Rady Gminy Ustka z dnia 20 października 2006 r.	Dz. U. Woj. Pomorskiego Nr 49 poz. 730 z dnia 23.02.2007 r.
56.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla terenu działki nr 103 w obrębie geodezyjnym Dębina w gminie Ustka	IX/78/2007 Rady Gminy Ustka z dnia 24 sierpnia 2007 roku	Dz. U. Woj. Pomorskiego Nr 6 poz. 15 z dnia 28.01.2008 r.
57.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego obejmujący obszar cz. dz. geod. 453/3, 453/4 i 465/3 położony w miejscowości Machowino Leśnictwo oraz cz. dz. nr 106/3, 86, 85/1, 84/4, 84/5 w obrębie Machowino w gminie	XXX/350/2009 Rady Gminy Ustka z dnia 18 września 2009 roku	Dz. U. Woj. Pomorskiego Nr 152 poz. 2841 z dnia 16.11.2009 r.

	Ustka		
58.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego obejmujący obszar położony w miejscowości Zimowiska, obręb geodezyjny Grabno w gminie Ustka	XXXI/354/2009 Rady Gminy Ustka z dnia 30 października 2009 roku	Dz. U. Woj. Pomorskiego Nr 2 poz. 48 z dnia 05.01.2010 r.
59.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego obejmujący obszar dz. geod. 458 w miejscowości Przewłoka w gminie Ustka.	XXXI/355/2009 Rady Gminy Ustka z dnia 30 października 2009 roku	Dz. U. Woj. Pomorskiego Nr 4 poz. 77 z dnia 11.01.2010 r.
60.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obejmującego część obszaru wsi Przewłoka w jednostce przestrzennej nr 1 w gminie Ustka	XXXIII/382/2009 Rady Gminy Ustka z dnia 30 grudnia 2009 roku	Dz. U. Woj. Pomorskiego Nr 43 poz. 743 z dnia 26.03.2010 r.
61.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla terenu działki nr 80/4 i części działki 80/5 położonych w obrębie geodezyjnym Dębina oraz części działki nr 44/2 i 44/3 położonych w obrębie geodezyjnym Poddąbie w gminie Ustka	XV/144/2008 Rady Gminy Ustka z dnia 25 kwietnia 2008 roku	Dz. U. Woj. Pomorskiego Nr 49 poz. 858 z dnia 07.04.2010 r.
62.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla obszaru działek nr 3/3, 3/2, 1/1, 144, 143, 145/2, 216/7, 216/6, 216/4 i 110/14 oraz działki nr 63/2L i części działek nr 67/2L i 67/3 w obrębie Machowinko w gminie Ustka	XVI/177/2008 Rady Gminy Ustka z dnia 12 czerwca 2008 roku	Dz. U. Woj. Pomorskiego Nr 49 poz. 859 z dnia 07.04.2010 r.
63.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla terenu dz. nr 143/1, 216/3, 165, 18, 17, 228, 300, 31/12, 31/13, 31/14, 31/15, 31/16, 31/17, 31/18, 31/19, 31/20, 31/21, 31/22, 31/23, 31/24 i fragmentu obszaru zaznaczonego na załączniku nr 2A w obrębie geodezyjnym Wytowno gmina Ustka	XV/1435/2008 Rady Gminy Ustka z dnia 25 kwietnia 2008 roku	Dz. U. Woj. Pomorskiego Nr 53 poz. 916 z dnia 13.04.2010 r.
64.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla terenu dz. geod. 8/19, 8/20, 8/21, 8/22, 8/23 w miejscowości Objazda w gminie Ustka, stanowiącego jednocześnie zmianę Mppz dla dz. 8/18 w m. Objazda	XXXV/415/2010 Rady Gminy Ustka z dnia 22 kwietnia 2010 roku	Dz. U. Woj. Pomorskiego Nr 84 poz. 1531 z dnia 11.06.2010 r.
65.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego obejmujący obszar części działek geodezyjnych o nr: 78, 43/1 i 650 w miejscowości Przewłoka w gminie Ustka, pn. „Ścieżka do morza”	XXXV/416/2010 Rady Gminy Ustka z dnia 22 kwietnia 2010 roku	Dz. U. Woj. Pomorskiego Nr 84 poz. 1530 z dnia 11.06.2010 r.
66.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla działki nr 23/2 w obrębie geodezyjnym Rowy, gmina Ustka	XXXVII/440/2010 Rady Gminy Ustka z dnia 30 czerwca 2010 roku	DZ. U. Woj. Pomorskiego Nr 117 poz. 2284 z dnia 22.09. 2010 r.
67.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego terenu położonego w części północno-zachodniej obrębu geodezyjnego wsi Wytowno w gminie Ustka	XXXVII/441/2010 Rady Gminy Ustka z dnia 30 czerwca 2010 roku	Dz. U. Woj. Pomorskiego Nr 117 poz. 2285 z dnia 22.09.2010 r.
68.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla działek nr 346, 307, 19/1, 299, 353, 20/1, 20/2, 20/3 i 24, położonych w obrębie geodezyjnym Wytowno w gminie Ustka	XXXIX/460/2010 Rady Gminy Ustka z dnia 23 września 2010 roku	Dz. U. Woj. Pomorskiego Nr 143 poz. 2796 z dnia 24.11.2011 r.
69.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego terenu położonego na zachód od wsi Wytowno w gminie Ustka	XXXIX/461/2010 Rady Gminy Ustka z dnia 23 września 2010 roku	Dz. U. Woj. Pomorskiego Nr 141 poz. 2750 z dnia 22.11.2010 r.
70.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego północno-wschodniego fragmentu obrębie geodezyjnego Machowinko w gminie Ustka	V/18/2011 Rady Gminy Ustka z dnia 18 lutego 2011 roku	Dz. U. Woj. Pomorskiego Nr 46 poz. 2750 . z dnia 26.04.2011 r.

71.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla terenu działki nr 4/1 w obrębie geodezyjnym Machowinko w gminie Ustka	XI.101.2011 Rady Gminy Ustka z dnia 30 września 2011 roku	Dz. Urz. Woj. Pomorskiego Nr 171 poz. 3964 z dnia 20 grudnia 2011 r.
72.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego obejmującego część obszaru położonego w miejscowości Dębina w gminie Ustka	XVI.149.2012 Rady Gminy Ustka z dnia 17 lutego 2012 roku	Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z 2012 r. poz. 1262 z dnia 02 kwietnia 2012 r.
73.	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego dla części obszaru położonego w miejscowości Poddąbie, gmina Ustka	XVII.167.2012 Rady Gminy Ustka z dnia 30 marca 2012 roku	Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z 2012 r. poz. 1911 z dnia 01 czerwca 2012 r.
74.	Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego dla części obszaru położonego w miejscowości Poddąbie, gmina Ustka	XVII.166.2012 Rady Gminy Ustka z dnia 30 marca 2012 roku	Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z 2012 r. poz. 1910 z dnia 01 czerwca 2012 r.
75.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla działki nr 12/9 położonej w obrębie geodezyjnym Poddąbie, gmina Ustka	XVIII.184.2012 Rady Gminy Ustka z dnia 18 maja 2012 roku	Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z 2012 r. poz. 2633 z dnia 09 sierpnia 2012 r.
76.	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla części obszaru położonego w obrębie geodezyjnym Niestkowo w gminie Ustka	XX.219.2012 Rady Gminy Ustka z dnia 10 sierpnia 2012 roku	Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z 2012 r. poz. 3288 z dnia 19 października 2012 r.

2) Gmina Ustka podjęła od 2005 r. do chwili obecnej uchwały dotyczące zmiany obowiązującego Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Ustka przyjętego Uchwałą Nr V/37/2002 Rady Gminy Ustka z dnia 30 grudnia 2002 roku. Dokonane zmiany powyższego dokumentu przedstawia poniższa tabela:

WYKAZ OBOWIĄZUJĄCYCH ZMIAN STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY USTKA

Tabela 39. Zestawienie uchwalonych przez Radę Gminy zmian Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Ustka.

Lp.	Tytuł	Numer i data uchwały
1.	Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ustka dla części terenów położonych w obrębach geodezyjnych Niestkowo, Lędowo i Machowinko w gm. Ustka	XXVI/208/2005 z dnia 17 czerwca 2005 roku
2.	Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ustka dla części terenu położonego w obr. geodezyjnym Grabno w gm. Ustka	XXVI/281/2005 z dnia 17 czerwca 2005 roku
3.	Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ustka dla części terenu położonego w obr. geodezyjnym Dębina w gm. Ustka	XXVI/282/2005 z dnia 17 czerwca 2005 roku
4.	Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ustka dla części terenu położonego w obr. geodezyjnym Machowinko w gm. Ustka	XXVI/283/2005 z dnia 17 czerwca 2005 roku
5.	Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ustka dla części terenu położonego w obr. geodezyjnym Machowino w gm. Ustka	XXX/305/2005 z dnia 29 listopada 2005 roku

6.	Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ustka dla części terenu położonego w obr. geodezyjnym Wytowno w gm. Ustka	XXXVII/375/2006 z dnia 29 sierpnia 2006 roku
7.	Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ustka dla części terenu położonego w obrębie geodezyjnym Objazda	XXXIV/397/2010 z dnia 19 lutego 2010 roku
8.	Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ustka dla części obszaru położonego w miejscowości Dębina	XXXIV/396/2010 z dnia 19 lutego 2010 roku
9.	zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ustka dla obszaru położonego w obrębie geodezyjnym Wytowno	XXXIX/459/2010 z dnia 23 września 2010 roku

Analiza oraz wnioski dotyczące obowiązującego Studium, zmian dokonywanych w trakcie jego obowiązywania oraz właściwości przyjętych kierunków i ich aktualności - **na podstawie opracowania pt. „OCENA AKTUALNOŚCI STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY USTKA I OBOWIĄZUJĄCYCH NA TERENIE GMINY MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO”**, stanowiącego załącznik nr 1 do Uchwały Nr XL/.../2010 Rady Gminy Ustka z dnia 29 października 2010 r.:

ANALIZA OBOWIĄZUJĄCEGO STUDIUM UWARUNKOWAŃ:

Cele i wizja rozwoju Gminy Ustka określone w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ustka wykazują w znacznej mierze nieaktualność i są przedmiotem prac nad zmianą tego dokumentu, zainicjowanych Uchwałą Nr XIX/226/2008 Rady Gminy Ustka z dnia 28 października 2008 roku. Zasada zrównoważonego rozwoju, jako wymóg ustawowy pozostaje nadal aktualna.

Uwarunkowania rozwoju przestrzennego Gminy Ustka zmieniły się w zakresie:

1. przystosowania zapisów studium do przyjętego Statusu Uzdrowiska Ustka m. in. w zakresie zmian granic stref uzdrowiska zlokalizowanych na terenie gm. Ustka;
2. kompleksu zagadnień komunikacyjnych;
3. koniecznej ochrony terenów ważnych przyrodniczo.

Główne kierunki rozwoju przestrzennego są korygowane, bądź kształtowane w ramach prowadzonej procedury zmiany studium, natomiast szczegółowego przeanalizowania i aktualizacji wymagać będą następujące zagadnienia:

- **system przyrodniczy:**
Uszczegółowienia i weryfikacji, po przeprowadzeniu stosownych analiz, wymaga:
 - struktura systemu (określenie obszarów, które powinny zostać bezwzględnie chronione, tych, których ochrona jest pożądana, ale nie wyklucza innych form zagospodarowania),
 - sposób realizacji ochrony, polegający na stworzeniu wytycznych do opracowywanych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub określenie innych form ochrony,
 - zasięg systemu przyrodniczego, a w konsekwencji określenie dopuszczalnych zmian w przebiegu granicy terenów przewidzianych do zainwestowania.
- **układy komunikacyjne:**
Zmiany będą dotyczyły powiązań komunikacyjnych miast Ustka i Słupsk z miejscowościami nadmorskimi, jak również powiązania drogowe pomiędzy poszczególnymi miejscowościami Gminy Ustka np. droga z Grabna do Przewłoki, dojazd do Rowów i Poddąbiu.
- **zasoby i tereny inwestycyjne:**

Zmiany wynikające z postępującego zainwestowania będą dotyczyć zasięgu terenów budowlanych oraz intensywności zabudowy w tych obszarach.

- zastosowanie zapisów i wymogów Statusu Uzdrawiska Ustka.

Wnioski:

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ustka przyjęte Uchwałą Nr V/37/2002 Rady Gminy ustka z dnia 30 grudnia 2002 roku ze zmianami wykazuje w znacznej mierze nieaktualność w zakresie celów i wizji rozwoju gminy, zasad zrównoważonego rozwoju i głównych kierunków zagospodarowania przestrzennego, jak również faktu zmiany statutu Uzdrawiska Ustka. Zdezaktualizowane elementy studium zostały zidentyfikowane i wskazane w ramach prac nad zmianą i aktualizacją tego dokumentu, zainicjowanych Uchwałą Nr XIX/226/2008 Rady Gminy Ustka z dnia 28 października 2008 r. Będą one przedmiotem dalszych prac w oparciu o ustawę z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 roku w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

3) Gmina Ustka podjęła oprócz tego od 1997r. inne uchwały dotyczące zmiany przeznaczenia sposobu użytkowania terenów, które znajdują się obecnie w różnych fazach projektowych i proceduralnych.

WYKAZ MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ORAZ ZMIAN I AKTUALIZACJI STUDIUM UWARUNKOWAŃ GMINY USTKA W TRAKCIE REALIZACJI

(UCHWAŁY O PRZYSTĄPIENIU WRAZ Z UCHWAŁAMI ZMIENIAJĄCYMI)

Tabela 40. Zestawienie planów miejscowych oraz zmian Studium w trakcie realizacji

Lp.	Nazwa planu	Nr uchwały	Nr Dziennika
1.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru położonego w obrębie geodezyjnym Przewłoka w gminie Ustka	IX/79/2011 Rady Gminy Ustka z dnia 24 sierpnia 2007 roku oraz uchwały zmieniające w/w uchwałę: XV/151/2008 z dnia 25 kwietnia 2008 roku XVI/179/2008 z dnia 12 czerwca 2008 roku	
2.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w obrębie geodezyjnym Lędowo w gminie Ustka	XV/148/2008 Rady Gminy Ustka z dnia 25 kwietnia 2011 roku oraz uchwały zmieniające: XIX/227/2008 z dnia 24 października 2008 roku XXVIII/314/2009 z dnia 23 czerwca 2009 roku	
3.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w obrębie geodezyjnym Rowy w gminie Ustka	XV/150/2008 Rady Gminy Ustka z dnia 25 kwietnia 2008 roku oraz uchwała zmieniająca: XXIV/288/2009 z dnia 9 marca 2009 roku	
4.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla północno – wschodniego fragmentu obrębu geodezyjnego Dębina w gminie Ustka	XII/117/2007 Rady Gminy Ustka z dnia 12 grudnia 2007 roku oraz uchwała zmieniająca: XIX/229/2008 z dnia 24 października 2008 roku	
5.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru położonego w miejscowości Poddąbie w gminie Ustka	XXIX/336/2009 Rady Gminy Ustka z dnia 21 sierpnia 2009 roku	
6.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w obrębie geodezyjnym Wodnica w gminie Ustka	XV/149/2008 Rady Gminy Ustka z dnia 25 kwietnia 2008 roku oraz uchwały zmieniające: XIX/228/2008 z dnia 24 października 2008 roku XXVIII/313/2009 z dnia 23 czerwca 2009 roku	

7.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w obrębie geodezyjnym Machowino oraz części obrębu geodezyjnego Machowino Leśnictwo w gminie Ustka	XV/147/2008 Rady Gminy Ustka z dnia 25 kwietnia 2008 roku	
8.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części terenów położonych w okolicy miejscowości Duninowo, Pęplino w gminie Ustka	XL/480/2010 Rady Gminy Ustka z dnia 29 października 2010 roku	
9.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla lokalizacji Parku Wiatrowego Nr 2 w miejscowości Możdżanowo – Starkowo w gminie Ustka	VII/71/2011 Rady Gminy Ustka z dnia 20 maja 2011 roku	
10.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu geodezyjnego Wytowno w gminie Ustka	XXXV/419/2010 Rady Gminy Ustka z dnia 22 kwietnia 2010 roku	
11.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obrębu geodezyjnego Grabno w gminie Ustka	XXXV/418/2010 Rady Gminy Ustka z dnia 22 kwietnia 2010 roku	
12.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru położonego w obrębie geodezyjnym Przewłoka – Osiedle w gminie Ustka w gminie Ustka	XXXV/417/2010 Rady Gminy Ustka z dnia 22 kwietnia 2010 roku oraz uchwała zmieniająca: z dnia 18 lutego 2011 roku	
13.	Zmiana porozumienia międzygminnego pomiędzy Gminą Miasto Ustka a Gminą Ustka w sprawie sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pn.”BOROWINY” dla terenów złóż borowin	XXXV/420/2010 Rady Gminy Ustka z dnia 22 kwietnia 2010 roku.	
14.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru położonego w miejscowości Dębina w gminie Ustka	XXVII/311/2009 Rady Gminy Ustka z dnia 23 czerwca 2009 roku	
15.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obrębu geodezyjnego Grabno Leśnictwo w gminie Ustka	XL/481/2010 Rady Gminy Ustka z dnia 29 października 2010 roku	
16.	Zmiana „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ustka”, dla części terenu położonego w obrębie geodezyjnym Poddąbie.	XXXIII/383/2009/ Rady Gminy Ustka z dnia 30 grudnia 2009 roku	
17.	Aktualizacja „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ustka”	XIX/226/2008 Rady Gminy Ustka z dnia 24 października 2008 roku	
18.	Zmiana „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ustka”, dla części terenu położonego w obrębie geodezyjnym Rowy.	XXXI/373/2009 Rady Gminy Ustka z dnia 30 października 2009 roku	

Wnioski dotyczące aktualności obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego - na podstawie opracowania pt. „OCENA AKTUALNOŚCI STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY USTKA I OBOWIĄZUJĄCYCH NA TERENIE GMINY

MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO”, stanowiącego załącznik nr 1 do Uchwały Nr XL/.../2010 Rady Gminy Ustka z dnia 29 października 2010 r.:

Ocena treści dokumentów pozwala stwierdzić, że:

Cele i wizja rozwoju określone w poszczególnych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego wykazują w części swą aktualność i są dostosowane do większości obowiązujących przepisów, jak również są dostosowane do istniejących uwarunkowań faktycznych.

Część opracowań uznano za niedostosowane do istniejących uwarunkowań faktycznych i prawnych w związku z czym stwierdzono konieczność ich zmiany. Ponadto zaistniała konieczność przystąpienia do opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego z uwagi na przyjęcie nowego statusu Uzdrowiska Ustka.

Zdezaktualizowane elementy planów zostały zidentyfikowane i wskazane w ramach prac nad ich zmianą. Będą one przedmiotem dalszych prac w oparciu o ustawę z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 roku w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

4) W niniejszym studium przyjmuje się, że tereny wyznaczone pod zabudowę w obowiązujących oraz aktualnie opracowywanych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zostaną uwzględnione jako stan zdeteterminowany.

5) Oprócz tego do gminy po ogłoszeniu o przystąpieniu do aktualizacji studium wpłynęło szereg wniosków:

Tabela 41. Wykaz wniosków

Lp.	Data wpływu wniosku	Zgłaszający	Treść wniosku	Oznaczenie nieruchomości, której dotyczy wniosek	
		Nazwisko i imię lub nazwa jednostki organizacyjnej		Miejscowość	nr działki
1.	2.	3.	4.	5.	6.
1	01.12.2010	Pomorski Urząd Wojewódzki w Gdańsku – Delegatura w Słupsku – wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego	Jak w piśmie	Gmina Ustka	cały obszar opracowania
2	10.12.2010	Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego – Zarząd Województwa Pomorskiego	Jak w piśmie	Gmina Ustka	cały obszar opracowania
3	03.12.2010	Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Gdańsku – terenowy oddział w Słupsku	Jak w piśmie	Gmina Ustka	cały obszar opracowania
4	29.11.2010	Nadleśnictwo Ustka	Jak w piśmie	Gmina Ustka	cały obszar opracowania
6	06.12.2010	Wodociągi Ustka Sp. z o.o.	Jak w piśmie	Gmina Ustka	cały obszar opracowania
7	21.12.2010	Rejonowy Zarząd Infrastruktury	jak w piśmie	Lędowo	dot . uwag do mpzp w obrębie Lędowo
8	09.12.2010	Burmistrz Miasta Ustka	jak w piśmie	Gmina Ustka	cały obszar opracowania
9	28.12.2010	Wojewódzki Sztab Wojskowy Gdańsk	jak w piśmie	Gmina Ustka	cały obszar opracowania
10	29.11.2010	Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Gdańsku delegatura w Słupsku	Jak w piśmie	Gmina Ustka	cały obszar opracowania

11	19.03.2009	Parafia Rzymsko - Katolicka pw. N.M.P. Gwiazdy Morza	pod elektrownie wiatrowe	Grabno	364/2
12	17.12.2010	Anwil grupa Orlen	prośba o przekwalifikowanie działek wskazanych w piśmie na tereny zgodne ze stanem faktycznym tj. zabudowa usługowa dla obsługi ruchu turystycznego z uwzględnieniem położenia w strefie A - uzdrowiska Ustka	Przewłoka	1/3, 43/6, 43/7, 1/1
13	10.03.2010	Enertrag Sp. z o.o.	pod elektrownie wiatrowe	kilka miejscowości - jak w załącznikach do pisma	działki jak w załącznikach do pisma
14	03.11.10	Celina Kazukiewicz, Andrzej Glazar, "Park" s.c.	Zmiana funkcji działki na funkcję budowlaną	Lędowo	358/1
15	14.12.2010	Pomorska Spółka Gazownictwa sp. z o.o. - oddział Zakład Gazowniczy w Gdańsku	Jak w piśmie	Gmina Ustka	cały obszar opracowania
16	25.10.2010	Grzegorz Krajniak	funkcja przemysłowo - usługowa	Objazda	184/2, 184/3
17	11.03.10	Renata Samelak	Zmiana funkcji działki rolnej na funkcję budowlaną lub rekreacyjną	Lędowo	270/4
18	06.04.10	Robert Cieślak	Zmiana funkcji działki na funkcję mieszkaniową i rekreacyjną	Lędowo	223/7, 223/9, 223/10, 223/11, 223/12
19	22.07.10	Cezary Mrozek Gliszczyński	Zmiana na funkcję budowlaną	Machowino	175/4, 175/1, 179
20	27.07.10	Bohdan Jodłowski		Dębina	572, 573
21	19.01.10	Jacek Janta - Lipiński	Zmiana na funkcję budowlaną	Lędowo	8/13
22	28.07.10 i 18.11.2008	Andrzej i Maria Pietryka	Zmiana na funkcję budowlaną	Wytowno	317/1, 317/2 317/3, 317/4, 317/5, 317/6, 317/7, 317/8, 317/9, 317/10, 318/11 317/12
23	08.09.10	Bartosz Zawisza	Zmiana funkcji działki rolnej na funkcję budowlaną	Duninowo	211/18
24	24.08.10	Wiesław i Elżbieta Podeszwik	Zmiana funkcji działki rolnej na funkcję budowlaną	Modlinek	134/2
25	11.08.10	Wiesława Wróblewska		Modlinek	4, 2
26	15.06.10	Szczepan Szymański	Zmiana funkcji działki rolnej na funkcję budowlaną	Machowinko	162, 160/3
27	17.06.10	Władysław Wróblewski	Zmiana funkcji działki rolnej na funkcję budowlaną		381
28	16.08.10	Maria Chamier-Gliszczyńska	zmiana funkcji działki rolnej na funkcję zabudowy mieszkaniowej, pensjonatowej, agroturystycznej (...)	Machowino Leśnictwo	179
29	17.12.09	Marzena Galetzka	Zmiana funkcji działki rolnej na funkcję budowlaną	Lędowo	6/1, 6/2,6/3, 6/4, 6/5, 6/6, 6/7, 6/8, 6/9, 7/1, 7/2, 7/3, 7/4, 7/5, 8/15, 8/14, 8/12, 8/11, 8/6, 8/16, 8/17, 8/18, 8/19, 227
30	10.12.2010	Ryszard Bartosiński	zabudowa jednorodzinna wolnostojąca	Grabno	118/9
31	13.12.2010	Barbara Molenda	zabudowa mieszkaniowa	Lędowo	193/6, 191

32	13.12.2010	Zbigniew Pryczkowski	zabudowa mieszkaniowa	Lędowo	143, 144, 183, 207
33	13.12.2010	Marek Kordulewski	zabudowa mieszkaniowa, letniskowa, agroturystyka	Lędowo	16, 17, 149/1, 149/2, 149/3, 251/1-7
34	13.12.2010	Jadwiga Zyl	zabudowa mieszkaniowa, letniskowa, agroturystyka	Lędowo	134/1
35	10.12.2010	Danuta Kaleta	na funkcję Uc, U, Up, UDW	Przewłoka	716
36	14.12.2010	Adamczewski Sławomir	budownictwo mieszkaniowe	Lędowo	97
37	14.12.2010	Jerzy i Maria Ziółkowsy	zabudowa mieszkalno - pensjonatowa	Modlinek	133
38	15.12.2010	Dylewski Ryszard	budownictwo mieszkaniowe	Lędowo	220/4, 234/2
39	15.12.2010	Dylewska Marianna	budownictwo mieszkaniowe	Lędowo	280/2, 235/2
40	24.11.2010	Monika Wysokińska	zabudowa mieszkaniowa, jednorodzinna, bliźniacz, szeregowa, usługowa, w tym usługi turystyczne i pod handel o powierzchni do 2000m ²	Grabno	209 i 210
41	20.12.2010	Zygmunt Łotysz	na fcję mieszkalno - letniskową	Lędowo	193/4
42	20.12.2010	Urszula Łotysz	na fcję mieszkalno - letniskową	Lędowo	193/3
43	11.10.2010	Elżbieta i Lech Zakrzewscy	na f-cję budowlaną z podziałem wg załącznika	Lędowo	325
44	24.03.2011	Mieczysław Chromiec	na f-cję budowlaną - mieszkalno - usługową	Dębina	158
45	24.03.2011	Bogusława Jachna-Bireta	na f-cję budowlaną - mieszkalno - usługową	Objazda	823
46	24.03.2011	Bogusława Jachna-Bireta	na f-cję budowlaną - mieszkalno - usługową	Dębina	160, 160/1
47	24.03.2011	Dominik Nowicki	na f-cję budowlaną - mieszkalno - usługową	Dębina	157

Uwaga: Integralną częścią wykazu jest zbiór wniesionych wniosków.

Rozmieszczenie wniosków jest bardzo zróżnicowane. Największa liczba wniosków wpłynęła w miejscowościach Lędowo, Grabno, Przewłoka, Dębina, co potwierdza największy ruch inwestycyjny w tych obrębach. Wszystkie wnioski zostały zaznaczone na mapach ewidencyjnych dla każdego obrębu.

7.4. Decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania teren wydane w latach 2006-2011.

1) Decyzje o warunkach zabudowy.

Dokonano zestawienia wydanych w latach 2006 – 2011 decyzji o warunkach zabudowy oraz pozwoleń na budowę, z podziałem na poszczególne miejscowości znajdujące się na obszarze Gminy.

Ruch budowlany w Gminie Ustka przedstawiają w **tabela nr 50** oraz **rysunki analiz.**

Tabela 42. Zestawienie wydanych decyzji o warunkach zabudowy w latach 2006-2011 podziale na obręby (stan na styczeń 2011).

Lp.	Miejscowość	Ilość decyzji o warunkach zabudowy	Ilość decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego	Uwagi
1	Charnowo	53	15	
2	Dębina	1	1	
3	Dominek	3	4	
4	Duninowo	48	13	
5	Duninowo PGR	9	0	
6	Gąbino	21	9	
7	Grabno	56	30	Strefa C Uzdrowiska Ustka
8	Grabno Leśnictwo	0	4	Strefa C Uzdrowiska Ustka
9	Lędowo	66	26	Strefa C Uzdrowiska Ustka
10	Machowinko	20	6	
11	Machowino	100	33	
12	Machowino Leśnictwo	0	0	
13	Możdżanowo	8	8	
14	Niestkowo	25	20	
15	Objazda	55	19	
16	Osieki Słupskie	0	1	
17	Pęplino	19	6	
18	Poddąbie	16	3	
19	Przewłoka	30	14	Strefa A, B i C Uzdrowiska Ustka
20	Rowy	52	16	
21	Starkowo	15	9	
22	Wodnica	67	23	Strefa C Uzdrowiska Ustka
23	Wytowno	20	11	Strefa C Uzdrowiska Ustka
24	Zalesin	0	0	
25	Zaleskie	20	5	
26	Zaleskie PGR	0	2	

- z danych zarejestrowanych decyzji wynika, że na terenie gminy zlokalizowanych jest kilka miejsc o potencjalnie sporym zainteresowaniu inwestycjami budowlanymi – obręby Machowino, Lędowo, Wodnica, Grabno, Charnowo, Objazda, Rowy, Duninowo. Umiarkowane zainteresowanie wykazano w obrębach: Przewłoka, Gąbino, Niestkowo, Wytowno, Machowinko, Pęplino, Zaleskie oraz Poddąbie.
- należy jednak pamiętać o tym, że nie wszystkie decyzje są później realizowane w postaci pozwolenia na budowę, natomiast dla części obszarów są sporządzone plany miejscowe i na tych terenach nie wydaje się decyzji o warunkach zabudowy.

- Należy również zauważyć, że apogeum ruchu budowanego występowało w 2008 i 2009 r. W roku 2010 r. ruch budowlany był nieco mniejszy.
- należy przewidzieć wykonanie kompleksowych planów miejscowych dla miejscowości o dynamicznym rozwoju wynikającym z ilości decyzji o warunkach zabudowy – przede wszystkim: Charnowo, Duninowo oraz Objazda. Dla pozostałych obrębów o dużym ruchu budowlanym i silnym rozwoju przestrzennym plany miejscowe są już w trakcie opracowania (Grabno, Lędowo, Machowino, Niestkowo, Poddąbie, Przewłoka, Rowy, Wodnica, Wytowno).

Na planszach **analiz** pokazano zestawienie wydanych decyzji w obrębach.